

॥ ॐ ॥

॥ णमोसमणस्सभगवओमहावीरस्स ॥

भगवत् सुधर्मस्वामीप्रणीता

श्रीमदुत्तराध्ययनसूत्रम्, श्रीदशवैकालिकसूत्रम्, नंदीसूत्रम्;

सुखविपाकसूत्रम्, उववाइसूत्रम् (गाथा २२)

सूत्रकृतांगसूत्रे षष्ठाध्ययनम् एकादशाध्ययनम् च ॥

एतैर्मूलसूत्रैस्संयुक्ता —

॥ सिद्धान्त—स्वाध्यायमाला ॥

— :: प्रकाशक :: —

जामनगरवास्तव्य पंडित हीरालाल हंसराज

— :: मुद्रक :: —

श्रीजैनभास्करोदय मुद्रणालय जामनगर.

सने १९३८

मूल्य १-४-०

सम्वत् १९९५

॥ स्वाध्यायमाला—विषयानुक्रमः ॥

	पाना
उत्तराध्ययनसूत्रम्	१ थी ७४
दशवैकालिकसूत्रम्	७५ थी १००
नन्दीसूत्रम्	१०१ थी ११९
उववाहसूत्र गाथा—२२	१२० थी १२०
सुखविपाकसूत्रम्	१२१ थी १२५
सूत्रकृतांग—६—११ अध्ययन	१२५ थी १२८
प्रास्ताविक गाथाओ शुद्धिपत्रक	१२९ थी १३२

નિ વે દ ન

વાંચકગણ !

આ સ્વાધ્યમાલા નામના પુસ્તકમાં નિરંતર સ્વાધ્યાય થતા, ભગવત્ સુધર્મસ્વામી ગુંફિત વિષયાનુક્રમમાં જણાવેલા સૂત્રોના કંઠાગ્ર કરવા લાયક મૂળ પાઠો આપવામાં આવ્યા છે અને છાપેલી પ્રતોના આધારે છાપેલ છે. જુદી જુદી સંસ્થાઓ તરફથી છપાયેલા સૂત્રોમાં પાઠાંતર ફેર આવતો જેથી અમોઽ સ્વાસ આગમોદય સમિતિવાળા ગ્રંથોનો વિશેષ આધાર રાખી છાપેલ છે અને પ્રેસદોષ અથવા પ્રુફ દોષથી રહેલ ભૂલો માટે અંતમાં શુદ્ધિપત્રક આપવામાં આવ્યું છે છતાં કાંઈ વિપરીત છપાયું હોય તો વાંચકગણ ક્ષન્તવ્ય કરી સુધારીને વાંચશે હિતિ ॥

લિ૦

પ્ર કા શ ક

॥ णमोऽत्थु णं तस्स समणस्स भगवओ महावीरस्स ।

श्री जैन

॥ सिद्धान्त-स्वाध्यायमाला ॥

॥ सिरि-उत्तरज्झयण-सुत्तं ॥

विणयसुयं पढमं अज्झयणं

संजोगा विप्पमुक्कस्स, अणगारस्स भिक्खुणो। विणयं पाउकरिस्सामि, आणुपुव्वि सुणेह मे ॥ १ ॥
आणानिदेसकरे, गुरुणमुववायकारे। इंगियागारसंपन्ने, से विणीए त्ति बुच्चई ॥ २ ॥
आणाऽनिदेसकरे, गुरुणमणुववायकारे। पडिणीए असंबुद्धे, अविणीए त्ति बुच्चई ॥ ३ ॥
जहा सुणी पूइकणी, निकसिज्जई सव्वसो। एवं दुरस्सीलपडिणीए, मुहरी निकसिज्जई ॥ ४ ॥
कणकुण्डगं चइत्ताणं, विट्ठं भुंजइ सूयरे। एवं सीलं चइत्ताणं, दुस्सीले रमई मिए ॥ ५ ॥
सुणिया भावं साणस्स, सूयरस्स नरस्स य। विणए ठवेज्ज अप्पाणमिच्छन्तो हियमप्पणो ॥ ६ ॥
तम्हा विणयमेसिज्जा, सीलं पडिलभेज्जे। बुद्धपुत्तं नियागट्ठी, न निकसिज्जइ कणहुई ॥ ७ ॥
निसन्ते सियाऽमुहरी, बुद्धाणं अन्तिए सया। अट्ठजुत्ताणि सिक्खिज्जा, निरट्ठाणि उ वज्जे ॥ ८ ॥
अणुसासिओ न कुप्पिज्जा, खंतिं सेविज्ज पण्डिए। खुड्ढेहिं सह संसग्गिं, हासं कीडं च वज्जे ॥ ९ ॥
मा य चण्डालियं कासी, बहुयं मा य आलवे। कालेण य अहिज्जित्ता, तओ झाइज्ज एगगो ॥ १० ॥
आहच्च चण्डालियं कट्ठ, न निण्हविज्ज कयाइ वि। कडं कडे त्ति भासेज्जा, अकडं नो कडे त्ति य ॥ ११ ॥
मा गलियस्सेव कसं, वयणमिच्छे पुणो पुणो। कसं व दट्ठुमाइण्णे, पावगं परिवज्जे ॥ १२ ॥

अणासवा थूलवया कुसीला, मिउं पि चण्डं पकरिन्ति सीसा।

चित्ताणुया लहु दक्खोववेया, पसायए ते हु दुरासयंपि ॥

॥ १३ ॥

नापुट्ठो वागरे किंचि, पुट्ठो वानालियं वए। कोहं असच्चं कुवेज्जा, धारेज्जा पियमप्पियं ॥ १४ ॥
अप्पा चेव दमेयच्चो, अप्पा हु खलु दुद्धमो। अप्पा दन्तो सुही होइ, अस्सि लोए परत्थ य ॥ १५ ॥
वरं मे अप्पा दन्तो, संजमेण तवेण य। माहं परेहि दम्मंतो, बंधणेहिं वहेहि य ॥ १६ ॥
पडिणीयं च बुद्धाणं, वाया अदुव कम्मुणा। आवी वा जइ वा रहस्से, नेव कुज्जा कयाइ वि ॥ १७ ॥
न पक्खओ न पुरओ, नेव किच्चाण पिट्ठओ। न जुंजे ऊरुणा ऊरुं, सयणे नो पडिस्सुणे ॥ १८ ॥
नेव पल्लत्थियं कुज्जा, पक्खपिण्डं च संजए। पाए पसारिए वावि, न चिट्ठं गुरुणन्ति ॥ १९ ॥
आयरिएहिं वाहित्तो, तुसिणीओ न कयाइ वि। पसायपेही नियागट्ठी, उवचिट्ठे गुरुं सया ॥ २० ॥

आलवन्ते लवन्ते वा, न निसीएज्ज कयाइ वि । चइऊणमासणं धीरो, जओ जत्तं पडिस्सुणे ॥ २१ ॥
 आसणगओ न पुच्छेज्जा, नेव सेज्जागओ कया । आगम्मुक्कुडुओ सन्तो, पुच्छिज्जा पंजलीउडो ॥ २२ ॥
 एवं विणयजुत्तस्स, सुत्तं अत्थं च तदुभयं । पुच्छमाणस्स सीसस्स, वागरिज्ज जहासुयं ॥ २३ ॥
 मुसं परिहरे भिक्खू, न य ओहारिणिं वए । भासादोसं परिहरे, मायं च वज्जए सया ॥ २४ ॥
 न लवेज्ज पुट्ठो सावज्जं, न निरट्ठं न मम्मयं । अप्पणट्ठा परट्ठा वा, उभयस्सन्तरेण वा ॥ २५ ॥
 समरेसु अगारेसु, सन्धीसु य महापहे । एगो एगत्थिए सद्धिं, नेव चिट्ठे न संलवे ॥ २६ ॥
 जं मे बुद्धाऽणुसासन्ति, सीएण फरुसेण वा । मम लाहो त्ति पेहाए, पयओ तं पडिस्सुणे ॥ २७ ॥
 अणुसासणमोवायं, दुक्कडस्स य चोयणं । हियं तं मण्णई पण्णो, वेसं होइ असाहुणो ॥ २८ ॥
 हियं विगयभया बुद्धा, फरुसंपि अणुसासणं । वेसं तं होइ मूढाणं, खन्तिसोहिकरं पयं ॥ २९ ॥
 आसणे उवचिट्ठेज्जा, अणुच्चे अकुए थिरे । अप्पुट्ठाई निरुट्ठाई, निसीएज्जप्पकुक्कुए ॥ ३० ॥
 कालेण निक्खमे भिक्खू, कालेण य पडिक्कमे । अकालं च विवज्जित्ता, काले कालं समायरे ॥ ३१ ॥
 परिवाडीए न चिट्ठेज्जा, भिक्खू दत्तेसणं चरे । पडिरुवेण एसित्ता, मियं कालेण भक्खए ॥ ३२ ॥
 नाइदूरमणासन्ने, नाऽन्नेसिं चक्खुफासओ । एगो चिट्ठेज भत्तट्ठा, लंघित्ता तं नाऽइक्कमे ॥ ३३ ॥
 नाइउच्चे न नीए वा, नासन्ने नाइदूरओ । फासुयं परकडं पिण्डं, पडिगाहेज्ज संजए ॥ ३४ ॥
 अप्पपाणेऽप्पवीयम्मि, पडिल्लन्नम्मि संवुडे । समयं संजए भुंजे, जयं अपरिसाडियं ॥ ३५ ॥
 सुकडित्ति सुपक्कित्ति, सुच्छिन्न सुहडे मडे । सुणिट्ठिए सुलद्धित्ति, सावज्जं वज्जए मुणी ॥ ३६ ॥
 रमए पण्डिए सासं, हयं भइं व वाहए । बालं सम्मइ सासंतो, गलियस्सं व वाहए ॥ ३७ ॥
 खड्डुया मे चवेडा मे, अक्कोसा य वहा य मे । कल्लाणमणुसासन्तो, पावदिट्ठित्ति मन्नई ॥ ३८ ॥
 पुत्तो मे भाय नाइ त्ति, साहू कल्लाण मन्नई । पावदिट्ठिउ अप्पाणं, सासं दासु त्ति मन्नई ॥ ३९ ॥
 न कोवए आयरियं, अप्पाणंपि न कोवए । बुद्धोवघाई न सिया, न सिया तोत्तगवेसए ॥ ४० ॥
 आयरियं कुवियं नच्चा, पत्तिएण पसायए । विज्झवेज्ज पंजलीउडो, वएज्ज न पुणोत्ति य ॥ ४१ ॥
 धम्मज्जियं च ववहारं, बुद्धेहायरियं सया । तमायरन्तो ववहारं, गरहं नाभिगच्छई ॥ ४२ ॥
 मणोगयं वक्कगयं, जाणितायरियस्स उ । तं परिगिज्ज वायाए, कम्मुणा उववायए ॥ ४३ ॥
 वित्ते अचोइए निच्चं, खिप्पं हवइ सुचोइए । जहोवइट्ठं सुकयं, किच्चाइं कुव्वई सया ॥ ४४ ॥
 नच्चा नमइ मेहावी, लोए किच्ची से जायए । हवई किच्चाणं सरणं, भूयाणं जगई जहा ॥ ४५ ॥
 पुज्जा जस्स पसीयन्ति, संवुद्धा पुव्वसंथुया । पसन्ना लाभइस्संति, विउलं अट्ठियं सुयं ॥ ४६ ॥

स पुज्जसत्थे सुविणीयसंसए, मणोरुई चिट्ठइ कम्मसंपया ।

तवोसमायारिसमाहिसंवुडे, महज्जुई पंच वयाइं पालिया ॥

॥ ४७ ॥

स देवगंधव्वमणुस्सपूइए, चइत्तु देहं मलपंकपुव्वयं ।

सिद्धे वा हवइ सासए, देवे वा अप्परए महिइटीए ॥

॥ ४८ ॥

त्ति वेमि ॥ इअ विणयसुयं नाम पढमं अज्झयणं समत्तं ॥

॥ अहं दुःखं परिसहज्जयणं ॥

सुयं मे आउसं-तेणं भगवया एवमक्खायं । इह खलु बावीसं परीसहा समणेणं भगवया महा-
वीरेणं कासवेणं पवेइया । जे भिक्खू सोच्चा नच्चा जिच्चा अभिभूय भिक्खायरियाए परिव्वयन्तो
पुट्ठो नो निण्हवेज्जा ॥ कयरे ते खलु बावीसं परीसहा समणेणं भगवया महावीरेणं कासवेणं पवे-
इया, जे भिक्खू सोच्चा नच्चा जिच्चा अभिभूय भिक्खायरियाए परिव्वयन्तो पुट्ठो नो निण्हवेज्जा ? ॥
इमे ते खलु बावीसं परीसहा समणेणं भगवया महावीरेणं कासवेणं पवेइया, जे भिक्खू सोच्चा नच्चा
जिच्चा अभिभूय भिक्खायरियाए परिव्वयन्तो पुट्ठो नो निण्हवेज्जा; तंजहा-दिगिंछापरीसहे १ पिवा-
सापरीसहे २ सीयपरीसहे ३ उसिणपरीसहे ४ दंसमसयपरीसहे ५ अचेलपरीसहे ६ अरइपरीसहे ७
इत्थीपरीसहे ८ चरियापरीसहे ९ निसीहियापरीसहे १० सेज्जापरीसहे ११ अक्कोसपरीसहे १२ वह-
परीसहे १३ जायणापरीसहे १४ अलाभपरीसहे १५ रोगपरीसहे १६ तणफासपरीसहे १७ जल्लप-
रीसहे १८ सक्कारपुरक्कारपरीसहे १९ पन्नापरीसहे २० अन्नाणपरीसहे २१ दंसणपरीसहे २२ ॥

परीसहाणं पविभत्ती, कासवेणं पवेइया । तं मे उदाहरिस्सामि, आणुपुत्वि सुणेह मे ॥ १ ॥
दिगिंछापरिगए देहे, तवस्सी भिक्खू थामवं । न छिंदे न छिंदावए, न पए न पयावए ॥ २ ॥
कालीपव्वंगसकासे, किसे धमणिसंतए । मायन्ने असणपाणस्म, अदीणमणसो चरे ॥ ३ ॥
तओ पुट्ठो पिवासाए, दोगुच्छी लज्जसंजए । सीओदगं न सेविज्जा, वियडस्सेसणं चरे ॥ ४ ॥
छिन्नावाएसु पंथेसु, आउरे सुपिवासिए । परिसुक्खमुहाऽदीणे, तं तितिक्खे परीसहं ॥ ५ ॥
चरंतं विरयं लूहं, सीयं फुसइ एगया । नाइवेलं मुणी गच्छे, सोच्चाणं जिणसासणं ॥ ६ ॥
न मे निवारणं अत्थि, छवित्ताणं न विज्जई । अहं तु अग्गिं सेवामि, इइ भिक्खू न चितए ॥ ७ ॥
उसिणं परियावेणं, परिदाहेण तज्जिए । धिसु वा परियावेणं, सायं नो परिदेवए ॥ ८ ॥
उण्हाहितत्ते मेहावी, सिणाणं नो वि पत्थए । गायं नो परिसिंचेज्जा, न वीएज्जा य अप्पयं ॥ ९ ॥
पुट्ठो य दंसमसएहिं, समरे व महामुणी । नागो संगामसीसे वा, सूरुओ अभिहणे परं ॥ १० ॥
न संतसे न वारेज्जा, मणं पि न पओसए । उवेहे न हणे पाणे, भुंजंते मंससोणियं ॥ ११ ॥
परिजुण्णेहि वत्थेहिं, होक्खामि त्ति अचेलए । अदुवा सचेले होक्खामि, इइ भिक्खू न चितए ॥ १२ ॥
एगयाऽचेलए होइ, सचेले आवि एगया । एयं धम्मं हियं नच्चा, नाणी नो परिदेवए ॥ १३ ॥
गामाणुगामं रीयंतं, अणगारं अकिंचणं । अरई अणुप्पवेसेज्जा, तं तितिक्खे परीसहं ॥ १४ ॥
अरइं पिट्ठओ किच्चा, विरए आयरक्खिए । धम्मरामे निरारम्भे, उवसन्ते मुणी चरे ॥ १५ ॥
सङ्को एस मणूसाणं, जाओ लोगम्मि इत्थिओ । जस्स एया परिन्नाया, सुकडं तस्स सामणं ॥ १६ ॥
एयमादाय मेहावी, पङ्कभूया उ इत्थिओ । नो ताहिं विणिहम्मेज्जा, चरेज्जत्तगवेसए ॥ १७ ॥
एग एव चरे लाढे, अभिभूय परीसहे । गामे वा नगरे वावि, निगमे वा रायहाणिए ॥ १८ ॥
असमाणे चरं भिक्खू, नेव कुज्जा परिग्गहं । असंसत्ते गिहत्थेहिं, अणिएओ परिव्वए ॥ १९ ॥
सुसाणे सुन्नगारे वा, रुक्खमूले व एगओ । अकुक्कुओ निसीएज्जा, न य वित्तासए परं ॥ २० ॥

तत्थ से चिट्ठमाणस्स, उवसग्गाभिधारए । संकाभीओ न गच्छेज्जा, उट्ठित्ता अन्नमासणं ॥ २१ ॥
 उच्चावयाहिं सेज्जाहिं, तवस्सी भिक्खू थामवं । नाइवेलं विहम्मज्जा, पावदिट्ठी विहम्मई ॥ २२ ॥
 पइरिक्कुवस्सयं लब्धुं, कल्लाणमदुवा पावयं । किमेगराई करिस्सइ, एवं तत्थऽहियासए ॥ २३ ॥
 अक्कोसेज्जा परे भिक्खुं, न तेसिं पडिसंजले । सरिसो होइ बालाणं, तम्हा भिक्खू न संजले ॥ २४ ॥
 सोच्चाणं फरुसा भासा, दारुणा गामकण्टगा । तुसिणीओ उवेहेज्जा, न ताओ मणसीकरे ॥ २५ ॥
 हओ न संजले भिक्खू, मणंपि न पओसए । तित्तिक्खं परमं नच्चा, भिक्खू धम्मं समायरे ॥ २६ ॥
 समणं संजयं दंतं, हणिज्जा कोइ कत्थई । नत्थि जीवस्स नासुत्ति, एवं पेहेज्ज संजए ॥ २७ ॥
 दुक्करं खलु भो निच्चं, अणगारस्स भिक्खुणो । सव्वं से जाइयं होइ, नत्थि किंचि अजाइयं ॥ २८ ॥
 गोयरग्गपविट्ठस्स, पाणी नो सुप्पसारए । सुओ अगारवासुत्ति, इइ भिक्खू न चिंतए ॥ २९ ॥
 परेसु घासमेसेज्जा, भोयणे परिणिट्ठिए । लद्धे पिण्डे अलद्धे वा, नाणुतप्पेज्ज पंडिए ॥ ३० ॥
 अज्जेवाहं न लब्भामि, अवि लामो सुएसिया । जो एवं पडिसंचिक्खे, अलामो तं न तज्जए ॥ ३१ ॥
 नच्चा उप्पइयं दुक्खं, वेयणाए दुहट्ठिए । अदीणो थावए पन्नं, पुट्ठो तत्थऽहियासए ॥ ३२ ॥
 तेइच्छं नाभिनंदेज्जा संचिक्खत्तगवेसए । एवं खु तस्स सामणं, जं न कुज्जा न कारवे ॥ ३३ ॥
 अवेलगस्स ल्हस्स, संजयस्स तवस्सिणो । तणेसु सयमाणस्स, हुज्जा गायविराहणा ॥ ३४ ॥
 आयवस्स निवाएण, अउला हवइ वेयणा । एवं नच्चा न सेवंति, तंतुजं तणतज्जिया ॥ ३५ ॥
 किलिन्नगाए मेहावी, पंकेण व रएण वा । धिसु वा परियावेण, सायं नो परिदेवए ॥ ३६ ॥
 वेएज्ज निज्जरापेही, आरियं धम्मणुत्तरं । जाव सरीरमेउत्ति, जल्लं काएण धारए ॥ ३७ ॥
 अभिवायणमब्भुट्ठाणं, सामी कुज्जा निमंतणं । जे ताइं पडिसेवन्ति, न तेसिं पीहए मुणी ॥ ३८ ॥
 अणुक्कसाई अप्पिच्छे, अनाएसी अलोलुए । रसेसु नाणुगिज्जेज्जा, नाणुतप्पेज्ज पन्नवं ॥ ३९ ॥
 से नूणं मए पुव्वं, कम्माऽणाणफला कडा । जेणाहं नाभिजाणामि, पुट्ठो केणइ कण्हुई ॥ ४० ॥
 अह पच्छा उइज्जन्ति, कम्माऽणाणफला कडा । एवमस्सासि अप्पाणं, नच्चा कम्मविवागयं ॥ ४१ ॥
 निरट्ठगम्मि विरओ, मेहुणाओ सुसंबुडो । जो सक्खं नाभिजाणामि, धम्मं कल्लाणपावगं ॥ ४२ ॥
 तवोवहाणमादाय, पडिमं पडिवज्जओ । एवं पि विहरओ मे, छउमं न नियट्ठई ॥ ४३ ॥
 नत्थि नूणं परे लोए, इड्ढी वावि तवस्सिणो । अदुवा वंचिओमिस्सि, इइ भिक्खू न चिंतए ॥ ४४ ॥
 अभू जिणा अत्थि जिणा, अदुवावि भविस्सई । मुसं ते एवमाहंसु, इइ भिक्खू न चिंतए ॥ ४५ ॥
 एए परीसहा सव्वे, कासवेण निवेइया । जे भिक्खू न विहम्मज्जा, पुट्ठो केणइ कण्हुई ॥ ४६ ॥

त्ति बेमि ॥ इअ दुइअं परिसहज्जयणं समत्तं ॥ २ ॥

॥ अह तइअं चाउरंगिज्जं अज्झयणं ॥

चत्तारि परमंगाणि दुल्लहाणीह जन्तुणो । माणुसत्तं सुई सद्धा, संजमम्मि य वीरियं ॥ १ ॥
 समावन्ना ण संसारे, नाणागोत्तासु जाइसु । कम्मा नाणाविहा कट्ठु, पुढो विस्संभिया पया ॥ २ ॥
 एगया देवलोएसु, नरएसु वि एगया । एगया आसुरं कायं, अहाकम्मेहिं गच्छई ॥ ३ ॥
 एगया खत्तिओ होइ, तओ चण्डालवोक्सो । तओकीडपयगो य, तओ कुन्थुपिवालिया ॥ ४ ॥
 एवमावट्ठजोणीसु, पाणिणो कम्मकिव्विसा । न निविज्जन्ति संसारे, सव्वट्ठेसु व खत्तिया ॥ ५ ॥
 कम्मसंगेहिं सम्मूढा, दुक्खिया बहुवेयणा । अमाणुसासु जोणीसु, विणिहम्मन्ति पाणिणो ॥ ६ ॥
 कम्माणं तु पहाणाए, आणुपुव्वी कयाइ उ । जीवा सोहिमणुप्पत्ता, आययंति मणुस्सयं ॥ ७ ॥
 माणुस्सं विग्गहं लद्धुं, सुई धम्मस्स दुल्लहा । जं सोच्चा पडिवज्जन्ति, तवं खंतिमहिंसयं ॥ ८ ॥
 आहच्च सवणं लद्धुं, सद्धा परमदुल्लहा । सोच्चा नेआउयं मग्गं, बहवे परिमस्सई ॥ ९ ॥
 सुइ च लद्धुं सद्धं च, वीरियं पुण दुल्लहं । बहवे रोयमाणावि, नो य णं पडिवज्जए ॥ १० ॥
 माणुसत्तंमि आयाओ, जो धम्मं सुच्च सद्धे । तवस्सी वीरियं लद्धुं, संबुडे निध्धुणे रयं ॥ ११ ॥
 सोही उज्जय भूयस्स, धम्मो सुद्धस्स चिट्ठई । निव्वाणं परमं जाइ, वयसित्तिव पावए ॥ १२ ॥
 विगिच कम्मणो हेउं, जसं संचिणु खंतिए । सरीरं पाठवं हिच्चा, उट्ठं पक्कमए दिसं ॥ १३ ॥
 विसालसेहिं सीलेहिं, जक्खा उत्तरउत्तरा । महासुक्का व दिप्पंता, मन्नंता अपुणच्चयं ॥ १४ ॥
 अप्पिया देवकामाणं, कामरूवविउव्विणो । उट्ठं कप्पेसु चिट्ठंति, पुव्वावाससया बहु ॥ १५ ॥
 तत्थ ठिच्चा जहाठाणं, जक्खा आउक्खये चुया । उव्वंति माणुसं जोणिं, से दसंगेभिजायए ॥ १६ ॥
 खित्तं वत्थुं हिरण्णं च, पसवो दासपोरुसं । चत्तारि कामखंधाणि । तत्थ से उव्वज्जइ ॥ १७ ॥
 मित्तवं नाइवं होइ, उच्चागोए य वण्णवं । अप्पायंके महापन्ने, अभिजाए जसो बले ॥ १८ ॥
 भुच्चा माणुस्सए भोए, अप्पडिरूवे अहाउयं । पुव्वं विसुद्धसद्धमे, केवलं बोहिबुज्झिया ॥ १९ ॥
 चउरंगं दुल्लहं नच्चा, संजमं पडिवज्झिया । तवसा धुयकम्मं से, सिद्धे हवइ सासए ॥ २० ॥

त्ति वेमि ॥ इअ तृतीयं परिज्झयणं समत्तं ॥

॥ अह चतुर्थं असंखयं अज्झयणं ॥

असंखयं जीविय मा पमायए, जरोवणीयस्स हु नत्थि ताणं ।
 एवं वियाणाहि जणे पमत्ते कन्नु विहिंसा अजिया गिहित्ति ॥ १ ॥
 जे पावकम्मेहिं धणं मणूसा, समाययंती अमइं गहाय ।
 पहाय ते पासपयट्ठिए नरे, वेराणुबद्धा नरयं उव्वित्ति ॥ २ ॥
 तेणे जहा संधिमुहे गहीए, सकम्मुणा किच्चइ पावकारी ।
 एवं पया पेच्च इहं चलोए, कडाण कम्माण न मुक्खु अत्थि ॥ ३ ॥

संसारमावन्न परस्स अट्ठा, साहारणं जं च करेइ कम्मं ।
 कम्मस्स ते तस्स उवेयकाले, न बंधवा बंधवयं उविति ॥ ४ ॥
 वित्तेण ताणं न लभे पमत्ते, इमंमि लोए अदुवा परत्थ ।
 दीवप्पणट्ठेव अणंतमोहे, नेयाउयं दट्ठुमदट्ठुमेव ॥ ५ ॥
 सुत्तेसुआवी पडिबुद्धजीवी, न वीसंसे पंडिय आसुपण्णे ।
 घोरा महुत्ता अवलं सरीरं, भारंडपक्खीव चरप्पमत्तो ॥ ६ ॥
 चरे पयाइ परिसंकमाणो, जं किंचि पासं इह मन्नमाणो ।
 लाभंतरे जीवियवूहइत्ता, पच्छा परिन्नाय मलावधंसी ॥ ७ ॥
 छंदंनिरोहेण उवेइ मोक्खं, आसे जहा सिक्खियवम्मधारी ।
 पुच्चाइं वासाइं चरप्पमत्तो, तम्हा गुणी खिप्पमुवेइ मुक्खं ॥ ८ ॥
 स पुच्चमेवं न लभेज्ज पच्छा, एसोवमा सासयवाइयाणं ।
 विसीदई सिढिले आउयम्मि, कालोवणीए सरीरस्स भेए ॥ ९ ॥
 खिप्पं न सकेइ विवेगमेउं, तम्हा समुट्ठाय पहाय कामे ।
 समिच्च लोयं समया महेसी, आयाणुरक्खी चरमप्पमत्ते ॥ १० ॥
 मुहुं मुहुं मोहगुणे जयन्तं, अणेगरूवा समणं चरन्तं ।
 फासा फुसन्तीअसमंजसं च, न तेसि भिक्खू मणसा पउस्से ॥ ११ ॥
 मन्दा य फासाबहुलोहणिज्जा, तहप्पगारेसु मणं न कुज्जा ।
 रक्खिज्ज कोहं विणएज्ज माणं, मायं न सेवेज्ज पयहेज्ज लोहं ॥ १२ ॥
 जेऽसंखया तुच्छपरप्पवाई, ते पिज्जदोसाणुगया परम्भा ।
 एए अहम्मे ति दुगुंछमाणो, कंखे गुणे जाव सरीरभेउ ॥ १३ ॥
 त्ति बेमि ॥ इअ असंखयं चउत्थं अज्झयणं समत्तं ॥

॥ अह अकाममरणिज्जं पञ्चम अज्झयण ॥

अण्णवंसि महोहंसि, एगे तिण्णे दुरुत्तरं । तत्थ एगे महापन्ने, इमं पण्हमुदाहरे ॥ १ ॥
 सन्तिमे य दुवे ठाणा, अक्खाया मरणन्तिया । अकाममरणं चेव, सकाममरणं तहा ॥ २ ॥
 बालाणं तु अकामं तु, मरणं असइं भवे । पण्डियाणं सकामं तु, उक्कोसेण सइं भवे ॥ ३ ॥
 तत्थिमं पढमं ठाणं, महावीर्येण देसियं । कामगिद्वे जहा बाले, भिसं कूराइं कुव्वई ॥ ४ ॥
 जे गिद्वे कामभोगेसु, एगे कूडाय गच्छई । न मे दिद्वे परे लोए, चक्खुदिट्ठा इमा रई ॥ ५ ॥
 हत्थागया इमे कामा, कालिया जे अणागया । को जाणइ परे लोए, अत्थि वा नत्थि वा पुणो ॥ ६ ॥
 जणेण सद्धिं होक्खामि, इइ बाले पगव्वई । कामभोगाणुराएणं, केसं संपडिवज्जई ॥ ७ ॥
 तओ से दण्डं समारभई, तसेसु थावरेसु य । अट्ठाए य अणट्ठाए, भूयगामं विहिंसई ॥ ८ ॥
 हिंसे बाले मुसावाई, माइहे पिसुणे सटे । भुंजमाणे सुरं मंसं, सेयमेयं ति मन्नई ॥ ९ ॥

कायसा वयसा मत्ते, वित्ते गिद्धे य इत्थिसु। दुइओ मलं संचिणइ, सिंसुणागु व्व मट्ठियं ॥ १० ॥
 तओ पुट्ठो आयंकेणं, गिलाणो परितप्पई। पमीओ परलोयस्स, कम्माणप्पेहि अप्पणो ॥ ११ ॥
 सुया मे नरए ठाणा, असीलाणं च जा गई। बालाणं कुरकम्माणं, पगाढा जत्थ वेयणा ॥ १२ ॥
 तत्थोववाइयं ठाणं, जहा मेयमणुस्सुयं। आहाकम्मेहिं गच्छन्तो, सो पच्छा परितप्पई ॥ १३ ॥
 जहा सागडिओ जाणं, समं हिच्चा महापहं। विसमं मग्गं ओइण्णो, अक्खे भग्गम्मि सोयई ॥ १४ ॥
 एवं धम्मं विउक्कम्मं, अहम्मं पडिवज्जिया। बाले मच्चुमुहं पत्ते, अक्खे भग्गे व सोयई ॥ १५ ॥
 तओ स मरणन्तम्मि, बाले संतसई भया। अकाममरणं मरई, धुत्ते व कलिणा जिए ॥ १६ ॥
 एयं अकाममरणं, बालाणं तु पवेइयं। एत्तो सकाममरणं, पण्डियाणं सुणेह मे ॥ १७ ॥
 मरणं पि सपुण्णाणं, जहा मेयमणुस्सुयं। विप्पसण्णमणाघायं, संजयाण वुसीमओ ॥ १८ ॥
 न इमं सव्वेसु भिक्खूसु, न इमं सव्वेसु गाविसु। नाणासीला अगारत्था, विसमसीला य भिक्खूणो ॥ १९ ॥
 सन्ति एगेहिं भिक्खूहिं, गारत्था संजमुत्तरा। गारत्थेहि य सव्वेहिं, साहवो संजमुत्तरा ॥ २० ॥
 चीराजिणं नगिणिणं, जडी संघाडिमुण्डिणं। एयाणि वि न तायन्ति, दुस्सीलं परियागयं ॥ २१ ॥
 पिंडोल एव्व दुस्सीले, नरगाओ न मुच्चई। भिक्खंवाए वा गिहत्ये वा, सुव्वए कम्मई दिवं ॥ २२ ॥
 अगारिसामाइयंगाणि, सड्डी काएण फासए। पोसहं दुहओ पक्खं, एगरायं न हावए ॥ २३ ॥
 एवं सिक्खासमावने, गिहिवासे वि सुव्वए। मुच्चई छविपव्वाओ, गच्छे जक्खसलोगयं ॥ २४ ॥
 अह जे संवुडे भिक्खू, दोहं अन्नयरे सिया। सव्व दुक्खपहीणे वा, देवे वावि महिड्डीए ॥ २५ ॥
 उत्तराइं विमोहाइं, जुईमन्ताणुपुव्वसो। समाइण्णाइं जक्खेहिं, आवासाइं असंसिणो ॥ २६ ॥
 दीहाउया इड्डीमन्ता, समिद्धा कामरूविणो। अहुणोववन्नसंकासा, भुज्जो अच्चिमलिप्पभा ॥ २७ ॥
 ताणि ठाणाणि गच्छन्ति, सिक्खित्ता संजमं तवं।

भिक्खागे वा गिहित्ये वा, जे सन्ति पडिनिव्वुडा ॥ २८ ॥

तेसिं सोच्चा सपुज्जाणं, संजयाण वुसीमओ। न संतसंति मरणंते, सीलवन्ता बहुस्सुया ॥ २९ ॥
 तुलिया विसेसमादाय, दयाधम्मस्स खन्तिए। विप्पसीएज्ज मेहावी, तहाभूएण अप्पणा ॥ ३० ॥
 तओ काले अभिप्पेए, सड्डी तालिसमन्तिए। विणएज्ज लोमहरिसं, मेयं देहस्स कंखए ॥ ३१ ॥
 अह कालम्मि संपत्ते, आघायाय समुस्सयं। सकाममरणं मरई, तिण्हमन्नयरं मुणी ॥ ३२ ॥

त्ति बेमि ॥ इअ अकाममरणज्जं पंचमं अज्झयणं समत्तं ॥ ५ ॥

॥ अह खुड्डागनियंट्टिज्जं छट्ठं अज्झयणं ॥

जावन्तविज्जापुरिसा, सव्वे ते दुक्खसंभवा। लुप्पन्ति बहुसो मूढा, संसारम्मि अणन्तए ॥ १ ॥
 समिक्ख पण्डए तम्हा, पासजाई पहे बहू। अप्पणा सच्चमेसेज्जा, मेत्ति भूएसु कप्पए ॥ २ ॥
 माया पियान्डुसा भाया, भज्जा पुत्ता य ओरसा। नालं ते मम ताणाए, लुप्पंतस्स सकम्मुणा ॥ ३ ॥
 एयमट्ठं सपेहाए, पासे समियदंसणे। छिन्द गेद्धिं सिणेहं च, न कंखे पुव्वसंयुयं ॥ ४ ॥
 गवासं मणिकुण्डलं, पसवो दासपोरुसं। सव्वमेयं चइत्ताणं कामरूवी भविस्ससि ॥ ५ ॥

अज्झत्थं सव्वओ सव्वं, दिस्स पाणे पियायए । न हणे पाणिणो पाणे, भयवेराओ उवरए ॥ ६ ॥
 आदाणं नरयं दिस्स, नायएज्ज तणामवि । दोगुज्झी अप्पणो पाए, दिन्नं भुंजेज्ज भोयणं ॥ ७ ॥
 इहमेगे उ मन्नन्ति, अपच्चक्खाय पावगं । आयरियं विदित्ताणं, सव्वदुक्खाण मुच्चए ॥ ८ ॥
 भणंता अकरेन्ता य, बन्धमोक्खपइणिणो । वायाविरियमेत्तेण, समासासेन्ति अप्पयं ॥ ९ ॥
 न चित्तातायए भासा, कुओ विज्जाणुसासणं । विसन्ना पावकम्मेहिं, बाला पंडियमाणिणो ॥ १० ॥
 जे केइ सरीरे सत्ता, वण्णे रुवे य सव्वसो । मणसा कायवक्केणं, सव्वे ते दुक्खसम्भवा ॥ ११ ॥
 आवन्ना दीहमद्दाणं, संसारम्मि अणन्तए । तम्हा सव्वदिसं पस्सं, अप्पमत्तो परिव्वए ॥ १२ ॥
 बहिया उद्धमादाय, नावकंखे कयाइ वि । पुव्वकम्मक्खयट्ठाए, इमं देहं समुद्धरे ॥ १३ ॥
 विविच्च मम्मणो हेउं, कालकंखी परिव्वए । मायं पिंडस्स पाणस्स, कडं लद्धूण भक्खए ॥ १४ ॥
 सन्निहिं च न कुव्वेज्जा, लेवमायए संजए । पक्खीपत्तं समादाय, निखेक्खो परिव्वए ॥ १५ ॥
 एसणासमिओ लज्जू, गामे अणियओ चरे । अप्पमत्तो पमत्तेहिं, पिण्डवायं गवेसए ॥ १६ ॥
 एवं से उदाहु अणुत्तरनाणी अणुत्तरदंसी अणुत्तरनाणदंसणधरे अरहा नायपुत्ते भगवं वेसालिए वियालिए

इअ खुड्ढागनियंठिज्जं छट्ठं अज्झयणं समत्तं ॥ ६ ॥

॥ अह एलयं सत्तमं अज्झयणं ॥

जहाएसं समुद्दिस्स, कोइ पोसेज्ज एलयं । ओयणं जवसं देज्जा, पोसेज्जावि सयङ्गणे ॥ १ ॥
 तओ से पुट्टे परिव्वूढे, जायमेए महोदरे । पीणिए विउले देहे, आएसं परिक्खए ॥ २ ॥
 जाव न एइ आएसे, ताव जीवइ सो दुही । अह पतम्मि आएसे, सीसं छेत्तूण भुज्जई ॥ ३ ॥
 जहा से खलु उरब्भे, आएसाए समीहिए । एवं बाले अहम्मिट्ठे, ईहई नरयाउयं ॥ ४ ॥
 हिंसे बाले मुसावाई, अद्दाणंसि विलोकए । अन्नदत्तहरे तैणे, माई कं नु हरे सढे ॥ ५ ॥
 इत्थीविसयगिद्धे य, महारंभपरिग्गहे । भुंजमाणे सुरं मंसं, परिव्वूढे परंदमे ॥ ६ ॥
 अयक्करभोई य, तुंडिल्ले चियलोहिए । आउयं नरए कंखे, जहाए व एलए ॥ ७ ॥
 आसणं सयणं जाणं, वित्तं कामे य भुंजिया । दुस्साहडं धणं हिच्चा, बहं संचिणिया रयं ॥ ८ ॥
 तओ कम्मगुरू जंतू, पच्चुप्पन्नपरायणे । अए व्व आगयाएसे, मरणंतम्मि सोयई ॥ ९ ॥
 तओ आउपरिक्खीणे, चुया देहा विहिंसगा । आसुरीयं दिसं बाला, गच्छन्ति अवसा तमं ॥ १० ॥
 जहा कागिणिए हेउं, सहस्सं हारए नरो । अपच्छं अम्बगं भोच्चा, राया रज्जं तु हारए ॥ ११ ॥
 एवं माणुस्सगा कामा, देवकामाण अन्तिए । सहस्सगुणिया भुज्जो, आउं कामा य दिव्विया ॥ १२ ॥
 अणेगवासानउया, जा सा पन्नवओ ठिई । जाणि जीयन्ति दुम्मेहा, ऊणवाससयाउए ॥ १३ ॥
 जहा य तिन्निवाणिया, मूलं घेत्तूण निग्गया । एगोऽत्थ लहई लाभं एगो मूलेण आगओ ॥ १४ ॥
 एगो मूलं पि हारित्ता, आगओ तत्थ वाणिओ । ववहारे उवमा एसा, एवं धम्मे वियाणह ॥ १५ ॥
 माणुसत्तं भवे मूलं, लाभो देवगई भवे । मूलच्छेएण जीवाणं नरगतिरिक्खत्तणं धुवं ॥ १६ ॥
 दुहओ गई बालस्स, आवई वहमूलिया । देवत्तं माणुसत्तं च, जं जिए लोलयासढे ॥ १७ ॥

तओ जिए सइं होइ, दुविहं दोग्गइं गए । दुल्लहा तस्स उम्मग्गा, अद्दाए सुइरादवि ॥ १८ ॥
 एवं जियं सपेहाए, तुल्लिया बालं च पण्डियं । मूलियं ते पवेसन्ति, माणुसिं जोणिमेन्ति जे ॥ १९ ॥
 वैमायाहिं सिक्खाहिं, जे नरा गिहिसुव्वया । उवेन्ति माणुसं जोणिं, कम्मसच्चा हु पाणिणो ॥ २० ॥
 जेसिं तु विउला सिक्खा, मूलियं ते अइच्छिया । सीलवन्ता सवीसेसा, अदीणा जन्ति देवयं ॥ २१ ॥
 एवमहीणवं भिक्खुं, आगारिं च वियाणिया । कहण्णु जिच्चमेलिक्खं, जिच्चमाणे न संविदे ॥ २२ ॥
 जहा कुसग्गे उदगं, समुदेण समं मिणे । एवं माणुस्सगा कामा, देवकामाण अंतिए ॥ २३ ॥
 कुसग्गमेत्ता इमे कामा, सन्निरुद्धम्मि आउए । कस्स हेउं पुराकाउं, जोगक्खेमं न संविदे ॥ २४ ॥
 इह कामाणियदुस्स, अत्तट्ठे अवरज्झई । सोच्चा नेयाउयं मग्गं, जं भुज्जो परिभस्सई ॥ २५ ॥
 इह कामाणियदुस्स, अत्तट्ठे नावरज्झई । पूइदेहनिरोहेणं, भवे देवि त्ति मे सुयं ॥ २६ ॥
 इड्ढी जुई जस्सो वण्णो, आउं सुहमणुत्तरं । भुज्जो जत्थ मणुस्सेसु, तत्थ से उववज्झई ॥ २७ ॥
 बालस्स पस्स बालत्तं, अहम्मं पडिवज्जिया । चिच्चा धम्मं अहम्मिट्ठे, नरए उववज्झई ॥ २८ ॥
 धीरस्स पस्स धीरत्तं सच्चधमाणवत्तिणो । चिच्चा अधम्मं धम्मिट्ठे, देवेसु उववज्झई ॥ २९ ॥
 तुलियाण बालभावं, अबालं चेव पंडिए । चइऊण बालभावं, अबालं सेवई मुणि ॥ ३० ॥

त्ति वेमि ॥ इअ एलय-ज्झयणं समत्तं ॥ ७ ॥

॥ अह काविलियं अट्टमं अज्झयणं ॥

अधुवे असासयम्मि, संसारम्मि दुक्खपउराए ।
 किं नाम होज्ज तं कम्मयं, जेणाहं दोग्गइं न गच्छेज्जा ॥ १ ॥
 विजहित्तु पुव्वसज्जोयं, न सिणेहं कहिंचि कुव्वेज्जा ।
 असिणेहसिणेहकरेहिं, दोसपओसेहि मुच्चए भिक्खू ॥ २ ॥
 तो नाणदंसणसमग्गो, हियनिस्सेसाय सव्वजीवाणं ।
 तेसिं विमोक्खणट्ठाए, भासई मुणिवरो विगयमोहो ॥ ३ ॥
 सच्चं गंथं कलहं च, विप्पजहे तहाविहं भिक्खू ।
 सव्वेसु कामजाएसु, पासमाणो न लिप्पई ताई ॥ ४ ॥
 भोगामिसदोसविसन्ने, हियनिस्सेयसबुद्धिवोच्चत्थे ।
 बाले य मन्दिए मूढे, वज्झई मच्छिया व खेलम्मि ॥ ५ ॥
 दुप्परिचया इमे कामा, नो सुजहा अधीरपुरीसेहिं ।
 अह सन्ति सुव्वया साहू, जे तरन्ति अतरं वणिया वा ॥ ६ ॥
 समणामु एगे वयमाणा, पाणवहं मिया अयाणन्ता ।
 मन्दा निरयं गच्छन्ति, बाला पावियाहिं दिट्ठीहिं ॥ ७ ॥
 न हु पाणवहं अणुजाणे, मुच्चेज्ज कयाइ सव्वदुक्खाणं ।
 एवारिएहिं अक्खायं, जेहिं इमो साधुधम्मो पन्नत्तो ॥ ८ ॥

पाणे य नाइवाएज्जा, से समीइ त्ति बुच्चई ताई ।
 तओ से पावयं कम्मं, निज्जाइ उदगं व थलाओ ॥ ९ ॥
 जगनिस्सिएहिं भूएहिं, तसनामेहिं थावरेहिं च ।
 नो तेसिमारमे दंडं, मणसा वायसा कायसा चेव ॥ १० ॥
 सुद्धेसणाओ नच्चाणं, तत्थ ठवेज्ज भिक्खू अप्पाणं ।
 जायाए घासमेसेज्जा, रसगिद्धे न सिया भिक्खाए ॥ ११ ॥
 पन्ताणि चेव सेवेज्जा, सीयपिंडं पुराणकुम्मासं ।
 अहु वक्कसं पुलागं वा, जवणट्ठाए निवेसए मंघुं ॥ १२ ॥
 जे लक्खणं च सुविणं, अङ्गविज्जं च जे पउज्जन्ति ।
 न हु ते समणा वृच्चन्ति, एवं आयरिएहिं अक्खायं ॥ १३ ॥
 इहजीविय अणियमेत्ता, पभट्ठा समाहिजोएहिं ।
 ते कामभोगरसगिद्धा, उववज्जन्ति आसुरे काए ॥ १४ ॥
 तत्तो वि य उव्वट्ठित्ता, संसारं बहु अणुपरियडन्ति ।
 बहुकम्मलेवलित्ताणं, बोही होइ सुदुल्लहा तेसिं ॥ १५ ॥
 कसिणंपि जो इमं लोयं, पडिपुण्णं दलेज्ज इक्कस्स ।
 तेणावि से न संतुस्से, इह दुप्पूरए इमे आया ॥ १६ ॥
 जहा लाहो तहा लोहो, लाहा लोहो पवड्ढई ।
 दोमासकयं कज्जं, कोडीए वि न निट्ठियं ॥ १७ ॥
 नो रक्खसीसु गिज्जेज्जा, गंडवच्छासु ऽणोगचित्तासु ।
 जाओ पुरिसं पलोभित्ता, खेळन्ति जहा व दासेहिं ॥ १८ ॥
 नारीसु नोवगिज्जेज्जा, इत्थी विप्पजहे अणागारे ।
 धम्मं च पेसलं नच्चा, तत्थ ठवेज्ज भिक्खू अप्पाणं ॥ १९ ॥
 इअ एस धम्मे अक्खाए. कविलेणं च विमुद्धपन्नेणं ।
 तरिहन्ति जे उ काहन्ति, तेहिं आराहिया दुवे लोग ॥ २० ॥
 त्ति वेमि ॥ इअ काविलीयं अट्ठमं अज्झयणं समत्तं ॥ ८ ॥

॥ अह नवमं नमिपठवज्जा अज्झयणं ॥

चइऊण देवलोगाओ, उववन्नो माणुसम्मि लोगम्मि । उवसन्तमोहणिज्जो, सरई पोरणियं जाइं ॥ १ ॥
 जाइं सरित्तु भयवं, सहसंबुद्धो अणुत्तरे धम्मे । पुत्तं ठवेत्तु रज्जे, अभिणिक्खमई नमी राया ॥ २ ॥
 से देवलोगसरिसे, अन्तेउरवरगओ वरे भोए । भुंजितु नमी राया, बुद्धो भोगे परिच्चयई ॥ ३ ॥
 मिहिलं सपुरजणवयं, बलमारोहं च परियणं सव्वं । चिच्चा अभिनिखन्तो, एगन्तमहिड्ढीओ भयवं ॥ ४ ॥
 कोलाहलमसभूयं, आसी मिहिलाए पव्वयन्तम्मि । तइया रायरिसिम्मि, नमिम्मि अभिणिक्खमंतम्मि ॥ ५ ॥

अबुद्धियं रायरिसिं, पव्वज्जाठाणमुत्तमं । सक्को माहणरूवेण, इमं वयणमब्बवी ॥ ६ ॥
 किण्णु भो अज्ज मिहिला, कोलाहलगसंकुला । सुव्वन्ति दारुणा सद्दा, पासाएसु गिहेसु य ॥ ७ ॥
 एयमट्ठं निसामित्ता, हेऊकारणचोइओ । तओ नमी रायरिसी, देविन्दो इणमब्बवी ॥ ८ ॥
 मिहिलाए चेइए वच्छे, सीयच्छाए मणोरमे । पत्तपुप्फफलोवेए, बहूणं बहुगुणे सया ॥ ९ ॥
 चाएण हीरमाणम्मि, चेइयम्मि मणोरमे । दुहिया असरणा अत्ता, एए कन्दन्ति भो खगा ॥ १० ॥
 एयमट्ठं निसामित्ता, हेऊकारणचोइओ । तओ नमिं रायरिसिं, देविन्दो इणमब्बवी ॥ ११ ॥
 एस अग्गी य वाऊ य, एवं डज्झइ मन्दिरं । भयवं अन्तेउरं तेणं, कीस णं नावपेक्खह ॥ १२ ॥
 एयमट्ठं निसामित्ता, हेऊकारणचोइओ । तओ नमी रायरिसी, देविन्दो इणमब्बवी ॥ १३ ॥
 सुहं वसामो जीवामो, जेसि मो नत्थि किंचण । मिहिलाए डज्झइमाणीए, न मे डज्झइ किंचण ॥ १४ ॥
 चत्तपुत्तकलत्तस्स, निव्वावारस्स भिक्खूणो । पियं न विज्जई किंचि, अप्पियं पि न विज्जई ॥ १५ ॥
 बहुं खु मुणिणो भदं, अणगारस्स भिक्खूणो । सव्वओ विप्पमुक्कस्स, एगन्तमणुपसओ ॥ १६ ॥
 एयमट्ठं निसामित्ता, हेऊकारणचोइओ । तओ नमी रायरिसी, देविन्दो इणमब्बवी ॥ १७ ॥
 पागारं कारइत्ताणं, गोपुरट्ठालगाणि च । उस्सल्लगसयग्गीओ, तओ गच्छसि खत्तिया ॥ १८ ॥
 एयमट्ठं निसामित्ता, हेऊकारणचोइओ । तओ नमी रायरिसी, देविन्दो इणमब्बवी ॥ १९ ॥
 सट्ठं नगरं किच्चा, तवसंवरमग्गलं । खन्ति निउणपागारं, तीगुत्तं दुप्पधंसयं ॥ २० ॥
 धणुं परक्कमं किच्चा, जीवं च इरियं सया । धिइं च केयणं किच्चा, सच्चेण पल्लिमन्थए ॥ २१ ॥
 तवनारायजुत्तेण, मित्तूणं कम्मकंचुयं । मुणी विजयसंगामो, भावाओ परिमुच्चए ॥ २२ ॥
 एयमट्ठं निसामित्ता, हेऊकारणचोइओ । तओ नमिं रायरिसिं, देविन्दो इणमब्बवी ॥ २३ ॥
 पासाए कारइत्ताणं, बद्धमाणगिहाणि य । बालग्गपोइयाओ य, तओ गच्छसि खत्तिया ॥ २४ ॥
 एयमट्ठं निसामित्ता, हेऊकारणचोइओ । तओ नमी रायरिसी, देविन्दो इणमब्बवी ॥ २५ ॥
 संसयं खलु सो कुणई, जो मग्गे कुणई घरं । जत्थेव गन्तुमिच्छेज्जा, तत्थ कुव्वेज्ज सासयं ॥ २६ ॥
 एयमट्ठं निसामित्ता, हेऊकारणचोइओ । तओ नमिं रायरिसिं, देविन्दो इणमब्बवी ॥ २७ ॥
 आमोसे लोमहारं य, गंठिमेए य तक्करे । नगरस्स खेमं काऊणं, तओ गच्छसि खत्तिया ॥ २८ ॥
 एयमट्ठं निसामित्ता, हेऊकारणचोइओ । तओ नमी रायरिसी, देविन्दो इणमब्बवी ॥ २९ ॥
 असइं तु मणुस्सेहिं, मिच्छा दंडो पजुज्झई । अकारिणोऽत्थ वज्झन्ति, मुच्चई कारओ जणो ॥ ३० ॥
 एयमट्ठं निसामित्ता, हेऊकारणचोइओ । तओ नमिं रायरिसिं, देविन्दो इणमब्बवी ॥ ३१ ॥
 जे केइ पत्थिवा तुज्झं, नानमन्ति नराहिवा । वसे ते ठावइत्ताणं, तओ गच्छसि खत्तिया ॥ ३२ ॥
 एयमट्ठं निसामित्ता, हेऊकारणचोइओ । तओ नमी रायरिसी, देविन्दो इणमब्बवी ॥ ३३ ॥
 जो सहस्सं सहस्साणं, संगामे दुज्जए जिणे । एगं जिणेज्ज अप्पाणं, एस से परमो जओ ॥ ३४ ॥
 अप्पणामेव जुज्झाहि, किं ते जुज्जेण बज्झओ । अप्पणामेवमप्पाणं, जइत्ता सुहमेहए ॥ ३५ ॥
 पंचिन्दियाणि कोहं, माणं मायं तहेव लोहं च । दुज्जयं चेव अप्पाणं, सव्वं अप्पे जिए जियं ॥ ३६ ॥
 एयमट्ठं निसामित्ता, हेऊकारणचोइओ । तओ नमिं रायरिसिं, देविन्दो इणमब्बवी ॥ ३७ ॥
 जइत्ता विउले जन्ने, भोइत्ता समणमाहणे । दत्ता भोच्चा य जिट्ठा य, तओ गच्छसि खत्तिया ॥ ३८ ॥

एयमट्ठं निसामित्ता, हेऊकारणचोइओ । तओ नमी रायरिसी, देविन्दो इणमब्बवी ॥ ३९ ॥
 जो सहस्सं सहस्साणं, मासे मासे गवं दए । तस्स वि संजमो सेओ, अदिन्तस्स वि किंचण ॥ ४० ॥
 एयमट्ठं निसामित्ता, हेऊकारणचोइओ । तओ नमिं रायरिसिं, देविन्दो इणमब्बवी ॥ ४१ ॥
 घोरासमं चइत्ताणं, अन्नं पत्थेसि आसमं । इहेव पोसहरओ, भवाहिवा मणुयाहिवा ॥ ४२ ॥
 एयमट्ठं निसामित्ता, हेऊकारणचोइओ । तओ नमी रायरिसिं, देविन्दो इणमब्बवी ॥ ४३ ॥
 मासे मासे तु जो बालो, कुसग्गेण तु थुंजए । न सो सक्खायधम्मस्स, कलं अग्घइ सोलसिं ॥ ४४ ॥
 एयमट्ठं निसामित्ता, हेऊकारणचोइओ, तओ नमिं रायरिसिं, देविन्दो इणमब्बवी ॥ ४५ ॥
 हिरण्णं सुवण्णं मणिमुत्तं, कंसं दूसं च वाहणं । कोसं वड्ढावइत्ताणं, तओ मच्छसि खत्तिया ॥ ४६ ॥
 एयमट्ठं निसामित्ता, हेऊकारणचोइओ । तओ नमी रायरिसिं, देविन्दो इणमब्बवी ॥ ४७ ॥

सुवण्णरूपस्स उ पव्वया भवे, सिया हु केलाससमा असंखया ।

नरस्स लुद्धस्स न तोहिं किंचि, इच्छा उ आगाससमा अणन्तिया ॥ ४८ ॥

पुढवी साली जवा चेव, हिरण्णं पसुभिस्सह । पडिपुण्णं नालमेगस्स, इइ विज्जा तवं चरे ॥ ४९ ॥
 एयमट्ठं निसामित्ता, हेऊकारणचोइओ । तओ नमिं रायरिसिं, देविन्दो इणमब्बवी ॥ ५० ॥
 अच्छेरयमब्भुए, भोए चयसि पत्थिवा । असन्ते कामे पत्थेसि, सकप्पेण विहम्मसि ॥ ५१ ॥
 एयमट्ठं निसामित्ता, हेऊकारणचोइओ । तओ नमी रायरिसी, देविन्दो इणमब्बवी ॥ ५२ ॥
 सल्लं कामा विसं कामा, कामा आसोविसोवमा । कामे पत्थेमाणा, अकामा जन्ति दोग्गइं ॥ ५३ ॥
 अहे वयन्ति कोहेंणं, माणेणं अहमा गई । माया गई पडिग्घाओ, लोभाओ दुहओ भयं ॥ ५४ ॥
 अवउज्झिऊण माहणरूवं, विउव्विऊण इन्दत्तं । बन्दइ अभित्थुणन्तो, इमाहि महुराहिं वग्गूहिं ॥ ५५ ॥
 अहो ते निज्जिओ कोहो, अहो माणो पराजिओ । अहो निरक्किया माया, अहो लोभो वसीकओ ॥ ५६ ॥
 अहो ते अज्जवं साहु, अहो ते साहु महवं । अहो ते उत्तमा खन्ती, अहो ते मुत्ति उत्तमा ॥ ५७ ॥
 इहं सि उत्तमो भन्ते, पच्छा होहिसि उत्तमो । लोउत्तमुत्तमं ठाणं, सिद्धिं गच्छसि नीरओ ॥ ५८ ॥
 एवं अभित्थुणन्तो, रायरिसिं उत्तमाए सद्दाए । पयाहिणं करेन्तो, पुणो पुणो बन्दई सक्को ॥ ५९ ॥
 तो वन्दिऊण पाए, चक्ककुसलक्खणे मुणिवरस्स । आगासेणुप्पइओ, ललियचलकुंडलतिरीडी ॥ ६० ॥
 नमी नमेइ अप्पाणं, सक्खं सक्केण चोइओ । चइऊण गेहं च वेदेही, सामण्णे पज्जुवट्ठिओ ॥ ६१ ॥
 एवं करेन्ति संबुद्धा, पंडिया पवियक्खणा । विणियट्ठन्ति भोगेसु, जहा से नमी रायरिसि ॥ ६२ ॥

त्ति बेमि ॥ इअ नमिपव्वज्जा समत्ता ॥

॥ अहं दुमपत्तयं दसमं अज्झयणं ॥

दुमपत्तए पंडुयए जहा, निवडइ राइगणाण अच्चए ।
 एवं मणुयाण जीवियं, समयं गोयम मा पमायए ॥ १ ॥
 कुसग्गे जह ओसबिन्दुए, थोवं चिट्ठइ लम्बमाणए ।
 एवं मणुयाण जीवियं, समयं गोयम मा पमायए ॥ २ ॥
 इइ इत्तरियम्मि आउए, जीवियए बहुपच्चवायए ।
 विहुणाहि रयं पुरे कडं, समयं गोयम मा पमायए ॥ ३ ॥
 दुल्लहे खलु माणुसे भवे, चिरकाले वि सव्वपाणिणं ।
 गाढा य विवाग कम्मणो, समयं गोयम मा पमायए ॥ ४ ॥
 पुढविक्कायमइगओ, उक्कोसं जीवो उ संवसे ।
 कालं संखाइयं, समयं गोयम मा पमायए ॥ ५ ॥
 आउक्कायमइगओ, उक्कोसं जीवो उ संवसे ।
 कालं संखाइयं, समयं गोयम मा पमायए ॥ ६ ॥
 तेउक्कायमइगओ, उक्कोसं जीवो य संवसे ।
 कालं संखाइयं समयं गोयम मा पमायए ॥ ७ ॥
 वाउक्काइयमइगओ, उक्कोसं जीवो य संवसे ।
 कालं संखाइयं, समयं गोयम मा पमायए ॥ ८ ॥
 वणस्सइकायमइगओ, उक्कोसं जीवो उ संवसे ।
 कालमणन्तदुरन्तयं समयं गोयम मा पमायए ॥ ९ ॥
 वेइन्दियकायमइगओ, उक्कोसं जीवो उ संवसे ।
 कालं संखिज्जसन्नियं, समयं गोयम मा पमायए ॥ १० ॥
 तेइन्दिकायमइगओ, उक्कोसं जीवो उ संवसे ।
 कालं संखिज्जसन्नियं, समयं गोयम मा पमायए ॥ ११ ॥
 चउरिन्दियकायमइगओ, उक्कोसं जीवो उ संवसे ।
 कालं संखिज्जसन्नियं, समयं गोयम मा पमायए ॥ १२ ॥
 पंचिन्दियकायमइगओ, उक्कोसं जीवो उ संवसे ।
 सत्तट्ठभवगहणे, समयं गोयम मा पमायए ॥ १३ ॥
 देवे नेरइए यमइगओ, उक्कोसं जीवो उ संवसे ।
 इक्केकभवगहणे, समयं गोयम मा पमायए ॥ १४ ॥
 एवं भवसंसारे, संसरइ सुहासुहेहि कम्मेहिं ।
 जीवो पमायबहुलो, समयं गोयम मा पमायए ॥ १५ ॥

लद्धूण वि माणुसत्तणं, आरिअत्तं पुणरावि दुल्लहं ।
 विगलिन्दियया हु दीसई, समयं गोयम मा पमायए ॥ १६ ॥
 लद्धूण वि आयरित्तणं, अहीणपंचेन्दियया हु दुल्लहा ।
 विगलिन्दियया हु दीसई, समयं गोयम मा पमायए ॥ १७ ॥
 अहीणपंचेन्दियत्तं पि से लहे, उत्तमधम्मसुई हु दुल्लहा ।
 कुतित्थिनिवेसए जणे, समयं गोयम मा पमायए ॥ १८ ॥
 लद्धूण वि उत्तमं सुई, सदहणा पुणरावि दुल्लहा ।
 मिच्छत्तनिवेसए जणे, समयं गोयम मा पमायए ॥ १९ ॥
 धम्मं पि हु सदहन्तया, दुल्लहया काएण फासया ।
 इह कामगुणेहि मुच्छिया, समयं गोयम मा पमायए ॥ २० ॥
 परिजूरइ ते सरीरयं, केसा पण्डुरया हवन्ति ते ।
 से सोयबले य हायई, समयं गोयम मा पमायए ॥ २१ ॥
 परिजूरइ ते सरीरयं, केसा पण्डुरया हवन्ति ते ।
 से चक्खुबले य हायई, समयं गोयम मा पमायए ॥ २२ ॥
 परिजूरइ ते सरीरयं, केसा पण्डुरया हवन्ति ते ।
 से घाणबले य हायई, समयं गोयम मा पमायए ॥ २३ ॥
 परिजूरइ ते सरीरयं, केसा पण्डुरया हवन्ति ते ।
 से जिम्भबले य हायई, समयं गोयम मा पमायए ॥ २४ ॥
 परिजूरइ ते सरीरयं, केसा पण्डुरया हवन्ति ते ।
 से फासबले य हायई, समयं गोयम मा पमायए ॥ २५ ॥
 परिजूरइ ते सरीरयं, केसा पण्डुरया हवन्ति ते ।
 से सच्चबले य हायई, समयं गोयम मा पमायए ॥ २६ ॥
 अरई गण्डं विसइया, आयंका विविहा फुसन्ति ते ।
 विहडइ विद्धंसइ ते सरीरयं, समयं गोयम मा पमायए ॥ २७ ॥
 वोच्छिन्द सिणेहमप्पणो, कुमुयं सारइयं व पाणियं ।
 से सच्चसिणेहवज्जिए, समयं गोयम मा पमायए ॥ २८ ॥
 चिच्चाण धणं च भारियं, पच्चइओ हि सि अणगारियं ।
 मा वन्तं पुणो वि आइए, समयं गोयम मा पमायए ॥ २९ ॥
 अवउज्झिय मित्तबन्धवं, विउलं चेव धणोहसंचयं ।
 मा तं विउयं गवेसए, समयं गोयम मा पमायए ॥ ३० ॥
 न हु जिणे अज्ज दिस्सई, बहुमए दिस्सइ मग्गदेसिए ।
 संपइ नेयाउए पहे, समयं गोयम मा पमायए ॥ ३१ ॥
 अवसोहिय कण्टगा पहं, ओइण्णो सि पहं महालयं ।

गच्छसि मग्गं विसोहिया, समयं गोयम मा पमायए ॥ ३२ ॥
 अबले जह भारवाहए, मा मग्गे विसमे वगाहिया ।
 पच्छा पच्छाणुतावए, समयं गोयम मा पमायए ॥ ३३ ॥
 तिण्णो हु सि अण्णवं महं, किं पुण चिट्ठसि तीरमागओ ।
 अभितुर पारं गमित्तए, समयं गोयम मा पमायए ॥ ३४ ॥
 अकलेवरसेणिं उस्सिया, सिद्धिं गोयम लोयं गच्छसि ।
 खेमं च सिवं अणुत्तरं, समयं गोयम मा पमायए ॥ ३५ ॥
 बुद्धे परिनिबुद्धे चरे, गामगए नगरे व संजए ।
 सन्तीमग्गं च वूहए, समयं गोयम मा पमायए ॥ ३६ ॥
 बुद्धस्स निसम्म भासियं, सुकहियमट्ठपओवसोहियं ।
 रागं दोसं च छिन्दिया, सिद्धिगइं गए गोयमे ॥ ३७ ॥
 त्ति वेमि ॥ इअ दुमपत्तयं समत्तं ॥ १० ॥

॥ अह बहुस्सुयपुज्जं एगारसं अज्झयणं ॥

संजोगा विप्पमुक्कस्म, अणगारस्स भिक्खुणो । आयरं पाउकरिस्सामि, आणुपुत्विं सुणेह मे ॥ १ ॥
 जे यावि होइ निव्विज्जे, थद्धे लुद्धे अणिग्गहे अभिक्खणं उल्लयई, अविणीए अबहुस्सुए ॥ २ ॥
 अह पंचहिं ठाणेहिं, जेहिं सिक्खा न लब्धई । थम्भा कोहा पमाएणं, रोगेणालस्सएण य ॥ ३ ॥
 अह अट्ठहिं ठाणेहिं, सिक्खासीलि त्ति बुच्चई । अहस्सिरे सया दन्ते, न य मम्ममुदाहरे ॥ ४ ॥
 नासीले न विसीले, न सिया अइलोलुए । अकोहणे सच्चरए, सिक्खासीलि त्ति बुच्चई ॥ ५ ॥
 अह चोइसहिं ठाणेहिं, वट्टमाणे उ संजए । अविणीए बुच्चई सो उ, निव्वाणं च न गच्छइ ॥ ६ ॥
 अभिक्खणं कोही हवइ, पबन्धं च पकुव्वई । मेत्तिज्जमाणो वमइ, सुयं लद्धूणमज्जई ॥ ७ ॥
 अवि पावपरिक्खेवी, अवि मिचेसु कुप्पई । सुप्पियस्सावि मित्तस्स, रहे भासइ पावयं ॥ ८ ॥
 पइण्णवाई दुहिले, थद्धे लुद्धे अणिग्गहे । असंविभागी अवियत्ते, अविणीए त्ति बुच्चई ॥ ९ ॥
 अह पन्नरसहिं ठाणेहिं, सुविणीए त्ति बुच्चई । नीयावत्ती अचवले, अमाई अकुऊहले ॥ १० ॥
 अप्पं च अहिक्खिवई, पबन्धं च न कुव्वई । मेत्तिज्जमाणो भयई, सुयं लद्धुं न मज्जई ॥ ११ ॥
 न य पावपरिक्खेवी, न य मिचेसु कुप्पई । अप्पियस्सावि मित्तस्स, रहे कल्लण भासई ॥ १२ ॥
 कलहडमरवज्जिए बुद्धे अभिजाइए । हिरिमं पडिसंलीणे, सुविणीए त्ति बुच्चई ॥ १३ ॥
 वसे गुरुकुले निच्चं, जोगवं उवहाणवं । पियंकरे पियंवाई, से सिक्खं लद्धुमरिहई ॥ १४ ॥
 जहा संखम्मि पयं, निहियं दुहओ वि विरायइ । एवं बहुस्सुए भिक्खू, धम्मो कित्ती तहा सुयं ॥ १५ ॥
 जहा से कम्बोयाणं, आइण्णे कन्थए सिया । आसे जवेण' पवरे, एवं हवइ बहुस्सुए ॥ १६ ॥
 जहाइण्णसमारुढे, सरे द्दपरक्कमे । उभओ नन्दिघोसेणं, एवं हवइ बहुस्सुए ॥ १७ ॥
 जहा करेणुपरिकिण्णे, कुंजरे सट्ठिहायणे । बलवन्ते अप्पडिहए, एवं हवइ बहुस्सुए ॥ १८ ॥

जहा से तिकखसिंगे, जायखन्धे विरायई । वसहे जूहाहिवई, एवं हवइ बहुस्सुए ॥ १९ ॥
 जहा से तिकखदाढे, उदग्गे दुप्पहंसए । सीहे मियाण पवरे, एवं हवइ बहुस्सुए ॥ २० ॥
 जहा से वासुदेवे, संखचक्रगयाधरे । अप्पडिहयबले जोहे, एवं हवइ बहुस्सुए ॥ २१ ॥
 जहा से चाउरन्ते, चक्कवट्टीमहिद्धिए । चोदसस्यणाहिवई, एवं हवइ बहुस्सुए ॥ २२ ॥
 जहा से सहासकखे, वज्जपाणी पुरन्दरे । सके देवाहिवई, एवं हवइ बहुस्सुए ॥ २३ ॥
 जहा से तिमिरविद्धंसे, उच्चिद्धन्ते दिवायरे । जलन्ते इव तेएण, एवं हवइ बहुस्सुए ॥ २४ ॥
 जहा से उडुवई चन्दे, नक्खत्तपरिवारिए । पडिपुण्णे पुण्णमासीए, एवं हवइ बहुस्सुए ॥ २५ ॥
 जहा से समाइयाणं, कोट्टागारे सुरक्खिए । नाणाधन्नपडिपुण्णे, एवं हवइ बहुस्सुए ॥ २६ ॥
 जहा सा दुमाण पवरा, जम्बू नाम सुदंसणा । अणाढियस्स देवस्स, एवं हवइ बहुस्सुए ॥ २७ ॥
 जहा सा नईण पवरा, सलिला सागरंगमा । सीया नीलवन्तपवहा, एवं हवइ बहुस्सुए ॥ २८ ॥
 जहा से नगाण पवरे, सुमहं मन्दरे गिरी । नाणोसहिपज्जलिए, एवं हवइ बहुस्सुए ॥ २९ ॥
 जहा से सयंभुरमणे, उदही अक्खओदए । नाणारयणपडिपुण्णे, एवं हवइ बहुस्सुए ॥ ३० ॥

समुद्दगम्भीरसमा दुरासया, अचक्रिया केणइ दुप्पहंसया ।

सुयस्स पुण्णा विउलस्स ताइणो, खवित्तु कम्मं गइमुत्तमं गया ॥ ३१ ॥

तम्हा सुयमहिद्धिज्जा, उत्तमद्दगवेसए । जेणप्पाणं परं चेव, सिद्धिं संपाउणेज्जासि ॥ ३२ ॥

स्ति वेमि ॥ इअ बहुस्सुयपुज्जं समत्तं ॥ ११ ॥

॥ अह हरिएसिज्जं बारहं अज्झयणं ॥

सोवामकुलसंभूओ, गुणुत्तरधरो मुणी, हरिएसबलो नाम, आसि भिक्खू जिइन्दिओ ॥ १ ॥
 इरिएसणभासाए, उच्चारस्समिईसु य । जओ आयाणनिकखेवे, संजओ सुसमाहिओ ॥ २ ॥
 मणगुत्तो वयगुत्तो, कायगुत्तो जिइन्दिओ । भिक्खवट्ठा बम्भइज्जम्मि, जन्नवाडे उवट्ठिओ ॥ ३ ॥
 तं पासिऊणं एज्जन्तं, तवेण परिसोसियं । पन्तोवहिउवगरणं, उवहसन्ति अणारिया ॥ ४ ॥
 जाईमयपडिथेद्धा, हिंसगा अजिइन्दिया । अबम्भचारिणो बाला, इमं वयणमन्ववी ॥ ५ ॥

कयरे आगच्छइ दित्तरूवे, काले विगराले फोकनासे ।

ओमचेलए पंसुपिसायभूए, संकरदूसं परिवरिय कण्ठे ॥ ६ ॥

को रे तुमं इय अदंसणिज्जे, काए व आसाइहमागओसि ।

ओमचेलया पंसुपिसायभूया, गच्छक्खलाहिं किमिहिं ठिओ सि ॥ ७ ॥

जक्खे तहिं तिन्दुरुक्खवासी, अणुकम्पओ तस्स महामुणिस्स ।

पच्छायइत्ता नियगं सरीरं, इमाइं वयणाइमुदाहरित्था ॥ ८ ॥

समणो अहं संजओ, बम्भयारी, विरओ धणपयणपरिग्गहाओ ।

परप्पवित्तस्स उ भिक्खकाले, अन्नस्स अट्ठा इहमागओमि ॥ ९ ॥

वियरिज्जइ खज्जइ भुज्जइ, अन्नं पभूयं भवयाणमेयं ।

जाणेह मे जायणजीविणु नि, सेसावसेसं लभऊ एवस्सी ॥ १० ॥
 उववखडं भोयण माहणाणं, अत्तद्वियं सिद्धमिहेगपक्खं ।
 न ऊ वयं एरिसमन्नपाणं, दाहामु तुज्झं किमिहं ठिओ सि ॥ ११ ॥
 थलेसु वीयाइ ववन्ति कासगा, तदेव निन्ने सु य आससाए ।
 एयाए सद्दाए दलाह मज्झं, आराहए पुण्णमिणं खु खित्तं ॥ १२ ॥
 खेत्ताणि अम्हं विइयाणि लोए, जहिं पकिण्णा विरुहन्ति पुण्णा ।
 जे माहणा जाइविज्जोववेया, ताइं तु खेत्ताइ सुपेसलाइं ॥ १३ ॥
 कोहो य माणो य व्हो य जेसिं, मोसं अदत्तं च परिग्गहं च ।
 ते माहणा जाइविज्जाबिहूणा, ताइं तु खेत्ताइ सुपावयाइं ॥ १४ ॥
 तुग्मेत्थ भो मारधरा गिराणं, अट्ठं न जाणेह अहिज्ज वेए ।
 उच्चावयाइं सुणिणो चरन्ति, ताइं तु खेत्ताइ सुपेसलाइं ॥ १५ ॥
 अज्झावयाणं पडिकूलमासी, पभाससे किं तु सगासि अम्हं ।
 अवि एयं विणस्सउ अन्नपाणं, न य णं दाहामु तुमं नियण्ठा ॥ १६ ॥
 समिईहि मज्झं सुसमाहियस्स, गुत्तीहि गुत्तमस जिइन्दियस्स ।
 जइ मे न दाहित्थ अहेसणिज्जं, किमज्ज जन्नाण लहित्थ लाहं ॥ १७ ॥
 के एत्थ खत्ता उवजोइया वा, अज्झावया वा सह खण्डिएहिं ।
 एयं दण्डेण फलण्ण हन्ता, कण्ठम्मि घेत्तूण खलेज्ज जोणं ॥ १८ ॥
 अज्झावयाणं वयणं सुणेत्ता, उद्धाइया तत्थ बहूकुमारा ।
 दण्डेहि विच्चेहि कसेहि चेव, समागया तं इसि तालयन्ति ॥ १९ ॥
 रन्नो तहिं कोसलियस्स धूया, भद्दत्ति नामेण अणिन्दियंगी ।
 तं पासिया संजय हम्ममाणं, बुद्धे कुमारे परिनिव्ववेइ ॥ २० ॥
 देवाभिओगेण निओइएणं, दिन्ना मु रन्ना मणसा न भाया ।
 नरिन्ददेविन्दभिवन्दिएणं, जेणम्हि वंता इसिणा स एसो ॥ २१ ॥
 एसो हु सो उग्गतवो महप्पा, जितिन्दिओ संजओ बम्मभयारी ।
 जो मे तया नेच्छइ दिज्जमाणिं, पिउणा सयं कोसलिएण रन्ना ॥ २२ ॥
 महाजसो एम महाणुभागो, घोरव्वओ घोपरइमो य ।
 मा एयं हीलेह अहीलणिज्जं, मा सव्वे तेएण भे निइहेज्जा ॥ २३ ॥
 एयाइं तीसे वयणाइ सोच्चा, पत्तीइ भद्दाइ सुहासियाइं ।
 इसिस्स वेयावडियट्ठयाए, जक्खा कुमारे विणिवारयन्ति ॥ २४ ॥
 ते घोररूवा ठिय अन्तलिक्खेऽसुरा तहिं तं जण तालयन्ति ।
 ते भिन्नदेहे रुहिरं वमन्ते, पासित्तु भद्दा इणमाहु भुज्जो ॥ २५ ॥
 गिरिं नहेहिं खणह, अयं मन्तेहिं खायह ।
 जायतेय पाएहि हणह, जे भिक्खुं अवमन्नह ॥ २६ ॥

आसीविसो उग्गतवो महेसी, घोरव्वओ परक्कमो य ।
 अगणिं वपक्खन्द पयंगसेणा, जे भिक्खुयं भत्तकाले वदेह ॥ २७ ॥
 सीसेण एयं सरणं उवेह, समागया सव्वजणेण तुब्भे ।
 जइ इच्छह जीवियं वा धणं वा, लोगंपि एसो कुविओ डहेज्जा ॥ २८ ॥
 अवहेडिय पिट्टिसउत्तमंगे, पसारिया बाहु अकमचेट्टे ।
 निज्जेरियच्छे रुहिरं वमन्ते, उदंगुहे निग्गयजीहनेत्ते ॥ २९ ॥
 ते पासिया खण्डियकट्ठभूए, विमणो विसण्णो अह माहणो सो ।
 इसिं पसाएइ सभारियाओ, हीलं च निन्दं च खमाह भन्ते ॥ ३० ॥
 बालेहि मूढेहि अयाणएहिं, जं हीलिया तस्स खमाह भन्ते ।
 महप्पसाया इसिणो हवन्ति, न हु मुणी कोवपरा हवन्ति ॥ ३१ ॥
 पुत्तिं च इण्हिं च अणागयं च, मणप्पदोसो न मे अत्थि कोइ ।
 जक्खा हु वेयावडियं करेन्ति, तम्हा हु एए निहया कुमारा ॥ ३२ ॥
 अत्थं च धम्मं च वियाणमाणा, तुब्भं न वि कुप्पह भूइपन्ना ।
 तुब्भं तु पाए सरणं उवेमो, समागया सव्वजणेण अम्हे ॥ ३३ ॥
 अच्चेमु ते महाभाग, न ते किंचि न अच्चिमो ।
 भुंजाहि सालिमं कूरं, नाणावजणसंजुयं ॥ ३४ ॥
 इमं च मे अत्थि पभूयमन्नं, तं भुंजस्स अम्ह अणुग्गहट्ठा ।
 बाढं ति पडिच्छइ भत्तपाणं, मासस्स ऊ पारणए महप्पा ॥ ३५ ॥
 तहियं गन्धोदयपुप्फवासं, दिव्वा तहिं वसुहारा य वुट्ठा ।
 पहयाओ दुन्दुहीओ सुरेहिं, आगासे जहो दाणं च पुट्ठं ॥ ३६ ॥
 सक्खं खु दीसइ तवोविसेसो, न दीसई जाइविसेस कोई ।
 सोवागपुत्तं, हरिएससाहुं, जस्सेरिसा इड्ढि महाणुभागा ॥ ३७ ॥
 किं माहणा जोइसमारभन्ता, उदएण सोहिं बहिया विमग्गह ।
 जं मग्गहा बाहिरियं विसोहिं, न तं सुइट्ठं कुसला वयन्ति ॥ ३८ ॥
 कुसं च जूवं तणकट्ठमीग्गं, सायं च पायं उदगं फुसन्ता ।
 पाणाइ भूयाइ विहेडयन्ता, भुज्जो वि मन्दा पगरेह पावं ॥ ३९ ॥
 कहं च रे भिक्खु वयं जयामो, पावाइ कम्माइ पुणोल्लयामो ।
 अक्खाहि णे संजय जक्खपूइया, कहं सुजट्ठं कुसला वयन्ति ॥ ४० ॥
 छज्जीवकाए असमारभन्ता, मोसं अदत्तं च असेवमाणा ।
 परिग्गहं इत्थिओ माणमायं, एयं परिन्नाय चरन्ति दन्ता ॥ ४१ ॥
 सुसंवुडा पंचहिं संवरेहिं, इह जीवियं अणवकंखमाणा ।
 वोसट्ठकाइ सुइचत्तदेहा, महाजयं जयइ जन्नसिद्धं ॥ ४२ ॥
 के ते जोई के व ते जोइठाणे, का ते सुया किं व ते कारिसंगं ।

एहा य ते कयरा सन्ति भिक्खू, कयरेण होमेण हुणासि जोइं ॥ ४३ ॥
 तवो जोई जीवो जोइठाणं, जोगा सुया सरीरं कारिसंगं ।
 कम्मेहा संजमजोगसन्ती, होमं हुणामि इसिणं पसत्थं ॥ ४४ ॥
 के ते हरए के य ते सन्तितित्थे, कहिं सिणाओ व रयं जहासि ।
 आइक्ख णे संजय जक्खपूइया, इच्छामो नाउं भवओ सगासे ॥ ४५ ॥
 धम्मे हरए बम्मे सन्तितित्थे, अणाविले अत्तपसन्नळेसे ।
 जहिं सिणाओ विमलो विसुद्धो, सुसीइभूओ पजहामि दोसं ॥ ४६ ॥
 एयं सिणाणं कुसळेहि दिट्ठं, महासिणाणं इसिणं पसत्थं ।
 जहि सिणाया विमला विसुद्धा, महारिसी उत्तमं ठाणं पत्त ॥ ४७ ॥

त्ति बेमि ॥ इअ हरिएसिज्जं समत्तं ॥ १२ ॥

॥ अह चित्तसम्भूइज्जं तेरहमं अज्झयणं ॥

जाईपराजइओ खलु, कासि नियाणं तु हत्थिणपुरम्मि । वुलणीए बम्भदत्तो, उववन्नो पउग्गुमाओ ॥ १ ॥
 कम्पिल्ले सम्भूओ, चित्तो पुण जाओ पुरमतालम्मि । सेट्टिकुलम्मि विसाले, धम्मं सोऊण पव्वइओ ॥ २ ॥
 कम्पिल्लम्मि य नयरे, समागया दो वि चित्तसम्भूया । सुहदुक्खफलविवागं, कहेन्ति ते एकंमेकस्स ॥ ३ ॥
 चक्कवट्ठी महिड्ढीओ, बम्भदत्तो महायसो । भायरं बहुमाणेणं, इमं वयणमबब्बी ॥ ४ ॥
 आसीमुं भायरो दोवि, अन्नमन्नवसाणुगा । अन्नमन्नमणूरत्ता, अन्नमन्नहिएसिणो ॥ ५ ॥
 दासा दसण्णे आसीमु, मिया कालिंजरे नगे । हंसा मयंगतीरे, सोवागा कासिभूमिए ॥ ६ ॥
 देवा य देवलोगम्मि, आसि अम्हे महिड्ढीया । इमा नो छट्ठिया जाई, अन्नमन्नेण जा विणा ॥ ७ ॥
 कम्मा नियाणपयडा, तुमे राय विचिन्तिया । तेसिं फलविवागेण, विप्पओगमुवागया ॥ ८ ॥
 सच्चसोयप्पगडा, कम्मा मए पुंरा कडा । ते अज्ज परिभुंजामो, किं तु चित्तेवि से तहा ॥ ९ ॥

सत्त्वं सुचिण्णं सफलं नराणं, कडाण कम्माण न मोक्ख अत्थि ।

अत्थेहि कामेहि य उत्तमेहिं, आया ममं पुण्णफलोववेए ॥ १० ॥

जाणाहि संभूय महाणुभागं, महिड्ढीयं पुण्णफलोववेयं ।

चित्तं पि जाणाहि तहेव रायं, इड्ढी जुई तस्स वियप्भूया ॥ ११ ॥

महत्थरूवा वयणप्पभूया, गाहाणुगीया नरसंघमज्जे ।

जं भिक्खुणो सीलगुणोववेया, इहं जयन्ते सुमणो मि जाओ ॥ १२ ॥

उच्चोयए महु कक्के य बम्मे, पवेइया आवसहा य रम्मा ।

इमं गिहं चित्त धणप्भूयं, पंसाहि पंचालगुणोववेयं ॥ १३ ॥

नट्ठेहि गीएहि य वाइएहिं, नारीजणाहिं परियारयन्तो ।

भुंजाहि भोगाइ इमाइ भिक्खू, मम रोयई पव्वज्ज हु दुख ॥ १४ ॥

तं पुव्वनेहेण कयाणुरागं, नराहिवं कामगुणेषु गिदं ।
 धम्मस्सिओ तस्स हियाणुपेही, चित्तो इम वयणमुदाहस्तिथा ॥ १५ ॥
 सव्वं विलवियं गीयं, सव्वं नइं विडम्बियं ।
 सव्वे आभरणा भारा, सव्वे कामा दुहावहा ॥ १६ ॥
 बालाभिरामेसु दुहावहेसु, न तं सुहं कामगुणेषु रायं ।
 विरत्तकामाण तवोहणाणं, जं भिक्खुणे सीलगुणे रयाणं ॥ १७ ॥
 नरिंद जाई अहमा नराणं, सोवागजाई दुहओ गयाणं ।
 जहिं वयं सव्वजणस्स, वेस्सां, वसी य सोवागनिवेसणेसु ॥ १८ ॥
 तीसे य जाईइ उ पावियाए, वुच्छासु सोवागनिवेसणेसु ।
 सव्वस्स लोगस्स दुगंछणिज्जा, इहं तु कम्माइ पुरे कडाइ ॥ १९ ॥
 सो दाणि सिं राय महाणुभागो, महिड्ढी पुण्णफलोववेओ ।
 चइत्तु भोगाइ असासयाइं, आदाणहेउं अभिणिक्खमाहि ॥ २० ॥
 इह जीविए राय असासयम्मि, धणियं तु पुण्णाइ अकुव्वमाणो ।
 से सोयई मच्चुमुहोवणीए, धम्मं अंकाऊण परंसि लोए ॥ २१ ॥
 जहेह सीहो व मियं गहाय, मच्चू नरं नेइ हु अन्तकाले ।
 न तस्स माया व पिया व भाया, कालम्मि तम्मंसहरा भवन्ति ॥ २२ ॥
 न तस्स दुक्खं विभयन्ति, नाइओ, न मित्तवग्गा न सुया न बंधवा ।
 एको सयं पच्चणुहोइ दुक्खं, कत्तारमेव अणुजाइ कम्मं ॥ २३ ॥
 चेच्चा दुपयं च चउप्पयं च, खेत्तं गिहं धणधम्मं च सव्वं ।
 सकम्मबीओ अवसो पयाइ, परं भवं सुंदर पावगं वा ॥ २४ ॥
 तं एकं तुच्छसरीरगं से, चिईगयं दहिय उ पावगेणं ।
 भज्जा य पुत्तावि य नायओ य, दायरमन्नं अणुसंकमन्ति ॥ २५ ॥
 उवणिज्जई जीवियमप्पमायं, वण्णं जरा हरइ नरस्स राय ।
 पंचालराया वयणं सुणाहि, मा कासि कम्माइ महालयाइं ॥ २६ ॥
 अहं पि जाणामि जहेह साहू, जं मे तुमं साहमि वक्कमेयं ।
 भोगा इमे संगकरा हवन्ति, जे दुज्जया अज्जो अम्हारिसेहिं ॥ २७ ॥
 हत्थिणपुरम्मि चित्ता, दट्ठणं नरवइं महिड्ढीयं ।
 कामभोगेसु गिद्वेणं, नियाणमसुहं कडं ॥ २८ ॥
 तस्स मे अपडिक्कन्तस्स, इमं एयारिसं फलं ।
 जाणमाणो वि जं धम्मं, कामभोगेसु मुच्छिओ ॥ २९ ॥
 नागो जहा पंकजलावसन्नो, दट्ठ थलं नाभिसमेइ तीरं ।
 एवं वयं कामगुणेषु गिद्धा, न भिक्खुणो मग्गमणुव्वयामो ॥ ३० ॥
 अच्चेइ कालो तरन्ति राइओ, न यावि भोगा पुरिसाण निच्चा ।

उविच्च भोगापुरिसं चयन्ति, दुमं जहा खीणफलं व पक्खी ॥ ३१ ॥
जइ तं सि भोगे चइउं असत्तो, अज्जाइ कम्माइ करेहि रायं ।
धम्मो ठिओ सब्बपाणुकम्पी, तो होहिसि देवो इओ विउवी ॥ ३२ ॥
न तुज्झ भोगे चइऊण बुद्धी, गिद्धो सि आरम्भपरिग्गहेसु ।
मोहं कओ एत्तिउ विप्पलावु, गच्छामि रायं आनन्तिओ सि ॥ ३३ ॥
पंचालराया वि य बम्भट्तो, साहुस्स तस्स वयणं अफाउं ।
अणुत्तरे भुंजिय कामभोगे, अणुत्तरे सो नरए पविट्ठो ॥ ३४ ॥
चित्तो वि कामेहि विरत्तकामो, अदग्गचारित्तवो महेसी ।
अणुत्तरं संजमं पालइत्ता, अणुत्तरं सिद्धिगइं गओ ॥ ३५ ॥
त्ति वेमि ॥ इअ चित्तसम्भूइज्जं समत्तं ॥

॥ अह उसुयारिज्जं चोदहमं अज्झयणं ॥

देवा भवित्ताण पुरे भवम्मी, केई च्चुया एगविमाणवासी ।
पुरे पुराणे उसुयारनामे, खाए समिद्धे सुरलोगरम्मो ॥ १ ॥
सकम्मसेसेण पुराकएणं, कुलेसुदग्गेसु य ते पसूया ।
निच्चिण्णसंसारभया जहाय, जिणिंदमग्गं सरणं पवन्ना ॥ २ ॥
पुमत्तमागम्म कुमार दो वी, पुरोहिओ तस्स जसा य पत्ती ।
विसालकित्ती य तहोसुयारो, रायत्थ देवी कमलावई य ॥ ३ ॥
जाईजरामच्चुभयाभिभूया, वहिंविहाराभिनिविट्ठचित्ता ।
संसारचक्कस्स विमोक्खणट्ठा, ददूण ते कामगुणे विरत्ता ॥ ४ ॥
पियपुत्तगा दोन्नि वि माहणस्स, सकम्मसीलस्स पुरोहियस्स ।
सरित्तु पोरणिय तत्थ जाइं, तहा भुचिण्णं तवसंजमं च ॥ ५ ॥
ते कामभोगेसु असज्जमाणा, आणुस्सएसुं जे यावि दिव्वा ।
मोक्खामिकंखी अभिजायसट्ठा, तायं उवागम्म इमं उदाहु ॥ ६ ॥
असासयं ददू इमं विहारं, बहुअन्तरायं न य हीयमाउं ।
तम्हा गिहिसि न रइं लहामो, आमन्तयामो चरिस्सासु मोणं ॥ ७ ॥
अह तायगो तत्थ मुणीण तेसिं, तवस्स वाघायकरं वयासी ।
इमं वयं वेयविओ वयन्ति, जहा न होई असुयाणं लोगो ॥ ८ ॥
अहिज्ज वेए परिविस्स विप्पे, पुत्ते परिट्ठप्प गिहंसि जाया ।
भोच्चाण भोए सह इत्थियाहिं, आरण्णगा होह मुणो पसत्था ॥ ९ ॥
सोयग्गिणा आयगुणिन्धणेणं, मोहाणिला पज्जलणाहिएणं ।
संतत्तभावं परितप्पमाणं, लालप्पमाणं बहुहा बहुं च ॥ १० ॥

पुरोहितं तं कमसोऽणुणितं, निमंतयन्तं च सुए धणेणं ।
 जहकमं कामगुणेहि चैव, कुमारगा ते पसंमिक्ख वक्कं ॥ ११ ॥
 वेया अहीया न भवन्ति ताणं, भुत्ता दिया निन्ति तमं तमेणं ।
 जाया य पुत्ता न हवन्ति ताणं, को णाम ते अणुमन्नेज्ज एयं ॥ १२ ॥
 खणमेत्तसोक्खा बहुकालदुक्खा, पगामदुक्खा अणिगामसोक्खा ।
 संसारमोक्खस्स विपक्खभूया, खाणी अणत्थाण उ कामभोगा ॥ १३ ॥
 परिव्वयन्ते अणियत्तकामे, अहो य राओ परितप्पमाणे ।
 अन्नप्पमत्ते धणमेसमाणे, पप्पोति मच्चुं पुरिसे जरं च ॥ १४ ॥
 इमं च मे अत्थि इमं च नत्थि, इमं च मे किच्च इमं अकिच्चं ।
 तं एवमेयं लालप्पमाणं, हरा हरंति त्ति कहं पमाए ॥ १५ ॥
 धणं पभूयं सह इत्थियाहिं, सयणा तहा कायगुणा पगामा ।
 तवं कए तप्पइ जस्स लोगो, तं सव साहीणमिमेव तुव्वं ॥ १६ ॥
 धणेण किं धम्मघुराहिगारे, सयणेण वा कामगुणेहि चैव ।
 समणा भविस्सामु गुणोहधारी, कहिंविहारा अभिगम्म भिक्खं ॥ १७ ॥
 जहा य अग्गी अरणी असन्तो, खीरे घयं तेल्लमहा तिलेसु ।
 एमेव ताया सरीरंसि सत्ता, संमुच्छइ नासइ नावचिट्ठे ॥ १८ ॥
 नो इन्दियग्गेज्जत्तमुत्तभावा, अमुत्तभावा वि य होइ निच्चो ।
 अज्झत्थहेउं निययस्स बन्धो, संसारहेउं च वयन्ति बन्धं ॥ १९ ॥
 जहा वयं धम्मं अजाणमाणा, पावं पुरा कम्ममकासि मोहा ।
 ओलभमाणा परिरक्खयन्ता, तं नेव भुज्जो वि समायरामो ॥ २० ॥
 अब्भाहयम्मि लोगम्मि, सव्वओ परिवारिए ।
 अमोहाहिं पडन्तीहिं, गिहंसि न रइं लभे ॥ २१ ॥
 केण अब्भाहओ लोगो, केण वा परिवारिओ ।
 का वा अमोहा वुत्ता, जाया चिन्तावरो हुमे ॥ २२ ॥
 मच्चुणाऽब्भाहओ लोगो, जराए परिवारिओ ।
 अमोहा रयणी वुत्ता, एवं ताय विजाणह ॥ २३ ॥
 जा जा वच्चइ रयणी, न सा पडिनि यत्तई ।
 अहम्मं कुणमाणस्स, अफला जन्ति राइओ ॥ २४ ॥
 जा जा वच्चइ रयणी, न सा पडिनि यत्तई ।
 धम्मं च कुणमाणस्स, संफला जन्ति राइओ ॥ २५ ॥
 एगओ संवसित्ताणं, दुहओ सम्मत्तसंजुया ।
 पच्छा जाया गमिस्सामो, भिक्खमाणा कुले कुले ॥ २६ ॥
 जस्सत्थि मच्चुणा सक्खं, जस्स चत्थि पलायणं ।

णो जाणे न मरिस्सामि, सो हु कंखे सुए सिया ॥ २७ ॥
 अज्जेव धम्मं पडिवज्जयामो, जहिं पवन्ना न पुणब्भवामो ।
 अणागयं नेव य अत्थि किंची, सद्धाखमं णे विणइत्तु रागं ॥ २८ ॥
 पहीणपुत्तस्स हु नत्थि वासो, वासिट्ठि भिक्खायरियाइ कालो ।
 साहाहि रुक्खो लहई समाहिं, छिन्नाहि साहाहि तमेव ठाणुं ॥ २९ ॥
 पंखाविहूणो व्व जहेव पक्खी, भिच्चविहूणो व्व रणे नरिन्दो ।
 विबन्नसारो वणिओ व्व पोए, पहीणपुत्तो मि तहीं अहंपि ॥ ३० ॥
 सुसंमिया कामगुणे इमे ते, संपिण्डिया अग्गरसप्पभूया ।
 भुंजामु ता कामगुणे पगामं, पच्छा गमिस्सामु पहाणमग्गं ॥ ३१ ॥
 भुत्ता रसा भोइ जहाइ णे वओ, न जीवियट्ठा पजहामि भोए ।
 लाभं अलाभं च सुहं च दुक्खं, संचिक्खमाणो चरिस्सामि मोणं ॥ ३२ ॥
 मा हू तुमं सौयरियाण सम्भरे, जुणो व हंसो पडिसोत्तगामी ।
 भुंजाहि भोगाइ मए समाणं, दुक्खं खु भिक्खायरियाविहारो ॥ ३३ ॥
 जहा य भोई तणुयं भुयंगो, निम्मोयणिं हिच्च पलेइ मुत्तो ।
 एमेए जाया पयहन्ति भोए, ते हं कहां नाणुगमिस्समेक्को ॥ ३४ ॥
 छिन्दित्तु जालं अबलं व रोहिया, मच्छा जहा कामगुणे पहाय ।
 धोरेयसीला तवसा उदारा, धीरा हु भिक्खाचरियं चरन्ति ॥ ३५ ॥
 नहेव कुंचा सयइक्कमन्ता, तथाणि जालाणि दलित्तु हंसा ।
 पलेन्ति पुत्ता य षई य मज्झं, ते हं कहां नाणुगमिस्समेक्का ॥ ३६ ॥
 पुरोहियं तं समुयं सदारं, सोच्चाऽभिनिक्खम्म पहाय भोए ।
 कुडुम्बसारं विउलुत्तमं च, रायं, अभिक्खं समुदाय देवी ॥ ३७ ॥
 वन्तासी पुरिसो रायं, न सो होइ पसंसिओ ।
 माहणेण परिच्चत्तं, धणं आदाउमिच्छसि ॥ ३८ ॥
 सव्वं जगं जइ तुहं, सव्वं वावि धणं भवे ।
 सव्वं पि ते अपज्जत्तं, नेव ताणाय तं तव ॥ ३९ ॥
 मरिहिसि रायं जया तथा वा, मणोरमे कामगुणे विहाय ।
 एक्को हु धम्मो नरदेव ताणं, न विज्जई अन्नमिहेह किंचि ॥ ४० ॥
 नाहं रमे पक्खिणि पंजरे वा, संताणछिन्ना चरिस्सामि मोणं ।
 अकिंचणा उज्जुकुडा निरामिसा, परिग्गहारम्भनियत्तदोसा ॥ ४१ ॥

दवग्गिणा जहा रणो, डज्झमाणेसु जन्तुसु । अन्ने सत्ता पमोयन्ति, रागदोसवसं गया ॥ ४२ ॥
 एवमेव वयं मूढा, कामभोगेसु मुच्छिया । डज्झमाणं न बुज्झामो, रागदोसग्गिणा जगं ॥ ४३ ॥
 भोगे भोच्चा वमित्ता य, लहुभूयविहारिणो । आमोयमाणा गच्छन्ति, दिया कामकमा इव ॥ ४४ ॥
 इमे य बद्धा फन्दन्ति, मम हत्थज्जमागया । वयं च सत्ता कामेसु, भविस्सामो जहा इमे ॥ ४५ ॥

सामिसं कुललं दिस्स, बज्झमाणं निरामिसं । आमिसं सव्वमुज्झिता, विहरिस्सामि निरामिसा ॥ ४६ ॥
 गिद्धोवमा उ नच्चाणं, कामे संसारवड्डणे । उरगो सुवण्णपासे व्व, संकमाणो तणुं चरे ॥ ४७ ॥
 नागो व्व बन्धणं छित्ता, अप्पणो व्वसहिं व्वए । एयं पच्छं महारायं, उस्सुयारि त्ति मे सुयं ॥ ४८ ॥
 चइत्ता विउलं रज्जं, कामभोगे य दुच्चए । निव्विसय निरामिसा, निन्नेदा निप्परिग्गहा ॥ ४९ ॥
 धम्मं धम्मं वियाणित्ता, चेच्चा कामगुणे व्वरे । तवं पगिज्झहक्खायं, घोरं घोरपरक्कमा ॥ ५० ॥
 एवं ते कमसो बुद्धा, सव्वे धम्मपरायणा । जम्ममच्चुभउव्विग्गा, दुक्खस्सन्तगवेसिणो ॥ ५१ ॥
 सासणे विगयमोहाणं, पुव्वि भावणभाविआ । अचिरेणेव कालेण, दुक्खस्सन्तमुवागया ॥ ५२ ॥
 राया सह देवीए, माहणो य पुरोहिओ । माहणी दारगा चेव, सव्वे ते परिनिव्वुड ॥ ५३ ॥

त्ति बेमि ॥ इअ उस्सुयारिज्जं समत्तं ॥ १४ ॥

॥ अह सभिवस्सू पंचदहं अज्झयणं ॥

भोणं चरिस्सामि समिच्च धम्मं, सहिए उज्जुकडे नियाणछिन्ने ।
 संथवं अहिज्ज अकामकामे, अन्नायएसी परिव्वए स भिवस्सू ॥ १ ॥
 राओवरयं चरेज्ज लाढे, विरए वेयवियायरक्खिए ।
 पन्ने अभिभूय सव्वदंसी जे, कम्मिहचि न मुच्छिए स भिवस्सू ॥ २ ॥
 अक्कोसव्हं विइत्तु धीरे, मुणी चरे लाढे निच्चमायभुत्ते ।
 अव्वग्गमणे असंपहिट्ठे, जे कसिणं अहियासए स भिवस्सू ॥ ३ ॥
 पन्तं सयगासणं भइत्ता, सीउण्हं विविहं च दंसमसगं ।
 अव्वग्गमणे असंपहिट्ठे, जे कसिणं अहियासए स भिवस्सू ॥ ४ ॥
 नो सकइमिच्छई न पूयं, नो वि य वन्दणगं कुओ पसंसं ।
 से संजए सुव्वए तवस्सी, सहिए आयगवेसए स भिवस्सू ॥ ५ ॥
 जेण पुण जहाइ जीवियं, मोहं वा कसिणं नियच्छई ।
 नरनारिं पजहे सया तवस्सी, न य कोऊहलं उवेइ स भिवस्सू ॥ ६ ॥
 छिन्नं सरं भोमन्तलिक्खं, सुमिणं लक्खणदण्डवत्थुविज्जं ।
 अंगवियारं सरस्स विजयं, जे विज्जाहिं न जीवइ स भिवस्सू ॥ ७ ॥
 मन्तं मूलं विविहं वेज्जचिन्तं, वमणविरेयणधूमणेत्तसिणाणं ।
 आउरे सरणं तिगिच्छियं च, तं परिन्नाय परिव्वए स भिवस्सू ॥ ८ ॥
 खत्तियगणउग्गरायपुत्ता, माहणभोइय विविहा य सिप्पिणो ।
 नो तेसिं वयइ सिलोगपूयं, तं परिन्नाय परिव्वए स भिवस्सू ॥ ९ ॥
 गिहिणो जे पव्वइएण दिट्ठा, अप्पवइएण व संथुया हविज्जा ।
 तेसिं इयलोइयफलट्ठा, जो संथवं न करेइ स भिवस्सू ॥ १० ॥
 सयणासणपाणभोयणं, विविहं खाइमसाइमं परोसिं ।

अदए पडिसेहिए नियण्ठे, जे तत्थ न पउस्सई स भिक्खू ॥ ११ ॥
 जं किं चि आहारपाणजायं, विविहं खाइमसाइमं परेसिं लध्धुं ।
 जो तं तिविहेण नाणुकम्पे, मणवयकायसुसंबुडे स भिक्खू ॥ १२ ॥
 आयामगं चेव जवोदणं च, सीयं सोवीरजवोदणं च ।
 न हीलए पिण्डं नीरसं तु, पन्तकुलाइं परिचवए स भिक्खू ॥ १३ ॥
 सहा विविहा भवन्ति लोए, दिव्वा माणुस्सगा तिरिच्छा ।
 भीमा भयमेरवा उराला, सोच्चा न विहिज्जई स भिक्खू ॥ १४ ॥
 वादं विविहं समिच्च लोए, सहिए खेयाणुखए य कोवियप्पा ।
 पन्ने अभिभूय सब्बदंसी, उवसन्ते अविहेडिए स भिक्खू ॥ १५ ॥
 अविसप्पजीवी अगिहे अमित्ते, जिइन्दिए सब्बओ विप्पमुक्के ।
 अणुक्कसाई लहुअप्पभक्खी, चेच्चा गिहं एगचरे स भिक्खू ॥ १६ ॥
 त्ति बेमि ॥ इअ सभिक्खुयं समत्तं ॥ १५ ॥

॥ अह बम्भचेरसमाहिठाणाणाम सोलसमं अज्झयणं ॥

सुयं मे आउसं-तेणं भगवया एवमक्खायं । इह खलु थेरेहिं भगवन्तेहिं दस बम्भचेरसमाहिठाणा पन्नत्ता, जे भिक्खू सोच्चा निसम्म संजमबहुले संवरबहुले समाहिबहुले गुत्ते गुत्तिन्दिए गुत्तबम्भयारी सया अप्पमत्ते विहरेज्जा । कयरे खलु ते थेरेहिं भगवन्तेहिं दस बम्भचेरसमाहिठाणा पन्नत्ता, जे भिक्खू सोच्चा निसम्म संजमबहुले समाहिबहुले गुत्ते गुत्तिन्दिए गुत्तबम्भयारी सया अप्पमत्ते विहरेज्जा ॥ इमे खलु ते थेरेहिं भगवन्तेहिं दस बम्भचेरठाणा पन्नत्ता, जे भिक्खू सोच्चा निसम्म संजमबहुले संवरबहुले समाहिबहुले गुत्ते गुत्तिन्दिए गुत्तबम्भयारी सया अप्पमत्ते विहरेज्जा तंजहा विवित्ताइं सयणासणाइं सेवित्ता हवइ से निग्गन्थे । नो इत्थीपसुपण्डगसंसत्ताइं सयणासणाइं सेवित्ता हवइ से निग्गन्थे । तं कहमिति चे । आयरियाह । निग्गन्थस्स खलु इत्थीपसुपण्डगसंसत्ताइं सयणासणाइं सेवमाणस्स बम्भयारिस्स बम्भचेरे संका वा कंखा वा विइगिच्छा वा समुप्पज्जिज्जा, भेदं वा लभेज्जा, उम्मायं वा पाउणिज्जा, दीहकालियं वा रोगायकं हवेज्जा, केवलपन्नत्ताओ धम्माओ भंसेज्जा । तम्हा नो इत्थीपसुपण्डगसंसत्ताइं सयणासणाइं सेवित्ता हवइ से निग्गन्थे ॥ १ ॥ नो इत्थीणं कहं कहित्ता हवइ से निग्गन्थे । तं कहमिति चे आयरियाह । निग्गन्थस्स खलु इत्थीणं कहं कहेमाणस्स कम्भयारिस्स बम्भचेरे संका वा कंखा वा विइगिच्छा वा समुप्पज्जिज्जा, भेदं वा लभेज्जा, उम्मायं वा पाउणिज्जा, दीहकालियं वा रोगायकं हवेज्जा, केवलपन्नत्ताओ धम्माओ भंसेज्जा । तम्हा नो इत्थीणं कहं कहेज्जा ॥ २ ॥ नो इत्थीणं सद्धिं सन्निसेज्जागए बिहरित्ता हवइ से निग्गन्थे । तं कहमिति चे । आयरियाह । निग्गन्थस्स खलु इत्थीहिं सद्धिं सन्निसेज्जागयस्स बम्भयारिस्स बम्भचेरे संका वा कंखा वा विइगिच्छा वा समुप्पज्जिज्जा, भेदं वा लभेज्जा उम्मायं वा पाउणिज्जा, दीहकालियं वा रोगायकं हवेज्जा, केवलपन्नत्ताओ धम्माओ भंसेज्जा । तम्हा खलु

नो निग्गन्थे इत्थीहिं सद्धिं सन्निसेज्जागए विहरेज्जा ॥ ३ ॥ नो इत्थीणं इन्दियाइं मणोहराइं मणोरमाइं आलोइत्ता निज्झाइत्ता हवइ से निग्गन्थे । तं कहमिति चे आयरियाह । निग्गन्थस्स खलु इत्थीणं इन्दियाइं मणोहराइं मणोरमाइं आलोएमाणस्स निज्झायमाणस्स बम्भयारिस्स बम्भचेरे संका वा कंखा वा विइगिच्छा वा समुप्पज्जिज्जा, भेदं वा लभेज्जा, उम्मायं वा पाउणिज्जा, दीहकालियं वा रोगायकं हवेज्जा, केवलपन्नत्ताओ धम्माओ भंसेज्जा । तम्हा खलु नो निग्गन्थे इत्थीणं इन्दियाइं मणोहराइं मणोरमाइं आलोएज्ज निज्झाएज्जा ॥ ४ ॥ नो इत्थीणं कुडुन्तरंसि वा दूस्सन्तरंसि वा भित्तन्तरंसि वा कूइयसइं वा रुइयसइं वा गीयसइं वा हसियसइं वा थणियसइं वा कन्दियसइं वा विलवियसइं वा सुणेत्ता हवइ से निग्गन्थे । तं कहमिति चे । आयरियाह । निग्गन्थस्स खलु इत्थीणं कुडुन्तरंसि वा दूस्सन्तरंसि वा भित्तन्तरंसि वा कूइयसइं वा रुइयसइं वा गीयसइं वा हसियसइं वा थणियसइं वा कन्दियसइं वा विलवियसइं वा सुणेमाणस्स बम्भयारिस्स बम्भचेरे संका वा कंखा वा विइगिच्छा वा समुप्पज्जिज्जा, भेदं वा लभेज्जा, उम्मायं वा पाउणिज्जा, दीहकालियं वा रोगायकं हवेज्जा, केवलपन्नत्ताओ धम्माओ भंसेज्जा । तम्हा खलु नो निग्गन्थे इत्थीणं कुडुन्तरंसि वा दूस्सन्तरंसि वा भित्तन्तरंसि वा कूइयसइं वा रुइयसइं वा गीयसइं वा हसियसइं वा थणियसइं वा कन्दियसइं वा विलवियसइं वा सुलेमाणे विहरेज्जा ॥ ५ ॥ नो निग्गन्थे पुव्वरयं पुव्वकीलियं अणुसरित्ता हवइ से निग्गन्थे तं कहमिति चे । आयरियाह । निग्गन्थस्स खलु पुव्वरयं पुव्वकीलियं अणुसरमाणस्स बम्भयारिस्स बम्भचेरे संका वा कंखा वा विइगिच्छा वा समुप्पज्जिज्जा, भेदं वा लभेज्जा, उम्मायं वा पाउणिज्जा, दीहकालियं वा रोगायकं हवेज्जा, केवलपन्नत्ताओ धम्माओ भंसेज्जा । तम्हा खलु नो निग्गन्थे पुव्वरयं पुव्वकीलियं अणुसरेज्जा ॥ ६ ॥ नो पणीयं आहारं आहरित्ता हवइ से निग्गन्थे । तं कहमिति चे । आयरियाह । निग्गन्थस्स खलु पणीयं आहारं आहारेमाणस्स बम्भयारिस्स बम्भचेरे संका वा कंखा वा विइगिच्छा वा समुप्पज्जिज्जा, भेदं वा लभेज्जा, उम्मायं वा पाउणिज्जा, दीहकालियं वा रोगायकं हवेज्जा, केवलपन्नत्ताओ धम्माओ भंसेज्जा । तम्हा खलु नो निग्गन्थे पणीयं आहारं आहारेज्जा ॥ ७ ॥ नो अइमायाए पाणभोयणं आहारेत्ता हवइ से निग्गन्थे । तं कहमिति चे । आयरियाह । निग्गन्थस्स खलु अइमायाए पाणभोयणं आहारेमाणस्स बम्भयारिस्स बम्भचेरे संका वा कंखा वा विइगिच्छा वा समुप्पज्जिज्जा, भेदं वा लभेज्जा, उम्मायं वा पाउणिज्जा, दीहकालियं वा रोगायकं हवेज्जा, केवलपन्नत्ताओ धम्माओ भंसेज्जा । तम्हा खलु नो निग्गन्थे अइमायाए पाणभोयणं आहारेज्जा ॥ ८ ॥ नो विभूसाणुवादी हवइ से निग्गन्थे । तं कहमिति चे आयरियाह । विभूसावत्तिणं विभूसियसरीरे इत्थिज्जणस्स अभिलसणिजे हवइ तओ णं इत्थिज्जणेणं अभिलसिज्जमाणस्स बम्भचेरे संका वा कंखा वा विइगिच्छा वा समुप्पज्जिज्जा, भेदं वा लभेज्जा, उम्मायं वा पाउणिज्जा, दीहकालियं वा रोगायकं हवेज्जा, केवलपन्नत्ताओ धम्माओ भंसेज्जा । तम्हा खलु नो निग्गन्थे विभूसाणुवादी हविज्जा ॥ ९ ॥ नो सहरूवरसगन्धफासाणुवादी हवइ से निग्गन्थे । तं कहमिति चे । आयरियाह । निग्गन्थस्स खलु सहरूवरसगन्धफासाणुवादस्स बम्भयारिस्स बम्भचेरे संका वा कंखा वा विइगिच्छा वा समुप्पज्जिज्जा, भेदं वा लभेज्जा, उम्मायं वा पाउणिज्जा, दीहकालियं वा रोगायकं हवेज्जा, केव-

लिपन्नत्ताओ धम्माओ भंसेज्जा। तम्हा खलु नो सदरूवरसगन्धकासाणुवादी भवेज्जा से निगन्थे ।
दसमे बम्भचेरसमाहिठाणे हवइ ॥ १० ॥ भवन्ति इत्थं सिलोगा तंजहा—

जं विवित्तमणाइणं, रहियं इत्थि जणेण य बम्भचेरस रक्खट्ठा, आलयं तु निवेसए ॥ १ ॥
मणपल्हायजणणी, कामरागविवट्ठणी । बम्भचेरओ भिक्खु, थीकहं तु विवज्जए ॥ २ ॥
समं च संथवं थीहिं, संकहं च अभिक्खणं । बम्भचेरओ भिक्खु, निच्चसो परिवज्जए ॥ ३ ॥
अंगपच्चंगसंठाणं, चारुल्लवियपेहियं । बम्भचेरओ थीणं, चक्खुगिज्झं विवज्जए ॥ ४ ॥
कूइयं रुइयं गीयं, हसियं थणियकन्दियं । बम्भचेरओ थीणं, सोयगेज्झं विवज्जए ॥ ५ ॥
हासं किडुं रइं दप्पं, सहसावित्तासियाणि य । बम्भचेरओ थीणं, नाणुचिन्ते कयाइ वि ॥ ६ ॥
षणीयं भत्तपाणं तु, खिप्पं मयविवट्ठणं । बम्भचेरओ भिक्खु, निच्चसो परिवज्जए ॥ ७ ॥
धम्मलद्धं मियं काले, जत्तत्थं पणिहाणवं । नाइमत्तं तु भुंजेज्जा, बम्भचेरओ सया ॥ ८ ॥
विभूसं परिवज्जेज्जा, सरीरपरिमण्डणं । बम्भचेरओ भिक्खु, सिंगारत्थं न धारए ॥ ९ ॥
सहे रूवे य गन्धे य, रसे फासे तहेवय । पंचविहे कामगुणे, निच्चसो परिवज्जए ॥ १० ॥
आलओ थीजणाइणो, थीकहा य मणोरमा । संथवो चेव नारीणं, तासिं इन्दियदरिसणं ॥ ११ ॥
कूइयं रुइयं गीयं, हासभुत्तासियाणि य । पणीयं भत्तपाणं च, अइमायं पाणभोयणं ॥ १२ ॥
गत्तभूसणमिट्ठं च, कामभोगा य दुज्जया । नरस्सत्तगवेसिस्स, विसं तालउडं जहा ॥ १३ ॥
दुज्जए कामभोगे य, निच्चसो परिवज्जए । संकाथाणाणि सद्वाणि, वज्जेज्जा पणिहाणवं ॥ १४ ॥
धम्मरामरते चरे भिक्खु, धिइमं धम्मसारही । धम्मरामरते दन्ते, बम्भचेरसमाहिए ॥ १५ ॥
देवदाणवगन्धवा, जवखरक्खसकिन्नरा । बम्भयारिं नमंसन्ति, दुक्करं जे करन्ति तं ॥ १६ ॥
एस धम्मे द्युवे निच्चे, सासए जिणदेसिए । सिद्धा सिज्झन्ति चाणेण, सिज्झिस्सन्ति तहावरे ॥ १७ ॥

त्ति बेमि ॥ इअ बम्भचेरसमाहिठाणा समत्ता ॥ १६ ॥

॥ अह पावसमणिज्जं सत्तदहं अज्झयणं ॥

जे केइ उ पवइए नियण्ठे, धम्मं सुणित्ता विणओववन्ने ।

सुदुल्लहं लहिउं बोहिलाभं, विहरेज्ज पच्छा य जहासुहं तु ॥ १ ॥

सेज्जा दढा पाउरणम्मि अत्थि, उप्पज्जई भोत्तु तहेव पाउं ।

जाणामि जं वट्ठई आउसु त्ति, किं नाम कहामि सुएण भन्ते ॥ २ ॥

जे केई पवइए, निदामीले पगामसो । भोच्चा पेच्चा सुहं सुवइ, पावसमणि त्ति बुच्चई ॥ ३ ॥

आयरियउवज्झएहि, सुयं विणयं च गाहिए । ते चेव खिंसई बाले, पावसमणि त्ति बुच्चई ॥ ४ ॥

आयरियउवज्झायाणं, सम्मं न पडितप्पइ । अप्पडिपूयए थद्वे पावसमणि त्ति बुच्चई ॥ ५ ॥

सम्महमाणो षाणाणि, वीयाणि हरियाणि य । असंजए संजयमन्नमार्णी, पावसमणि त्ति बुच्चई ॥ ६ ॥

संथारं फलगं पीढं, निसेज्जं पायकम्बलं । अप्पमज्जियमारुहइ, पावसमणि त्ति बुच्चई ॥ ७ ॥

दवदवस्स चरई, पमत्ते य अभिक्खणं । उल्लंघणे य चण्डे य, पावसमणि त्ति बुच्चई ॥ ८ ॥

पडिलेहेइ पमत्ते, पउज्झइ पायकम्बलं । पडिलेहा अणाउत्ते, पावसमणि त्ति बुच्चई ॥ ९ ॥
 पडिलेहेइ पमत्ते, से किंचि हु निसामिया । गुरुपारिभावए निच्चं, पावसमणि त्ति बुच्चई ॥ १० ॥
 बहुमाई पमुहरे, थद्धे लुद्धे अणिग्गहे । असंविभागी अवियत्ते, पावसमणि त्ति बुच्चई ॥ ११ ॥
 विवादं च डदीरेइ, अहम्मे अत्तपन्नहा । वुग्गहे कलहे रत्ते, पावसमणि त्ति बुच्चई ॥ १२ ॥
 अथिरासणे कुकुइए, जत्थ तत्थ निसीयई । आसणम्मि अणाउत्ते, पावसमणि त्ति बुच्चई ॥ १३ ॥
 ससक्खपाए सुवई, सेजं न पडिलेहेइ । संथारए अणाउत्ते, पावसमणि त्ति बुच्चई ॥ १४ ॥
 दुद्धदहीविगईओ, आहारेइ अभिक्खणं । अरए य तवोकम्मे, पावसमणि त्ति बुच्चई ॥ १५ ॥
 अत्थन्तम्मि य सूरम्मि. आहारेइ अभिक्खणं । चोइओ पडिचोएइ, पावसमणि त्ति बुच्चई ॥ १६ ॥
 आयरियपरिच्चाई, परपासण्डसेवए । गाणंगणिए दुब्भूए, पावसमणि त्ति बुच्चई ॥ १७ ॥
 सय गेहं परिच्चज्ज, परगेहंसि वावरे । निमित्तेण य ववहरइ, पावसमणि त्ति बुच्चई ॥ १८ ॥
 सन्नाइ पिण्डं जेमेइ, नेच्छई सामुदाणिय । गिहिनिसेज्जं च वाहेइ, पावसमणि त्ति बुच्चई ॥ १९ ॥

एयारिसे पंचकुसीलसुवुडे, रूवंधरे मुणिपवराण हेट्ठिमे ।

अयंसि लोए त्रिसमेव गरहिए, न से इहं नेव षरत्थ लोए ॥ २० ॥

जे वज्जए एए सया उ दोसे, से सुवए होइ मुणीण मज्जे ।

अयसि लोए अमय व पूइए, आराहए लोभिणं तहा परं ॥ २१ ॥

॥ ति बेमि ॥ इअ पावसमणिज्जं समत्तं ॥ १७ ॥

॥ अह संजइज्जं अटारहमं अज्झयणं ॥

कम्पिल्ले नयरे राया, उदिण्णबलवाहणे । नामेणं संजए नामं, मिगवं उवणिग्गए ॥ १ ॥
 ह्याणीए गयाणीए, रयाणीए तहेव य । पायताणीए महया, सव्वओ परिवारिए ॥ २ ॥
 मिए लुहिता हयगओ, कम्पिल्लुज्जाण केसरे । भीए सन्ते मिए तत्थ, वहेइ रसमुच्छिए ॥ ३ ॥
 अह केसरम्मि उज्जाणे, अणगारे तवोधणे । सज्झायज्झाणसंजुत्ते, धम्मज्झाणं क्षियायइ ॥ ४ ॥
 अप्फोवमण्डवम्मि, भायइ क्खवियासवे । तस्सागए मिगं पासं, वहेइ से नराहिवे ॥ ५ ॥
 अह आसगओ राया, खिप्पमागम्म सो तर्हि । हए मिए उ पासिता, अणगारं तत्थ पासई ॥ ६ ॥
 अह राया तत्थ सम्भन्तो, अणगारो मणा हओ । मए उ मन्दपुण्णेणं, रसगिद्धेण घन्नुणा ॥ ७ ॥
 आसं विसज्जइत्ताणं, अणगारस्स सो निवो । विणएण वन्दए पाए, भगवं एत्थ मे खमे ॥ ८ ॥
 अह मोणेण सो भग्गवं, अणगारे ज्ञाणमस्सिए । रायाणं न पडिमन्तेइ, तओ राया भवइदुओ ॥ ९ ॥
 संजओ आहमम्मीति, भगवं वाहराहि मे । कुद्धे तेएण अणगारे, डहेज्ज नरकोडिओ ॥ १० ॥
 अब्भओ पत्थिवा तुब्भं, अभयदाया भवाहि य । अणिच्चे जीवलोगम्मि, किं हिंसाए पसज्जसी ॥ ११ ॥
 जया सवं परिच्चज्ज, गन्तवमवसस्स ते । अणिच्चेजीवलोगम्मि, किं रज्जम्मि पसज्जसी ॥ १२ ॥
 जीवियं चेव रूवं च, विज्जुसंपाय चंचलं । जत्थ तं मुज्झसी रायं पेच्चत्थं नावुबुज्जसे ॥ १३ ॥
 द्वाराणि य सुया चेव, मित्ता य तह बन्धवा । जीवन्तमणुजीवन्ति, मयं नाणुवयन्ति य ॥ १४ ॥

नीहरन्ति मयं पुत्ता, पितरं परमदुक्खिया । पितरो वि तहा पुत्ते, बन्धू रायं तवं चरे ॥ १५ ॥
तओ तेणज्जिए दवे, दारे य परिरक्खिए । कीलन्तिऽन्ने नरा रायं, हट्टतुट्टमलंकिया ॥ १६ ॥
तेणावि जं कयं कम्मं, सुहं वा जइ वा दुहं । कम्मुणा तेण संजुत्तो, गच्छई उ परं भवं ॥ १७ ॥
सोजण तस्स सो धम्मं, अणगारस्स अन्तिए । महया संवेगनिवेदं, समावन्नो नराहिवो ॥ १८ ॥
संजओ चइउं रज्जं, निक्खन्तो जिणसासणे । गद्दभालिस्स भगवओ, अणगारस्म अन्तिए ॥ १९ ॥
चिच्चा रट्ठं पव्वए, खत्तिए परिभासइ । जहा ते दीसई रूवं, पसन्नं ते महा मणो । २० ॥
किं नामे किं गोत्ते, कस्सट्ठाए व माहणे । कहं पडियरसी बुद्धे, कहं विणीए त्ति बुच्चसी ॥ २१ ॥
संजओ नाम नामेणं, तहा गोत्तेण गोयमो । गद्दभाली ममायरिया, विज्जाचरणपारगा ॥ २२ ॥
किरियं अक्किरियं विणयं, णन्नाणं च महामुणी । एएहिं चउहिं ठाणेहिं, मेयन्ने किं पभासई ॥ २३ ॥
इइ पाउकरे बुद्धे, नायए परिणिव्वुए । विज्जाचरणसंपन्ने, सच्चे सच्चपरक्कमे ॥ २४ ॥
पडन्ति नरए घोरे, जे नरा पावकारिणो । दिव्वं च गइं गच्छन्ति, चरित्ता धम्ममारियं ॥ २५ ॥
मायाबुइयमेयं तु, मुसाभासा निरत्थिया । संजममाणो वि अहं, वसामि इरियामि य ॥ २६ ॥
सवेए विइय मज्झं, मिच्छादिट्ठी अणारिया । विज्जमाणे परे लोए, सम्मं जाणामि अप्पगं ॥ २७ ॥
अहसासि महापाणे, जुइमं वरिससओवमे । जा सा पालिमहापाली, दिव्वा वरिससओवमा ॥ २८ ॥
से वुए वम्भलोगाओ, माणुस्सं भवमागए । अप्पणो य परेसिं च, आउं जाणे जहा तहा ॥ २९ ॥
नाणारुइं च छन्दं च, परिवज्जेज्ज संजए । अणट्ठा जे य सबत्था, इयविज्जामणुसंचरे ॥ ३० ॥
पडिक्कमामि पसिणार्णं, परमंतेहिं वा पुणो । अहो वट्ठिए अहोरायं, इइ विज्जा तवं चरे ॥ ३१ ॥
जं च मे पुच्छसी काले, समं सुद्धेण चेतसा । ताइं पाउकरे बुद्धे तं नाणं जिणसासणे ॥ ३२ ॥
किरियं च रोयई धीरे, अकिरियं परिवज्जए । दिट्ठीए दिट्ठीसम्पन्ने, धम्मं चरसु दुच्चरं ॥ ३३ ॥
एयं पुण्णपयं सोच्चा, अत्थधम्मोवसोहियं । भरहो वि भारहं वासं, चेच्चा कामाइ पव्वए ॥ ३४ ॥
सगरो वि सागरन्तं, भरहवासं नराहिवो । इस्सरियं केवलं हिच्चा, दयाइ परिनिव्वुडे ॥ ३५ ॥
चइत्ता भारहं वासं, चक्कवट्ठी महिड्डिओ । पव्वज्जमब्भुवगओ, मघवं नाम महाजसो ॥ ३६ ॥
सणकुमारो मणुस्सिन्दो, चक्कवट्ठी महिड्डिओ । पुत्तं रज्जे ठवेज्जणं, सो वि राया तवं चरे ॥ ३७ ॥
चइत्ता भारहं वासं, चक्कवट्ठी महिड्डिओ । सन्ती सन्तिकरे लोए, पत्तो गइमणुत्तरं ॥ ३८ ॥
इक्खागरायवसभो, कुन्थू नाम नरिसरो । विक्खायकित्ती भगवं, पत्तो गइमणुत्तरं ॥ ३९ ॥
सागरन्तं चइत्ताणं, भरहं नरवरीसरो । अरो य अरयं पत्तो, पत्तो गइमणुत्तरं ॥ ४० ॥
चइत्ता भारहं वासं, चइत्ता बलवाहणं । चइत्ता उत्तमे भोए, महापउमे तवं चरे ॥ ४१ ॥
एगच्छत्तं पसाहित्ता, महिं माणनिस्सरणो । हरिसेणो मसुस्सिन्दो, पत्तो गइमणुत्तरं ॥ ४२ ॥
अन्निओ रायमहस्सेहिं, सुपरिच्चाई, दमं चरे । जयनामो जिणक्खायं, पत्तो गइमणुत्तरं ॥ ४३ ॥
दसण्णरज्जं मुदियं, चइत्ताणं मुणी चरे । दसण्णभट्ठो निक्खन्तो, सक्खं सक्केण चोइओ ॥ ४४ ॥
नमी नमेइ अप्पाणं, सक्खं सक्केण चोइओ । चइज्जण गेहं वइदेही, सामण्णे पज्जुवट्ठिओ ॥ ४५ ॥
करकण्हू कलिंगेसु, पंचालेसु य दुम्मुहो । नमी राया वीदेहेसु, गन्धारेसु य नग्गई ॥ ४६ ॥
एए नरिन्दवसभा, निक्खन्ता जिणसासणे । पुत्ते रज्जे ठवेज्जणं, सामण्णे पज्जुवट्ठिया ॥ ४७ ॥

सोवीररायवसभो, चइत्ताण सुणी चरे । उदायणो पवइओ, पत्तो गइमणुत्तरं ॥ ४८ ॥
 तहेव कासीराया, सेओसच्चपरक्कमे । कामभोगे परिच्चज्ज, पहणे कम्ममहावणं ॥ ४९ ॥
 तहेव विजओ राया, अणट्ठाकित्ति पवए । रज्जं तु गुणसमिद्धं, पयहित्तु महाजसो ॥ ५० ॥
 तहेवुगं तवं किच्चा, अवक्खित्तेण चेतसा । मइब्बलो रायरिसी, आदाय सिरसा सिरिं ॥ ५१ ॥
 कहं धीरो अहेऊहिं, उम्मत्तो व महिं चरे । एए विसेसमादाय, सूर्रा दट्ठपरक्कमा ॥ ५२ ॥
 अच्चन्तनियाणखमा, सच्चा मे भासिया वई । अतरिंसु तरन्तेगे, तरिस्सन्ति अणागया ॥ ५३ ॥
 कहिं धीरे अहेऊहिं अत्तणं परियावसे । सबसंगविनिम्मुक्के, सिद्धे भवइ नीरण ॥ ५४ ॥

त्ति बेमि ॥ इअ संजइज्जं समत्तं ॥ १८ ॥

॥ मियापुत्तीयं एगूणवीसइमं अज्झयणं ॥

सुग्गीवे नयरे रम्मे, काणणुज्जाणसोहिए । राया बलभहिं त्ति, मिया तस्सग्गमाहिंसी ॥ १ ॥
 तेसिं पुत्ते बलसिरी, मियापुत्ते त्ति विस्सुए । अम्मापिऊण दइए, जुवराया दमीसरे ॥ २ ॥
 नन्दणे सो उ पासाए, कीलए सह इत्थिहिं । देवोदोगुन्दगे चैव, निच्चं सुइयमाणसो ॥ ३ ॥
 मणिरयणकोट्टिमत्ते, पासायालोयणाट्ठिओ । आलोएइ नगरस्स, चउक्क त्तियचच्चरे ॥ ४ ॥
 अह तत्थ अइच्छन्तं, पासई समणसंजयं । तवनियमसंजमधरं, सीलद्धं गुणआगरं ॥ ५ ॥
 तं हेहई मियापुत्ते, दिट्ठीए अणिमिसाए उ । कहिं मन्ने रिसं रूवं, दिट्ठपुवं मए पुरा ॥ ६ ॥
 साहुस्स दरिसणे तस्स, अज्झवसाणम्मि सोहणे । मोहं गयस्स सन्तस्स, जाईसरणं समुप्पन्नं ॥ ७ ॥
 जाईसरणे समुप्पन्ने, मियापुत्ते महिड्ढिए । सरई पोरानियं जाई, सामणं च पुरा कयं ॥ ८ ॥
 विसएहि अरज्जन्तो, रज्जन्तो. संजमम्मि य । अम्मापियरमुवागम्म, इमं वयणमब्बवी ॥ ९ ॥

सुयाणि मे पंच महव्वयाणि, नरणसु दुक्खं च तिरिक्खजोणिसु ।

निविण्णकामो मि महण्णवाउ, अणुजाणह पवइस्सामि अम्मो ॥ १० ॥

अम्म ताय मए भोगा, भुत्ता विसफलोवमा । पच्छा कहुयविवागा, अणुबन्धदुहावहा ॥ ११ ॥
 इमं सरीरं अणिच्चं, असुइं असुइसंभवं । असासयावासमिणं, दुक्खकेसाण भायणं ॥ १२ ॥
 असासए सरीरम्मि, रइं नोबलभामहं । पच्छा पुरा व चइयव्वे, फेणवुब्बुयसन्निभे ॥ १३ ॥
 माणुसत्ते असारम्मि, वाहीरोगाण आलए । जरामरणघत्थम्मि, खणंपि न रसामहं ॥ १४ ॥
 जम्मं दुक्खं जरा दुक्खं, रोगाणि मरणाणि य । अहो दुक्खो हु संसारो, जत्थ कीसन्ति जन्तवो ॥ १५ ॥
 खेत्तं वत्थुं हिरणं च, पुत्तदारं च बन्धवा । चइत्ताणं हमं देहं, गन्तव्वमवसस्स मे ॥ १६ ॥
 जह किम्पागफलाण, परिणामो न सुन्दरो । एवं भुत्ताण भोगाणं, परिणामो न सुन्दरो ॥ १७ ॥
 अट्ठाणं जो महंतं तु, अप्पाहेओ पवज्जई । गच्छन्तो सो दुही होइ, लुहातण्हाए पीडिओ ॥ १८ ॥
 एवं धम्मं अकाऊणं, जो गच्छइ परं भवं । गच्छन्तो सो सुही होइ, वाहीरोगेहिं पीडिओ ॥ १९ ॥
 अट्ठाणं जो महंतं तु, सपाहेओ पवज्जई । गच्छन्तो सो सुही होइ, लुहातण्हाविवज्जिओ ॥ २० ॥

एवं धम्मं पि काऊणं, जो गच्छइ परं भवं । गच्छन्तो सो सुही होइ, अप्पकम्मे अवेयणे ॥ २१ ॥
 जहा गेहे पलित्तम्मि, तस्स गेहस्स जो पहु । सारभण्डाणि नीणेइ, असारं अवउज्झइ ॥ २२ ॥
 एवं लोए पलित्तम्मि, जराए मरणेण य । अप्पाणं तारइस्सामि, तुब्भेहिं अणुमन्निओ ॥ २३ ॥
 तं विन्तम्मापियरो, सामणं पुत्त दुच्चरं । गुणाणं तु सहस्साइं, धारेयवाइं भिक्खुणा ॥ २४ ॥
 समया सव्वभूएसु, सत्तुमित्तेसु वा जगे । पाणाइवायविरई, जावज्जीवाए दुकरं ॥ २५ ॥
 निच्चकालप्पमत्तेणं, मुसावायविवज्जणं । भासियव्वं हियं सच्चं, निच्चाउत्तेण दुकरं ॥ २६ ॥
 दन्तसोहणमाइस्स, अदत्तस्स विवज्जणं । अणवज्जेसणिज्जस्स, गिहण्णा अवि दुकरं ॥ २७ ॥
 विरई अबम्भेचरस्स, कामभोगरन्नुणा । उग्गं महव्वयं बम्भं, धारेयव्वं सुदुकरं ॥ २८ ॥
 धणधन्नपेसव्वगोसु, परिग्गहविवज्जणं । सव्वारम्भपरिच्चाओ, निम्ममत्तं सुदुकरं ॥ २९ ॥
 चउव्विहे वि आहारे, राइभोयणवज्जणा । सन्निहोसंचओ चेव, वज्जेयव्वो सुदुकरं ॥ ३० ॥
 लुहा तण्हा य सीउण्हं दंसमसंगवेयणा । अकोसा दुक्खसेज्जा य, तणफासा जलमेव य ॥ ३१ ॥
 तालणा तज्जणा चेव, वढवन्धपरीसहा । दुक्खं भिक्खायरिया, जायणा य अलाभया ॥ ३२ ॥
 कावोया जा इमा वित्ती, केसलोओ य दारुणो । दुक्खं बम्भव्वयं धोरं, धारेउं य महप्पणो ॥ ३३ ॥
 सुहोइओ तुमं पुत्ता, सुकुमालो सुमज्जिओ । न हु सी पभू तुमं पुत्ता, सामणमणुपालिया ॥ ३४ ॥
 जावज्जीवमविस्सामो, गुणाणं तु महब्भरो । गुरु उ लोहभारुव, जो पुत्ता होइ दुव्वहो ॥ ३५ ॥
 आगासे गंगसोउ व, पडिसोउ व दुत्तरो । बाहाहिं सागरो चेव, तरियव्वो गुणोदही ॥ ३६ ॥
 बालुया कवलो चेव, निरस्साए उ संजमे । असिधारागमणं चेव, दुकरं चरिउं तवो ॥ ३७ ॥
 अही वेगन्तदिट्ठीए, चरित्ते पुत्त दुकरे । जवा लोहमया चेव, चावेयवा सुदुकरं ॥ ३८ ॥
 जहा अग्गिसिहा दित्ता, पाउं होइ सुदुकरा । एहा दुकरं करेउं जे, तारुण्णे समणत्तणं ॥ ३९ ॥
 जहा दुक्खं भरेउं जे, होइ वायस्स कोत्थलो । तहा दुक्खं करेउं जे, कीवेणं समणत्तणं ॥ ४० ॥
 जहा तुलाए तोलेउं, दुकरो मन्दरो गिरी । तहा निहुयनीसंकं, दुकरं समणत्तणं ॥ ४१ ॥
 जहा भुयाहिं तरिउं, दुकरं रयणायरो । तहा अणुवसन्तेणं, दुकरं दमसागरो ॥ ४२ ॥
 भुंज माणुस्सए भोगे, पंचलक्खणए तुमं । भुत्तभोगी तओ जाया, पच्छा धम्मं चरिस्समि ॥ ४३ ॥
 सोवेइ अम्मापियरो, एवमेयं जहा फुडं । इह लोए निप्पिवासस्स, नत्थि किंचिवि दुकरं ॥ ४४ ॥
 सारीरमाणसा चेव, वेयणाओ द्वनन्तसो । मए सोढाओ भीमाओ, असइं दुक्खभयाणी य ॥ ४५ ॥
 जरामरणकन्तारे, चाउरन्ते भयागरे । मए सोढाणि भीमाणि, जम्माणि मरणाणि य ॥ ४६ ॥
 जहा इहं अगणीउण्हो, एत्तोऽणन्तगुणे तहिं । नरएभु वेयणा उण्हा, अस्साया वेइया मए ॥ ४७ ॥
 इमं इहं सीयं, एत्तोऽणन्तगुणे तहिं । नरएसु वेयणा सीया, अस्सया वेइया मए ॥ ४८ ॥
 कन्दन्तो कंदुकुम्मीसु, उड्डुपाओ अहोसिरे । हुयासणे जलन्तम्मि, पक्कयुव्वो अणन्तसो ॥ ४९ ॥
 महादबगिगसंकासे, मरुम्मि वहरबालुए । कदम्बबालुयाए य, दड्डुपुव्वो अणन्तसो ॥ ५० ॥
 रसन्तो कन्दुकुम्भीसु, उड्डुं बद्धो अबन्धवो । करवत्तकरकयाईहिं, छिन्नपुव्वो अणन्तसो ॥ ५१ ॥
 अइतिक्खकण्टगाइण्णे, तुंगे सिम्बलिपायवे । खेवियं पासवद्धेणं, कड्डोकड्डाहिं दुकरं ॥ ५२ ॥
 महाजन्तेसु उच्छू वा, आरसन्तो सुभेरवं । पीडिओ मि सकम्मेहिं, पावकम्मोअणन्तसो ॥ ५३ ॥

कूवन्तो कोलमुणएहिं, सामेहिं सवलेहि य । फाडिओ फालिओ छिन्नो, विफुरन्तो अणेगसो ॥ ५४ ॥
 असीहि अवसिवण्णाहिं, भल्लेहिं पट्टिसेहि य । छिन्नो भिन्नो विमिन्नो य, ओइण्णो पावकम्मुणा ॥ ५५ ॥
 अनसे लोहरहे जुत्तो, जलन्ते समिलाजुए । चोइओ तोत्तजुत्तेहिं, रोज्जो वा जह पाडिओ ॥ ५६ ॥
 हुयासणे जलन्तम्मि, चियासुं महिसो विव । दड्डो पक्को य अवसो, पावकम्मेहि पाविओ ॥ ५७ ॥
 वला संडासतुण्डेहिं, लोहतुण्डेहिं पक्खिहिं । विलुत्तो विलवन्तो हं, ठंक्किद्वेहिऽणन्तसो ॥ ५८ ॥
 तण्हाकिलन्तो धावन्तो, पत्तो वेयराणि नदिं । जलं पाहिं ति चिन्तन्तो, खुरधाराहिं विवाइओ ॥ ५९ ॥
 उण्हाभितत्तो संपत्तो, असिपत्तं महावणं । असिपत्तेहिं पडन्तेहिं, छिन्नपुव्वो अणेगसो ॥ ६० ॥
 मुग्गरेहिं मुसंढीहिं, सुलेहिं मुसलेहिं य । गया संभग्गगत्तेहिं, पत्तं दुक्खं अणन्तसो ॥ ६१ ॥
 खुरेहिं तिक्खधारेहिं, छुरियाहिं कप्पणीहि या । कप्पिओ फालिओ छिन्नो, उक्कित्तो य अणेगसो ॥ ६२ ॥
 पासेहिं कूडजालेहिं, मिओ वा अवसो अहं । वाहिओ बद्धब्द्धो वा, बहू चेव विवाइओ ॥ ६३ ॥
 गलेहिं मगरजालेहिं, मच्छो वा अवसो अहं । उल्लिओ फालिओ गहिओ, मारिणो य अणन्तसो ॥ ६४ ॥
 वीदंसएहि जालेहिं, लेप्पाहिं सउणो विव । गहिओ लग्गो बद्धो य, मारिओ य अणन्तसो ॥ ६५ ॥
 कुहाडफरसुमाईहिं, वड्डईहिं दुमो विव । कुट्टिओ फालिओ छिन्नो, तच्छिओ य अणन्तसो ॥ ६६ ॥
 चवेडमुट्टिमाईहिं, कुमारेहिं अयं पिव । ताडिओ कुट्टिओ भिन्नो, चुण्णिओ य अणन्तसो ॥ ६७ ॥
 तत्ताइं तम्बलोहाइं, तउयाइं सीसयाणि य । पाइओ कलकलन्ताइं, आरमन्तो सुमेरवं ॥ ६८ ॥
 तुहं पियाइं मंसाइं, खएडाइं सोलगाणि य । खाविओ मिसमंसाइं, अग्गिवण्णाइऽणेगसो ॥ ६९ ॥
 तुहं पिया सुरा सीहू, मेरओ य मट्ठणि य । पाइओ मि जलन्तीओ, वसाओ रुहिराणि य ॥ ७० ॥
 निच्चं भीएण तत्थेण, दुहिएण वहिएण य । परमा दुहसंबद्धा, वेयणा वेदिता मए ॥ ७१ ॥
 तिच्चण्डप्पगाढाओ, घोराओ अइदुस्सहा । महब्भयाओ भीमाओ, नरएसु वेदिता मए ॥ ७२ ॥
 जारिस्सा माणुसे लोए, ताया दीसन्ति वेयणा । एत्तो अणन्तगुणिया, नरएसु दुक्खवेयणा ॥ ७३ ॥
 सब्भवेसु अस्साया, वेयणा वेदिता मए । निमेसन्तरमित्तं पि, जं साता नत्थि वेयणा ॥ ७४ ॥
 तं विन्तम्मापियरो, छन्देणं पुत्त पव्वया । नवरं पुण सामण्णे, दुक्खं निप्पडिकम्मया ॥ ७५ ॥
 सो वेइ अम्मापियरो, एवमेयं जहा फुडं । पडिकम्मं को कुणई, अरण्णे मियपक्खिणं ॥ ७६ ॥
 एगब्भूए अरण्णे व, जहा उ चरई मिगे । एवं धम्मं चरिस्सामि, संजमेण तवेण य ॥ ७७ ॥
 जया मिगस्स आयंको, महारण्णम्मि जायई । अच्चन्तं रुक्खमूलम्मि, को णं ताहे तिगिच्छई ॥ ७८ ॥
 को वा से ओसहं देइ, को वा से पुच्छई सुहं । को से भत्तं च पाणं वा, आहरित्तु पणामए ॥ ७९ ॥
 जया से सुही होइ, तया गच्छई गोयरं । भत्तपाणस्स अट्ठाए, वल्लगाखि सराणि य ॥ ८० ॥
 खाइत्ता दाणियं पाउं, वल्लरेहिं सरेहि य । मिगचारियं चरित्ताणं, गच्छई मिगचारियं ॥ ८१ ॥
 एवं समुट्ठिओ भिक्खू, एवमेव अणेगए । मिगचारियं चरित्ताणं, उड्डं पक्कमई दिसं ॥ ८२ ॥
 जहा मिगे एगे अणेगचारी, अणेगवासे धुवगोयरं य ।
 एवं मुणी गोयरियं पविट्ठे, नो हीलए नो वि य खिंसएज्जा ॥ ८३ ॥
 मिगचारियं चरिस्सामि, एवं पुत्ता जहासुहं । अम्मापिईहिऽणुन्नाओ, जहाइ उवहिं तहा ॥ ८४ ॥
 मियचारियं चरिस्सामि, सब्भक्खविमोक्खणि । तुब्भेहिं अब्भणुन्नाओ, गच्छ पुत्त जहासुहं ॥ ८५ ॥

एवं सो अम्मापियरो, अणुमाणिताण बहुविहं । ममत्तं छिन्दई ताहे, महानागो व कंचुयं ॥ ८६ ॥
 इड्ढी वि च मित्ते य, पुत्तदारं च नायओ । रेणुयं व पडे लग्गं, निधुत्ताण निग्गओ ॥ ८७ ॥
 पंचमहव्वयजुत्तो, पंचहि समिओ तिगुत्तिगुत्तो य । सग्गिभन्तरवाहिरओ, तवोकम्मंसि उज्जुओ ॥ ८८ ॥
 निम्ममो निरहंकारो, निस्संगो चत्तगारवो । समो य सबभूएसु, तसेसु थावरेसु य ॥ ८९ ॥
 लाभालामे सुहे दुक्खे, जीविए मरणे तहा । समो निन्दापसंसासु, तहा माणावमाणओ ॥ ९० ॥
 गारवेसुं कसाएसुं, दण्डसल्लभएसु य । नियत्तो हाससोगाओ, अनियाणो अवन्धणो ॥ ९१ ॥
 अणिसिओ इहं लोए, परलोए अणिसिओ । वासीचन्दणकप्पो य, असणे अणसणे तहा ॥ ९२ ॥
 अप्पसत्थेहिं दारेहिं, सबओ पिहियासवे । अज्झप्पज्झाणजोगेहिं, पसत्थदमसासणे ॥ ९३ ॥
 एवं नाणेण चरणेण, दंसणेण तवेण य । भावणाहि य सुद्धाहिं, सम्मं भावेत्तु अप्पयं ॥ ९४ ॥
 बहुयाणि उ वासाणि, सामण्णमणुपालिया । मासिएण उ भत्तेण, सिद्धिं पत्तो अणुत्तरं ॥ ९५ ॥
 एवं करन्ति संबुद्धा, पण्डिया पवियक्खणा । विणिअट्टन्ति भोगेसु, मियापुत्ते जहारिसी ॥ ९६ ॥
 महापभावस्स महाजसस्स, मियापुत्तस्स निसम्म भासियं ।
 तवप्पहाणं चरियं च उत्तमं, गहप्पहाणं च तिलोगविस्सुतं ॥ ९७ ॥
 वियाणिया दुक्खविवद्धणं धणं, ममत्तवन्धं च मयाभयावहं ।
 सुहावहं धम्मधुरं अणुत्तरं, धारेज्ज निव्वाणगुणावहं महं ॥ ९८ ॥
 त्ति वेमि ॥ इअ मियापुत्तीयं समत्तं ॥ १९ ॥

॥ अह महानियण्ठिज्जं वीसइमं अज्झयणं ॥

सिद्धाण नमो किच्चा, संजयाणं च भावओ । अत्थधम्मगइं तच्चं अणुसट्ठिं सुणेह मे ॥ १ ॥
 पभूयरायणो राया, सेणिओ मगहाहिवो । विहारजत्तं निज्जाओ, मण्डिकुल्लिसि चेइए ॥ २ ॥
 नाणादुमलयाइण्णं, नाणापक्खिनिसेवियं । नाणाकुसुमसंछन्नं, उज्जाणं नन्दणोवमं ॥ ३ ॥
 तत्थ सो पासई साहुं, संजयं सुसमाहियं । निसन्नं रुक्खमूलम्मि, सुकुमालं सुहोइयं ॥ ४ ॥
 तस्स रूवं तु पासिच्चा, राइणो तम्मि संजए । अच्चन्तदरमो आसी, अउलो रूवविम्हओ ॥ ५ ॥
 अहोवण्णो अहो रूवं, अहो अज्झस्स सोमया । अहो खन्ती अहो मुत्ती, अहो भोगे असंजया ॥ ६ ॥
 वस्स पाए उ वन्दिच्चा, काज्जण य पयाहिणं । नाइदूरमणासन्ने, पंजली पडिपुच्छई ॥ ७ ॥
 तरुणो सि अज्जो पवइओ, भोगकालम्मि संजया । उवट्ठिओ सि सामण्णे, एयमइं सुणेमि ता ॥ ८ ॥
 अणाहोमि महाराय, नाहो मज्झ न विज्जई । अणुकम्पगं सुहिं वावि, कंचि नाभिसमेमहं ॥ ९ ॥
 तओ सो पहसिओ राया, सेणिओ मगहाहिवो । एवं ते इड्ढिमन्तस्स, कहं नाहो न विज्जई ॥ १० ॥
 होमि नाहो भयताणं, भोगे भुंजाहि संजया । मित्तनाईपरिवुडो, माणुस्सं ख सुदुल्लहं ॥ ११ ॥
 अप्पणा वि अगाहो सि, सेणिया मगहाहिवो । अप्पणा अणाहे सन्तो, कस्स नाहो भविस्समि ॥ १२ ॥
 एवं बुत्तो नरिन्दो सो, सुसंभन्तो सुविम्हिओ । वयणं अस्सुपुव्वं, साहुणा विम्हयन्निओ ॥ १३ ॥
 अस्सा इत्थी मणुस्सा मे, पुरं अन्तेउरं च मे । भुंजामि माणुस्सो भोगे, आणा इस्सरियं च मे ॥ १४ ॥

एरिसे सम्पयग्गम्मि, सब्बकामसमप्पिए । कहं अणाहो भवइ, मा हु भन्ते मुसं वए ॥ १५ ॥
 न तुमं जाणे अणाहस्स, अत्थं पोत्थं च पत्थिवा । जहा अणाहो भवई, सणाहो वा नराहिवा ॥ १६ ॥
 सुणेह मे महाराय, अब्बिखत्तेण चेयसा । जहा अणाहो भवई, जहा मेयं पवत्तियं ॥ १७ ॥
 कोसम्बी नाम नयरी, पुराण पुरमेयणी । तत्थ आसी पिया मज्झ, पभूयधणसंचओ ॥ १८ ॥
 पढमे वए महाराय, अउला मे अच्छिवेयणा । अहोत्था विउलो डाहो, सब्बगत्तेसु पत्थिवा ॥ १९ ॥
 सत्थं जहा परमतिकखं, सरीरविवरन्तरे । आवील्लिज्ज अरी कुद्धो, एवं मे अच्छिवेयणा ॥ २० ॥
 तियं मे अन्तरिच्छं च, उत्तमंगं च पीडई । इन्दासणिसमा घोरा, वेयणा परमदारुणा ॥ २१ ॥
 उवट्ठिया मे आयरिया, विज्जामन्ततिगिच्छया । अधीया सत्थकुसला, मन्तमूलविसारया ॥ २२ ॥
 ते मे तिगिच्छं कुवन्ति, चाउप्पायं जहाहियं । न य दुक्खा विमोयन्ति, एसा मज्झ अणाहया ॥ २३ ॥
 पिया मे सब्बसारंपि, दिज्जाहि मम कारणा । न य दुक्खा विमोएइ, एसा मज्झ अणाहया ॥ २४ ॥
 माया य मे महाराय, पुत्तसोगदुहट्ठिया । न य दुक्खा विमोएइ, एसा मज्झ अणाहया ॥ २५ ॥
 भायरो मे महाराय, सगा जेट्ठकणिट्ठगा । न य दुक्खा विमोयन्ति, एसा मज्झ अणाहया ॥ २६ ॥
 भइणीओ मे महाराय, सगा जेट्ठकणिट्ठगा । न य दुक्खा विमोयन्ति, एसा मज्झ अणाहया ॥ २७ ॥
 भारिया मे महाराय, अणुरत्ता अणुवया । अंसुपुण्णेहिं नयणेहिं, उरं मे परिसिंचई ॥ २८ ॥
 अन्नं च पाणं प्हाणं च, गन्धमल्लविलेवणं । मए नायमणायं वा, सा बाला नेव भुंजई ॥ २९ ॥
 खणं पि मे महाराय, पासाओ मे न फिट्ठई । न य दुक्खा विमोएइ, एसा मज्झ अणाहया ॥ ३० ॥
 तओ हं एवमाहंसु, दुक्खमा हु पुणो पुणो । वेयणा अणुभविउं जे, संसारम्मि अणन्तए ॥ ३१ ॥
 सइं च जइ मुच्चेज्जा, वेयणा विउला इओ । खन्तो दन्तो निरारम्भो, पव्वए अणगारियं ॥ ३२ ॥
 एवं च चिन्तइत्ताणं, पसुत्तो मि नराहिवा । परियत्तन्तीए राईए, वेयणा मे खयं गया ॥ ३३ ॥
 तओ कल्ले पमायम्मि, आपुच्छित्ताण बन्धवे । खन्तो दन्तो निरारम्भो, पव्वइओऽणगारियं ॥ ३४ ॥
 तो हं नाहो जाओ, अप्पणो य परस्स य । सब्बे सिं चैव भूयाणं, तसाण थावराण य ॥ ३५ ॥
 अप्पा नई वेयरणी, अप्पा मे कूडसामली । अप्पा कामदुहा धेणू, अप्पा मे नन्दणं वणं ॥ ३६ ॥
 अप्पा कत्ता विकत्ता य, दुक्खाण य सुहाण य । अप्पा मित्तममित्तं च, दुप्पट्ठियसुपट्ठिओ ॥ ३७ ॥

इमा हु अन्ना वि अणाहया निवा, तमेगचित्तो निहुओ सुणेहि ।

नियण्ठधम्मं लहीयाण वी जहा, सीयन्ति एगे बहुकायरा नरा ॥ ३८ ॥

जो पव्वइत्ताण महवयाइं, सम्मं च नो फासयई पमाया ।

अनिग्गहप्पा य रसेसु गिद्धे, न मूलओ छिन्नइ बन्धणं से ॥ ३९ ॥

आउत्तया जस्स न अत्थि काइ, इरियाए भासाए तहेसणाए ।

आयाणनिक्खेवदुगंलणाए, न धीरजायं अणुजाइ मग्गं ॥ ४० ॥

चिरं पि से मुण्डरुई भवित्ता, अथिरव्वए तवनियमेहि भट्ठे ।

चिरं पि अप्पाण किलेसइत्ता, न पारए होइ हु संपराए ॥ ४१ ॥

पोले व मुट्ठी जह से असारे, अयन्तिए कूडकहावणे वा ।

राढामणी वेरुलियप्पगासे, अमहग्घए होइ हु जाणएसु ॥ ४२ ॥

कुसीललिंगं इह धारइत्ता, इसिज्झयं जीविय बूहइत्ता ।
 असंजए संजयलप्पमाणे, विणिग्घायमागच्छइ से चिरंपि ॥ ४३ ॥
 विसं तु पीयं जह कालकूडं, हणाइ सत्थं जह कुग्गहीयं ।
 एसो वि धम्मो विसओववन्नो, हणाइ वेयाल इवाविवन्नो ॥ ४४ ॥
 जे लक्खणं सुविण पउंजमाणे, निमित्तकोऊहलसंपगाढे ।
 कुहेडविज्जासवदारजीवी, न गच्छई सरणं तम्मि काले ॥ ४५ ॥
 तमं तमेणेव उ से असीले, सया दुही विप्परियामुवेइ ।
 संधावई नरगतिरिक्खजोणिं, मोणं विराहेत्तु असाहुरूवे ॥ ४६ ॥
 उदेसियं कीयगडं नियागं, न मुंचई किं च अणेसणिज्जं ।
 अग्गीविवा सवभक्खी भवित्ता, इत्तो चुए गच्छइ कट्टु पावं ॥ ४७ ॥
 न तं अरी कंठछेत्ता करेइ, जं से करे अप्पणिया दुरप्पया ।
 से नाहइ मच्चुमुहं तु पत्ते, पच्छाभितावेण दयाविहूणो ॥ ४८ ॥
 निरट्टिया नग्गरुई उ तस्स, जे उत्तमट्ठं विवज्जासमेइ ।
 इमे वि से नत्थि परे वि लोए, दुहओ वि से भिज्जइ तत्थ लोए ॥ ४९ ॥
 एमेव हा छन्दकुसीलरूवे, मग्गं विराहेत्तु जिणुत्तमाणं ।
 कुररी विवा भोगरसाणुगिद्धा, निरट्टसोया परियासमेइ ॥ ५० ॥
 सोच्चाण मेहावि सुभासियं इमं, अणुसासणं नाणगुणोववेंयं ।
 मग्गं कुसीलाण जहाय सव्वं, महानियण्ठाण वए पदेण ॥ ५१ ॥
 चरित्तमायारगुणान्निए तओ, अणुत्तरं संजम पालियाण ।
 निरासवे संखवियाण कम्मं, उवेइ ठाणं विउल्लुत्तमं धुवं ॥ ५२ ॥
 एवुग्गदन्ते वि महातवोधणे, महामुणी महापइन्ने महायसे ।
 महानियण्ठिज्जमिणं महासुयं, से कहेई महया वित्थरेणं ॥ ५३ ॥
 तुट्ठो य सेणिओ राया, इणमुदाहु कयंजली ।
 अणाहत्तं जहाभूयं, सुट्ठु मे उवदंसियं ॥ ५४ ॥
 तुज्झं सुलद्धं खु मणुस्स जम्मं, लाभा सुलद्धा य तुमे महेसी ।
 तुब्भे सणाहा य सबन्धवाय, जं भे ठिया मग्गे जिणुत्तमाणं ॥ ५५ ॥
 तं सि नाहो अणाहाणं, सव्वभूयाण संजया ।
 खामेमि ते महाभाग, इच्छामि अणुसासिउं ॥ ५६ ॥
 पुच्छिऊण मए तुब्भं, आणविग्घाओ जो कओ ।
 निमन्तिया य भोगेहिं, तं सव्वं मरिसेहि मे ॥ ५७ ॥
 एवं थुणित्ताण स रायसीहो, अणगारसीहं परमाइ भत्तीए ।
 सओरोहो सपरियणो सबन्धवो, धम्माणुरत्तो विमलेण चेतसा ॥ ५८ ॥
 ऊससियरोमकूवो, काऊण य पयाहिणं ।

अभिवन्दिऊण सिरसा, अइयाओ नराहिवो ॥ ५९ ॥
 इयरो वि गुणसमिद्धो, तिगुत्तिगुत्तो तिदण्डविरओ य ।
 विहग इव विप्पमुक्को, विहरइ वसुहं विगयमोहो ॥ ६० ॥
 त्ति बेमि ॥ इअ महानियण्ठिज्जं समत्तं ॥

॥ अह समुदपालीयं एगवीसइमं अज्झयणं ॥

चम्पाए पालिए नाम, सावए आसि वाणिए । महावीरस्स भगवओ, सीसे सो उ महप्पणो ॥ १ ॥
 निग्गन्थे पावयणे, सावए से वि कोविए । पोएण ववहरन्ते, पिहुण्डं नगरमानए ॥ २ ॥
 पिहुण्डे ववहन्तस्स, वाणिओ देइ धूरं । तं ससत्तं पइगिज्झ, सदेसमह पत्थिओ ॥ ३ ॥
 अह पालियस्स घरिणी, समुदम्मि पसवई । अह बालए तहिं जाए, समुदपालि त्ति नामए ॥ ४ ॥
 खेमेण आगए चम्पं, सावए वाणिए घरं । संवड्डई तस्स घरे, दारए से सुहोइए ॥ ५ ॥
 वावत्तरी कलाओ य, सिकखई नीइकोविए । जोवणेण य संपन्ने, सुरुवे पियदंसणे ॥ ६ ॥
 तस्स रुववई भज्जं, पिया आणेइ रुविणिं । पासाए कीलए रम्मे, देवो दोगुन्दओ जहा ॥ ७ ॥
 अह अन्नया कयाई, पासायालीयणे ठिओ । वज्झमण्डणसोभागं, वज्झं पासइ वज्झगं ॥ ८ ॥
 तं पासिऊण संवेगं, समुदपालो इणमव्ववी । अहोऽसुमाण कम्माणं, निज्जाण पावगं इमं ॥ ९ ॥
 संबुद्धो सो तहिं भगवं, परमसंवेमागओ । आपुच्छमापियरो, पव्वए अणगारियं ॥ १० ॥

जहित्तु ऽसग्गन्थमहाकिलेसं, महन्तमोहं कसिणं भयावहं ।

परियायधम्मं चमिरोयएज्जा, वयाणि सीलाणि परीसहे य ॥ ११ ॥

अहिससच्चं च अतेणगं च, तत्तो य वम्भं अपरिग्गहं च ।

पडिवज्जिया पंचमहवयाणि, चरिज्ज धम्मं जिणदेसियं विदू ॥ १२ ॥

सव्वेहिं भूएहिं दयानुकम्पी, खन्तिक्खमे संजमबम्भयारी ।

सावज्जजोगं परिवज्जयन्तो, चरिज्ज भिक्खू सुसमाहिइन्दिए ॥ १३ ॥

कालेण कालं विहरेज्ज रट्ठे, बलाबलं जाणिय अप्पणो य ।

सीहो व सहेण न सन्तसेज्जा, वयजोग सुच्चा न असच्चमाहु ॥ १४ ॥

उवेहमाणो उ परिवएज्जा, पियमप्पियं सव्व तितिकखएज्जा ।

न सव्व सव्वत्थ ऽमिरोयएज्जा, न यावि पूयं गरहं च संजए ॥ १५ ॥

अणेगच्छन्दामिह माणवेहिं, जे भावओ संपगरेइ भिक्खू ।

भयभेरवा तत्थ उइन्ति भीमा, दिव्वा मणुस्सा अदुवा तिरिच्छा ॥ १६ ॥

परीसहा दुब्बिसहा अणेगे, सीयन्ति जत्था बहुकायरा नरा ।

से तत्थ पत्ते न वहिज्ज भिक्खू, संगामसीसे इव नागराया ॥ १७ ॥

सीओसिणादंसमसा य फासा, आयंका विविहा फुसन्ति देहं ।

अकुक्कुओ तत्थऽहियासहेज्जा, रयाइ खेवेज्ज पुरे कयाइ ॥ १८ ॥

पहाय रागं च तदेव दोसं, मोहं च भिक्खु सततं वियक्खणो ।
 मेरु व्व वाएण अकम्पमाणो, परीसहे आयगुत्ते सहेज्जा ॥ १९ ॥
 अणुन्नए नावणए महेसी, न यावि पुयं गरहं च संजए ।
 स उज्जभावं पडिवज्ज, संजए, निव्वाणमग्गं विरए उवेइ ॥ २० ॥
 अरइरइसहे पहीणसंथवे, विरए आयहिए पहाणवं ।
 परमट्ठपएहिं चिट्ठई, छिन्नसोए अममे अकिंचणे ॥ २१ ॥
 विवित्तलयणाइ भएज्ज ताई, निरोवलेवाइ असंथडाइं ।
 इसीहि चिण्णाइ महायसेहिं, काएण फासेज्ज परीसहाइं ॥ २२ ॥
 सन्नाणनाणोवगए महेसी, अणुत्तरं चरिउं धम्मसंचयं ।
 अणुत्तरे नाणधरे जसंसी, ओभासई सूरिए वन्तलिकखे ॥ २३ ॥
 दुविहं खवेऊण य पुण्णपावं, निरंगणे सव्वओ विप्पमुक्के ।
 तरित्ता समुदं व महाभवोधं, समुदपाले अपुणागमं गए ॥ २४ ॥
 त्ति वेमि ॥ इअ समुदपालीयं समत्तं ॥

॥ अह रइनेमिज्जं बावोसइमं अज्झयणं ॥

सोरियपुरम्मि नयरे, आसि राया महिड्डिए । वसुदेवु त्ति नामेणं, रायलक्खणसंजुए ॥ १ ॥
 तस्स भज्जा दुवे आसी, रोहिणी देवई तहा । तासिं दोणहं दुवे पुत्ता, इट्ठा रामकेसवा ॥ २ ॥
 सोरियपुरम्मि नयरे, आसि राया महिड्डिए । समुदविजए नामं, रायलक्खणसंजुए ॥ ३ ॥
 तस्स भज्जा सिवा नाम, तीसे पुत्तो महायसो । भगवं अरिड्डनेमि त्ति, लोगनाहे दमीसरे ॥ ४ ॥
 सो ऽरिड्डनेमिनामो उ, लक्खणस्सरसंजुओ । अट्ठसहस्सलक्खणधरो, गोयमो कालगच्छवी ॥ ५ ॥
 वज्जरिसहसंधयणो, समचउरंसो झसोयरो । तस्स रायमईकन्नं, भज्जं जायइ केसवो ॥ ६ ॥
 अह सा रायवरकन्ना, सुसीला चारुपेहणी । सबलक्खणसंपन्ना, विज्जुसोयामणिप्पभा ॥ ७ ॥
 अहाह जणओ तीसे, वासुदेवं महिड्डियं । इहागच्छउकुमारो, जा से कन्नं ददामि हं ॥ ८ ॥
 सबोसहीहिं ण्हविओ, कयकोउयमंगलो । दिव्वजुयलपरिहिओ, आभरणेहिं विभूसिओ ॥ ९ ॥
 मत्तं च गन्धहत्थि, वासुदेवस्स जेड्डगं । आरूढो सोहए अहियं, सिरे चूडामणि जहा ॥ १० ॥
 अह ऊसिएण छत्तेण, चामराहि य सोहिए । दसारचक्केण य सो, सबओ परिवारिओ ॥ ११ ॥
 चउरंगिणीए सेणाए, रइयाए जहकमं । तुरियाण सन्निनाएण, दिव्वेण गगणं फुसे ॥ १२ ॥
 एयारिसाए इड्डीए, जुत्तीए उत्तमाइ य । नियगाओ भवणाओ, निज्जाओ वण्हिपुंगवो ॥ १३ ॥
 अह सो तत्थ निज्जन्तो, दिस्स पाणे भयद्दुए । वाडेहिं पंजरेहिं च, सन्निरुद्धे सुदुक्खिए ॥ १४ ॥
 जीवियन्तं तु सम्पत्ते, मंसट्ठा भक्खियव्वए । पासेत्ता से महापन्ने, सारहिं इणमव्ववी ॥ १५ ॥
 कस्स अट्ठा इमे पाणा, एए सबे सुहेसिणो । वाडेहिं पंजरेहिं च, सन्निरुद्धा य अच्छहिं ॥ १६ ॥
 अह सारही तओ भणइ, एए भदा उ पाणिणो । तुज्जं विवाहकज्जम्मि, भोयावेउं बहुं जणं ॥ १७ ॥

सोऊण तस्स वयणं, बहुपाणिविणासणं । चिन्तेइ से महापन्नो, साणुकोसे जिए हिऊ ॥ १८ ॥
 जइ मज्झ कारणा एए, हम्मन्ति सुबहू जिया । न मे एयं तु निस्सेसं, परलोगे भविस्सई ॥ १९ ॥
 सो कुण्डलाण जुयलं, सुत्तगं च महायसो । आभरणाणि य सत्ताणि, सारहिस्स पणामए ॥ २० ॥
 मणपरिणामे य कए, देवा य जहोइयं समोइण्णा । सब्बुइ सपरिसा, निक्खमणं तस्स काउं जे ॥ २१ ॥
 देवमणुस्सपरिवुडो, सीयारयणं तओ समारूढो, निक्खिमय वारगाओ, रेवयम्मि द्विओ भगवं ॥ २२ ॥
 उज्जाणं संपत्तो, ओइण्णो उत्तमाउ सीयाओ । साहस्सीपरिवुडो, मह निक्खमई उ शित्ताहिं ॥ २३ ॥
 अह से सुगन्धगन्धीए, तुरियं मउकुंचिए । सयमेव भुंचई केसे, पंचमुट्ठीहिं समाहिओ ॥ २४ ॥
 वासुदेवो य णं भणइ, लुत्तकेसं जिइन्दियं । इच्छिरियमणोरहं तुरियं, पावसू तं दमीसरा ॥ २५ ॥
 नाणेणं दंसणेणं च, चरित्तेण तहेव य । खत्तीए मुत्तीए, वड्डमाणो भवाहि य ॥ २६ ॥
 एवं ते रामकेसवा, दसारा य बहू जणा । अरिट्ठणेमि वन्दिता, अभिगया दारगापुरिं ॥ २७ ॥
 सोऊण रायकन्ना, पव्वज्जं सा जिणस्स उ । नीहासा य निराणन्दा, सोगेण उ समुत्थिया ॥ २८ ॥
 राईमई विनिन्तेइ, धिरत्थु मम जीवियं । जा हं तेण परिच्चत्ता, सेयं पव्वइउं मम ॥ २९ ॥
 अह सा भमरसन्निभे, कुंचफणगसाहिए । सयमेव लुंचई केसें, धिइमन्ता ववस्सिया ॥ ३० ॥
 वासुदेवो य णं भणइ, लुत्तकेसं जिइन्दियं । संसारसागरं घोरं, तर कन्ने लहुं लहुं ॥ ३१ ॥
 सा पव्वइया सन्ती, पव्वावेसी तहिं वहुं सयणं परियणं चेव, सीलवन्ता बहुस्सुया ॥ ३२ ॥
 गिरिं रेवतयं जन्ती, वासेणुल्ला उ अन्तरा । वासन्ते अन्धयारम्मि, अन्तो लयणस्स सा ठिया ॥ ३३ ॥
 चीवराइं विसारन्ती, जहा जाय त्ति पासिया । रहनेमी भग्गचित्तो, पच्छा दिट्ठो य तीइ वि ॥ ३४ ॥
 मीया य सा तहिं ददुट्ठु, एगन्ते संजयं तयं । वाहाहिं काउ संगोप्फं, वेवमाणी निसीयई ॥ ३५ ॥
 अह सो वि रायपुत्तो, समुद्विजयंगओ । भीयं पवेवियं ददुट्ठु, इमं वक्कं उदाहरे ॥ ३६ ॥
 रहनेमी अहं भदे, सुरूवे चारुभासिणी । ममं भयाहि सुयणु, न ते पीला भविस्सई ॥ ३७ ॥
 एहि ता भुंजिमो भोए, माणुस्सं खु सुदुल्लहं । भुत्तभोगी पुणो पच्छा, जिणमग्गं चरिस्समो ॥ ३८ ॥
 ददुट्ठुण रहनेमिं तं, भग्गुजोयपराजियं । राईमई असम्भन्ता, अप्पाणं संवरे तहिं ॥ ३९ ॥
 अह सा रायवरकन्ना, सुट्ठिया नियमवए । जाई कुलं च सीलं च, रक्खमाणी तयं वए ॥ ४० ॥
 जइ सि रूवेण वेसमणो, लल्लिएण नलकुवरो । तहा वि ते न इच्छामि, जइ सि सक्खं पुरंदरो ॥ ४१ ॥
 धिरत्थु तेऽजसोकामी, जो तं जीवियकारणा । वन्तं इच्छसि आवाउं, सेयं ते मरणं भवे ॥ ४२ ॥
 अहं च भोगरायस्स, तं च सि अन्धगवण्हणो । मा कुले गन्धणा होमो, संजमं निहुओ चर ॥ ४३ ॥
 जइ तं काहिसि भावं, जा जा दच्छसि नारिओ । वायाइद्वो व हट्ठो, अट्ठिअप्पा भविस्ससि ॥ ४४ ॥
 गोवालो भण्डवालो वा, जहा तद्वणिस्सरो । एवं अणिस्सरो तं पि, सामणस्स भविस्ससि ॥ ४५ ॥
 तीसे सो वयणं सोच्चा, संययाए सुभासियं । अंकुसेण जहा नागो, धम्मं संपडिवाइओ ॥ ४६ ॥
 मणगुत्तो वायगुत्तो, कायगुत्तो जिइन्दिए । सामणं निच्चलं फासे, जावजीवं दद्वओ ॥ ४७ ॥
 उग्गं तवं चरित्ताणं, जाया दोणिण वि केवली । सब्बं कम्मं खवित्ताणं, सिद्धिं पत्ता अणुत्तरं ॥ ४८ ॥
 एवं करेन्ति संबुद्धा, पण्डिया पवियक्खणा । विणियडुन्ति भोगेसु, जहा सो पुरिसोत्तमो ॥ ४९ ॥

त्ति वेमि ॥ रहनेमिज्जं समत्तं ॥

॥ अह केसिगोयमिज्जं तेवीसइमं अज्झयणं ॥

जिणे पासि त्ति नामेण, अरहा लोगपूइओ । संबुद्धप्पा य सव्वन्नू, धम्मतिथ्यरे जिणे ॥ १ ॥
तस्स लोगपदीवस्स, आसि सीसे महायसे । केसी कुमारसमणे, विज्जाचरणपारगे ॥ २ ॥
ओहिनाणसुए बुद्धे, सीससंघसमाउले । गामाणुगामं रीयन्ते, सावत्थि पुरमागए ॥ ३ ॥
तिन्दुयं नाम उज्जाणं, तस्सि नगरमण्डले । फासुए सिज्जसंधारे, तत्थ वासमुवागए ॥ ४ ॥
अह तेणेव कालेणं धम्मतिथ्यरे जिणे । भगवं वद्धमाणि त्ति, सव्वलोगम्मि विस्सुए ॥ ५ ॥
तस्स लोगपदीवस्स आसि सीसे महायसे । भगवं गोयमे नामं, विज्जाचरणपारए ॥ ६ ॥
बारसंगविऊ बुद्धे, सीससंघसमाउले । गामाणुगामं रीयन्ते, से वि सावत्थिमागए ॥ ७ ॥
कोट्टुगं नाम उज्जाणं, तम्मी नगरमण्डले । फासुए सिज्जसंधारे, तत्थ वासमुवागए ॥ ८ ॥
केसी कुमारसमणे, गोयमे य महायसे । उभओ वि तत्थ विहरिंसु, अल्लीणा सुसमाहिया ॥ ९ ॥
उमओ सीससंधाणं, संजयाणं तवस्सिणं, । तत्थ चिन्ता समुप्पन्ना, गुणवन्ताण ताइण ॥ १० ॥
केरिसो वा इमो धम्मो, इमो धम्मो व केरिसो । आयारधम्म पणिही, इमा वा सा व केरिसी ॥ ११ ॥
चाउज्जामो य जो धम्मो, जो इमो पंचसिक्खिओ । देसिओ वद्धमाणेण, पासेण य महामुणी ॥ १२ ॥
अचेलओ य जो धम्मो, जो इमो सन्तरुत्तरो । एगकज्जपवन्नाणं, विसेसे किं नु कारणं ॥ १३ ॥
अह ते तत्थ सीसाणं, विन्नाय पवितक्किय । समागमे कयमई, उभओ केसिगोयमा ॥ १४ ॥
गोयमे पडिरूवन्नू, सीससंघसमाउले । जेट्ठं कुलमवेक्खन्तो, तिन्दुयं वणमागओ ॥ १५ ॥
केसी कुमारसमणे, गोयमं दिस्समागयं । पडिरूवं पडिवत्ति सम्मं संपडिवज्जई ॥ १६ ॥
पलालं फासुयं तत्थ, पंचमं कुसतणाणि य । गोयमस्स निसेज्जाए, खिप्पं संमणामए ॥ १७ ॥
केसी कुमारसमणे, गोयमे य महायसे । उभओ निसण्णा सोहन्ति, चन्दस्सरसमप्पभा ॥ १८ ॥
समागया बहू तत्थ, पासण्डा कोउगा मिया । गिहत्थाणं चणेगाओ, साहस्सीओ समागया ॥ १९ ॥
देवदाणवगन्धवा, जक्खरक्खसकिन्नरा । अदिस्साणं च भूयाणं, आसी तत्थ समागमो ॥ २० ॥
पुच्छामि ते महाभाग, केसी गोयममब्बवी । तओ केसिं वुवण्तं तु, गोयमो इणमब्बवी ॥ २१ ॥
पुच्छ भन्ते अहिच्छं ते, केसिं गोयममब्बवी । तओ केसी अणुन्नाए, गोयमं इणमब्बवी ॥ २२ ॥
चाउज्जामो य जो धम्मो, जो इमो पंचसिक्खिओ । देसिओ वद्धमाणेण, पासेण य महामुणी ॥ २३ ॥
एगकज्जपवन्नाणं, विसेसे किं नु कारणं । धम्मे दुविहे मेहावी, कहं विप्पच्चओ न ते ॥ २४ ॥
तओ केसिं वुवण्तं तु, गोयमो इममब्बवी । पन्ना समिक्खए धम्मतत्तं तत्तविणिच्छि । ॥ २५ ॥
पुरिमा उज्जुजडा उ, वंकजडा य पच्छिमा । पज्झिमा उज्जुपन्ना उ, तेण धम्मे दुहा कए ॥ २६ ॥
पुरिमाणं दुविसोज्झो उ, चरिमाणं दुरणुपालओ । कप्पो मज्झिमगाणं तु, सुविसोज्झो सुपालओ ॥ २७ ॥
साहु गोयम पन्ना ते, छिन्नो मे संसओ इमो । अन्नो वि संसओ मज्झं, तं मे कहसु गोयमा ॥ २८ ॥
अचेलगो य जो धम्मो, जो इमो सन्तरुत्तरो । देसिओ वद्धमाणेण, पासेण य महाजसा ॥ २९ ॥
एगकज्जपवन्नाणं, विसेसे किं नु कारणं । लिंगे दुविहे मेहावी, कहं विप्पच्चओ न ते ॥ ३० ॥

केसिमेवं बुवाणं तु, गोयमो इणमब्बवी । विन्नाणेण समागम्भ, धम्मसाहणमिच्छियं ॥ ३१ ॥
 पच्चयत्थं च लोगस्स, नाणाविहविगप्पणं । जत्तत्थं गणहत्थं च, लोगे लिंगपओयणं ॥ ३२ ॥
 अह भवे पइत्ता उ, मोक्खसब्भूयसाहणा । नाणं च दंसणं चेव, चरित्तं चेव निच्छए ॥ ३३ ॥
 साहु गोयम पन्ना ते, छिन्नो मे संसओ इमो । अन्नो वि संसओ मज्झं, तं मे कहसु गोयमा ॥ ३४ ॥
 अणेगाणं सहस्साणं, मज्झे चिट्ठसि गोयमा । ते य ते अहिगच्छन्ति, कहं ते निज्जिया तुमे ॥ ३५ ॥
 एगे जिए जिया पंच, पंच जिए जिया दस । इसहा उ जिणित्ताणं, सब्भत्तु जिणामहं ॥ ३६ ॥
 सत्तु य इइ के वुत्ते, केसी गोयम मब्बवी । तओ केसिं वुवंतं तु, गोयमो इणमब्बवी ॥ ३७ ॥
 एगप्पा अजिए सत्तु, कसाया इन्दियाणि य । ते जिणित्तु जहानायं, विहरामि अहं मुणी ॥ ३८ ॥
 साहु गोयम पन्ना ते, छिन्नो मे संसओ इमो, अन्नो वि संसओ मज्झं, तं मे कहसु गोयमा ॥ ३९ ॥
 दीसन्ति यहवे लोए, पासवद्धा सरीरिणो । मुक्कपासो लहुब्भुओ, कहं विहरिसी मुणी ॥ ४० ॥
 ते पासे सबसो चित्ता, निदन्तूण उवायओ । मुक्कपासो लहुब्भुओ, कहं विहरामि अहं मुणी ॥ ४१ ॥
 पासा य इइ के वुत्ता, केसी गोयममब्बवी । केसिमेवं वुवंतं तु, गोयमो इणमब्बवी ॥ ४२ ॥
 रागदोसादओ तिवा, नेहपामा भयकरा । ते छिन्दित्ता जहानायं, विहरामि जहकमं ॥ ४३ ॥
 साहु गोयम पन्ना ते, छिन्नो मे संसओ इमो । अन्नो वि संसओ मज्झं, तं मे कहसु गोयमा ॥ ४४ ॥
 अन्तोहियसंभूया, लया चिट्ठइ गोयमा । फलेइ विसभक्खीणि, सा उ उद्धरिया कहं ॥ ४५ ॥
 तं लयं सबसो छित्ता, उद्धरित्ता समूलियं । विहरामि जहानायं, मुक्को मि विसभक्खणं ॥ ४६ ॥
 लया य इइ का वुत्ता, केसी गोयममब्बवी । केसिमेवं वुवंतं तु, गोयमो इणमब्बवी ॥ ४७ ॥
 भवतण्हा लया वुत्ता, भीमा भीमफलोदया । तमुद्धिच्चा जहानायं, विहरामि जहासुहं ॥ ४८ ॥
 साहु गोयम पन्ना ते, छिन्नो मे संसओ इमो । अन्नो वि संसओ मज्झं, तं मे कहसु गोयमा ॥ ४९ ॥
 संपज्जलिया घोरा, अग्गी चिट्ठइ गोयमा । जे डहन्ति सरीरत्थे, कहं विज्झाविया तुमे ॥ ५० ॥
 महामेहप्पसूयाओ, गिज्झ वारि जलुत्तमं । सिंचामि समयं देहं, सित्ता नो व डहन्ति मे ॥ ५१ ॥
 अग्गी य इइ के वुत्ता, केसी गोयममब्बवी । केसिमेवं वुवंतं तु, गोयमो इणमब्बवी ॥ ५२ ॥
 कसाया अग्गिणो वुत्ता, सुयसीलत्वा जल । सुयधाराभिहया सन्ता, भिन्ना हु न डहन्ति मे ॥ ५३ ॥
 साहु गोयम पन्ना ते, छिन्नो मे संसओ इमो । अन्नो वि संसओ मज्झं, तं मे कहसु गोयमा ॥ ५४ ॥
 अयं साहसिओ भीमो, दुट्ठस्सो परिधावई । जंसि गोयममारूढो, कहं तेण न हीरसि ॥ ५५ ॥
 पधावन्तं निगिण्हामि, सुयरस्सीसमाहियं । न मे गच्छइ उम्मग्गं, मग्गं च पडिवज्जई ॥ ५६ ॥
 आसे य इइ के वुत्ते, केसी गोयममब्बवी । केसिमेवं वुवंतं तु, गोयमो इणमब्बवी ॥ ५७ ॥
 मणो साहसिओ भीमो, दुट्ठस्सो परिधावई । तं सम्मं तु निगिण्हामि, धम्मसिक्खइ कन्थगं ॥ ५८ ॥
 साहु गोयम पन्ना ते, छिन्नो मे संसओ इमो । अन्नो वि संसओ मज्झं, तं मे कहसु गोयमा ॥ ५९ ॥
 कुप्पहा बहवो लोए, जेहिं नासन्ति जन्तुणो । अद्धाणे कह वट्टन्ते, तं न नाससि गोयमा ॥ ६० ॥
 जे य मग्गेण गच्छन्ति, जे य उम्मग्गपट्टिया । ते सब्बे वेइया मज्झं, तो न नस्सामहं मुणी ॥ ६१ ॥
 मग्गे य इइ के वुत्ते, केसी गोयममब्बवी । केसिमेवं वुवंतं तु, गोयमो इणमब्बवी ॥ ६२ ॥
 कुप्पवयणपासण्डी, सब्बे उम्मग्गपट्टिया । सम्मग्गं तु जिणक्खायं, एस मग्गे हि उत्तमे ॥ ६३ ॥

साहु गोयम पन्ना ते, छिन्नो मे संसओ इमो । अन्नो वि संसओ मज्झं, तं मे कहसु गोयमा ॥ ६४ ॥
 महाउदगवेगेण, बुज्झमाणाण पाणिणं । सरणं गई पइट्ठा य, दीवं कं मन्नसी मुणी ॥ ६५ ॥
 अत्थि एगो महादीवो, वारिमज्झे महालओ । महाउदगवेगस्स, गई तत्थ न विज्जई ॥ ६६ ॥
 दीवे य इइ के बुत्ते, केसी गोयममब्बवी । केसिमेवं बुवंतं तु, गोयमो इणमब्बवी ॥ ६७ ॥
 जरामरणवेगेण, बुज्झमाणाण पाणिणं । धम्मो दीवो पइट्ठा य, गई सरणमुत्तमं ॥ ६८ ॥
 साहु गोयम पन्ना ते, छिन्नो मे संसओ इमो । अन्नो वि संसओ मज्झं, तं मे कहसु गोयमा ॥ ६९ ॥
 अण्णवंसि महोहंसि, नावा विपरिधावई । जंसि गोयममारूढो, कहं पारं गमिस्ससि ॥ ७० ॥
 जा उ सस्साविणी नावा, न सा पाररस गामिणी । जा निरस्साविणी नावा, सा उ पारस्स गामिणी ॥ ७१ ॥
 नावा य इइ का बुत्ता, केसी गोयममब्बवी । केसिमेवं बुवंतं तु, गोयमो इणमब्बवी ॥ ७२ ॥
 सरीरमाहु नाव त्ति, जीवे बुच्चइ नाविओ । संसारो अण्णवो बुत्तो, जं तरंति महेसिणो ॥ ७३ ॥
 साहु गोयम पन्ना ते, छिन्नो मे संसओ इमो । अन्नो वि संसओ मज्झं, तं मे कहसु गोयमा ॥ ७४ ॥
 अन्धयारे तमे घोरे, चिट्ठन्ति पाणिणो बहू । को करिस्सइ उज्जोयं, सबलोयम्मि पाणिणं ॥ ७५ ॥
 उग्गओ विमलो भाणू, सबलोयपभंकरो । सो करिस्सइ उज्जोयं, सबलोयम्मि पाणिणं ॥ ७६ ॥
 भाणू य इइ के बुत्ते, केसी गोयममब्बवी । केसिमेवं बुवंतं तु, गोयमो इणमब्बवी ॥ ७७ ॥
 उग्गओ खीणसंसारो, सबन्नू जिणभक्खरो । सो करिस्सइ उज्जोयं, सबलोयम्मि पाणिणं ॥ ७८ ॥
 साहु गोयम पन्ना ते, छिन्नो मे संसओ इमो । अन्नो वि संसओ मज्झं, तं मे कहसु गोयमा ॥ ७९ ॥
 सारीरमाणसे दुक्खे, बुज्झमाणाण पाणिणं । खेमं सिवमणावाहं, ठाणं किं मन्नसी मुणी ॥ ८० ॥
 अत्थि एगं धुवं ठाणं, लोगगम्मि दुरारुहं । जत्थ नत्थि जरा मच्चू, वाहिणो वेयणा तहा ॥ ८१ ॥
 ठाणे य इइ के बुत्ते, केसी गोयममब्बवी । केसिमेवं बुवंतं तु, गोयमो इणमब्बवी ॥ ८२ ॥
 निव्वाणं ति अवाहं ति, सिद्धी लोगगमेव य । खेमं सिवं अणावाहं, जं चरंति महेसिणो ॥ ८३ ॥
 तं ठाणं सासयं वासं, लोयगगम्मि दुरारुहं । जं संपत्ता न सोयन्ति, भवोहन्तकरा मुणी ॥ ८४ ॥
 साहु गोयम पन्ना ते, छिन्नो मे संसओ इमो । नमो ते संसयातीत, सब्वसुत्तमहोयही ॥ ८५ ॥
 एवं तु संसए छिन्ने, केसी घोरपरक्कमे । अभिवन्दिता सिरसा; गोमयं तु महायसं ॥ ८६ ॥
 पंचमहवयधम्मं, षड्विज्जइ भावओ । पुरिमस्स पच्छिमम्मि, मग्गे तत्थ सुहावहे ॥ ८७ ॥
 केसीगोयमओ निच्चं, तम्मि आसि समागमे । सुयसीलसमुक्कंओ, महत्थत्थविणिच्छओ ॥ ८८ ॥
 तोसिया परिसा सवा, सम्मग्गं समुवट्ठिया । संथुया ते पसीयत्तु, भयवं केसिगोयमे ॥ ८९ ॥

त्ति बेमि ॥ केसिगोयमिज्जं समत्तं ॥ २३ ॥

॥ अह समिईओ चउवीसइमं अज्झयणं ॥

अट्ट पवयणमायाओ, समिई गुत्ती तहेव य । पंचेव य समिईओ, तओ गुत्तीउ आहीया ॥ १ ॥
 इरियाभासेसणादाणे, उच्चारे समिई इय । मणगुत्ती वयगुत्ती, कायगुत्ती य अट्टमा ॥ २ ॥
 एयाओ अट्ट समिईओ, समासेण वियाहिया । दुवालसंगं जिणक्खायं, मायं जत्थ उ पवयणं ॥ ३ ॥
 आलम्बणेण कालेण, मग्गेण जयणाय य । चउकारणपरिसुद्धं, संजए इरियं रिए ॥ ४ ॥
 तत्थ आलम्बणं नणं दंसणं चरणं तहा । काले य दिवसे वुत्ते, मग्गे उप्पहवज्जिए ॥ ५ ॥
 दव्वओ खेत्तओ चेव, कालओ भावओ तहा । जायणा चउव्विहा वुत्ता, तं मे कित्तयओ सुण ॥ ६ ॥
 दव्वओ चक्खुसा पेहे, जुगमित्तं च खेत्तओ । कालओ जाव रीइज्जा, उवउत्ते य भावओ ॥ ७ ॥
 इन्दियत्थे विवज्जित्ता, सज्झायं चेव पञ्चहा । तम्मुत्ती तप्पुरकारे, उवउत्ते रियं रिए ॥ ८ ॥
 कोहे माणे य मायाए, लोभे य उवउत्तया । हासे भए मोहरिए, विकहासु तहेव य ॥ ९ ॥
 एयाइं अट्ट ठाणाइं, परिधज्जित्तु संजए । अमावज्जं मियं काले, भासं भासिज्ज पन्नवं ॥ १० ॥
 गवेसणाए गहणे य, परिभोगेसणाय य । आहारोवहिसेज्जाए, एए तिन्नि विसोहए ॥ ११ ॥
 गग्गमुप्पायणं पढमे, वीए सोहेज्ज एसणं । परिभोयम्मि चउकं, विसोहेज्ज जयं जई ॥ १२ ॥
 ओहोवहोवग्गहियं, भण्डगं दुविहं मुणी । गिण्हन्तो निक्खिवन्तो वा, पउंजेज्ज इमं विहिं ॥ १३ ॥
 चक्खुसा पडिलेहित्त, पमजेज्ज जयं जई । अइए निक्खिवेज्जा वा, दुहओ वि समिए सया ॥ १४ ॥
 उच्चारं पासवणं, खेलं सिंघाणजल्लियं । आहारं उवहिं देहं, अन्नं वावि तहाविहं ॥ १५ ॥
 अणावायमसंलोए, अणोवाए चेव होइ संलोए । आवायमसंलोए, आवाए चेव संलोए ॥ १६ ॥
 अणावायमसंलोए, परस्सणुवघाइए । समे अज्झुसिरे यावि, अचिरकालकयम्मि य ॥ १७ ॥
 वित्थिण्णे दूरमोगाढे, नासन्ने विलवज्जिए । तसपाणवीयरहिए, उच्चाराइणि वोसिरे ॥ १८ ॥
 एयाओ पञ्च समिईओ, समासेण वियाहिया । एत्तो य तओ गुत्तीओ, वोच्छामि अणुपुव्वसो ॥ १९ ॥
 संरम्भसमारम्भे, आरम्भे य तहेव य । चउत्थी असच्चमोसा य, मणगुत्तीओ चउव्विहा ॥ २० ॥
 संरम्भसमारम्भे, आरम्भे य तहेव य । मणं पवत्तमाणं तु, नियत्तेज्ज जयं जई ॥ २१ ॥
 सच्चा तहेव मोसा य, सच्चमोसा तहेव य । चउत्थी असच्चमोसा य, वइगुत्ती चउव्विहा ॥ २२ ॥
 संरम्भसमारम्भे, आरम्भे य तहेव य । वयं पवत्तमाणं तु, नियत्तेज्ज जयं जई ॥ २३ ॥
 ठाणे निसीयणे चेव, तहेव य तुयट्ठणे । उल्लंघणपल्लंघणे, इन्दियाण य जुंजणे ॥ २४ ॥
 संरम्भसमारम्भे, आरम्भम्मि तहेव य । कायं पवत्तमाणं तु, नियत्तेज्ज जयं जई ॥ २५ ॥
 एयाओ पञ्च समिईओ, चरणस्स य पवत्तणे । गुत्ती नियत्तणे वुत्ता, असुभत्थेसु सब्बसा ॥ २६ ॥
 एमा पवयणमाया, जे सम्मं आयरे मुणी । खिप्पं सब्बसंसारा, विप्पमुच्चइ पण्डिए ॥ २७ ॥

त्ति वेमि ॥ इअ समिईओ समत्ताओ

॥ अह जन्नइज्जं पञ्चवीसइमं अज्झयणं ॥

माहणकुलसंभूओ, आसि विप्पो महायसो । जायाई जमजन्नम्मि, जयघोसि त्ति नामओ ॥ १ ॥
 इन्दियग्गामनिग्गाही, मग्गगाभी महामुणी । गामाणुग्गामं रीयंते, पत्ते वाणारसिं पुरिं ॥ २ ॥
 वाणारसीए बहिया, उज्जाणम्मि मणोरमे । फासुए सेज्जसंथारे, तत्थ वासमुवागए ॥ ३ ॥
 अह तेणेव कालेणं, पुरीए तत्थ माहणे । विजयघोसि त्ति नामेण, जन्नं जयइ पेयवी ॥ ४ ॥
 अह से तत्थ अणगारे, मासक्खमणपारणे । विजयघोसस्स जन्नम्मि, भिक्खमट्ठा उवट्ठिए ॥ ५ ॥
 समुवट्ठियं तहिं सन्तं, जायगो पडिशेहिए । न हु दाहामि ते भिक्खं, भिक्खू जायाहि अन्नओ ॥ ६ ॥
 जे य वेयविऊ विप्पा, जन्नट्ठा य जे दिया । जोइसंगविऊ जे य, जे य धम्माण पारगा ॥ ७ ॥
 जे समत्था समुद्धत्तुं, परमप्पाणमेव य । तेसिं अन्नमणिंदेयं, भो भिक्खू सव्वकामियं ॥ ८ ॥
 सो तत्थ एव पडिसिद्धो, जायगेण महामुणी । न वि रुट्ठो न वि तुट्ठो, उत्तिमट्ठगवेसओ ॥ ९ ॥
 नन्नट्ठं पाणहेउं वा, नवि निवाहणाय वा । तेसिं विमोक्खणट्ठाए, इणं वयणमन्ववी ॥ १० ॥
 नवि जाणसि वेयमुहं, नवि जन्नाण जं मुहं । नक्खत्ताण मुहं जं च, जं च धम्माण वा मुहं ॥ ११ ॥
 जे समत्था समुद्धत्तुं, परमप्पाणमेव य । न ते तुमं वियाणासि, अह जाणासि तो भण ॥ १२ ॥
 तस्सक्खेवपमोक्खं तु, अवयन्तो तहिं दिओ । सपरिसो पंजली होउं, पुच्छई तं महामुणिं ॥ १३ ॥
 वेयाणं च मुहं बूहि, बूहि जन्नाण जं मुहं । नक्खत्ताण मुहं बूहि, बूहि धम्माण वा मुहं ॥ १४ ॥
 जे समत्था समुद्धत्तुं, परमप्पाणमेव य । एयं मे संसयं सव्वं, साहू कहसु अच्छिओ ॥ १५ ॥
 अग्गिहुत्तमुहा वेया, अन्नट्ठी वेयसा मुहं । नक्खत्ताण मुहं चन्दो, धम्माण कासवो मुहं ॥ १६ ॥
 जहा चन्दं गहाईया, चिट्ठन्ती पंजलीउडा । वन्दमाणा नमंसन्ता, उत्तमं मतहारिणो ॥ १७ ॥
 अजाणगा जन्नवाई, विज्जामाहणसंपया । गूढा सज्झायतवसा, भासच्छन्ना इवग्गिणो ॥ १८ ॥
 नो लोए बम्भणो वुत्तो, अग्गीव महिओ जहा । सया कुसलसंदिट्ठं, तं वयं बूम माहणं ॥ १९ ॥
 जो न सज्जइ आगन्तुं, पव्वयन्तो न सोयइ । रमइ अज्जवयणम्मि, तं वयं बूम माहणं ॥ २० ॥
 जायरूवं जहामट्ठं, निद्धन्तमलपावगं । रागदोसभयाईयं, तं वयं बूम माहणं ॥ २१ ॥
 तवस्सियं किसं दन्तं अवचियमंससोणियं । सुवयं पत्तनिव्वाणं, तं वयं बूम माहणं ॥ २२ ॥
 तसपाणे वियाणेत्ता, संगहेण य थावरे । जो न हिंसइ तिन्निहेण, तं वयं बूम माहणं ॥ २३ ॥
 कोहा वा जइ वा हासा, लोहा वा जइ वा भया । मुसं न वयई जो उ, तं वयं बूम माहणं ॥ २४ ॥
 चित्तमन्तमचित्तं वा, अप्पं वा जइ वा बहुं । न गिण्हाइ अदत्तं जे, तं वयं बूम माहणं ॥ २५ ॥
 दिव्वमाणुसतेरिच्छं, जो न सेवइ मेहुणं । मणसा कायवक्केणं, तं वयं बूम माहणं ॥ २६ ॥
 जहा पोमं जले जायं, नोवलिप्पइ वारिणा । एवं अलित्तं कामेहिं, तं वयं बूम माहणं ॥ २७ ॥
 अलोलुयं मुहाजीविं, अणगारं अकिंचणं । असंसत्तं गिहत्थेसु, तं वयं बूम माहणं ॥ २८ ॥
 जहिच्चा पुव्वसंजोगं, नाइसंगे य बन्धवे । जो न सज्जइ भोगेसु, तं वयं बूम माहणं ॥ २९ ॥
 पसुबन्धा सव्ववेया य, जट्ठं च पावकम्मुणा । न तं तायन्ति दुस्सीलं, कम्माणि बलवन्ति हि ॥ ३० ॥

न वि मुण्डिएण समणो, न ओंकारेण बम्भणो । न मुणी रण्णवासेणं, कुसचीरेण तावसो ॥ ३१ ॥
 समयाए समणो होइ बम्भचेरेण बम्भणो । नाणेण उ मुणी होइ, तवेण होइ तावसो ॥ ३२ ॥
 कम्मुणा बम्भणो होइ, कम्मुणा होइ खत्तिओ । वइसो कम्मुणा होइ, सुद्धो हवइ कम्मुणा ॥ ३३ ॥
 एए पाउकरे बुद्धे, जेहिं होइ सिणायओ । सब्बकम्मविणिम्मुक्कं, तं वयं बूम माहणं ॥ ३४ ॥
 एवं गुणसमाउत्ता, जे भवन्ति दिउत्तमा । ते समत्था उ उद्धत्तुं, परमप्पाणमेव य ॥ ३५ ॥
 एवं तु संसए छिन्न, विजयघोसे य माहणे । समुदाय तयं तं तु, जयघोसं महामुणिं ॥ ३६ ॥
 तुट्ठे य विजयघोसे, इणमुदाहु कयंजली । माहणत्तं जहाभूयं, सुद्धु मे उवदंसियं ॥ ३७ ॥
 तुब्भे जइया जन्नाणं, तुब्भे वेयविऊ विऊ । जोइसंगविऊ तुब्भे, तुब्भे धम्माण पारगा ॥ ३८ ॥
 तुब्भे समत्था उद्धत्तुं, परमप्पाणमेव य । तमणुग्गहं करेहम्हं, भिक्खेणं भिक्खु उत्तमा ॥ ३९ ॥
 न कज्जं मज्झ भिक्खेण, खिप्पं निक्खमसू दिया । मा भमिहिसि भयावट्ठे, घोरे संसारसागरे ॥ ४० ॥
 उवलेवो होइ भोगेसु, अभोगी नोवलिप्पई । भोगी भमइ संसारे, अभोगी विप्पमुच्चई ॥ ४१ ॥
 उल्लो सुक्खो य दो छुट्ठा, गोलया मट्ठियामया । दो वि आवडिया कुट्ठे, जो उल्लो सोऽत्थ लग्गई ॥ ४२ ॥
 एवं लग्गन्ति दुम्मेहा, जे नरा कामलालसा । विरत्ता उ न लग्गन्ति, जहा से सुक्खगोलए ॥ ४३ ॥
 एवं से विजयघोसे, जयघोसस्स अन्तिए । अणगारस्स निक्खन्तो, धम्मं सोच्चा अणुत्तरं ॥ ४४ ॥
 खवित्ता पुव्वकम्माइं, संजमेण तवेण य । जयघोसविजयघोमा, सिद्धं पत्ता अणुत्तरं ॥ ४५ ॥

त्ति वेमि ॥ इअ जन्नइज्जं समत्तं ॥ २५ ॥

॥ अह सामायारी छवीसइमं अज्झयणं ॥

सामायारिं पवक्खामि, सब्बदुक्खविमोक्खणिं । जं चरित्ताण निग्गन्था, तिण्णा संसारसागरं ॥ १ ॥
 पढमा आवस्सिया नाम, विइया य निसीहिया । आपुच्छणा य तइया, चउत्थी पडिपुच्छणा ॥ २ ॥
 पंचमी छन्दणा नाम, इच्छाकारो य छट्ठओ । सत्तमो मिच्छाकारो य, तहकारो य अट्ठमो ॥ ३ ॥
 अब्भुट्ठाणं च नवमं, दसमी उपसंपदा । एसा दसंगा साहूणं, सामायारी पवेइया ॥ ४ ॥
 गमणे आवस्सियं कूज्जा, ठाणे कुज्ज निसीहियं । आपुच्छणं सयंकरणे, परकरणे पडिपुच्छणं ॥ ५ ॥
 छन्दणा दवजाएणं, इच्छाकारो य सारणे । मिच्छाकारो य निन्दाए, तहकारो पडिस्सुए ॥ ६ ॥
 अब्भुट्ठाणं गुरुपूया, अच्छणे उवसंपदा । एवं दुपंचसंजुत्ता, सामायारी पवेइया ॥ ७ ॥
 पुव्विल्लम्मि चउब्भाए, आइच्चम्मि समुट्ठिए । भण्डयं पडिलेहिता, वन्दिता य तओ गुरुं ॥ ८ ॥
 पुच्छिज्ज पंजलीउडो, किं कायवं मए इह । इच्छं निओइउं भन्ते, वेयावच्चे व सज्झाए ॥ ९ ॥
 वेयावच्चे निउत्तेण, कायवं अगिलायओ । सज्झाए वा निउत्तेण, सब्बदुक्खविमोक्खणे ॥ १० ॥
 दिवसस्स चउरो भागे, भिक्खू कुज्जा वियक्खणो । तओ उत्तरगुणे कुज्जा, दिणभागेसु चउसु वि ॥ ११ ॥
 पढमं पोरिसि सज्झायं, बीयं ज्ञाणं झियायई । तइयाए भिक्खायरियं, पुणो चउत्थीइ सज्झायं ॥ १२ ॥
 आसाढे मासे दुपया, पोसे मासे चउप्पया । चित्तासोएसु मासेसु, तिप्पया हवइ पोरिसी ॥ १३ ॥
 अंगुलं सत्तरत्तेणं, पक्खेणं च दुरंगलं । वड्डए हायए वावि, मासेणं चउरंगुलं ॥ १४ ॥

आसाढबहुलपक्खे, भद्वए कत्तिए य पोसे य । फग्गुणवाइसाहेसु य, बोद्धवा ओमरत्ताओ ॥ १५ ॥
 जेढ्ढामूले आसाढसावणे, छहिं अंगुलेहिं पडिलेहा । अट्ठहिं बीयतम्मि, तइए दस अट्ठहिं चउत्थे ॥ १६ ॥
 रत्तिं पि चउरो भागे, भिक्खु कुज्जा वियक्खणो । तओ उत्तरगुणे कुज्जा, राइभाएसु चउसु वि ॥ १७ ॥
 पढमं पोरिसि सज्झायं, बीयं ज्ञाणं झियायई । तइयाए निदमोक्खं तु, चउत्थी भुजो वि सज्झायं ॥ १८ ॥
 जं नेइ जया रत्तिं, नक्खत्त तम्मि नहचउम्भाए । संपत्त विरमेज्जा, सज्झायं पओसकालम्मि ॥ १९ ॥
 तम्मेव य नक्खत्ते, गयणचउम्भागसावसेसम्मि । वेरत्तियं पि कालं, पडिलेहिंत्ता मुणी कुज्जा ॥ २० ॥
 पुव्विल्लम्मि चउम्भाए, पडिलेहिंत्ताण भण्डयं । गुरुं वन्दित्तु सज्झा, यकुज्जा दुक्खविमोक्खणं ॥ २१ ॥
 पोरिसीए चउम्भाए, वन्दित्ताण तओ गुरुं । अपडिक्कमित्ता कालस्स, भायणं पडिलेहए ॥ २२ ॥
 मुहपोत्तिं पडिलेहिंत्ता, पडिलेज्ज गोच्छगं । गोच्छगलइयंगुलिओ, वत्थाइं पडिलेहए ॥ २३ ॥
 उट्ठं थिरं अतुरियं, पुवं ता वत्थमेव पडिलेहे । तो विइयं पप्फोडे, तइयं च पुणो पमज्जिज्ज ॥ २४ ॥
 अणच्चावियं अवलियं, अणाणुबन्धिममोसलिं चेव । छप्पुरिमा नव खोडा, पाणीपाणिविसोहणं ॥ २५ ॥
 आरभडा सम्म द्वा, वज्जेयवा य मोसलो तइया । पप्फोडणा चउत्थी, विक्खित्ता वेइया छट्ठी ॥ २६ ॥
 पसिदिलपलम्बलोला, एगा मोसा अणेगरूवधुणा । कुणइ पमाणिपमायं, संकियगणणोवगं कुज्जा ॥ २७ ॥
 अणूणाइरित्तपडिलेहा, अविवच्चासा तहेव य । पढमं पयं पसत्थं, सेसाणि य अप्पसत्थाइं ॥ २८ ॥
 पडिलेहणं कुणन्तो, मिहो कहं कुणइ जणवयकहं वा । देइ व पच्च क्खणं, वाएइ सयं पडिच्छइ वा ॥ २९ ॥
 पुढवी आउक्काए, तेऊ-वऊ-वणस्सइ-तसाणं । पडिलेहणापमत्तो, छण्हं पि विराहओ होइ ॥ ३० ॥
 पुढवी-आउक्काए, तेऊ-वाऊ वणस्सइ-तसाणं । पडिलेहणाआउत्तो, छण्हं संरक्खओ होइ ॥ ३१ ॥
 तइयाए पोरिसीए, भत्तं पणं गवेसए । छण्हं अन्नयराए, कारणम्मि समुट्ठिए ॥ ३२ ॥
 वेयण वेयावच्चे, इरियट्ठाए य संजमट्ठाए । तह पाणवत्तियाए, छट्ठं पुण धम्मचिन्ताए ॥ ३३ ॥
 निग्गन्थो धिइमन्तो, निग्गन्थी वि न करेज्ज छहिं चेव । थाणेहि उ इमेहिं, अणइक्कमणाइ से होइ ॥ ३४ ॥
 आयंके उवसग्गे, तितिकखया बम्भचेरगुत्तीसु । पाणिदया तवहेउं, सरीरवोच्छे यणट्ठाए ॥ ३५ ॥
 अवसेसं भएडगं गिज्झ, चक्खुसा पडिलेहए । परमद्वजोयणाओ, विहारं विहरए मुणो ॥ ३६ ॥
 चउत्थीए पोरिसीए, निक्खिवित्ताण भायणं । सज्झायं तओ कुज्जा, सबभावविभावणं ॥ ३७ ॥
 पोरिसीए चउम्भाए, वन्दित्ताण तओ गुरुं । पडिक्कमित्ता कालस्स, सेज्जं तु पडिलेहए ॥ ३८ ॥
 पासवणुच्चारभूमिं च, पडिलेहिज्ज जयं जई । काउस्सगं तओ कुज्जा, सबदुक्खविमोक्खणं ॥ ३९ ॥
 देवसियं च अईयारं, चिन्तिज्जा अणुपुव्वसो । नाणे य दंसणे चेव, चरित्तम्मि तहेव य ॥ ४० ॥
 पारियकाउस्सग्गो, वन्दित्ताण तओ गुरुं । देमियं तु अईयारं, आलोएज्ज जहक्कम्मं ॥ ४१ ॥
 पडिक्कमित्तु निस्सल्लो, वन्दित्ताण तओ गुरुं । काउस्सगं तओ कुज्जा, सबदुक्खविमोक्खणं ॥ ४२ ॥
 पारियकाउस्सग्गो, वन्दित्ताण तओ गुरुं । थुइमंगलं च काऊण, कालं संपडिलेहए ॥ ४३ ॥
 पढमं पोरिसि सज्झायं, वित्तियं ज्ञाणं झियायई । तइयाए निदमोक्खं तु, सज्झायं तु चउत्थिए ॥ ४४ ॥
 पोरिसीए चउत्थीए, कालं तु पडिलेहिया । सज्झायं तु तओ कुज्जा, अबोहेन्तो असंजए ॥ ४५ ॥
 पोरिसीए चउम्भाए, वन्दिऊण तओ गुरुं । पडिक्कमित्तु कालस्स, कालं तु पडिलेहए ॥ ४६ ॥
 आगए कायवोस्सग्गे; सबदुक्खविमोक्खणे । काउस्सगं तओ कुज्जा सबदुक्खविमोक्खणं ॥ ४७ ॥

राइयं च अईयारं, चिन्तिज्ज अणुपुबसो । नाणंमि दंसणंमि य, चरित्तमि तवंमि य ॥ ४८ ॥
 पारियकाउस्सग्गो, वन्दिताण तओ गुरुं । राइयं तु अईयारं, आलोएज्ज जहकम्मं ॥ ४९ ॥
 पडिक्कमित्तु निस्सल्लो, वन्दिताण तओ गुरुं । काउस्सग्गं तओ कुज्जा, सब्बदुक्खणं ॥ ५० ॥
 किं तवं पडिवज्जामि, एवं तत्थ विचिन्तए । काउस्सग्गं तु पारित्ता, वन्दई य तओ गुरुं ॥ ५१ ॥
 पारियकाउस्सग्गो, वन्दिताण तओ गुरुं । तवं तु पडिवज्जेज्जा, कुज्जा सिद्धाण संथवं ॥ ५२ ॥
 एसा सामायारी, समासेण वियाहिया । जं चरित्ता बहू जीवा, तिण्णा संसारसागरं ॥ ५३ ॥

ति वेमि ॥ इअ सामायारी समत्ता ॥ २६ ॥

॥ अह खलुंकिज्जं सत्तवीसइमं अज्झयणं ॥

थेरे गणहरे गग्गे, सुणी आसि विसारए । आइण्णे गणिभावम्मि, समाहिं पडिसंघए ॥ १ ॥
 वहणे वहमाणस्स, कन्तरं अइवत्तई । जोगे वहमाणस्स, संसारो अइवत्तई ॥ २ ॥
 खलुंके जो उ जोएइ, विहम्माणो किलिस्सई । असमाहिं ज वेएइ, तोत्तओ से य भज्जई ॥ ३ ॥
 एगं डसइ पुच्छम्मि, एगं विन्धइ ऽभिकखणं । एगो भंजइ समिलं, एगो उप्पहदट्ठिओ ॥ ४ ॥
 एगो पडइ पासेणं, निवेसइ निवज्जई । उक्कुहइ उप्फिडइ, सटे बालगवी वए ॥ ५ ॥
 माई मुद्रेण पडइ, कुद्रे गच्छे पडिप्पहं । मयलक्खेण चिड्डई, वेगेण य पद्दामई ॥ ६ ॥
 छिन्नाले छिन्दई सेलिं, दुदन्तो भंजए जुगं । सेवि य सुस्सुयाइत्ता, उज्जहिता पलायए ॥ ७ ॥
 खलुंका जारिसा जोज्जा, दुस्सीसा वि हु तारिसा । जोइया धम्मजाणम्मि, भजन्ती धिइदुब्बला ॥ ८ ॥
 इड्ढीगारविए एगे, एगेऽत्थ रसगारवे । सायागारविए एगे, एगे सुचिरकोहणे ॥ ९ ॥
 भिक्खालसिए एगे, एगे ओमाणभीरुए । थद्वे एगे आणुसासम्मी, हेऊहिं कारणेहि य ॥ १० ॥
 सो वि अन्तरभासिल्लो, दोसमेव पकुवई । आयरियणं तु वयणं, पडिक्कलेइऽभिकखणं ॥ ११ ॥
 न सा ममं वियाणाइ; न य सा मज्झ दाहिई । निग्गया होहिई मन्ने, सहू अन्नोत्थ वच्चउ ॥ १२ ॥
 पेसिया पलिउचन्ति, ते परियन्ति, समन्तओ । रायवेट्ठिं च मन्नन्ता, करेन्ति मिउडिं मुइ ॥ १३ ॥
 वाइया संगहिया चेव, भत्तपाणेण पोसिया । जायपक्खा जहा हंसा, पक्कमन्ति दिसो दिर्सि ॥ १४ ॥
 अह सारही विचिन्तेइ, खलुंकेहिं समागओ । किं मज्झ दुट्ठसीसेहिं, अप्पा मे अवसीयई ॥ १५ ॥
 जारिसा मम सीसाओ, तारिसा गलिगद्दहा । गलिगद्दहे जहिताणं, दढं पणिण्हई तवं ॥ १६ ॥
 मिउमद्दवसंपन्नो, गम्भीरो सुसमाहिओ । विहरइ महिं महप्पा, सीलभूएण अप्पणं ॥ १७ ॥

त्ति वेमि ॥ खलुंकिज्जं समत्तं ॥ २७ ॥

॥ अह मोक्खग्गगई अट्ठावीसइमं अज्झयणं ॥

मोक्खमग्गगई तच्चं, सुणेह जिणभासियं । चउकारणसंजुत्तं, नाणदंसणलक्खणं ॥ १ ॥
 नाणं च दंसणं चैव, चरित्तं च तवो तहा । एसः मग्गु त्ति पन्नत्तो, जिणेहिं वरदंसिहिं ॥ २ ॥
 नाणं च दंसणं चैव, चरित्तं च तवो तहा । एयमग्गमणुप्पत्ता, जीवा गच्छन्ति सोग्गई ॥ ३ ॥
 तत्थ पंचविहं नाणं, सुयं आभिनिबोहियं । ओहिनाणं तु तइयं, मणनाणं च केवलं ॥ ४ ॥
 एयं पंचविहं नाणं, दव्वाण य गुणाण य । पज्जवाण य सव्वेसिं, नाणं नाणीहि दंसियं ॥ ५ ॥
 गुणाणमासओ दव्वं, एगदव्वस्सिया गुणा । लक्खणं पज्जवाणं तु अभओ अस्सिया भवे ॥ ६ ॥
 धम्मो अहम्मो आगासं, कालो पुग्गल-जन्तवो । एस लोगो त्ति पन्नत्तो, जिणेहिं वरदंसिहिं ॥ ७ ॥
 धम्मो अहम्मो आगासं, दव्वं इक्किक्कमाहियं । अणन्ताणि य दव्वाणि, कालो, पुग्गलजन्तोवो ॥ ८ ॥
 गइलक्खणो उ धम्मो, अहम्मो ठाणलक्खणो । भायणं सव्वदव्वाणं, नहं ओगाहलक्खणं ॥ ९ ॥
 वत्तणालक्खणो कालो, जीवो उवओगलक्खणो । नाणेणं दंसणेणं च, सुहेण य दुहेण य ॥ १० ॥
 नाणं च दंसणं चैव, चरित्तं च तवो तहा । वीरियं अवओगो य, एयं जीवस्स लक्खणं ॥ ११ ॥
 सहन्धयार-उज्जोओ, पहा छाया तवे इ वा । वण्णरसगन्धफासा, पुग्गलाणं तु लक्खणं ॥ १२ ॥
 एगत्तं च पुहत्तं च, संखा संठाणमेव य । संजोगा य विभागा य, पज्जवाणं तु लक्खणं ॥ १३ ॥
 जीवाजीवा य बन्धो य, पुण्णं पावासवा तहा । संवरो निज्जरा मोक्खो, सन्तेए तहिया नव ॥ १४ ॥
 तहियाणं तु भावाणं, सव्भावे उवएमणं । भावेणं सहहन्तस्स, सम्मत्तं तं वियाहियं ॥ १५ ॥
 निसग्गुवएसरुई, आणरुई सुत्त-बीयरुइमेव । अभिगम-वित्थाररुई, किरिया-संखेव धम्मरुई ॥ १६ ॥
 भूयत्थेणाहिगया, जीवाजीवा य पुण्णपावं च । सहसम्मउइयासवसंवरो य रोएइ उ निस्सग्गो ॥ १७ ॥
 जो जिणदिट्ठे भावे, चउविट्ठे सहहाइ सयमेव । एमेव नन्नह त्ति य, स निसग्गरुइ त्ति नायवो ॥ १८ ॥
 एए चेव उ भावे, उवइट्ठे जो परेण सहहई । छउमत्थेण जिणेण व, उवएसरुइ त्ति नायवो ॥ १९ ॥
 रागो दोसो मोहो, अन्नाणं जस्स अवगयं होइ । आणाए रोएतो, सो खलु आणारुई नामं ॥ २० ॥
 जो सुत्तमहिज्जन्तो, सुएण ओगाहई उ सम्मत्तं । अंगेण बहिरेण व, सो सुत्तरुइ त्ति नायवो ॥ २१ ॥
 एगेण अणेगाइं, पयाइं जो पसरई उ सम्मत्तं । उदए व तेल्लविन्दू, सो बीयरुइ त्ति नायवो ॥ २२ ॥
 सो होइ अभिगमरुई, सुयनाणं जेण अत्थओ दिट्ठं । एक्कारस अंगइं, पइण्णगं दिट्ठिवाओ य ॥ २३ ॥
 दव्वाण सव्वभावा, सव्वपमाणेहि जस्स उवलद्धा । सव्वाहि नयविहीहिं, वित्थाररुइ त्ति नायवो ॥ २४ ॥
 दंसणनाणचरित्ते, तवविणए सव्वसमिइगुत्तीसु । जो किरियाभावरुई, सो खलु किरियारुई नाम ॥ २५ ॥
 अणभिग्गहियकुदिट्ठी संखेवरुइ त्ति होइ नायवो । अविसारओ पवयणे, अणभिग्गहिओ य सेसेसु ॥ २६ ॥
 जो अत्थिकायधम्मं, सुधम्मं खलु चरित्तधम्मं च । सहहइ जिणाभिहियं, सो धम्मरुइ त्ति नायवो ॥ २७ ॥
 परमत्थसंथवो वा, सुदिट्ठपरमत्थसेवणं वा वि । वावन्नकुदंसणवज्जणा, य सम्मत्तसहहणा ॥ २८ ॥
 नत्थि चरित्तं सम्मत्तविहूणं, दंसणे उ भइयव्वं । सम्मत्तचरित्ताइं, जुगवं पुवं व समत्तं ॥ २९ ॥

नादंसणिस्स नाणं, नाणेण विणा न हुन्ति चरणगुणा ।

अगुणिस्स नत्थि मोक्खो, नत्थि अमोक्खस्स निव्वाणं

॥ ३० ॥

निस्संक्रिय-निकंखिय निव्वित्तिच्छा अमूढदिट्ठी य । उववूह थिरीकरणे, वच्छल-पभावणे अट्ठ ॥ ३१ ॥
 सामाइत्थ पढमं, छेओवट्ठावणं भये वीयं । परिहारविसुद्धीयं, सुहुमं तह संपरायं च ॥ ३२ ॥
 अकसायमहक्खायं, छउमथत्स जिणस्स वा । एवं चयरित्तकरं, चारित्तं होइ आहियं ॥ ३३ ॥
 तवो य दुविहो वुत्तो, बाहिरब्भन्तरो तदा । बाहिरो छव्विहो वुत्तो, एमेवब्भन्तरो तवो ॥ ३४ ॥
 नाणेण जाणई भावे, दंसणेण य सहहे । चरित्तेण निगिण्ढाइ, तवेण परिसुज्झई ॥ ३५ ॥
 खवेत्ता पुव्वकमाई, संजमेण तवेण य । सब्बदुक्खपहीणट्ठा, पक्कमन्ति महेसिणो ॥ ३६ ॥

त्ति बेमि ॥ इअ मोक्खमग्गगई समत्ता ॥ २८ ॥

॥ अह सम्मत्तपरक्कमं एगूणतीसइमं अज्झयणं ॥

सुयं मे आउसं-तेण भगवया एवमक्खायं । इह खलु सम्मत्तपरक्कमे नाम अज्झयणे समणेण
 भगवया महावीरेण कासवेणं पवेइए, जं सम्मं सहित्ता पतियाइत्ता रोयइत्त फासित्ता पालइत्ता ती-
 रित्ता कित्तइत्ता सोहइत्ता आराहित्ता आणाए अणुपालइत्त बहवे जीवा सिज्झन्ति वुज्झन्ति मुच्चन्ति
 परिनिवायन्ति सब्बदुक्खाणमन्तं करेन्ति । तस्स णं अयमट्ठे एवमाहिज्झइ, तंजहा-संवेगे १ निव्वेए २
 धम्मसद्धा ३ गुरुसाहम्मियसुरसूसणया ४ आलोयणया ५ निन्दणया ६ गरिहणया ७ सामाइए ८
 चउव्वीसत्थवे ९ वन्दणे १० पडिकमणे ११ काउस्सग्गे १२ पच्चक्खाणे १३ थवथुईमंगले १४
 कालपडिलेहणया १५ पायच्छित्तकरणे १६ खमावयवया १७ सज्झाए १८ वायणया १९ पडिपु-
 च्छणया २० पडियट्ठणया २१ अणुप्पेहा २२ धम्मकहा २३ सुयस्स आराहणया २४ एगग्गमण-
 संनिवेसणया २५ संजमे २६ तवे २७ वोदाणे २८ सुहसाए २९ अपडिवट्ठया ३० विवित्तसयणा-
 सणसेवणया ३१ विणियट्ठणया ३२ संभोगपच्चक्खाणे ३३ उवहिपच्चक्खाणे ३४ आहारपच्चक्खाणे
 ३५ कसायपच्चक्खाणे ३६ जोगपच्चक्खाणे ३७ सरीरपच्चक्खाणे ३८ सहायपच्चक्खाणे ३९ भत्तप-
 च्चक्खाणे ४० सब्भावपच्चक्खाणे ४१ पडिरूवणया ४२ वेयावच्चे ४३ सब्बगुणसंपुण्णया ४४ वीय-
 रागया ४५ खन्ती ४६ मुत्ती ४७ महवे ४८ अज्जवे ४९ भावसच्चे ५० करणसच्चे ५१ जोगसच्चे
 मणगुत्तया ५३ वयगुत्तया ५४ कायगुत्तया ५५ मणसमाधारणया ५६ वयसमाधारणया ५७ का-
 यसमाधारणया ५८ नाणसंपन्नया ५९ दंसणसंपन्नया ६० चरित्तसंपन्नया ६१ सोइन्दियनिग्गहे ६२
 चक्खिन्दियनिग्गहे ६३ घाणिन्दियनिग्गहे ६४ जिब्भिन्दियनिग्गहे ६५ फासिन्दियनिग्गहे ६६
 कोहविजए ६७ माणविजए ६८ मायाविजए ६९ लोहविजए ७० पेज्जदोसमिच्छादंसणविजए ७१
 सेलेसी ७२ अकम्मया ॥ ७३ ॥

संवेगेणं भन्ते जीवे किं जणयइ । संवेगेणं अणुत्तरं धम्मसद्धं जणयइ । अणुत्तराए धम्मसद्धाए
 संवेगे हव्वमागच्छइ अणन्ताणुबन्धिकोहमाणमायालोभे खवेइ । कम्मं न बन्धइ । तप्पच्चयं च णं
 मिच्छत्तविसोहिं काऊण दंसणाराहए भवइ । दंसणविसोहीए य णं विसुद्धाए अत्तेगइए तेणेव
 भवग्गहणेणं सिज्झई । सोहीए य णं विसुद्धाए तच्चं पुणो भवग्गहणं नाइकमइ ॥ १ ॥ निव्वेदेणं

भन्ते जीवे किं जणयइ । निवेदेणं दिवमाणुसतेरिच्छएसु कामभोगेसु निवेयं हवमाणच्छेइ सवविसएसु विरज्जइ । सवविसएसु विरज्जमाणे आरम्भपरिच्चायं करेइ । आरम्भपरिच्चायं करमाणे संसारमग्गं वोच्छिन्दइ, सिद्धिमग्गं पडिवन्ने य भवइ ॥ २ ॥ धम्मसद्धाए णं भन्ते जीवे किं जणयइ । धम्मसद्धाए णं मायासोकखेसु रज्जमाणे विरज्जइ । आगारधम्मं च णं चयइ । अणगारिए णं जीवे सारीरमाणसाणं दुक्खाणं छेयणभेयणसंजोगाईणं वोच्छेयं करेइ अच्चाबाहं च सुहं निव्वत्तेइ ॥ ३ ॥ गुरुसाहम्मिय-सुस्ससणाए णं विणयपडिवत्तिं जणयइ । विणयपडिवन्ने य णं जीवे अणाच्चासायणसीले नेरइयतिरि-क्खजोणियमणुस्सदेवदुग्गईओ निरुम्मइ । वण्णसंजलणभत्तिवहुमाणयाए मणुस्सदेवगईओ निबन्धइ, सिद्धिं सोग्गइ च विसोहेइ । पसत्थाइं च णं विणयामूलाइं सवकज्जाइं साहेइ अन्ने य बहवे जीवे विणिइत्ता भवइ ॥ ४ ॥ आलोयणाए णं भन्ते जीवे किं जणयइ । आलोयणाए णं मायानियाणमिच्छा-दंसणमल्लाणं मोक्खमग्गविग्घाणं अणंतसंसारबन्धणाणं उद्धरणं करेइ । उज्जुभावं च जणयइ । उज्जु-भावपडिवन्ने य णं जीवे अमाई इत्थीवेयनपुंसगवेयं च न बन्धइ । पुव्वद्वं च णं निज्जरेइ ॥ ५ ॥ निन्दणयाए णं भन्ते जीवे किं जणयइ । निन्दणयाए णं पच्छाणुतावं जणयइ । पच्छाणुतावेणं विर-ज्जमाणे करणगुणसेट्ठिं पडिवज्जइ । करणगुणसेट्ठिपडिवन्ने य णं अणगारे मोहणिज्जं कम्मं उग्घाएइ ॥ ६ ॥ गरहणयाए णं भन्ते जीवे किं जणयइ । गरहणयाए अपुरेक्कारं जणयइ । अपुरेक्कारगए णं जीवे अप्प-सत्थेहिंतो जोगेहिंतो नियत्तेइ पसत्थे य पडिवज्जइ । पसत्थजोगपडिवन्ने य णं अणगारे अणन्तघाइपज्जवे खवेइ ७ ॥ सामाइएणं भन्ते जीवे किं जणयइ । सामाइएणं सावज्जजोगविरइं जणयइ ॥ ८ ॥ चउव्वीस-त्थएणं भन्ते जीवे किं जणयइ । च० दंसणविसोहिं जणयइ ॥ ९ ॥ वन्दणएणं भन्ते जीवे किं जणयइ । व० नीयागोयं कम्मं खवेइ । उच्चागोयं कम्मं निबन्धइ सोहग्गं च णं अपडिहियं आणाफलं निव्वत्तेइ । दाहिणभावं च णं जणयइ ॥ १० ॥ पडिक्कमणेणं भन्ते जीवे किं जणयइ । प० वयछिद्दणि पिहेइ । पिहियवयछिदे पुण जीवे निरुद्धासवे असबलचरित्ते अट्ठसु पवयणमायासु उवउत्ते अपुहत्ते सुप्पणि-हिइदिए विहरइ ॥ ११ ॥ काउसग्गेणं भन्ते जीवे किं जणयइ । का० तीयपडुप्पन्नं पायच्छित्तं विसोहेइ । विसुद्धपायच्छित्ते य जीवे निव्वुयहियए ओहरिभरुं व्व भारवहे पसत्थज्झाणोवगए सुहं सुहेणं विहरइ ॥ १२ ॥ पच्चक्खाणेणं भन्ते जीवे किं जणयइ । प० आसवदाराइं निरुम्मइ । पच्च-क्खाणेणं इच्छानिरोहं जणयइ । इच्छानिरोहं गए य णं जीवे सव्वदव्वेसु विणीयतण्हे सीइभूए वि-हरइ ॥ १३ ॥ थवथुइमंगलेणं भन्ते जीवे किं जणयइ । य० नाणदंसणचरित्तबोहिलाभं जणयइ । नाणदंसणचरित्तबोहिलाभसंपन्ने य णं जीवे अन्तकिरियं कप्पविमाणोववत्तिगं आराहणं आराहेइ ॥ १४ ॥ कालपडिछेहणयाए णं भन्ते जीवे किं जणयइ । का० नाणावरणिज्जं कम्मं खवेइ ॥ १५ ॥ पायच्छित्तकरणेणं भन्ते जीवे किं जणयइ । पा० पावविसोहिं जणयइ, निरइयारे वावि भवइ । सम्मं च णं पायच्छित्तं पडिवज्जमाणे मग्गं च मग्गफलं च विसोहेइ, आयारं च आयारफलं च आराहेइ ॥ १६ ॥ खमावणयाए णं भन्ते जीवे किं जणयइ । ख० पल्हायणभावं जणयइ । पल्हायणभावमु-वगए य सव्वपाणभूयजीवसत्तेसु-मेत्तीभावमुप्पाएइ । मेत्तीभावमुवगए यावि जीवे भावविसोहिं काऊण निब्भए भवइ ॥ १७ ॥ सज्झाएणं भन्ते जीवे किं जणयइ । स० नाणावरणिज्जं कम्मं खवेइ ॥ १८ ॥ वायणाए णं भन्ते जीवे किं जणयइ । वा० निज्जरं जणयइ सुयस्स य अणासायणाए

वट्टए । सुयसअणासायणाए वट्टमाणे तित्थधम्मं अवलम्बइ । तित्थधम्मं अलम्बमाणे महानिज्जे महापज्जवसाणे भवइ ॥ १९ ॥ पडिपुच्छणयाए णं भन्ते जीवे किं जणयइ । प० सुत्तत्थतदुभयाइं विसोदेइ । कंखामोहणिज्जं कम्मं वोच्छिन्दइ ॥ २० ॥ परियट्टणाए णं भन्ते जीवे किं जणयइ । प० वंजणाइं जणयइ, वंजणलद्धिं च उप्पाएइ ॥ २१ ॥ अणुप्पेहाए णं भन्ते जीवे किं जणयइ । अ० आउ-यवज्जाओ सत्तकम्मपगडीओ घणियबन्धणवट्ठाओ सिट्ठिलबन्धणलद्धाओ पकरेइ । दीहकालट्ठिइयाओ हस्सकालट्ठिइ आसी पकरेइ । तिवाणुभावाओ मन्दाणुभावाओ पकरेइ । (बहुपएसग्गाओ अप्पएस-ग्गाओ पकरेइ) आउयं च णं कम्मं सिया बन्धइ, सिया नो बन्धइ । असावेयणिज्जं च णं कम्मं नो भुज्जो भुज्जो उवचिणाइ । अणाइयं च णं अणवदग्गं दीहमद्धं चाउरन्तं संसारकन्तारं खिप्पामेव वीइ-वमइ ॥ २२ ॥ धम्मकहाए णं भन्ते जीवे किं जणयइ । ध० निज्जरं जणयइ । धम्मकहाए णं पवयणं पभावेइ । पवयणपभावेणं जीवे आगमेस्सस भट्ठाए कम्मं निबन्धइ ॥ २३ ॥ सुयस्स आराहणयाए णं भन्ते जीवे किं जणयइ । सु० अन्नाणं खवेइ न य संकिलिस्सइ ॥ २४ ॥ एगग्गमणसंनिवेशण-याए णं भन्ते जीवे किं जणयइ । ए० चित्तनिरोहं करेइ ॥ २५ ॥ संजमएणं भन्ते जीवे किं जण-यइ । स० अणण्हयत्तं जणयइ ॥ २६ ॥ तवेणं भन्ते जीवे किं जणयइ ॥ तवेणं वोदाणं जणयइ ॥ २७ ॥ वोदाणेणं भन्ते जीवे किं जणयइ । वो० अकिरियं जणयइ । अकिरियाए भवित्ता तओ पच्छा सिज्झइ, बुज्झइ मुच्चइ परिनिवायइ सब्बदुक्खाणमन्तं करेइ ॥ २८ ॥ सुहसाएणं भन्ते जीवे किं जणयइ । सु० अणुस्सुयत्तं जणयइ । अणुस्सुयाए णं जीवे अणुकम्पए अणुभडे विगयसोगे चरित्तमोहणिज्जं कम्मं खवेइ ॥ २९ ॥ अप्पडिबद्धयाए णं भन्ते जीवे किं जणयइ । अ० निरसंगत्तं जणयइ । निस्संगत्तेणं जीवे एगे एगग्गचित्ते दिया य राओ य असज्जमाणे अप्पडिबद्धे यावि विहरइ ॥ ३० ॥ विवित्तसयणासणयाए णं भन्ते जीवे किं जणयइ । वि० चरित्तगुत्तिं जणयइ । चरित्तगुत्ते य णं जीवे विवित्ताहारे दट्ठचरित्ते एगन्तरए मोक्खभावपडिवन्ने अट्ठविहकम्मगंठिं नि-ज्जरेइ ॥ ३१ ॥ विनियट्टयाए णं भन्ते जीवे किं जणयइ । वि० पावकम्माणं अकरणयाए अब्भुट्ठेइ । पुव्वबद्धाण य निज्जरणयाए तं नियत्तेइ । तओ पच्छा चाउरन्तं संसारकन्तारं वीइवयइ ॥ ३२ ॥ सं-भोगपच्चक्खाणेणं भन्ते जीवे किं जणयइ । सं० आलम्बणाइं खवेइ । निरालम्बणस्स य आयट्ठिया योगा भवन्ति । सएणं लाभेणं संमुस्सइ, परलाभं नो आसादेइ, परलाभं नो तक्केइ, नो पीहेइ, नो पत्थेइ, नो अभिलसइ । परलाभं अणस्सायमाणे अतक्केमाणे अपीहमाणे अपत्थेमाणे अणभिलसमाणे दुच्चं सुहसेज्जं उववसंपज्जित्ता णं विहरइ ॥ ३३ ॥ उवहिपच्चक्खाणेणं भन्ते जीवे किं जणयइ । उ० अपलिमन्थं जणयइ । निरुवहिए णं जीवे निकंखी उवहिमन्तरेण य न संकिलिस्सइ ॥ ३४ ॥ आहा-रपच्चक्खाणेणं भन्ते जीवे किं जणयइ । आ० जीवियासंसप्पओगं वोच्छिन्दइ । जीवियासंसप्पओगं वोच्छिन्दित्ता जीवे आहारमन्तरेणं न संकिलिस्सइ ॥ ३५ ॥ कसायपच्चक्खाणेणं भन्ते जीवे किं जणयइ । क० वीयरगभावं जणयइ । वीयरगभावपडिवन्ने वि य णं जीवे समसुहदुक्खे भवइ ॥ ३६ ॥ जोगपच्चक्खाणेणं भन्ते जीवे किं जणयइ । जो० अजोगत्तं जणयइ अजोगे णं जीवे नवं कम्मं न बन्धइ, पुव्ववद्धं निज्जरेइ ॥ ३७ ॥ सरीरपच्चक्खाणेणं भन्ते जीवे किं जणयइ । स० सिद्धा-इसयगुणकित्तणं निवत्तेइ सिद्धाइसयगुणसंपन्ने य णं जीवे लोगग्गमुवगए परमसुही भवइ ॥ ३८ ॥

सहायपच्चक्खाणेण भन्ते जीवे किं जणयइ । स० एगीभावं जणयइ । एगीभावभूए वि य णं जीवे एगत्तं भावेमाणे अप्पझंझे अप्पकलहे अप्पकसाए अप्पतुमंतुमे संजमबहुले संवरबहुले समाहिए यावि भवइ ॥ ३९ ॥ भत्तपच्चक्खाणेण भन्ते जीवे किं जणयइ । भ० अणेगाइं भवसयाइं निरुम्भइ ॥ ४० ॥ सब्भावपच्चक्खाणेणं भन्ते जीवे किं जणयइ स० अनियट्ठिं जणयइ । अनियट्ठिपडिवन्ने य अणगारे चत्तारि केवलिकम्मसे खवेइ तंजहा-वेयणिज्जं आउयं नामं गोयं । तओ पच्छा सिज्झइ बुज्झइ मुच्चइ सब्बदुक्खाणमन्तं करेइ ॥ ४१ ॥ पडिरूवणयाए णं भन्ते जीवे किं जणयइ । प० लाघवियं जणयइ । लघुभूए णं जीवे अप्पमत्ते पागडलिंगे पसत्थलिंगे विसुद्धसम्मत्ते सत्तसमिइसमत्ते सब्बपाणभूयजीवसत्तेसु वीससणिज्जरूवे अप्पडिलेहे जिइन्दिए विउलतवसमिइससन्नागए यावि भवइ ॥ ४२ ॥ वेयावच्चेणं भन्ते जीवे किं जणयइ । वे० तित्थयरनामगोत्तं कम्मं निबन्धइ ॥ ४३ ॥ सब्बगुणसंपन्नयाए णं भन्ते जीवे किं जणयइ । स० अपुणरावत्तिं पत्तए य णं जीवे सारीरमाणमाणं दुक्खाणं नो भागी भवइ ॥ ४४ ॥ वीयरगयाए णं भन्ते जीवे किं जणयइ । धी० नेहाणुबन्धणाणि तण्हाणुबन्धणाणि य वोच्छिन्दइ, मणुन्नामणुन्नेसु सदफरिसरूवरसगन्धसु चेव विरज्जइ ॥ ४५ ॥ खन्तीए णं भन्ते जीवे किं जणयइ । ख० परीसहे जिणइ ॥ ४६ ॥ मुत्तीए णं भन्ते जीवे किं जणयइ । मु० अकिंचणं जणयइ । अकिंचणे य जीवे अत्थलोलानं अपत्थणिज्जो भवइ ॥ ४७ ॥ अज्जवयाए णं भन्ते जीवे किं जणयइ । अ० काउज्जुययं भावुज्जुययं भासुज्जुययं अविसंवायणं जणयइ । अविसंवायणसंपन्नयाए णं जीवे धम्मस्स आराहए भवइ ॥ ४८ ॥ महवयाए णं भन्ते जीवे किं जणयइ । म० अणुस्सियत्तं जणयइ । अणुस्सियत्तेण जीवे मिउमद्वसंपन्ने अट्ठ मयट्ठाणाइं निट्ठावेइ ॥ ४९ ॥ भावसच्चेणं भन्ते जीवे किं जणयइ । भा० भावविसोहिं जणयइ । भावविसोहिए वट्ठमाणे जीवे अरहन्तपन्नत्तस्स धम्मस्स आराहणयाए अब्भुट्ठेइ । अरहन्तपन्नत्तस्स धम्मस्स आराहणयाए अब्भुट्ठित्ता परलोगधम्मस्स आराहए भवइ ॥ ५० ॥ करणसच्चेणं भन्ते जीवे किं जणयइ । क० करणसत्तिं जणयइ । करणसच्चे वट्ठमाणे जीवे जहा वाई तहा कारी यावि भवइ ॥ ५१ ॥ जोग सच्चेणं भन्ते जीवे किं जणयइ । जो० जोगं विसोहेइ ॥ ५२ ॥ मणुत्तयाए णं भन्ते जीवे किं जणयइ म० जीवे एगगं जणयइ । एगगचित्ते णं जीवे मणुत्ते संजमाराहए भवइ ॥ ५३ ॥ वयगुत्तयाए णं भन्ते जीवे किं जणयइ । व० निव्वियारं जणयइ । निव्वियारे णं जीवे वइगुत्ते अज्झप्पजोगसाहणजुत्ते यावि विहरइ ॥ ५४ ॥ कायगुत्तयाए णं भन्ते जीवे किं जणयइ । का० संवरं जणयइ । संवरेणं कायगुत्ते पुणो पावासवनिरोहं करेइ ॥ ५५ ॥ मणसमाहारणयाए णं भन्ते जीवे किं जणयइ । म० एगगं जणयइ । एगगं जणइत्ता नाणपज्जवे जणयइ । नाणपज्जवे जणइत्ता सम्मत्तं विसोहेइ मिच्छतं च निज्जरेइ ॥ ५६ ॥ वयसमाहारणयाए भन्ते जीवे किं जणयइ । व० वयसमाहारणदंसणपज्जवे विसोहेइ । वयसाहारणदंसणपज्जवे विसोहित्ता सुलहबोहियत्तं निव्वत्तेइ, दुल्लहबोहियत्तं निज्जरेइ ॥ ५७ ॥ कायसमाहारणयाए णं भन्ते जीवे किं जणयइ । का० चरित्तपज्जवे विसोहेइ । चरित्तपज्जवे विसोहित्ता अहक्खायचरित्तं विसोहेइ । अहक्खायचरित्तं विसोहेत्ता चत्तारि केवलिकम्मसे खवेइ । तओ पच्छा सिज्झइ बुज्झइ मुच्चइ परिनिवाइ सब्बदुक्खाणमन्तं करेइ ॥ ५८ ॥ नाणसंपन्नयाए णं भन्ते जीवे किं जणयइ । ना० जीवे सदभावाहिगमं जणयइ । नाणसंपन्ने जीवे चाउरन्ते संसारकन्तारे न विणस्सइ ।

जहा सई ससुत्ता न विणस्सइ तहा जीवे ससुत्ते संसारे न विणस्सइ, नाणविणयतवचरित्तजोगे संपा-
उणइ, ससमयपरसमयविसारए य असंघायणिज्जे भवइ ॥ ५९ ॥ दंसणसंपन्नयाए णं भंते जीवे किं
जणयइ । दं० भवमिच्छत्तयेयणं करेइ न विज्झायइ । परं अविज्झाएमाणे अणुत्तरेणं नाणदंसणेणं
अप्पाणं संजोएमाणे सम्मं भावेमाणे विहरइ ॥ ६० ॥ चरित्तसंपन्नयाए णं भंते जीवे किं जणयइ ।
च० सेलेसीभावं जणयइ । सेलेसिं पडिवन्ने य अणगारे चत्तारि केवलिकम्मंसे खवेइ । तओ पच्छा
सिज्झइ बुज्झइ मुच्चइ परिनिव्वायइ सबदुक्खाणमन्तं करेइ ॥ ६१ ॥ सोइन्दियनिग्गहेणं भन्ते जीवे
किं जणयइ । सो० मणुन्नामणुन्नेसु सदेसु रागदोसनिग्गहं जणयइ, तप्पच्चइयं कम्मं न बन्धइ, पुव्व-
बद्धं च निज्जरेइ ॥ ६२ ॥ चक्खिन्दियनिग्गहेणं भन्ते जीवे किं जणयइ । च० मणुन्नामणुन्नेसु
रूवेसु रागदोसनिग्गहं जणयइ, तप्पच्चइयं कम्मं न बन्धइ, पुव्वबद्धं च निज्जरेइ ॥ ६३ ॥ घाणि-
न्दियनिग्गहेणं भन्ते जीवे किं जणयइ । घा० मणुन्नामणुन्नेसु गन्धेसु रागदोसनिग्गहं जणयइ,
तप्पच्चइयं कम्मं न बन्धइ, पुव्वबद्धं च निज्जरेइ ॥ ६४ ॥ जिब्बिन्दियनिग्गहेणं भन्ते जीवे किं
जणयइ । जि० मणुन्नामणुन्नेसु रसेसु रागदोसनिग्गहं जणयइ, तप्पच्चइयं कम्मं न बन्धइ, पुव्वबद्धं
च निज्जरेइ ॥ ६५ ॥ फासिन्दियनिग्गहेणं भन्ते जीवे किं जणयइ । फा० यणुन्नामणुन्नेसु फासेसु
रागदोसनिग्गहं जणयइ, तप्पच्चइयं कम्मं न बन्धइ, पुव्वबद्धं च निज्जरेइ ॥ ६६ ॥ कोहविजएणं भन्ते
जीवे किं जणयइ । को० खन्ति जणयइ, कोहवेयणिज्जं कम्मं न बन्धइ, पुव्वबद्धं च निज्जरेइ ॥ ६७ ॥
माणविजएणं भन्ते जीवे किं जणयइ । मा० महवं जणयइ, मायावेयणिज्जं कम्मं न बन्धइ, पुव्वबद्धं
च निज्जरेइ ॥ ६८ ॥ मायाविजएणं भन्ते जीवे किं जणयइ । मा० अज्जवं जणयइ, मायावेयणिज्जं
कम्मं न बन्धइ, पुव्वबद्धं च निज्जरेइ ॥ ६९ ॥ लोभविजएणं भन्ते जीवे किं जणयइ । लो० संतोसं
जणयइ, लोभवेयणिज्जं कम्मं न बन्धइ, पुव्वबद्धं च निज्जरेइ ॥ ७० ॥ पिज्जदोसमिच्छादंसणविजएणं
भन्ते जीवे किं जणयइ । पि० नाणदंसणचरित्ताराहणयाए अब्भुट्ठेइ । अट्ठविहस्स कम्मस्स कम्म-
गण्ठिविमोयणयाए तप्पठमयाए जहाणुपुवीए अट्ठट्ठवीसइविहं मोहणिज्जं कम्मं उग्घाएइ, पञ्चविहं
नाणावरणिज्जं, नवविहं दंसणावरणिज्जं, पंचविहं अन्तराइयं, एए तिन्नि वि कम्मंसे खवेइ । तओ
पच्छा अणुत्तरं कसिणं पडिपुत्तं निरावरणं दितिमरं विमुद्धं लोगालोपपभावं केवलवरनाणदंसणं
समुप्पाडेइ । जाव सजोगी भवइ, ताव ईरियावहियं कम्मं निबन्धइ सुहफरिसं दुसमयठिइयं । तं
पठमसमए बद्धं, विइयसमए वेइयं, तइयसमए निज्जिण्णं, तं बद्धं पुट्ठं उदीरियं वेइयं निज्जिण्णं
सेयाले य अकम्मयाच भवइ ॥ ७१ ॥ अह आउयं पालइत्ता अन्तोमुहुत्तद्वावसेसाए जोगनिरोहं करेमाणे
सुहुमकिरियं अप्पडिवाइं सुक्कज्झाणं ज्ञायमाणे तप्पठमयाए मणजोगं निरुंभइ वयजोगं निरुंभइ, कायजोगं
निरुंभइ, आणपाणुनिरोहं करेइ, ईसि पंचरहस्सक्खरुच्चारणट्ठाए य णं अणगारे समुच्छिन्नकिरियं अ-
नियट्ठिसुक्कज्झाणं ज्ञायमाणे वेयणिज्जं आउयं नामं गोत्तं च एए चत्तारि कम्मंसे जुगवं खवेइ ॥ ७२ ॥
तओ ओरालियतेयकम्मइं सव्वाहिं विप्पजणाहिं विप्पजहित्ता उज्जुसेट्ठिपत्ते अफुसमाणगई उट्ठं एग-
समएणं अविग्गहेणं तत्थ गन्ता सागारोवउत्ते सिज्झइ बुज्झइ जाव अंतं करेइ ॥ ७३ ॥ एस खलु
सम्मत्तपरकम्मस्स अज्झयणस्स अट्ठे समणेणं भगवया वहावीरेणं आघविए पन्नविए परुविए दंसिए
उवदंसिए ॥ ७४ ॥ त्ति बेमि ॥ इअ सम्मत्तपरकमे समत्ते ॥ २९ ॥

॥ अह तवमगं तीसइमं अज्झयणं ॥

जहा उ पावगं कम्मं, रागदोससमज्जियं । खवेइ तवसा भिक्खू, तमेगग्गमणो सुण ॥ १ ॥
 पाणिवहमुसावायाअदत्तमेहुणपरिग्गहा विरओ । राईभोयणविरओ, जीवो भवइ अणासवो ॥ २ ॥
 पंचसमिओ तिगुत्तो, अकसाओ जिइन्दिओ । अगारवो य निस्सल्लो, जीवो होइ अणासवो ॥ ३ ॥
 एएसिं तु विवच्चासे, रागदोससमज्जियं । खवेइ उ जहा भिक्खू, तमेगग्गमणो सुण ॥ ४ ॥
 जहा महातलायस्स, सन्निरुद्धे जलागमे । उस्सिंचणाए तवणाए, कमेणं सोसणा भवे ॥ ५ ॥
 एवं तु संजयस्सावि, पावकम्मनिरासवे । भवकोडीसंचियं कम्मं, तवसा निज्जरिज्जइ ॥ ६ ॥
 सो तवो दुविहो वुत्तो, बाहिरम्भन्तरो तहा । बाहिरो छविहो वुत्तो, एवमब्भन्तरो तवो ॥ ७ ॥
 अणसणमूणोयरिया, भिक्खायरिया य रसपरिच्चाओ । कायकिलेसो संलीणया य बज्झो तवो होइ ॥ ८ ॥
 इत्तरिय मरणकाला य, अणसणा दुविहा भवे । इत्तरिय सावकंखा, निरवकंखा उ विइज्जिया ॥ ९ ॥
 जो सो इतरियतवो, सो समासेण छविहो । सेढितवो पयरतवो, घणो य तह होइ वग्गो य ॥ १० ॥
 तत्तो य वग्गवग्गो, पंचमो छट्ठओ पइण्णतवो । मणइच्छियचित्तथो, नायवो होइ इतरिओ ॥ ११ ॥
 जा सा अणसणा मरणे, दुविहा सा वि वियाहिया । सवियारमवियारा, कायचिट्ठं पई भवे ॥ १२ ॥
 अहवा सपरिकम्मा, अपरिकम्मा य आहिया । नीहारिमनीहारी, आहारच्छेओ दोसु वि ॥ १३ ॥
 ओमोयरणं पंचहा, समासेण वियाहियं । दवओ खेत्तकालेणं, भावेणं पज्जवेहि य ॥ १४ ॥
 जो जस्स उ आहारो, तत्तो ओमं तु जो करे । जहन्नेणेगसिंथाई, एवं दव्हेण ऊ भवे ॥ १५ ॥
 गामे नगरे तह रायहाणिनिगमे य आगरे पल्ली । खेडे कब्बडदोणमुहपट्टणमडम्बसंवाहे ॥ १६ ॥
 आसमपए विहारे, सन्निवेसे समायघोसे य । थलिसेणाएन्धारे, सत्थे संवट्टकोट्टे य ॥ १७ ॥
 वाडेसु व रच्छासु व, घरेसु वा एवमित्थियं खेत्तं । कप्पई उ एवमाई, एवं खेत्तेण ऊ भवे ॥ १८ ॥
 पेडा य अट्ठपेडा, गोमुत्तिपयंगवीहिया चेव । सम्बुक्कावट्टाययगन्तुं पच्चागया छट्ठा ॥ १९ ॥
 दिवसस्स पोरुसीणं, चउण्हंपि उ जत्तिओ भवे कालो । एवं चरमाणो खलु, कालोमाणं मुणोयव्वं ॥ २० ॥
 अहवा तइयाए पोरिसीए ऊणाइ घासमेसन्तो । चउभागूणाए वा, एव कालेण ऊ भवे ॥ २१ ॥
 इत्थी वा पुरिसो वा, अलंकिओ वा नलंकिओ वावि । अन्नयरवयत्थो वा, अन्नयरं व वत्थेणं ॥ २२ ॥
 अन्नेण विसेसेणं, वण्णेणं भावमणुमुयन्ते उ । एवं चरमाणो खलु, भावोमाणं मुणोयव्वं ॥ २३ ॥
 दव्वे खेत्ते काले, भावम्मि य आहिया उ जे भावा । एएहि ओमचरओ, पज्जवचरओ भवे भिक्खू ॥ २४ ॥
 अट्ठविहगोयरग्गं तु, तहा सत्तेव एसणा । अभिग्गहा य जे अन्ने, भिक्खायरियमाहिया ॥ २५ ॥
 खीरदहिसप्पिमाई, पणीयं पाणभोयणं । परिवज्जणं रसाणं तु, भणियं रसविवज्जणं ॥ २६ ॥
 ठाणा वीरासणाईया, जीवस्स उ सुहावहा । उग्गा जहा धरिज्जन्ति, कायकिलेसं तमाहियं ॥ २७ ॥
 एगन्तमणावाए, इत्थीपसुविवज्जिए । सयणासणसेवणया, विवित्तसयणासणं ॥ २८ ॥
 एसो बाहिरगतवो, समासेण वियाहिओ । अब्भिन्तरं तवं एत्तो, वुच्छामि अणुपुव्वसो ॥ २९ ॥
 पायच्छित्तं विणओ, वेयावच्चं तदेव सज्झाओ । ज्ञाणं च विउसग्गो, एसो अब्भिन्तरो तवो ॥ ३० ॥

आलोयणारिहाईयं, पायच्छित्तं तु दसविहं । जं भिक्खू वहई सम्मं, पायच्छित्तं तमाहिं ॥ ३१ ॥
 अब्भुट्ठाणं अंजलिकरणं, तहेवासणदायणं । गुरुभत्तिभावसुस्ससा, विणओ एस वियाहिओ ॥ ३२ ॥
 आयरियमाईए, वेयावच्चम्मि दसविहे । आसेवणं जहागामं, वेयावच्चं तमाहिं ॥ ३३ ॥
 वायणा पुच्छणा चेव, तहेव परियट्ठणा । अणुप्पेहा धम्मकहा, अज्झाओ पञ्चहा भवे ॥ ३४ ॥
 अट्ठरुद्धाणि वज्जित्ता, ज्ञाएज्जा सुसमाहिए । धम्मसुक्काइं ज्ञाणाइं, ज्ञाणं तं तु बुद्धावए ॥ ३५ ॥
 सयणासणठाणे वा, जे उ भिक्खू न वावरे । कायस्स विउस्सगो, छट्ठो सो परिकित्तिओ ॥ ३६ ॥
 एवं तवं तु दुविहं, जे सम्मं आयरे सुणी । सो खिप्पं सबसंसारा, विप्पमुच्चइ पण्डिओ ॥ ३७ ॥

त्ति बेमि ॥ इअ तवमग्गं समत्तं ॥ ३० ॥

॥ अह चरणविही एगतीसइमं अज्झयणं ॥

चरणविहिं पवक्खामि, जीवस्स उ सुहावहं । जं चरित्ता बहू जीवा, तिण्णा संसारसागरं ॥ १ ॥
 एगओ विरइं कुज्जा, एगओ य पवत्तणं । असंजमे नियत्तिं च, संजमे य पवत्तणं ॥ २ ॥
 रागदोसे य दो पावे, पावक्कम्मपवत्तणे । जे भिक्खू रुंभई निच्चं, से न अच्छइ मण्डले ॥ ३ ॥
 दण्डणं गारवाणं च, सल्लाणं च तियं तियं । जे भिक्खू चयई निच्चं, से न अच्छइ मण्डले ॥ ४ ॥
 दिव्वे य जे उवसग्गे, तहा तेरिच्छमाणुसे । जे भिक्खू सहई जयई, से न अच्छइ मण्डले ॥ ५ ॥
 विगहाकसायसन्नाणं, ज्ञाणाणं च दुयं तहा । जे वज्जई निच्चं, से न अच्छइ मण्डले ॥ ६ ॥
 वणसु इन्दियत्थेसु, समिईसु किरियासु य । जे भिक्खू जयई निच्चं, से न अच्छइ मण्डले ॥ ७ ॥
 लेसासु छसु काणसु, छके आहारकारणे । जे भिक्खू जयई निच्चं, से न अच्छइ मण्डले ॥ ८ ॥
 पिण्डोग्गहपडिमासु, भयट्ठाणेषु सत्तसु । जे भिक्खू जयई निच्चं, से न अच्छइ मण्डले ॥ ९ ॥
 मदेसु बम्भगुत्तीसु, भिक्खुधम्मम्मि दसविहे । जे भिक्खू जयई निच्चं, से न अच्छइ मण्डले ॥ १० ॥
 उवासगाणं पडिमासु, भिक्खूणं पडिमासु य । जे भिक्खू जयई निच्चं, से न अच्छइ मण्डले ॥ ११ ॥
 किरियासु भूयगामेसु, परमाहम्मिएसु य । जे भिक्खू जयई निच्चं, से न अच्छइ मण्डले ॥ १२ ॥
 गाहासोलसएहिं, तहा असंजम्मि य । जे भिक्खू जयई निच्चं, से न अच्छइ मण्डले ॥ १३ ॥
 बम्भम्मि नायज्झणेषु, ठाणेषु य समाहिए । जे भिक्खू जयई निच्चं, से न अच्छइ मण्डले ॥ १४ ॥
 एगवीसाए सबळे, बावीसाए परीसहे । जे भिक्खू जयई निच्चं, से न अच्छइ मण्डले ॥ १५ ॥
 तेवीसाइ स्रयगडे, रुवाहिएसु सुरेसु अ । जे भिक्खू जयई निच्चं, से न अच्छइ मण्डले ॥ १६ ॥
 पणुवीसभावणासु, उदेसेसु दसाइणं । जे भिक्खू जयई निच्चं, से न अच्छइ मण्डले ॥ १७ ॥
 मणगारगुणेहिं च, पगप्पम्मि तहेव य । जे भिक्खू जयई निच्चं, से न अच्छइ मण्डले ॥ १८ ॥
 पायसुयपसंगेसु, मोहठाणेषु चेव य । जे भिक्खू जयई निच्चं, से न अच्छइ मण्डले ॥ १९ ॥
 सिद्धाइगुणजोगेसु, तेत्तीसासायणासु य । जे भिक्खू जयई निच्चं, से न अच्छइ मण्डले ॥ २० ॥
 इय एणसु ठाणेषु, जे भिक्खू जयई सया । खिप्पं सो सबसंसारा, विप्पमुच्चइ पण्डियो ॥ २१ ॥

त्ति बेमि ॥ इअ चरणविही समत्ता ॥ ३१ ॥

॥ अह पमायट्ठाणं वतीसइमं अज्झयणं ॥

अच्चन्तकालस्स समूलगस्स सब्बस्स दुक्खस्स उज्जो पमोक्खो ।
 तं भासओ मे पडिपुण्णचित्ता, सुणेह एगन्तहियं हियत्थं ॥ १ ॥
 नाणस्स सब्बस्स पगासणाए, अन्नाणमोहस्स विवज्जणाए ।
 रागस्स दोसस्स य संखएणं, एगन्तसोक्खं समुवेइ मोक्खं ॥ २ ॥
 तस्सेस मग्गो गुरुविद्धसेवा, विवज्जणा बालजणस्स दूरा ।
 सज्झायएगन्तनिसेवणा य, सुत्तत्थसंचिन्तणया धिई य ॥ ३ ॥
 आहारमिच्छे मियमेसणिज्जं, सहायमिच्छे निउणत्थबुद्धिं ।
 निकेयमिच्छेज्ज विवेगजोगं, समाहिकामे समणे तवस्सी ॥ ४ ॥
 न य लभेज्जा निउणं सहयं, गुणाहियं वा गुणओ समं वा ।
 एक्को वि पवाइ विवज्जयन्ततो, विहरेज्ज कामेसु असज्जमाणो ॥ ५ ॥
 जहा य अएडप्पभवा बलागा, अण्डं बालागप्पभवं जहा य ।
 एमेव मोहाययणं खु तण्हा, पोहं च तण्हाययणं वयन्ति ॥ ६ ॥
 रागो य दोसो विय कम्मवीयं, कम्मं च मोहप्पभवं वयन्ति ।
 कम्मं च जाइमरणस्स मलं, दुक्खं च जाईमरणं वयन्ति ॥ ७ ॥
 दुक्खं हयं जस्स न होइ मोहो, मोहो हओ जस्स न होइ तण्हा ।
 तण्हा हया जस्स न होइ लोहो, लोहो हओ जस्स न किंचणाइ ॥ ८ ॥
 रागं च दोसं च तद्देव मोहं, उद्धत्तु कामेण समूलजालं ।
 जे जे उवाया पडिवज्जियद्वा, ते कित्तइस्सामि अहाणुपुद्धिं ॥ ९ ॥
 रसा पगामं न निसेवियद्वा, पायं रसा दित्तिकरा नराणं ।
 दित्तं च कामा समभिद्वन्ति, दुमं जहा साउफलं व पक्खो ॥ १० ॥
 जहा दवग्गी पउरिन्धणे वणे, समारुओ नोवसमं उवेइ ।
 एविन्दिद्यग्गी वि पगामभोइणो, न बम्भयारिस्स हियायि कस्सई ॥ ११ ॥
 वि वित्तसेज्जासणजन्तियाणं, ओमासणाणं दमिइन्दिद्याणं ।
 न रागसत्तू धरिसेइ चित्तं, पराओ वाहिरिवोसहेहिं ॥ १२ ॥
 जहा विरालावसहस्स मूले, न मूसगाणं वसही पसत्था ।
 एमेव इत्थीनिलयस्स मज्जे, न बम्भयारिस्स स्वमो निवासो ॥ १३ ॥
 न रूत्रलावणविलासहासं, न जंपियंइंगियपेहियं वा ।
 इत्थीण चित्तंसि निवेसइत्ता, दट्ठं ववस्से समणे तवस्सी ॥ १४ ॥
 अदंसणं चेव अपत्थणं च, अचिन्तणं चेव अकित्तणं च ।
 इत्थीजणस्सारियज्झाणजुग्गं, हियं सया बम्भवए रयाणं ॥ १५ ॥

कामं तु देवीहि विभूसियाहिं, न चाइया खोभइउं तिगुत्ता ।
 तहा वि एगन्तहियं ति नच्चा, विवित्तचासो मुणिणं पसत्थो ॥ १६ ॥
 मोक्खाभिकंखिस्स उ माणवस्स, संसारभीरुस्स ठियस्स धम्मो ।
 नेयारिसं दुत्तरमत्थि लोए, जहित्थिओ बालमणोहराओ ॥ १७ ॥
 एए य संगे समइकमित्ता, सुदुत्तरा चेव भवन्ति सेसा ।
 जहा महासागरमुत्तरित्ता, नई भवे अवि गङ्गासमाणा ॥ १८ ॥
 कामाणुगिद्धिप्पभवं खु दुक्खं, सबस्स लोगस्स सदेवमस्स ।
 जे काइयं माणसियं च किंचि, तस्सन्तगं गच्छइ वीयरगो ॥ १९ ॥
 जहा य किम्पागफला मणोरमा, रसेण वण्णेण य भुज्जमाणा ।
 ते खुड्डए जीविय पच्चमाणा, एओवमा कामगुणा विवागे ॥ २० ॥
 जे इन्दियाणं विसया मणुन्ना, न तेसु भावं निसिरे कयाइ ।
 न यामणुन्नेसु मणं पि कुज्जा, समाहिकामे समणे तवस्सी ॥ २१ ॥
 चक्खुस्स चक्खुं गहणं वयन्ति, तं रागहेउं तु मणुन्नमाहु ।
 तं दोसहेउं अमणुन्नमाहु, समो य जो तेसु स वीयरगो ॥ २२ ॥
 रूवस्स चक्खु गहणं वयन्ति, चक्खुस्स रूवं गहणं वयन्ति ।
 रागस्स हेउं समणुन्नमाहु, दोसस्स हेउं अमणुन्नमाहु ॥ २३ ॥
 रूवेसु जो गेहिमुवेइ तिबं, अकालियं पावइ से विणासं ।
 रागाउरे से जह वा पयंगे, आलोयलोले समुवेइ मच्चुं ॥ २४ ॥
 जे यावि दोसं समुवेइ तिबं, तंसिक्खणे से उ उवेइ दुक्खं ।
 दुदन्तदोसेण सएण जन्तू, न किञ्चि रूवं अवरज्जइ से ॥ २५ ॥
 एगन्तरत्ते रुइरंसि रूवे, अतालसे से कुणई पओसं ।
 दुक्खस्स सम्पीलमुवेइ बाले, न लिप्पई तेण मुणी तिरागा ॥ २६ ॥
 रूवाणुगासाणुगए य जीवे, चराचरे हिंसइ तेणरूवे ।
 चित्तेहि ते परितावेइ बाले, पीलेइ अत्तट्ठगुरू किलिद्धे ॥ २७ ॥
 रूवाणुवाएण परिग्गहेण, उप्पायणे रक्खणसन्निओगे ।
 वए विओगे य कहं सुहं से, वए सम्भोगकाले य अतित्तामे ॥ २८ ॥
 रूवे अतित्ते य परिग्गहम्मि, सत्तोवसत्तो न उवेइ तुट्ठिं ।
 अतुट्ठिदोसेण दुही परस्स, लोभाविले आययई अदत्तं ॥ २९ ॥
 तण्हाभिभूयस्स अदत्तहारिणो, रूवे अतितस्स परिग्गहे य ।
 मायामुसं वड्डइ लोभदोसा, तत्थावि दुक्खा विमुच्चई से ॥ ३० ॥
 मोसस्स पच्छा य पुरत्थओ य, पयोगकाले य दुही दुरन्ते ।
 एवं अदत्ताणि समाययन्तो, रूवे अतित्तो दुहिओ अणिस्सो ॥ ३१ ॥
 रूवाणुरत्तस्स नरस्स एवं, कत्तो सुहं होज्ज कयाइ किञ्चि ।

तत्थोवभोगे वि किलेसदुक्खं, निवत्तई जस्स कएण दुक्खं ॥ ३२ ॥
 एमेव रूवम्मि गओ पओसं, उवेइ दुक्खोहपरंपराओ ।
 पदुट्ठचित्तो य चिणाइ कम्मं, जं से पुणो होइ दुहं विवागे ॥ ३३ ॥
 रूवे विरत्तो मणुओ विसोगो, एएण दुक्खोहपरंपरेण ।
 न लिप्पए भवमज्जे वि सन्तो, जलेण वा पोक्खरिणीपलासं ॥ ३४ ॥
 सोयस्स सद्दं गहणं वयन्ति, तं रागहेउं तु मणुन्नमाहु ।
 तं दोसहेउं अमणुन्नमाहु, समो य जो तेसु स वीयरगो ॥ ३५ ॥
 सदस्स सोयं गहणं वयन्ति, सोयस्स सद्दं गहणं वयन्ति ।
 रागस्स हेउं समणुन्नमाहु, दोसस्स हेउं अमणुन्नमाहु ॥ ३६ ॥
 सद्देसु जो गेहिमुवेइ तिब्बं, अकालियं पावइ से विणासं ।
 रागाउरे हरिणमिगे व मुद्धे सद्दे अतित्ते समुवेइ मच्चुं ॥ ३७ ॥
 जे यावि दोसं समुवेइ तिब्बं, तंसि क्खणे से उ उवेइ दुक्खं ।
 दुहन्तदोसेण सएण जन्तू, न किञ्चि सद्दं अवरुज्झई से ॥ ३८ ॥
 एगन्तरत्ते रुइरंसि सद्दे, अतालसे से कुणई पओसं ।
 दुक्खस्स सम्पीलमुवेइ बाले, न लिप्पई तेण मुणी विरागो ॥ ३९ ॥
 सद्दाणुगासाणुगए य जीवे, चराचरे हिंसइऽणेरूवे ।
 चित्तेहि ते परितावेइ बाले, पीलेइ अतट्ठगुरू किलिद्धे ॥ ४० ॥
 सद्दाणुवाएण परिग्गहेण, उप्पायणे रक्खगसन्निओगे ।
 वए विओगे य कहं सुहं से, संभोगकाले य अतित्ताभे ॥ ४१ ॥
 सद्दे अतित्ते य परिग्गहम्मि, सत्तोवसत्तो न उवेइ तुट्ठिं ।
 अतुट्ठिदोसेण दुही परस्स, लोभाविले आययई अदत्तं ॥ ४२ ॥
 तण्हाभिभूयस्स अदत्तहारिणो, सद्दे अतित्तस्स परिग्गहे य ।
 मायामुसं वड्डइ लोभदोसा, तत्थावि दुक्खा न विमुच्चई से ॥ ४३ ॥
 मोसस्स पच्छा य पुरत्थओय, पओगकाले य दुही दुरन्ते ।
 एवं अदत्ताणि समाययन्तो, सद्दे अतितो दुहिओ अणिस्सो ॥ ४४ ॥
 सद्दाणुरत्तस्स नरस्स एवं, कत्तो सुहं होज्ज कयाइ किञ्चि ।
 तत्थोवभोगे वि किलेसदुक्खं, निवत्तई जस्स कएण दुक्खं ॥ ४५ ॥
 एमेव सदम्मि गओ पओसं, उवेइ दुक्खोहपरंपराओ ।
 पदुट्ठचित्तो य चिणाइ कम्मं, जं से पुणो होइ दुहं विवागे ॥ ४६ ॥
 सद्दे विरत्तो मणुओ विसोगो, एएण दुक्खोहपरंपरेण ।
 न लिप्पए भवमज्जे वि सन्तो, जलेण वा पोक्खरिणीपलासं ॥ ४७ ॥
 घाणस्स गन्धं गहणं वयन्ति, तं राअहेउं तु मणुन्नमाहु ।
 तं दोसहेउं अमणुन्नमाहु, समो य जो तेसु स वीयरगो ॥ ४८ ॥

गन्धस्स घाणं गहणं वयन्ति, घाणस्स गन्धं गहणं वयन्ति ।
 रागस्स हेउं समणुन्नमाहु, दोमस्स हेउं अमणुन्नमाहु ॥ ४९ ॥
 गन्धेसु जो गेहिमुवेइ तिब्बं, अकालियं पावइ से विणासं ।
 रागाउरे ओसहगन्धगिद्धे, सप्पे बिलाओ विव निक्खमंते ॥ ५० ॥
 जे यावि दोसं समुवेइ तिब्बं, तंसिक्खणे से उ उवेइ दुक्खं ।
 दुहन्तदोसेण सएण जन्तू, न किंचि गन्धं अवरुज्झई से ॥ ५१ ॥
 एगन्तरत्ते रुहरंसि गन्धे, अतालसे से कुणई पओसं ।
 दुक्खस्स संपीलमुवेइ बाले, न लिप्पई तेण मुणी विरामो ॥ ५२ ॥
 गन्धाणुगासाणुगए य जीवे, चराचरे हिंसइऽणेगरूवे ।
 चित्तेहि ते परितावेइ बाले, पीलेइ अत्तठगुरू किलिद्धे ॥ ५३ ॥
 गन्धाणुवाएण परिग्गहेण, उप्पायणे स्खणसन्निओगे ।
 वए विओगे य कहं सुहं से, संभोगकाळे य अतित्तामे ॥ ५४ ॥
 गन्धे अतित्ते य परिग्गहम्मि, सत्तोवसत्तो न उवेइ तुट्ठिं ।
 अतुट्ठिदोसेण दुही परस्स, लोभाविले आययई अदत्तं ॥ ५५ ॥
 तण्हाभिभूयस्स अदत्तहारिणो, गन्धे अतित्तस्स परिग्गहे य ।
 मायामुसं वड्डइ लोभदोसा, तत्थावि दुक्खा न विमुच्चई से ॥ ५६ ॥
 मोसस्स पच्छाय पुरत्थओ य, पओगकाले य दुही दुरन्ते ।
 एवं अदत्ताणि समाययन्तो, गन्धे अतित्तो दुहिओ अणिस्सो ॥ ५७ ॥
 गन्धाणुरत्तस्स नरस्स एवं, कत्तो सुहं होज्ज कयाइ किंचि ।
 तत्थोवभोगे वि किलेसदुक्खं, निव्वतई जस्स कएण दुक्खं ॥ ५८ ॥
 एमेव गन्धम्मि गओ पओसं, उवेइ दुक्खोहपरंपराओ ।
 पदुट्ठचित्तो य चिणाइ कम्मं, जं से पुणो होइ दुहं विवागे ॥ ५९ ॥
 गन्धे विरत्तो मणुओ विसोगो, एएण दुक्खोहपरंपरेण ।
 न लिप्पई भवमज्झे वि सन्तो, जलेण वा पोक्खरिणीपलासं ॥ ६० ॥
 जिब्भाए रसं गहणं वयन्ति, तं रागहेउं तु मणुन्नमाहु ।
 तं दोसहेउं अमणुन्नमाहु, समो य जो तेसु स वीयरामो ॥ ६१ ॥
 रसस्स जिब्भं गहणं वयन्ति, जिब्भाए रसं गहणं वयन्ति ।
 रागस्स हेउं समणुन्नमाहु, दोसस्स हेउं अमणुन्नमाहु ॥ ६२ ॥
 रसेसु जो गेहिमुवेइ तिब्बं, अकालियं पावइ से विणासं ।
 रागाउरे वडिसविभिन्नकाए, मच्छे जहा आमिसभोगसिद्धे ॥ ६३ ॥
 जे यावि दोसं समुवेइ तिब्बं, तंसिक्खणे से उ उवेइ दुक्खं ।
 दुहन्तदोसेण सएण जन्तू, न किंचि रसं अवरुज्झई से ॥ ६४ ॥
 एगन्तरत्ते रुहरंसि रसे, अतालसे से कुणई पओसं

दुःखस्स संपीलमुवेइ बाले, न लिप्पई तेण मुणी विरागो ॥ ६५ ॥
 रसाणुगासाणुगए य जीवे, चराचरेहिंसइऽणेरूवे ।
 चित्तेहि ते परितवेइ बाले, पीलेइ अत्तइगुरू किल्ले ॥ ६६ ॥
 रसाणुवाएण परिग्गहेण, उप्पायणे रक्खणसंनिओगे ।
 वए, विओगे य कहं सुहं से, संभोगकाले य अत्तिलामे ॥ ६७ ॥
 रसे अत्ति ते य परिग्गहम्मि, सत्तोवसत्तो न उवेइ तुट्ठिं ।
 अत्तुट्ठिदोसेण दुही परस्स, लोभाविले आययई अदत्तं ॥ ६८ ॥
 तण्हाभिभूयस्स अदत्तहारिणो, रसे अदत्तस्स परिग्गहे य ।
 मायामुसं बड्ढइ लोभदोसा, तत्थावि दुःखा न विमुच्चई से ॥ ६९ ॥
 मोसस्स पच्छा य पुरत्थओ य, पओगकाले य दुही दुरन्ते ।
 एवं अदत्ताणि समाययन्तो, रसे अत्ति ते दुहिओ अणिस्सो ॥ ७० ॥
 रसाणुरत्तस्स नरस्स एवं, कत्तो सुहं होज्ज कयाइ किंचि ।
 तत्थोवभोगे वि किलेसदुक्खं, निवर्तई जस्स कएण दुक्खं ॥ ७१ ॥
 एमेव रसम्मि गओ पओसं, उवेइ दुक्खोहपरंपराओ ।
 पट्ठुच्चित्तो य चिणाइ कम्मं, जं से पुणो होइ दुहं विवागे ॥ ७२ ॥
 रसे विरत्तो मणुओ विसोगो, एएण दुक्खोहपरंपरेण ।
 न लिप्पई भवमज्जे वि सन्तो, जलेण वा पोक्खरिणीपलासं ॥ ७३ ॥
 कायस्स फासं गहणं वयन्ति, तं रागहेउं तु मणुन्नमाहु ।
 तं दोसहेउं अमणुन्नमाहु, समो य जो तेसु स वीयरगो ॥ ७४ ॥
 फासस्स कायं गहणं वयन्ति, कायस्स फासं गहणं वयन्ति ।
 गगस्स हेउं समणुन्नमाहु दोसस्स हेउं अमणुन्नमाहु ॥ ७५ ॥
 फासेसु जो गेहिमुवेइ तिब्बं, अकालियं पावइ से विणासं ।
 रागाउरे सीयजलावसन्ने, गाहग्गहीए महिसे विवन्ने ॥ ७६ ॥
 जे यावि दोसं समुवेइ तिब्बं, तंसि कखणे से उ उवेइ दुक्खं ।
 दुहन्तदोसेण सएण जन्तू, न किंचि फासं अवरुज्जई से ॥ ७७ ॥
 एगन्तरत्तं रुइरंसि फासे, आतालिसे से कुणई पओसं ।
 दुःखस्स संपीलमुवेइ बाले, न लिप्पई तेण मुणी विरागो ॥ ७८ ॥
 फासाणुगासाणुगए य जीवे, चराचरे हिंसइऽणेरूवे ।
 चित्तेहि ते पस्तिवेइ बाले, पीलेइ अत्तइगुरूकिल्ले ॥ ७९ ॥
 फासाणुवाएण परिग्गहेण, उप्पायणे रक्खणसंनिओगे ।
 वए विओगे य कहं सुहं से, संभोगकाले य अत्तिलामे ॥ ८० ॥
 फासे अत्ति ते य परिग्गहम्मि, सत्तोवसत्तो न उवेइ तुट्ठिं ।
 अत्तुट्ठिदोसेण दुही परस्स, लोभाविले आययई अदत्तं ॥ ८१ ॥

तण्हाभिभूयस्स अदत्तहारिणो, फासे अतित्तस्स परिग्गहे य ।
 मायामुसं वड्डइ लोभदोसा, तत्थावि दुक्खा न विमुच्चई से ॥ ८२ ॥
 मोसस्स पच्छा य पुरत्थओ य, पओगकाले य दुही दुरत्ते ।
 एवं अदत्ताणि समाययन्तो, फासे अतित्तो दुहिओ अणिस्सो ॥ ८३ ॥
 फासाणुरत्तस्स नरस्स एवं, कत्तो सुहं होज्ज कयाइ किंचि ।
 तत्थोवभोगे वि किलेसदुक्खं, निव्वतई जस्स कएण दुक्खं ॥ ८४ ॥
 एमेव फासम्मि गओ पओसं, उवेइ दुक्खोहपरंपराओ ।
 पदुट्ठचित्तो य चिणाइ कम्मं, जं से पुणो होइ दुहं विवागे ॥ ८५ ॥
 फासे विरत्तो मणुओ विसो गो, एएण दुक्खोहपरंपरेण ।
 न लिप्पई भवमज्झे वि सन्तो, जलेण वा पोक्खरिणीपलासं ॥ ८६ ॥
 मणस्स भावं गहणं वयन्ति, तं रागहेउं तु मणुन्नमाहु ।
 तं दोसहेउं अमणुन्नमाहु, समो य जो तेसु स वीयरगो ॥ ८७ ॥
 भावस्स मणं गहणं वयन्ति, मणस्स भावं गहणं वयन्ति ।
 रागस्स हेउं समणुन्नमाहु, दोसस्स हेउं अमणुन्नमाहु ॥ ८८ ॥
 भावेसु जो गेहिमुवेइ तिब्बं, अकालियं पावइ से विणासं ।
 रागाउरे कामगुणेषु गिद्धे, करेणुमग्गावहिण गजे वा ॥ ८९ ॥
 जे यावि दोसं समुवेइ तिब्बं, तंसिक्खणे से उ उवेइ दुक्खं ।
 दुइन्तदोसेण सएण जन्तू, न किंचि भावं अवरुज्झई से ॥ ९० ॥
 एगन्तरत्ते रुइरंसि भावे, अतालसे से कुणई पओसं ।
 दुक्खस्स संपीलमुवेइ बाले, न लिप्पई तेण मुणी विरागो ॥ ९१ ॥
 भावाणुगासाणुगए य जीवे, चराचरे हिंसइऽणेरूवे ।
 चित्तेहि ते परितावेइ बाले, पीलेइ अत्तट्ठयुरू किलिद्धे ॥ ९२ ॥
 भावाणुबाएण परिग्गहेण, उप्पायणे रक्खणसन्निओगे ।
 वए विओगे य कहं सुहं से, संभोगकाले य अतित्तलामे ॥ ९३ ॥
 भावे अतित्ते य परिग्गहम्मि, सत्तोवसत्तो न उवेइ तुट्ठिं ।
 अतुट्ठिदोसेण दुही परस्स, लोभाविले आययई अदत्तं ॥ ९४ ॥
 तण्हाभिभूयस्स अदत्तहारिणो, भावे अतित्तस्स परिग्गहे य ।
 मायामुसं वड्डइ लोभदोसा, तत्थावि दुक्खा न विमुच्चई से ॥ ९५ ॥
 मोसस्स पच्छा य पुरत्थओ य, पओगकाले य दुही दुरन्ते ।
 एवं अदत्ताणि समाययन्तो, भावे अतित्तो दुहिओ अणिस्सो ॥ ९६ ॥
 भावाणुरत्तस्स नरस्स एवं, कत्तो सुहं होज्ज कयाइ किंचि ।
 तत्थोवभोगे वि किलेसदुक्खं, निव्वतई जस्स कएण दुक्खं ॥ ९७ ॥
 एमेव भावम्मि गओ पओसं, उवेइ दुक्खोहपरंपराओ ।

पदुद्धचित्तो य चिणाइ कम्मं, जं से पुणो होइ दुहं विवागे ॥ ९८ ॥
 भावे विरत्तो मणुओ विसोगो, एएण दुक्खोहपरंपरेण ।
 न लिप्पई भवमज्जे वि सन्तो, जलेण वा पोक्खरिणी पलासं ॥ ९९ ॥
 एविन्दियत्था य मणस्स अत्था दुक्खस्स हेउं मणुयस्स रागिणो ।
 ते चेव थोवं पि कयाइ दुक्खं, न वीयरागस्स करेन्ति किंचि ॥ १०० ॥
 न कामभोगा ससयं उवेन्ति, न यावि भोगा विगइं उवेन्ति ।
 जे तप्पओसी य परिग्गही य, सो तेसु मोहा विगइं उवेइ ॥ १०१ ॥
 कोहं च माणं च तहेव मायं, लोहं दुगुच्छं अरइं रइं च ।
 हासं भयं सोगपुमित्थिवेयं, नपुंसवेयं विविहे य भावे ॥ १०२ ॥
 आवज्जई एवमणेगरूवे, एवंविहे कामगुणेषु सत्तो ।
 अन्ने य एयप्पभवे विसेसे, कारुण्णदीणे हिरिमे वइस्से ॥ १०३ ॥
 कप्पं न इच्छिज्ज सहायलिच्छ, पच्छाणुतावे न तवप्पभावं ।
 एवं बियारे अमियप्पयारे, आवज्जई इन्दियचोरवस्से ॥ १०४ ॥
 तओ से जायन्ति पओयणाइं, निमिज्जिउं मोहमहणवम्मि ।
 सुहेसिणो दुक्खविणोयणट्ठा, तप्पच्चयं उज्जमए य रागी ॥ १०५ ॥
 विरज्जमाणस्स य इन्दियत्था, सदाइया तावइयप्पगारा ।
 न तस्स सवे वि मणुन्नयं वा, निवत्तयन्ती अमणुन्नयं वा ॥ १०६ ॥
 एवं ससंकप्पविकप्पणासुं, संजायई समयमुवट्ठियस्स ।
 अत्थे असंकप्पयओ तओ से, पहीयए कामगुणेषु तण्हा ॥ १०७ ॥
 स वीयरागो कयसव्वकिच्चो, खवेइ नाणावरणं खणेणं ।
 तहेव जं दंसणमावरेइ, जं चन्तरायं पकरेइ कम्मं ॥ १०८ ॥
 सव्वं तओ जाणइ पासए य, अमोहणे होइ निरन्तराए ।
 अणासवे ज्ञाणसमाहिजुत्ते, आउक्खए मोक्खमुवेइ सुद्धे ॥ १०९ ॥
 सो तस्स सव्वस्स दुहस्स मुक्को, जं वाहई सययं जन्तुमेयं ।
 दीहामयं विप्पमुक्को पसत्थो, तो होइ अच्चन्तसुही कयत्थो ॥ ११० ॥
 अणाइकालप्पभवस्स एसो, सव्वस्स दुक्खस्स पमोक्खमग्गो ।
 वियाहिओ जं समुविच्च सत्ता, कमेण अच्चन्तसुही भवन्ति ॥ १११ ॥

त्ति बेमि ॥ इअ पमायट्ठाणं समत्तं ॥ ३२ ॥

॥ अह कम्मप्पयडी तेत्तीसइमं अज्झयणं ॥

अहुं कम्माइं वोच्छामि. आणुपुविं जहाकमं । जेहिं बद्धो अयं जीवो, संसारे परिवट्ठई ॥ १ ॥
 नाणस्सावरणिज्जं, दंसणावरणं तहा । वेयणिज्जं तहा मोहं, आउकम्मं तहेव य ॥ २ ॥
 नामकम्मं च गोयं च, अन्तरायं तहेव य । एवमेयाइ कम्माइं, अट्ठेव उ समासओ ॥ ३ ॥
 नाणावरणं पञ्चविहं, सुयं आभिणिबोहियं । ओहिनाणं च तइयं, मणनाणं च केवलं ॥ ४ ॥
 निदा तहेव पयला, निदानिदा पयलपयला य । तत्तो यथीणगिद्धी उ, पंचमा होइ नायवा ॥ ५ ॥
 चक्खुमचक्खूओहिस्स, दंसणे केवले य आवरणे । एवं तु नवविगप्पं, नायवं दंसणावरणं ॥ ६ ॥
 वेयणीयंपि य दुविहं, सायमसाहियं च अहियं । सायस्स उ बहू भेया, एमेव असायस्स वि ॥ ७ ॥
 मोहणिज्जंपि च दुविहं, दंसणे चरणे तहा । दंसणे तिविहं वुत्तं, चरणे दुविहं भवे ॥ ८ ॥
 सम्मत्तं चेव मिच्छत्तं, सम्मामिच्छत्तमेव य । एयाओ तिन्नि पयडीओ, मोहणिज्जस्स दंसणे ॥ ९ ॥
 चरित्तमोहणं कम्मं, दुविहं तं वियाहियं कसायमोहणिज्जं तु, नोकसायं तहेव य ॥ १० ॥
 सोलसविहभेएणं, कम्मं तु कसायजं । सत्तविहं नवविहं वा, कम्मं च नोकसायजं ॥ ११ ॥
 नेरइयतिरिक्खाउं, मणुस्साउं तहेव य । देवाउयं चउत्थं तु, आउं कम्मं चउव्विहं ॥ १२ ॥
 नामं कम्मं तु दुविहं, सुहमसुहं च आहियं । सुभस्म उ बहू भेया, एमेव असुहस्स वि ॥ १३ ॥
 गोयं कम्मं दुविहं, उच्चं नीयं च आहियं । उच्चं अट्ठविहं होइ, एवं नीयं पि आहियं ॥ १४ ॥
 दाणे लामे य भोगे य, उवभोगे वीरिए तहा । पञ्चविहमन्तरायं, समासेण वियाहियं ॥ १५ ॥
 एयाओ मूलपयडीओ, उत्तराओ य आहिया । पएसगं खेत्तकाले य, भावं च उत्तरं सुण ॥ १६ ॥
 सव्वेसिं चेव कम्माणं, पएसगमणन्तगं । गणिठयसत्ताइयं, अन्तो सिद्धाण आहियं ॥ १७ ॥
 सब्बजीवाण कम्मं तु, संगहे छहिसागयं । सब्बेसु वि पएससु, सब्बं सव्वेण बद्धगं ॥ १८ ॥
 उदहीसरिसनामाण, तीसई कोडिकोडिओ । उक्कोसिय ठिई होइ, अन्तोमुहुत्तं जहन्निया ॥ १९ ॥
 आवरणिज्जाण दुण्हंपि, वेयाणिज्जे तहेव य । अन्तराए य कम्मम्मि, ठिई एसा वियाहिया ॥ २० ॥
 उदहोसरिमनामाण, सत्तरिं कोडिकोडीओ । मोहणिज्जस्स उक्कोसा, अ तोमुहुत्तं जहन्निया ॥ २१ ॥
 तेत्तीस सागरोवमा, उक्कोसेण वियाहिया । ठिई उ आउकम्मस्स, अन्तोमुहुत्तं जहन्निया ॥ २२ ॥
 उदहीसरिसनामाण, वीसई कोडिकोडीओ । नामगोत्ताणं उक्कोसा, अट्ठ मुहुत्ता जहन्निया ॥ २३ ॥
 सिद्धाणणन्तभागो य, अणुभागा हवन्ति उ । सव्वेसु वि पएसगं, सब्बजीवे अइच्छियं ॥ २४ ॥
 तम्हा एएसि कम्माणं, अणुभागा वियाणिया । एएसि संवरे चेव, खवणे य जए बहो ॥ २५ ॥

त्ति बेमि ॥ इअ कम्मप्पयडी समत्ता ॥ ३३ ॥

॥ अह लेसज्झयणं चोत्तीसइमं अज्झयणं ॥

लेसज्झयणं पवक्खामि, आणुपुविं जहकमं । छण्हंपि कम्म लेसाणं, अणुभावे सुहेण मे ॥ १ ॥
 नामां वण्णरसगन्धफासपरिणामलक्खणं । ठाणं ठिं गं चाउं, लेसाणं तु सुणेह मे ॥ २ ॥
 किंहा नीला य काऊ य, तेऊ पम्हा तहेव य । सुकलेसा य छट्ठा य, नामां तु जहकमं ॥ ३ ॥
 जीख्यनिद्धसंकासा, गवलरिट्ठगसन्निभा । खंजणनयणनिभा, किण्हलेसा उ वण्णओ ॥ ४ ॥
 नीलासोगसंकासा, चासपिच्छसमप्पभा । वेरुलियनिद्धसंकासा, नीललेसा उ वण्णओ ॥ ५ ॥
 अयसोपुप्फसंकासा, कोइलच्छदसन्निभा । सुयतुण्डपईवनिभा, काउलेसा उ वण्णओ ॥ ६ ॥
 हिंगुलघाउसंकासा, तरुणाइच्चसन्निभा । सुयतुण्डपईवनिभा, तेऊलेसा उ वण्णओ ॥ ७ ॥
 हरियालभेयसंकासा, हलिदाभेयसमप्पभा । सणासणकुसुमनिभा पम्हलेसा उ वण्णओ ॥ ८ ॥
 संखंककुन्दसङ्कासा, खीरपूरसमप्पभा । रयणहारसंकासा, सुकलेसा उ वण्णओ ॥ ९ ॥

जह कडुयतुम्बगरसो, निम्बरसो कडुयरोहिणिरसो वा ।

एत्तो वि अणन्तगुणो, रसो य किंहाए नायव्वो ॥ १० ॥

जह तिगडुयस्स य रसो, तिक्खो जह हत्थिपिप्पलीए वा ।

एत्तो वि अणन्तगुणो, रसो उ नीलाए नायव्वो ॥ ११ ॥

जह परिणाम्बगरसो, तुवरकविट्ठस्स वावि जारिसओ ।

एत्तो वि अणन्तगुणो, रसो उ काऊण नायव्वो ॥ १२ ॥

जह परिणयम्बगरसो, पक्कविट्ठस्स वावि जारिसओ ।

एत्तो वि अणन्तगुणो, रसो उ तेऊण नायव्वो ॥ १३ ॥

वरवारुणीए वारसो, विविहाण व आसवाण जारिसओ ।

मड्डमेरयस्स व रसो, एत्तो पम्हाए परएणं ॥ १४ ॥

खज्जमुद्दियरसो, खीररसो खंडसकरसो वा । एत्तो वि अणंतगुणो, रसो उ सुक्काए नायव्वो ॥ १५ ॥

जह गोमडस्स गंधो सुणगमडस्स व जहा अहिमडस्साएत्तो वि अणंतगुणो, लेसाणं जप्पमत्थाणं ॥ १६ ॥

जह सुरहिकुसुमगंधो, गंधवासाण पिस्समाणाणं । एत्तो वि अणंतगुणो, पसत्थलेमाण तिण्हं पि ॥ १७ ॥

जह करगयस्स फासो, गोजिम्भाए य सागपत्ताणं । एत्तो वि अणंतगुणो, लेसाणं अप्पहत्थाणं ॥ १८ ॥

जह बूरस्स व फासो, नवणीयस्स व सिरीसकुसुमाणं । एत्तो वि अणंतगुणो, पसत्थलेसाण तिण्हंपि ॥ १९ ॥

तिविहो व नवविहो वा, सत्तावीसइविहैकसीओ वा । दुसओ तेयालो वा, लेसाणं होइ परिणामो ॥ २० ॥

पंचासवप्पवत्तो, तीहिं अशुत्तो छसुं अविरओ य । तिवारंभपरिणओ, खुड्डो साहसिओ नरो ॥ २१ ॥

निद्धन्धसपरिणामो, निस्संसो अजिइन्दिओ । एयजोगसमाउत्तो, किण्हलेसं तु परिणमे ॥ २२ ॥

इस्सा अमरिस चतवो, अविज्जमाया अहीरिय । गेही पओसे य सढे, पमत्ते रसलोलुए ॥ २३ ॥

सायगवेसए य आरम्भाओ अविरओ, खुड्डो साहसिओ नरो । एयजोगसमाउत्तो, नीललेसं तु परिणमे ॥ २४ ॥

वंके वंसमायारे, नियड्डिछे अणुज्जुए । पलिउंचगओवहिए, मिच्छदिट्ठी अणारिए ॥ २५ ॥

उप्फासगदुट्ठवाई य, तेणे यावि य मच्छरी । एयजोगसमाउत्तो, काऊलेसं तु परिणमे ॥ २६ ॥

नीयावत्ती अचबले, अमाई अकुऊहले । विणीयविणए दन्ते, जोगवं उवहाणवं ॥ २७ ॥
 पियधम्मे दढधम्मेऽवज्जभीरू हिएसए । एयजोगसमाउत्तो, तेउलेसं तु परिणमे ॥ २८ ॥
 पयणुकोहमाणे य, मायालोभे य पयणुए । पसन्तचित्ते दन्तप्पा, जोगवं उवहाणवं ॥ २९ ॥
 तहा पयणुवाई य, उवसन्ते जिइन्दिए । एयजोगसमाउत्तो, पम्हलेसं तु परिणमे ॥ ३० ॥
 अट्ठरुहाणि वज्जित्ता, धम्मसुक्काणि झायए । पसन्तचित्ते दन्तप्पा, समिए गुत्ते य गुत्तिसु ॥ ३१ ॥
 सरागे वीयरगे वा, उवसन्ते जिइन्दिए । एयजोगसमाउत्तो, सुकलेसं तु परिणमे ॥ ३२ ॥
 असंखिज्जाणोसप्पिणीण, उस्सप्पिणीण जे समया । संखाईया लोगा, लेसाण हव्वन्ति ठाणाइं ॥ ३३ ॥
 मुहुत्तद्धं तु जहन्ना, तेत्तीसा सागरा मुहुत्तहिया । उक्कोसा होइ ठिई, नायवा किण्हलेसाए ॥ ३४ ॥
 मुहुत्तद्धं तु जहन्ना, दस उदही पलियमसंखभागम्भहिया । उक्कोसा होइ ठिई, नायवा नीललेसाए ॥ ३५ ॥
 मुहुत्तद्धं तु जहन्ना, तिण्णुदही पलियमसंखभागम्भहिया । उक्कोसा होइ ठिई, नायवा काउलेसाए ॥ ३६ ॥
 मुहुत्तद्धं तु जहन्ना, दोण्णुदही पलियमसंखभागम्भहिया । उक्कोसा होइ ठिई, नायवा तेउलेसाए ॥ ३७ ॥
 मुहुत्तद्धं तु जहन्ना, दस होन्ति य सागरा मुहुत्तहिया । उक्कोसा होइ ठिई, नायवा पम्हलेसाए ॥ ३८ ॥
 मुहुत्तद्धं तु जहन्ना, तेत्तीसं सागरा मुहुत्तहिया । उक्कोसा होइ ठिई, नायवा सुकलेसाए ॥ ३९ ॥
 एसा खलु लेसाणं, ओहेण ठिई वणिण्या होइ । चउसु वि गईसु एत्तो, लेसाण ठिई तु वोच्छामि ॥ ४० ॥
 दस वाससहस्साइं, काऊए ठिई जहन्निया होइ । तिण्णुदही पलिओवम, असंखभागं च उक्कोसा ॥ ४१ ॥
 तिण्णुदही पलिओवमसंखभागो जहन्नेण नीलठिई । दस उदही पलिओवम असंखभागं च उक्कोसा ॥ ४२ ॥
 दस उदही पलिओवम असंखभागं जहन्निया होइ । तेत्तीससागराइं उक्कोसा, होइ किण्हाए लेसए ॥ ४३ ॥
 एसा नेरइयाणं, लेसाण ठिई उ वणिणा होइ । तेण परं वोच्छामि, तिरियमणुस्साण देवाणं ॥ ४४ ॥
 अन्तोमुहुत्तमद्धं, लेलाण जहिं जहिं जाउ । तिरियाण नराणं वा, वज्जित्ता केवलं लेसं ॥ ४५ ॥
 मुहुत्तद्धं तु जहन्ना उक्कोसा होइ पुव्वकोडीओ । नवहि वरिसेहि ऊणा, नायवा कसुलेसाए ॥ ४६ ॥

एसा तिरियनराणं, लेसाण ठिई उ वणिण्या होइ ।

तेण परं वोच्छामि, लेसाण ठिई उ देवाणं ॥ ४७ ॥

दस वाससहस्साइं, किण्हाए ठिई जहन्निया होइ ।

पलियमसंखिज्ज इमो, उक्कोसो होइ किण्हाए ॥ ४८ ॥

जा किण्हाए ठिई खलु, उक्कोसा सा उ समयमम्भहिया ।

जहन्नेण नीलाए, पलियमसंखं च उक्कोसो ॥ ४९ ॥

जा नीसाए ठिई खलु, उक्कोसा सा उ समयमम्भहिया ।

जहन्नेण काऊए, पलियमसंखं च उक्कोसा ॥ ५० ॥

तेण परं वोच्छामि, तेउलेसा जहा सुरगाणं । भवणवइवाणमन्तरजोइसवेमाणियाणं च ॥ ५१ ॥

पलिओवमं जहन्नं, उक्कोसा सागरा उ दुन्नंहिआ । पलियमसंखेज्जेणं, होइ भागेण तेऊए ॥ ५२ ॥

द स वाससहस्साइं, तेऊए ठिई जहन्निया होइ । दुन्नुदही पलिओवम असंखभागं च उक्कोसा ॥ ५३ ॥

जा तेऊण ठिई खलु, उक्कोसा सा उ समयमम्भहिया ।

जहन्नेण पम्हाए, दस उ मुहुत्ताहियाइ उक्कोसा ॥ ५४ ॥

जा पम्हाए ठिई खलु, उक्कोसा सा उ समयमम्भहिया । जहनेणं सुक्काए, तेत्तीस मुहुत्तमम्भहिया ॥ ५५ ॥
 किण्हा नीला काऊ, तिन्नि वि एयाओ अहंमलेसाओ । एयाहि तिहिवि जीवो, दुग्गइं उववज्जई ॥ ५६ ॥
 तेऊ पम्हा सुक्का, तिन्निवि एयाओ धम्मलेसाओ । एयाहि तिहिवि जीवो, सुग्गइं उववज्जई ॥ ५७ ॥
 लेसाहिं सवाहिं, पढमे समयमिं परिणयाहिं तु । न हु कस्सइ उववाओ, परे भवे अत्थि जीवस्स ॥ ५८ ॥
 लेसाहिं सवाहिं, चरिमे समयमिं परिणयाहिं तु । न हु कस्सइ उववाओ, परे भवे होइ जीवस्स ॥ ५९ ॥
 अन्तमुहुत्तम्मि गए अन्तमुहुत्तम्मि सेसए चेव । लेसाहि परिणयाहिं, जीवा गच्छन्ति परलोयं ॥ ६० ॥
 तम्हा एयासि लेसाणं, आणुभावे वियाणिया । अप्पसत्थाओ वज्जित्ता, पसत्थाओऽहिट्ठिए मुणि ॥ ६१ ॥

त्ति बेमि ॥ इअ लेसज्झयणं समत्तं ॥ ३४ ॥

॥ अह अणगारज्झयणं णाम पंचतीसइमं अज्झयणं ॥

सुहेण मे एगग्गमणा, मग्गं वुद्धेहि देसियं । जमायरन्तो भिक्खू, दुक्खाणन्त करे भवे ॥ १ ॥
 गिहवासं परिच्चज्ज, पवज्जामस्सिए मुणी । इमे संगे वियाणिज्ज, जेहिं सज्जन्ति माणवा ॥ २ ॥
 तहेव हिंसं अलियं, चोज्जं अबम्भसेवणं । इच्छाकामं च लोभं च, सज्जओ परिवज्जए ॥ ३ ॥
 मणोहरं चित्तधरं, मल्लधूवेण वासियं । सकवाडं पण्डुरुल्लोचं, मणसावि न पत्थए ॥ ४ ॥
 इन्दियाणि उ भिक्खुस्स, तारिसम्मि उवस्सए । दुक्कराइं निवारेउं, कामरागविवड्डणे ॥ ५ ॥
 सुसाणे सुन्नगारे वा, रुक्खमूले व इक्कओ । पइरिक्के परकडे वा, वासं तत्थाभिरोयए ॥ ६ ॥
 फासुयम्मि अणावाहे, इत्थीहिं अणभिद्दुए । तत्थ संकप्पए वासं, भिक्खू परमसंजए ॥ ७ ॥
 न सयं गिहाइं कुव्विजा, णेव अन्नेहिं कारणे । गिहकम्मसमारम्भे, भूयाणं दिस्सए वहो ॥ ८ ॥
 तसाणं थावराणं च, सुहुमाणं बादराण य । तम्हा गिहसमारम्भं, संजओ परिवज्जए ॥ ९ ॥
 तहेव भत्तपाणेसु, पयणे पयावणेसु य । पाणभूयदयड्डाए, न पए न पयावए ॥ १० ॥
 जलधन्ननिस्सिया जीवा, पुढवीकट्टनिस्सिया । हमन्ति भत्तपाणेसु, तम्हा भिक्खू न पयावए ॥ ११ ॥
 विसप्पे सबओ धारे, बहुपाणिविणासणे । नत्थि जोइसमे सत्थे, तम्हा जोइं न दीवए ॥ १२ ॥
 हिरणं जायरुवं च, मणसा वि न पत्थए । समलेट्ठुकंचणे भिक्खू, विरए कयविक्रए ॥ १३ ॥
 किणन्तो कइओ होइ, विकिणन्तो य वाणिणो । कयविक्रयम्मि वट्टन्तो, भिक्खू न भवइ तारिसो ॥ १४ ॥
 भिक्खियवं न केयवं, भिक्खुणा भिक्खवत्तिणा । कयविक्रओ महादोसो, भिक्खवत्ती सुहावहा ॥ १५ ॥
 समुयाणं उंछमेसिज्जा, जहासुत्तमणिन्दियं । लाभालाभम्मि संतुट्ठे, पिण्डवायं चरे मुणी ॥ १६ ॥
 अलोले न रसे गिद्धे, जिब्भादन्ते अमुच्छिए । न रसट्ठाए भुंजिज्जा, जवणट्ठाए महामुणी ॥ १७ ॥
 अच्चणं रयणं चेव, वन्दणं पूयणं तहा । इड्ढीमक्कारसम्माणं, मणसा वि न पत्थए ॥ १८ ॥
 सुक्कज्झाणं झियाएज्जा, अणियाणे अकिंचणे । वोसट्टकाए विहरेज्जा, जाव कालस्स पज्जओ ॥ १९ ॥
 निज्जुहिज्जण आहारं, कालधम्मे उवट्ठिए । जहिज्जण माणुसं बोन्दि, पट्टु दुक्खे विमुच्चई ॥ २० ॥
 निम्ममे निरहंकारे, वीयरगो अणासवो । संपत्तो केवलं नाणं, सासयं परिणिव्वुए ॥ २१ ॥

त्ति बेमि ॥ इअ अणगारज्झयणं समत्तं ॥ ३५ ॥

॥ अह जीवाजीवविभत्ती णाम छत्तीसइमं अज्झयणं ॥

जीवाजीवविभत्तिं, सुणेइ मे एगमणा इओ । जं जाणिऊण भिक्खू, सम्मं जयइ संजमे ॥ १ ॥
 जीवा चेव अजीवा य, एस लोए वियाहिए । अजीवदेसमागासे, अलोगे से वियाहिए ॥ २ ॥
 दव्वओ खेत्तओ चेव, कालओ भावओ तहा । परूवणा तेसि भवे, जीवाणमजीवाण य ॥ ३ ॥
 रूविणो चेवरूवी य, अजीवा दुविहा भवे । अरूवी दसहा वुत्ता, रूविणो य चउव्विहा ॥ ४ ॥
 धम्मत्थिकाए तद्देसे, तप्पएसे य आहिए । अहम्मे तस्स देसे य तप्पएसे य आहिए ॥ ५ ॥
 आगासे तस्स देसे य, तप्पएसे य आहिए । अद्वासमए चेव, अरूवी दसहा भवे ॥ ६ ॥
 धम्माधम्मे य दो चेव, लोगमिच्चा वियाहिया । लोगालोगे य आगासे, समए समयखेत्तिए ॥ ७ ॥
 धम्माधम्मागासा, तिन्निवि एए अणाइया । अपज्जवसिया चेव, सव्वद्वं तु वियाहिया ॥ ८ ॥
 समएवि सन्तइं पप्प, एवमेव वियाहिए । आएसं पप्प साईए, सप्पज्जवसिएवि य ॥ ९ ॥
 खन्धा य खन्धदेसा य, तप्पएसा तद्देव य । परमाणुणो य बोधव्वा, रूविणो य चउव्विहा ॥ १० ॥
 एगत्तेण पुदत्तेण, खन्धा य परमाणुणो । लोएगदेसे लोए य, भइयव्वा ते उ खेत्तओ ॥ ११ ॥
 इत्तो कालविभागं तु, तेसिं वुच्छं चउव्विहं ॥ १२ ॥

संतइं पप्प तेऽणाई, अप्पज्जवमियावि य । ठिइं पडुच्च साईया, सपज्जवसिया वि य ॥ १३ ॥
 असंखकालमुक्कोसं, एक्को समओ जहन्नयं । अजीवाण य रूवीण, ठिई एमा वियाहिया ॥ १४ ॥
 अणन्तकालमुक्कोसमेक्को, समओ जहन्नयं । अजीवाण य रूवीण, अन्तरेयं वियाहियं ॥ १५ ॥
 वण्णओ गन्धओ चेव, रसओ फासओ तहा । संठाणओ य विन्नेओ, परिणामो तेसि पंचहा ॥ १६ ॥
 वण्णओ परिणया जे उ, पञ्चहा ते पकित्तिया । किण्हा नीला य लोहिया, ढलिद्दा सुक्किला तहा ॥ १७ ॥
 गन्धओ परिणया जे उ, दुविहा ते वियाहिया । सुब्भिगन्धपरिणामा, दुब्भिगन्धा तद्देव य ॥ १८ ॥
 रसओ परिणया जे उ, पञ्चहा ते पकित्तिया । तित्थकडुयकसाया, अम्बिला महुरा तहा ॥ १९ ॥
 फासओ परिणया जे उ, अट्ठहा ते पकित्तिया । कक्खडा मउआ चेव, गरुया लहुवा तहा ॥ २० ॥
 सोया उण्हा य निद्धा य, तहा लुक्खा य आहिया । इय फासपरिणया एए, पुग्गला समुदाहिया ॥ २१ ॥
 संठाणओ परिणया जे उ, पञ्चहा ते पकित्तिया । परिमएडला य वट्ठा य, तंसा चउरंसमायया ॥ २२ ॥
 वण्णओ जे भवे किण्हे, भइए से उ गन्धओ । रसओ फासओ चेव, भइए संठाणओवि य ॥ २३ ॥
 वण्णओ जे भवे नीले, भइए से उ गन्धओ । रसओ फासओ चेव, भइए संठाणओवि य ॥ २४ ॥
 वण्णओ लोहिए जे उ, भइए से उ गन्धओ । रसओ फासओ चेव भइए संठाणओवि य ॥ २५ ॥
 वण्णओ पीयए जे उ, भइए से उ गन्धओ । रसओ फासओ चेव, भइए संठाणओवि य ॥ २६ ॥
 वण्णओ सुक्किले जे उ, भइए से उ अन्धओ । रसओ फासओ चेव, भइए संठाणओवि य ॥ २७ ॥
 गन्धओ जे भवे सुब्भी, भइए से उ वण्णओ । रसओ फासओ चेव, भइए संठाणओवि य ॥ २८ ॥
 गन्धओ जे भवे दुब्भी, भइए से उ वण्णओ । रसओ फासओ चेव, भइए संठाणओवि य ॥ २९ ॥
 रसओ तित्थए जे उ, भइए से उ वण्णओ । गन्धओ रसओ चेव, भइए संठाणओवि य ॥ ३० ॥

रसओ कडुए जे उ, भइए से उ वण्णओ । गन्धओ फासओ चेव, भइए संठाणओवि य ॥ ३१ ॥
 रसओ कसाए जे उ, भइए से उ वण्णओ । गन्धओ फासओ चेव, भइए संठाणओवि य ॥ ३२ ॥
 रसओ अम्बिले जे उ, भइए से उ वण्णओ । गन्धओ फासओ चेव, भइए संठाणओवि य ॥ ३३ ॥
 रसओ महुरए जे उ, भइए से उ वण्णओ । गन्धओ फासओ चेव, भइए संठाणओवि य ॥ ३४ ॥
 फासओ कक्खडे जे उ, भइए से उ वण्णओ । गन्धओ रसओ चेव, भइए संठाणओवि य ॥ ३५ ॥
 फासओ भइए जे उ, भइए से उ वण्णओ । गन्धओ रसओ चेव, भइए संठाणओवि य ॥ ३६ ॥
 फासए गुरुए जे उ, भइए से उ वण्णओ । गन्धओ रसओ चेव, भइए संठाणओवि य ॥ ३७ ॥
 फासओ लहुए जे उ, भइए से उ वण्णओ । गन्धओ रसओ चेव, भइए संठाणओवि य ॥ ३८ ॥
 फासए सीयए जे उ, भइए से उ वण्णओ । गन्धओ रसओ चेव, भइए संठाणओवि य ॥ ३९ ॥
 फासओ उण्हए जे उ, भइए से उ वण्णओ । गन्धओ रसओ चेव, भइए संठाणओवि य ॥ ४० ॥
 फासओ निद्रए जे उ, भइए से उ वण्णओ । गन्धओ रसओ चेव, भइए संठाणओवि य ॥ ४१ ॥
 फासओ लुक्खए जे उ, भइए से उ वण्णओ । गन्धओ रसओ चेव, भइए संठाणओवि य ॥ ४२ ॥
 परिमण्डलसंठाणे, भइए से उ वण्णओ । गन्धओ रसओ चेव, भइए से फासओवि य ॥ ४३ ॥
 संठाणओ भवे वट्ठे, भइए से उ वण्णओ । गन्धओ रसओ चेव, भइए से फासओवि य ॥ ४४ ॥
 संठाणओ भवे तंसे, भइए से उ वण्णओ । गन्धओ रसओ चेव, भइए से फासओवि य ॥ ४५ ॥
 संठाणओ जे चउरंसे, भइए से उ वण्णओ । गन्धओ रसओ चेव, भइए से फासओवि य ॥ ४६ ॥
 जे आययसंठाणे, भइए से उ वण्णओ । गन्धओ रसओ चेव, भइए से फासओवि य ॥ ४७ ॥
 एसा अजीवविभत्ती, समासेण वियाहिया । इत्तो जीवविभत्तिं, वुच्छामि अणुपुव्वसो । ४८ ॥
 संसारत्था य सिद्धा य, दुविहा जीवा वियाहिया । सिद्धाणेगविहा वुत्ता, तं मे कियतओ सुण ॥ ४९ ॥
 इत्थो पुरिससद्धा य, तहेव य नपुंसगा । सल्लिगे अन्नल्लिगे य, गिहिल्लिगे तहेव य ॥ ५० ॥
 उक्कोसोगाहणाए य, जहन्नमज्झिमाइ य । उट्ठुं अहे तिरियं च, समुद्दम्मि जलम्मि य ॥ ५१ ॥
 दस य नपुंसएसु. वीसं इत्थियासु य । पुरिसेसु य अट्ठसयं, समएणेगेण सिज्झई ॥ ५२ ॥
 चत्तारि य गिहिल्लिगे, अन्नल्लिगे दसेव य । सल्लिगेण अट्ठसयं, समएणेण सिज्झई ॥ ५३ ॥
 उक्कोसोगाहणाए य, सिज्झन्ते जुगवं दुवे । चत्तारि जहन्नाए, मज्झे अट्ठुत्तरं सयं ॥ ५४ ॥
 चउरुड्डलोए य दुवे समुद्दे, तओ जळे वीसमहे तहेव य ।
 सयं च अट्ठुत्तरं तिरियलोए, समएणेण सिज्झई धुवं ॥ ५५ ॥
 कहिं पडिहया सिद्धा, कहिं सिद्धा पइट्ठिया । कहिं बोन्दि, चइत्ताणं, कत्थ गन्तूण सिज्झई ॥ ५६ ॥
 आलोए पडिहया सिद्धा, लोयग्गे य पइट्ठिया । इहं बोन्दि चइत्ताणं, तत्थ गन्तूण सिज्झई ॥ ५७ ॥
 बारसहिं जोयणेहिं, सब्बट्ठस्सुवरिं भवे । ईसिपव्वभारनामा, पुढवी छत्तसंठिया ॥ ५८ ॥
 पणयालसयसहस्सा, जोयणाणं तु आयया । तावइयं चेव वित्थिण्णा, तिग्गुणो तस्सेव परिसणो ॥ ५९ ॥
 अट्ठजोयणबाहुला, सा मज्झम्मि वियाहिया । परिहायन्ती चरिमन्ते, मच्छिपत्ताउ तणुयरी ॥ ६० ॥
 अज्जुणसुवण्णगमई, सा पुढवी निम्मला सहावेण ।
 उत्ताणगच्छत्तगसंठिया य, भणिया जिणवरेहिं ॥ ६१ ॥

संखंकुंदसंकासा, पण्डुरा निम्मला सुहा । सीयाणे जोयणे तत्तो, लोयन्तो उ वियाहिओ ॥ ६२ ॥
 जोयणस्स उ जो तत्थ, कोसो उवरिमो भवे । तस्स कोसस्स सब्भाए, सिद्धाणोगाहणा भवे ॥ ६३ ॥
 तत्थ सिद्धा महाभागा, लोगगम्मि पइड्डिया । भवपंचओ मुक्का, सिद्धिं वरगइं गया ॥ ६४ ॥
 उस्सेहो जेसिं जो होइ, भवम्मि चरिमम्मि उ । तिभागहीणो तत्तो य, सिद्धाणोगाहणा भवे ॥ ६५ ॥
 एगत्तेण साईया, अपज्जवसियावि य । पुहत्तेण अणाइया, अपज्जसियावि य ॥ ६६ ॥
 अरुविणो जीवघणा, नाणदंसणसन्निया । अउलं सुहं संपन्ना, उवमा जस्स नत्थि उ ॥ ६७ ॥
 लोगेगदेसे ते सब्बे, नाणदंसणसन्निया । संसारपारनित्थिण्णा, सिद्धिं वरगइं गया ॥ ६८ ॥
 संसारत्था उ जे जीवा, दुविहा ते वियाहिया । तसा य थावरा चेव, थावरा तिविहा तहिं ॥ ६९ ॥
 पुढवी आउजीवा य, तहेव य वणस्सई । इच्चेए थावरा तिविहा, तेसिं भेए सुणेह मे ॥ ७० ॥
 दुविह पुढवीजीवा य, सुहुमा बायरा तहा । पज्जत्तमपज्जत्ता, एवमेए दुहा पुणो ॥ ७१ ॥
 बायरा जे उ पज्जत्ता, दुविहा ते वियाहिया । सण्हा खरा य बोधवा, सण्हा सत्तविहा तहिं ॥ ७२ ॥
 किण्हा नीला य रुहिरा य, हलिदा सुकिला तहा । पण्णुपणगमट्टिया, खरा छत्तीसईविहा ॥ ७३ ॥
 पुढवी य सकरा बालुया य, उवले सिला य लोणूसे ।

अय-तम्ब तउय-सीसग-रुप्प-सुवण्णे य वइरे य ॥ ७४ ॥

हरियाले हिंगुलए, मणोसिला सासगंजण-पवाले ।

अव्वमपडलव्वमवालुय, बायरकाए मणिविहाले ॥ ७५ ॥

गोमेज्जए य रुयगे, अंके फलिहे य लोहियक्खे य । मरगय-मसारगल्ले, भुयमोयग-उन्दनीले य ॥ ७६ ॥
 चन्दण-गेरुय हंसगव्वे, पुलए सोगन्धिए य बोधवे । चन्दप्पहवेरुलिए, जलकन्ते सूरकन्ते य ॥ ७७ ॥
 एए खरपुढवीए, भेया छत्तीसमाहीया । एगविहमणाणत्ता, सुहुमा तत्थ वियाहिया ॥ ७८ ॥
 सुहुमा सब्बलोगम्मि, लोगदेसे य बायरा । इत्तो कालविभागं तु, वुच्छं तेसिं चउच्चिहं ॥ ७९ ॥
 संतइं पण्णाईया, अपज्जवसियावि य । ठिइं पडुच्च साईया, सपज्जवसियावि य ॥ ८० ॥
 बावीससहस्साइं, वासाणुकोसिया भवे । आउठिई पुढवीणं, अन्तोमुहुत्तं जहन्नयं ॥ ८१ ॥
 असंखकालमुक्कोसं, अन्तोमुहुत्तं जहन्नयं । कायठिई पुढवीणं, तं कायं तु अमुंचओ ॥ ८२ ॥
 अणन्तकालमुक्कोसं, अन्तोमुहुत्तं जहन्नयं । विजट्ठम्मि सए काए, पुढविजीवाण अन्तरं ॥ ८३ ॥
 एएसिं वण्णओ चेव, गन्धओ रसफमओ । संठाणदेसओ वावि, विहाणाइं सहस्ससो ॥ ८४ ॥
 दुविहा आउजीवा उ, सुहुमा बायरा तहा । पज्जत्तमपज्जत्ता, एवमेए दुहा पुणो ॥ ८५ ॥
 बायरा जे उ पज्जत्ता, पंचहा ते पक्कित्तिया । सुद्धोदए य उस्से, हरतणू महिया हिमे ॥ ८६ ॥
 एगविहमणाणत्ता, सुहुमा तत्थ वियाहिया । सुहुमा सब्बलोगम्मि, लोगदेसे य बायरा ॥ ८७ ॥
 सन्तइं पप्पणाईया, अपज्जवसियावि । ठिइं पडुच्च साईया, सपज्जवसियावि य ॥ ८८ ॥
 सत्तेव सहस्साइं, वासाणुकोसिया भवे । आइठिई आऊणं, अन्तोमुहुत्तं जहन्निया ॥ ८९ ॥
 असंखकालमुक्कोसं, अन्तोमुहुत्तं जहन्नयं । कायठिई आऊणं, तं कायं तु अमुंचओ ॥ ९० ॥
 अणन्तकालमुक्कोसं, अन्तोमुहुत्तं जहन्नयं । विजट्ठम्मि सए काए, आऊजीवाण गन्तरं ॥ ९१ ॥
 एएसिं वण्णओ चेव, गन्धओ रसफासओ । संठाणदेसओ वावि, विहाणाइं सहस्ससो ॥ ९२ ॥

दुविहा वणस्सईजीवा, सुहुमा बायरा तहा । पज्जत्तमपज्जत्ता, एवमेव दुहा पुणो ॥ ९३ ॥
 बायरा जे उ पज्जत्ता, दुविहा ते वियाहिया । साहारणसरीरा य, पत्तेगा य तहेव य ॥ ९४ ॥
 पत्तेगसरीराओऽणेगहा ते पकित्तिया । रुक्खा गुच्छा य गुम्मा य, लया वल्ली तणा तहा ॥ ९५ ॥
 चलया पव्वगा कुहुणा, जलरुहा ओसही तहा । हरियकाया बोधवा, पत्तेगाइ वियाहिया ॥ ९६ ॥
 साहारणसरीराओऽणेगहा ते पकित्तिया । आलुए मूलए चेव, सिंगवेरे तहेव य ॥ ९७ ॥
 हरिली सिरिली सस्सरिली, जावई केयकन्दली । पलण्डुलमणकन्दे य, कन्दली य कुडुवए ॥ ९८ ॥
 लोहिणीहू य थीहू य, कुहगा य तहेव य । कन्दे य वज्जकन्दे य, कन्दे स्वरणए तहा ॥ ९९ ॥
 सस्सकणी य बोधवा, सीहकणी तहेव य । मुसुण्ठी य हलिदा, य णेगहा एवमायओ ॥ १०० ॥
 एगविहमणाणत्ता, सुहुमा तत्थ वियाहिया सुहुमा सबलोगम्मि, लोगदेसे य बायरा ॥ १०१ ॥
 संतइं पप्पणाईया, अपज्जवसियावि य । ठिइं पडुच्च साईया, सपज्जवसियावि य ॥ १०२ ॥
 दस चेव सहस्साइं, वासाणुक्कोसिया पणगाणं । वणप्फईण आउं, अन्तोमुहुत्तं जहन्निया ॥ १०३ ॥
 अणन्तकालमुक्कोसं, अन्तोमुहुत्तं जहन्नयं । कायठिई पणगाणं, तं कायं तु अमुंचओ ॥ १०४ ॥
 असंखकालमुक्कोसं, अन्तोमुहुत्तं जहन्नयं । विजटम्मि सए काए, पणगजीवाण अन्तरं ॥ १०५ ॥
 एएसिं वण्णओ चेव, गन्धओ रसफासओ । संठाणदेसओ वावि, विहाणाइं सहस्ससो ॥ १०६ ॥
 इच्चेए थावरा तिविहा, समासेण वियाहिया । इत्तो उ तसे तिविहे, वुच्छामि अणुपुव्वसो ॥ १०७ ॥
 तेऊ वाऊ य बोधवा, उराला य तसा तहा । इच्चेए तसा तिविहा, तेसिं भेए सुणेह मे ॥ १०८ ॥
 दुविहा तेऊजीवा उ, सुहुमा बायरा तहा । पज्जत्तमपज्जत्ता, एवमेए दुहा पुणो ॥ १०९ ॥
 बायरा जे उ पज्जत्ताणेगहा ते वियाहिया । इंगाले मुम्मुरे अगणी, अच्चिजाला तहेव य ॥ ११० ॥
 उक्का विज्जू य बोधवा णेगहा एवमायओ । एगविहमणाणत्ता, सुहुमा ते वियाहिया ॥ १११ ॥
 सुहुमा सबलोगम्मि, लोगदेसे य बायरा । इत्तो कालविभागं तु, तेसिं वुच्छं चउव्विहं ॥ ११२ ॥
 संतइं पप्पणाईया, अपज्जवसियावि य । ठिई पडुच्च साईया, सपज्जवसियावि य ॥ ११३ ॥
 तिण्णेव अहोरत्ता, उक्कोसेण वियाहिया । आउठिई तेऊणं, अन्तोमुहुत्तं जहन्निया ॥ ११४ ॥
 असंखकालमुक्कोसं, अन्तोमुहुत्तं जहन्नयं । कायठिई तेऊणं, तं कायं तु अमुंचओ ॥ ११५ ॥
 अणन्तकालमुक्कोसं, अन्तोमुहुत्तं जहन्नयं । विजटम्मि सए काए, तेऊजीवाण अन्तरं ॥ ११६ ॥
 एएसिं वण्णओ चेव, गन्धओ रसफासओ । संठाणदेसओ वावि, विहाणाइं सहस्ससो ॥ ११७ ॥
 दुविहा वाउजीवा उ, सुहुमा बायरा तहा । पज्जत्तमपज्जत्ता, एवमेए दुहा पुणो ॥ ११८ ॥
 बायरा जे उ पज्जत्ता, पञ्चहा ते पकित्तिया । उक्कलिया भण्डलिया, वणगुज्जासुद्धवाया य ॥ ११९ ॥
 संवट्टगवाया यणेगहा एवमायओ । एगविहमणाणत्ता, सुहुमा तत्थ वियाहिया ॥ १२० ॥
 सुहुमा सबलोगम्मि, एगदेसे य बायरा । इत्तो कालविभागं तु, तेसिं वुच्छं चउव्विहं ॥ १२१ ॥
 सन्तइं पप्पणाईया, अपज्जवसियावि य । ठिइं पडुच्च साईया, सपज्जवसियावि य ॥ १२२ ॥
 तिण्णेव सहस्साइं, वासाणुक्कोसिया भवे । आउठिई काऊणं, अन्तोमुहुत्तं जहन्निया ॥ १२३ ॥
 असंखकालमुक्कोसं, अन्तोमुहुत्तं जहन्नयं । कायठिई वाऊणं, तं कायं तु अमुंचओ ॥ १२४ ॥
 अणन्तकालमुक्कोसं, अन्तोमुहुत्तं जहन्नयं । विजटम्मि सए काए, काऊजीवाण अन्तरं ॥ १२५ ॥

एएसिं वण्णओ चेव, गन्धओ रसफासओ । संठाणदेसओ वावि, विहाणाइं सहस्ससो ॥ १२६ ॥
 उराला तसा जे उ, चउहा ते पकित्तिया । बेइन्दिय-तेइन्दिय-चउरो पंचिन्दिया चेव ॥ १२७ ॥
 बेइन्दिया उ जे जीवा, दुविहा ते पकित्तिया । पज्जत्तमपज्जत्ता, तेसिं भेए सुणेह मे ॥ १२८ ॥
 किमिणो सोमंगला चेव, अलसा माइवाहया । वासीमूहा य सिप्पिया, संख संखणगा तहा ॥ १२९ ॥
 घल्लोयाणुल्लया चेव, तहेव य वराडगा । जलुगा जालगा चेव, चन्दणा य तहेव य ॥ १३० ॥
 इइ बेइन्दिया एएऽणेगहा एवमायओ । लोगेगदेसे ते सब्बे, न सब्बत्थ वियाहिया ॥ १३१ ॥
 संतइं पप्पणाईया, अपज्जवसियावि य । ठिइं पडुच्च साईया, सपज्जवसियावि य ॥ १३२ ॥
 वासाइं बारसा चेव, उक्कोसेण वियाहिया । बेइन्दियआउठिई अन्तोमुहुत्तं जहन्निया ॥ १३३ ॥
 संखिज्जकालमुक्कोसं, अन्तोमुहुत्तं जहन्नयं । बेइन्दियकायठिई, तं कायं तु अमुंचओ ॥ १३४ ॥
 अणन्तकालमुक्कोसं, अन्तोमुहुत्तं जहन्नयं । बेइन्दियजीवाणं, अन्तरं च वियाहियं ॥ १३५ ॥
 एएसिं वण्णओ चेव, गन्धओ रसफासओ । संठाणदेसओ वावि, विहाणाइं सहस्ससो ॥ १३६ ॥
 तेइन्दिया उ जे जीवा, दुविहा ते पकित्तिया । पज्जत्तमपज्जत्ता, तेसिं भेए सुणेह मे ॥ १३७ ॥
 कुन्थुपिवीलिउडुंसा, उक्कलेहेहिया तहा । तणहारकड्डहारा य, मालुरा पत्तहारगा ॥ १३८ ॥
 कप्पासट्ठिमि जायन्ति, दुगा तउसमिंजगा । सदावरी य गुम्भी य, बोधव्वा इन्दगाइया ॥ १३९ ॥
 इन्दगोवगमाईयाणेगहा एवमायओ । लोगेगदेसे ते सब्बे, न सब्बत्थ वियाहिया ॥ १४० ॥
 संतइं पप्पणाईया, अपज्जवसियावि य । ठिइं पडुच्च साईया, सपज्जवसियावि य ॥ १४१ ॥
 एगूणपण्णहोरत्ता, उक्कोसेण वियाहिया । तेइन्दियआउठिई, अन्तोमुहुत्तं जहन्निया ॥ १४२ ॥
 संखिज्जकालमुक्कोसं, अन्तोमुहुत्तं जहन्नयं । तेइन्दियकायठिई, तं कायं तु अमुंचओ ॥ १४३ ॥
 अणन्तकालमुक्कोसं, अन्तोमुहुत्तं जहन्नयं । तेइन्दियजीवाणं, अन्तोमुहुत्तं जहन्निया ॥ १४४ ॥
 एएसिं वण्णओ चेव, गन्धओ रसफासओ । संठाणदेसओ वावि, विहाणाइं सहस्ससो ॥ १४५ ॥
 चउरिन्दिया उ जे जीवा, दुविहा ते पकित्तिया । पज्जत्तमपज्जत्ता, तेसिं भेए सुणेह मे ॥ १४६ ॥
 अन्धिया पोत्तिया चेव, मच्छिया मसगा तहा । भमरे कीडपयंगे य, ठिंकुणे कंकणे तहा ॥ १४७ ॥
 कुक्कुडे भिंरीडी य, नन्दावत्ते य विच्छुए । टोले भिंगारी य, वियडी अच्छिवेयए ॥ १४८ ॥

अच्छिले माहए अच्छिरोडए, विचित्ते चित्तपत्तए ।

उहिंजलिया जलकारी य, नीया तन्तवयाइया ॥ १४९ ॥

इय चउरिन्दिया, एएऽणेगहा एवमायओ । लोगेगदेसे ते सब्बे, न सब्बत्थ वियाहिया ॥ १५० ॥
 संतइं पप्पणाईया, अपज्जवसिया वि य । ठिइं पडुच्च साईया, सपज्जवसिया वि य ॥ १५१ ॥
 छचेव मासाऊ, उक्कोसेण वियाहिया । चउरिन्दियआउठिई, अन्तोमुहुत्तं जहन्निया ॥ १५२ ॥
 संखिज्जकालमुक्कोसं, अन्तोमुहुत्तं जहन्नयं । चउरिन्दियकायठिई, तं कायं तु अमुंचओ ॥ १५३ ॥
 अणन्तकालमुक्कोसं, अन्तोमुहुत्तं जहन्नयं । चउरिन्दियजीवाणं, अन्तरं च वियाहियं ॥ १५४ ॥
 एएसिं वण्णओ चेव, गन्धओ रसफासओ । संठाणदेसओ वावि, विहाणाइं सहस्ससो ॥ १५५ ॥
 पंचिन्दिया उ जे जीवा, चउविहा ते वियाहिया । नेरइयतिरिक्खा य, मणुया देवा य आहिया ॥ १५६ ॥
 नेरइया सत्तविहा, पुठवीसु सतसू भवे । रयणाभसकराभा, वालुयाभा य आहिया ॥ १५७ ॥

पंकाभा धूमाभा, तमा तमतमा तहा । इइ नेरइया एए, सत्तहा परिकित्तिया ॥ १५८ ॥
 लोगस्स एगदेसम्मि, ते सब्बे उ वियाहिया । एत्तो कालविभागं तु, वोच्छं तेसिं चउव्विहं ॥ १५९ ॥
 संतइं पप्पणाईया, अपज्जवसियावि य । ठिइं पडुच्च साइया, सपज्जवसियावि य ॥ १६० ॥
 सागरोवममेगं तु, उक्कोसेण वियाहिया । पढमाए जहन्नेणं, दसवाससहस्सिया ॥ १६१ ॥
 तिण्णेव सागरा ऊ, उक्कोसेण वियाहिया । दोच्चाणं जहन्नेणं, एगं तु सागरोवमं ॥ १६२ ॥
 सत्तेव सागरा ऊ, उक्कोसेण विगाहिया । चउत्थीए जहन्नेणं, तिण्णेव सागरोवमा ॥ १६३ ॥
 दस सागरोवमा ऊ, उक्कोसेण वियाहिया । चउत्थीए जहन्नेणं, सत्तेव सागरोवमा ॥ १६४ ॥
 सत्तरस सागरा ऊ, उक्कोसेण वियाहिया । चउत्थीए जहन्नेणं, सत्तेव नागरोवमा ॥ १६५ ॥
 बावीस सागरा ऊ, उक्कोसेण वियाहिया । छट्ठीए जहन्नेणं, सत्तरस सागरोवमा ॥ १६६ ॥
 तेत्तीस सागरा ऊ, उक्कोसेण वियाहिया । सत्तमाए जहन्नेणं, बावीसं सागरोवमा ॥ १६७ ॥
 जा चेव य आयठिई, नेरइयाणं वियाहिया । सा तेसिं कायठिई, जहन्नुक्कोसिया भवे ॥ १६८ ॥
 अणन्तकालमुक्कोसं, अन्तोमुहुत्तं जहन्नयं । विजढम्मि सए काए, नेरइयाणं अन्तरं ॥ १६९ ॥
 एएसिं वण्णओ चेव, गन्धओ रसफासओ । संठाणदेसओ वावि, विहाणाइं सहस्ससो ॥ १७० ॥

पंचिन्दियतिरिक्खाओ, दुविहा ते वियाहिया ।

समुच्छिमतिरिक्खाओ, गम्भवकन्तिया तहा ॥

॥ १७१ ॥

दुविहा ते भवे तिविहा, जलयरा थलयरा तहा । नहयरा य बोधवा, तेसिं मेए सुणेह मे ॥ १७२ ॥
 मच्छा य कच्छभा य, गाहा य मगरा तहा । सुंसुमारा य बोधवा, पंचहा जलहराहिया ॥ १७३ ॥
 लोगदेसे ते सब्बे, न सब्बत्थ वियाहिया । एत्तो कालविभागं तु, वोच्छं तेसिं चउव्विहं ॥ १७४ ॥
 संतइं पप्पणाईया, अपज्जवसिया वि य । ठिइं पडुच्च साईया, सपज्जवसिया वि य ॥ १७५ ॥
 एगा य पुव्वकोडी, उक्कोसेण वियाहिया । आउठिई जलयराणं, अन्तोमुहुत्तं जहन्निया ॥ १७६ ॥
 पुव्वकोडिपुहत्तं तु, उक्कोसेण वियाहिया । कायट्ठिई जलयराणं, अन्तोमुहुत्तं जहन्नयं ॥ १७७ ॥
 अणन्तकालमुक्कोसं, अन्तोमुहुत्तं जहन्नयं । विजढम्मि सए काए, जसयराणं अन्तरं ॥ १७८ ॥
 चउप्पया य परिसप्पा, दुविहा थलयरा भवे । चउप्पया चउविहा, ते मे कियनओ सुण ॥ १७९ ॥
 एगसुरा दुसुरा चेव, मण्डीपयसणहप्पया । हयमाइगोणमाइगयमाइसीहमाइणो ॥ १८० ॥
 भुओरगपरिसप्पा य, परिसप्पा दुविहा भवे । गोहाई गहिमाई य, एकेकाणेगहा भवे ॥ १८१ ॥
 लोगदेसे ते सब्बे, न सब्बत्थ वियाहिया । एत्तो कालविभागं तु, वोच्छं तेसिं चउव्विहं ॥ १८२ ॥
 संतइं पप्पणाईया, अपज्जवसियावि य । ठिई पडुच्च साईया, सपज्जवसियावि य ॥ १८३ ॥
 पलिओवमाइं तिणि उ, उक्कोसेण वियाहिया । आउठिई थलयराणं, अन्तोमुहुत्तं जहन्निया ॥ १८४ ॥
 पुव्वकोडिपुहत्तेणं, अन्तोमुहुत्तं जहन्निया । कायट्ठिई थलयराणं, अन्तरं तेसिमं भवे ॥ १८५ ॥
 कालमणन्तमुक्कोसं, अन्तोमुहुत्तं जहन्नयं । विजढम्मि सए काए, थलयराणं तु अन्तरं ॥ १८६ ॥

चम्मे उ लोमपक्खी य, तइया समुग्गपक्खिया ।

विययपक्खी य बोधवा, पक्खिणो य चउव्विहा ॥

॥ १८७ ॥

लोगेगदेसे ते सब्बे, न सब्बत्थ वियाहिया । इत्तो कालविभागं तु, वोच्छं तेसिं चउव्विहं ॥ १८८ ॥

संतइं पप्पणाईया, अपज्जवसियावि य । ठिई पडुच्च साईया, सपज्जवसियावि य ॥ १८९ ॥
 पलिओवमस्स भागो, असंखेज्जइमो भवे । आउठिई खहयराणं, अन्तोमुहुत्तं जहन्निया ॥ १९० ॥
 असंखभाग पलियस्स, उक्कोसेण उ साहिया । पुव्वकोडीपुहत्तेणं, अन्तोमुहुत्तं जहन्निया ॥ १९१ ॥
 ठिई खहयराणं, अन्तरे तेसिमे भवे । कालं अणन्तकोसं, मुक्कोसं, अन्तोमुहुत्तं, जहन्नयं ॥ १९२ ॥
 एएसिं वण्णओ चेव, गन्धओ रसफासओ । संठाणदेसओ वावि, विहाणाइं सहस्ससो ॥ १९३ ॥
 मणुया दुविहभेया उ ते मे कित्तयओ सुण । संमुच्छिमा य मणुया, गम्भक्कन्तिया तहा ॥ १९४ ॥
 गम्भवक्कन्तिया जे उ, तिविहा ते वियाहिया । कम्मअकम्मभूमा य, अन्तरदीवया तहा ॥ १९५ ॥
 पन्नरस तीसविहा, भेया अट्ठवीसइं । संखा उ कम्मसो तेसिं, इइ एसा वियहिया ॥ १९६ ॥
 संमुच्छिमाण एसेव, भेओ होइ वियाहिओ । लोगस्स पगदेसम्मि, ते सव्वे वि वियाहिया ॥ १९७ ॥
 संतइं पप्पणाईया, अपज्जवसियावि य । ठिई पडुच्च साईया, सपज्जवसियावि य ॥ १९८ ॥
 पलिओवमाउ तिण्णवि, असंखेज्जइमो भवे । आउठिई मणुयणं, अन्तोमुहुत्तं जहन्निया ॥ १९९ ॥
 पलिओवमाइं तिणिण उ, उक्कोसेण उ साहिया । पुव्वकोडिपुहत्तेणं, अन्तोमुहुत्तं जहन्निया ॥ २०० ॥
 कायठिई मणुयाणं, अन्तरं तेसिमं भवे । अणन्तकालमुक्कोसं, अन्तोमुहुत्तं जहन्नयं ॥ २०१ ॥
 एएसिं, वण्णओ चेव, गन्धओ रसफासओ । संठाणदेसओ वावि, विहाणाइं सहस्ससो ॥ २०२ ॥
 देवा चउविहा वुत्ता, ते मे कित्तयओ सुण । भोमिज्जवाणमन्तरजोइसवेमाणिया तहा ॥ २०३ ॥
 दसहा उ भवणवासी, अट्ठहा वणचारिणो ! पंचविहा जोइसिया, दुविहा वेमाणिया तहा ॥ २०४ ॥

असुरा नागसुवण्णा, विज्जू अग्गी वियाहिया ।

दीवोदहिदिसा वाया, धणिया भवणवासिणो ॥

॥ २०५ ॥

पिसायभूया जक्खा य, रवरूसा किन्नरा किंपुरिसा ।

महोरगा य गन्धवा, अट्ठविहा वाणमन्तरा ॥

॥ २०६ ॥

चन्दा स्ररा य नक्खत्ता, गहा तारागणा तहा ।

ठिया विचारिणो चेव, पंचहा जोइसालया ॥

॥ २०७ ॥

वेमाणिया उ जे देवा, दुविहा ते वियाहिया । कप्पोवगा य बोधवा, कप्पाईया तहेव य ॥ २०८ ॥

कप्पोवगा बारसहा, सोहम्मीसाणगा तहा । सणकुमारमाहिन्दबम्मलोगा य सन्तगा ॥ २०९ ॥

महासुक्का सहस्सारा, आणया पाणया तहा । आरणा अच्चुया चेव, इइ कप्पोवगा सुरा ॥ २१० ॥

कप्पाईया उ जे देवा, दुविहा ते वियाहिया । गेविज्जाणुत्तरा चेव, गेविज्जा नवविहा तहिं ॥ २११ ॥

हेट्ठिमा हेट्ठिमा चेव, हेट्ठिमा मज्झिमा तहा । हेट्ठिमा उवरिमा चेव, मज्झिमा हेट्ठिमा तहा ॥ २१२ ॥

मज्झिमा मज्झिमा चेव, मज्झिमा उवरिमा तहा ।

उवरिमा हेट्ठिमा चेव, उवरिमा मज्झिमा तहा ॥

॥ २१३ ॥

उवरिमा उवरिमा चेव, इय गेविज्जगा सुरा । विजया वेजयन्ता य, जयन्ता अपराजिया ॥ २१४ ॥

सव्वत्थसिद्धगा चेव, पंचहाणुत्तरा सुरा । इय वेमाणिया एएऽणेगहा एवमायओ ॥ २१५ ॥

लोगस्स एगदेसम्मि, ते सव्वे वि वियाहिया । इत्तो कालविभागं तु, वुच्छं तेसिं चउविहं ॥ २१६ ॥

संतइं पप्पणाईया, अपज्जवसियावि य । ठिई पडुच्च साईया, सपज्जवसियावि य ॥ २१७ ॥

साहीयं सागरं एकं, उकोसेण ठिई भवे । भोमेज्जाणं जहन्नेणं, दसवाससहस्सिया ॥ २१८ ॥
 पलिओवममेगं तु, उकोसेण ठिई भवे । वन्तराणं जहन्नेणं, दसवाससहस्सिया ॥ २१९ ॥
 पलिओवममेगं तु, वासलक्खेण साहियं । पलिओवमड्ढभागो, जोइसेसु जहन्निया ॥ २२० ॥
 दो चेव सागराई, उकोसेण वियाहिया । सोहम्मम्मि जहन्नेणं, एगं च पलिओवमं ॥ २२१ ॥
 सागरा साहिया दुन्नि, उकोसेण वियाहिया । ईसाणम्मि जहन्नेणं, साहियं पलिओवमं ॥ २२२ ॥
 सागराणि य सत्तेव, उकोसेण ठिई भवे । सणकुमारे जहन्नेणं, दुन्नि उ सागरोवमा ॥ २२३ ॥
 साहिया सागरा मत्त, उकोसेणं ठिई भवे । माहिन्दम्मि जहन्नेणं, साहिया दुन्नि सागरा ॥ २२४ ॥
 दस चेव सागराई, उकोसेण ठिई भवे । बम्भलोए जहन्नेणं, सत्त ऊ सागरोवमा ॥ २२५ ॥
 चउदस सागराई, उकोसेण ठिई भवे । लन्तगम्मि जहन्नेणं, दस उ सागरोवमा ॥ २२६ ॥
 सत्तरस सागराई, उकोसेण ठिई भवे । महासुक्के जहन्नेणं, चोदस सागरोवमा ॥ २२७ ॥
 अट्टारस सागराई, उकोसेण ठिई भवे । सहस्सारम्मि जहन्नेणं, सत्तरस सागरोवमा ॥ २२८ ॥
 सागरा अउणवीसं तु, उकोसेण ठिई भवे । आणयम्मि जहन्नेणं, अट्टारस सागरोवमा ॥ २२९ ॥
 वीसं तु सागराई, उकोसेण ठिई भवे । पाणयम्मि जहन्नेणं, सागरा अणवीसई ॥ २३० ॥
 सागरा इक्कीसं तु, उकोसेण ठिई भवे । आरणम्मि जहन्नेणं, वीसई सागरोवमा ॥ २३१ ॥
 बावीसं सागराई, उकोसेण ठिई भवे । अच्चुयम्मि जहन्नेणं, सागरा इक्कीसई ॥ २३२ ॥
 तेवीस सागराई, उकोसेण ठिई भवे । पढमम्मि जहन्नेणं, बावीसं सागरोवमा ॥ २३३ ॥
 चउवीस सागराई, उकोसेण ठिई भवे । विइयम्मि जहन्नेणं, तेवीसं सागरोवमा ॥ २३४ ॥
 पणवीस सागराई, उकोसेण ठिई भवे । तइय जहन्नेणं, चउवीसं सागरोवमा ॥ २३५ ॥
 छवीस सागराई, उकोसेण ठिई भवे । चउत्थम्मि जहन्नेणं, सागरा पणुवीसई ॥ २३६ ॥
 सागरा सत्तवीसं तु, उकोसेण ठिई भवे । पञ्चमम्मि जहन्नेणं, सागरा उ छवीसई ॥ २३७ ॥
 सागरा अट्ठवीसं तु, उकोसेण ठिई भवे । छट्ठम्मि जहन्नेणं, सागरा सत्तवीसई ॥ २३८ ॥
 सागरा अउणतीसं तु, उकोसेण ठिई भवे । सत्तमम्मि जहन्नेणं, सागरा अट्ठवीसई ॥ २३९ ॥
 तीसं तु सागराई, उकोसेण ठिई भवे । अट्ठमम्मि जहन्नेणं, सागरा अउणतीसई ॥ २४० ॥
 सागरा इक्कीतीसं तु, उकोसेण ठिई भवे । नवमम्मि जहन्नेणं, तीसई सागरोवमा ॥ २४१ ॥
 तेत्तीसा सागराई, उकोसेण ठिई भवे । चउसुंयि विजयाईसु, जहन्नेणेक्कीतीसई ॥ २४२ ॥
 अजहन्नमणुक्कोसा, तेत्तीसं सागरोवमा । महाविमाणे संबट्टे, ठिई एसा वियाहिया ॥ २४३ ॥
 जा चेव उ आउठिई, देवाणं तु वियाहिया । सा तेसिं कायठिई, जहन्नमुक्कोसिया भवे ॥ २४४ ॥
 अणन्तकालमुक्कोसं, अन्तोमुहुत्तं जहन्नयं । विजट्ठम्मि सए काए, देवाणं हुज्ज अन्तरं ॥ २४५ ॥
 एएसिं वण्णओ चेव, गन्धओ रसफामओ । संठाणदेसओ वावि, विहाणाई सहस्ससो ॥ २४६ ॥
 संसारत्थाय सिद्धा य, इय जीवा वियाहिया । रूविणो चेवरूवी य, अजीवा दुहिहावि य ॥ २४७ ॥
 इय जीवमजीवे य, सोच्चा सहहिज्जण य । सव्वनयाणमणुमए, रमेज्ज संजमे मुणी ॥ २४८ ॥
 तओ बहूणि वासाणि, सामणमणुपालिय । इमेण कम्मजोगेण, अप्पाणं संलिहे मुणी ॥ २४९ ॥
 बारसेव उ वासाई, संलेहुक्कोसिया भवे । संवरच्छरमज्झिमिया, छम्मासा य जहन्निया ॥ २५० ॥

पहमे वासचउक्कम्मि, विगई-निज्जूहणं करे । विईए वासचउक्कम्मि, विविचं तु तवं चरे ॥ २५१ ॥
 एगन्तरमायामं, कट्टु संवच्छरे दुवे । तओ संवच्छरद्धं तु, नाइविगट्टं तवं चरे ॥ २५२ ॥
 तओ संवच्छरद्धं तु, विगिट्टं तु तवं चरे । परिमियं चैव आयामं, तम्मि संवच्छरे करे ॥ २५३ ॥
 कोडी सहियमायामं, कट्टु, संवच्छरे मुणी । मासद्धमासिएणं तु, आहारेण तवं चरे ॥ २५४ ॥

कन्दप्पमाभिओगं च, किव्विसियं मोहमासुरुत्तं च ।

एयाउ दुग्गईओ, मरणम्मि विराहिया होन्ति ॥ २५५ ॥

मिच्छादंसणरत्ता, सनियाणा उ हिंसगा । इय जे मरन्ति जीवा, तेसिं पुण दुल्लहा बोही ॥ २५६ ॥

सम्महंसणरत्ता, अनियाणा सुकलेसमोगाढा । इय जे मरन्ति जीवा, तेसिं सुलहा भवे बोही ॥ २५७ ॥

मिच्छादंसणरत्ता, सनियाणाकण्हलेसमोगाढा ।

इय जे मरन्ति जीवा, तेसिं पुण दुल्लहा बोही ॥ २५८ ॥

जिणवयणे अणुरत्ता, जिणवयणं करेन्ति भावेण । अमला असङ्गिलिङ्गा, ते होन्ति परित्तसंसारी ॥ २५९ ॥

बालमरणाणि बहुसो, अकाममरणाणि चैव य बहूणि ।

मरिहन्ति ते वराया, जिणवयणं जे न जाणन्ति ॥ २६० ॥

बहुआयमविन्नाणा, समाहिउप्पायगा य गुणगाही । एएणं कारणेणं, अरिहा आलोयणं सोउं ॥ २६१ ॥

कन्दप्पकुक्कुयाइं, तह सीलसहावहसणविगहाइ । विम्हावेन्तोवि परं, कन्दप्पं भावणं कुणइ ॥ २६२ ॥

मन्ताजोगं काउं, भूईकम्मं च जे पउंजन्ति । साय-रस-इड्डिहेउं, अभिओगं भावणं कुणइ ॥ २६३ ॥

नाणस्स केवलीणं, धम्मायस्सिस्स सङ्गसाहूणं । माई अवण्णवाई, किव्विसियं भावणं कुणइ ॥ २६४ ॥

अणुबद्धरोसपसरो, तह य निमित्तम्मि होइ पडिसेवी । एएहि कारणेहिं, आसुरियं भावणं कुणइ ॥ २६५ ॥

सत्थगहणं विसभक्खणं च जलणं च जलपवेसो य ।

अणायारभण्डसेवा, जम्मणमरणाणि बंधन्ति ॥ २६६ ॥

इय पाउकरे बुद्धे, नायए परिनिव्वुए । छत्तीसं उत्तरज्झाए, भवसिद्धीयसंबुडे ॥ २६७ ॥

त्ति वेमि ॥ जीवाजीवविभत्ती समत्ता ॥ ३६ ॥

॥ इअ उत्तरज्झयण सुत्तं समत्तं ॥

॥ णमो समणस्स भगवओ महावीरस्स ॥

॥ सिरि-दसवेआलियं-सुत्तं ॥

॥ दुमपुप्फिया पढमं अज्झयणं ॥

धम्मो मंगलमुक्किट्ठं, अहिंसा संजमो तवो । देवा वि तं नमंसंति, जस्स धम्मो सया मणो ॥ १ ॥
जहा दुमस्स पुप्फेसु, भमरो आवियइ रसं । ण य पुप्फं किलामेइ, सो अ पीणेइ अप्पयं ॥ २ ॥
एमेए समणा मुत्ता, जे लोए संति साहुणो । विहंगमा व पुप्फेसु, दाणभत्तेसणे रया ॥ ३ ॥
वयं च वित्तिं लब्भामो, ण य कोइ उवहम्मइ । अहागडेसु रीयंते, पुप्फेसु भमरा जहा ॥ ४ ॥
महुगा (का) रसमा बुद्धा, जे भवंति अणिस्सिया । नाणपिंडरया दंता, तेण वुच्चंति साहुणो ॥ ५ ॥

त्ति बेमि ॥ दुमपुप्फिया पढममज्झयणं समत्तं ॥

॥ अह सामण्णपुव्वयं दुइअं अज्झयणं ॥

कहं नु कुज्जा सामण्णं, जो कामे न निवारए । पए पए विसीअंतो, संकप्पस्स वसं गओ ॥ १ ॥
वत्थगंधमलंकारं, इत्थीओ सयणाणि य । अच्छंदा जे न भुंजंति, न से चाइ त्ति वुच्चइ ॥ २ ॥
जे य कंते पिए भोए, लद्धे वि पिट्ठि कुवइ । साहीणे चयइ भोए, से हु चाइ त्ति वुच्चइ ॥ ३ ॥

समाइ पेहाइ परिवयंतो, सियां मणो निस्सरई बहिद्धा ।

न सा महं नोवि अहं वि तीसें, इच्चेव ताओ विणइज्ज रागं ॥

॥ ४ ॥

आप्थावयाही चय सोगमल्लं, कामे कमाहि कमियं खु दुक्खं ।

छिंदसिंहं दोसं विणएज्ज रागं, एवं सुही होहिसि संपराए ॥

॥ ५ ॥

पक्खंदे जलियं जोइं, धूमकेउं दुरासयं । नेच्छंति वंतयं भोत्तुं, कुले जाया अधंगणे ॥ ६ ॥

धिस्सथु तेऽज्जसोकामी, जो तं जीवियकारणा । वंतं इच्छसि आवेउं, सेयं ते मरणं भवे ॥ ७ ॥

अहं च भोमरायस्स तं चऽसि अंधगविण्हणो । मा कुले गंधणा होमो, संजमं निहुओ चर ॥ ८ ॥

जइ तं काहिसि भावं, जा जा दिच्छसि नारिओ । वयाविद्धो व हडो, अट्ठिअप्पा भविस्ससि ॥ ९ ॥

तीसें सो वयणं सोचा, संजयाइ सुभासियं । अंकुसेण जहा नागो, धम्मो संपडिक्काओ ॥ १० ॥

एवं कसंति संबुद्धा, पंडिवा पधियक्खणा । विणियट्ठंति भोगेसु, जहा से पस्सित्तमो ॥ ११ ॥

त्ति बेमि ॥ इअ सामण्णपुव्वयं नाम अज्झयणं समत्तं ॥ २ ॥

॥ अह खुडुयायारकहा तइमं अज्झयणं ॥

संजमे सुट्ठिअप्पाणं, विप्पमुक्काण ताइणं । तेसिमेयमणाइणं, निग्गंथाण महेसिणं ॥ १ ॥
 उद्देसियं कीयगडं, नियागमभिहडाणि य । राइभत्ते सिणाणे य, गंधमल्ले य वीयणे ॥ २ ॥
 संनिही गिहिमत्ते य, रायपिंडे किमिच्छए । संवाहणा दंतपहोयणा य, संपुच्छणा देहपलोयणा य ॥ ३ ॥
 अट्ठावए य नालीए, छत्तस्स य धारणट्ठाए । तेगिच्छं पाइणापाए, समारंभं च जोइणो ॥ ४ ॥
 सिज्जायरपिंडं च, आसंदीपलियंकए । गिहंतरनिसिज्जा य, गायस्सुवट्ठणाणि य ॥ ५ ॥
 गिहिणो वेआवडियं, जा य आजीववत्तिया । तत्तानिबुडभोइत्तं, आउरस्सरणाणि य ॥ ६ ॥
 मूलए सिंगवेरे य, उच्छुखंडे अनिबुडे । कंदे मूले य सच्चित्ते, फले बीए य आमए ॥ ७ ॥
 सोवच्चले सिंघवे लोणे, रोमालोणे य आमए । समुद्दे पंसुखारे य, कालालोणे य आमए ॥ ८ ॥
 धुवणे त्ति वमणे य, वत्थीकम्भविरेयणे । अंजणे दंतवणे य, गायव्भंगविभूसणे ॥ ९ ॥
 सब्बमेयमणाइणं; निग्गंथाण महेसिणं । संजमम्मि अ जुत्ताणं, लहुभूयविहारिणं ॥ १० ॥
 पंचासवपरिणाया, तिगुत्ता छसु संजया । पंचनिग्गहणा धीरा, निग्गंथा उज्जुदंसिणो ॥ ११ ॥
 आयावयंति गिम्हेसु, देमंतेसु अवाउडा । वासासु पडिसंलीणा, सज्जया सुसमाहिया ॥ १२ ॥
 परीसहरिज्जदंता, धूअमोहा जिइंदिया । सब्बदुक्खपहीणट्ठा, पक्कमन्ति महेसिणो ॥ १३ ॥
 दुक्कराई करित्ताणं, दुस्सहाई सहित्तु य । केइत्थ देवलोएसु, केइ सिज्झन्ति नीरया ॥ १४ ॥
 खवित्ता पुव्वकम्माई, सज्जमेण तवेण य । सिद्धिभग्गमणुप्पत्ता, ताइणो परिणिबुडे ॥ १५ ॥

त्ति वेमि ॥ इअ खुडुयायारकहा नाम तइयमज्जयणं ॥

॥ अह छज्जीवणियानामं चउत्थं अज्झयणं ॥

सुअं मे आउसंतेणं भगवया एवमक्खायं, इह खलु छज्जीवणिया नामज्झयणं समणेणं भग-
 वया महावीरेणं कासवेणं पवेइया सुअक्खाया सुपन्नत्ता सेअं मे अहिज्जिउं अज्झयणं धम्मपण्णत्ती
 ॥ १ ॥ कयरा खलु साल्लज्जीवणिया नामज्झयणं समणेणं भगवया महावीरेणं कासवेणं पवेइया
 सुअक्खाया सुपन्नत्ता सेअं मे अहिज्जिउं अज्झयणं धम्मपण्णत्ती ॥ २ ॥ इमा खलु सा छज्जीवणिया
 नामज्झयणं समणेणं भगवया महावीरेणं कासवेणं पवेइया सुअक्खाया सुपन्नत्ता सेअं मे अहिज्जिउं
 अज्झयणं धम्मपण्णत्ती ॥ तंजहा—पुढविकाइया १, आउकाइया २, तेउकाइया ३, वाउकाइया ४,
 वणस्सइकाइया ५, तसकाइया ६ । पुढवी चित्तमंतमक्खाया अणेगजीवा पुढोसत्ता अन्नत्थ सत्थप-
 रिणएणं । आऊ चित्तमंतमक्खाया अणेगजीवा पुढोसत्ता अन्नत्थ सत्थपरिणएणं । वाऊ चित्तमंत-
 मक्खाया अणेगजीवा पुढोसत्ता अन्नत्थ सत्थपरिणएणं । वाऊ चित्तमंतमक्खाया अणेगजीवा पुढो-
 सत्ता अन्नत्थपरिणएणं । वणस्सई चित्तमंतमक्खाया अणेगजीवा पुढोसत्ता अन्नत्थ सत्थपरिणएणं
 तंजहा—अग्गबीया, मूलबीया, पोरबीया, खंधबीया, बीयरुहा, संमुच्छिमा, तणलया, वणस्सइका-
 इया, सबीया चित्तमंतमक्खाया अणेगजीवा पुढोसत्ता अन्नत्थ सत्थपरिणएणं । से जे पुण इमे

अणेगे बहवे तसा पाणा; तंजहा-अंडया, पोयया, जराउया, रसया, संसेइमा, संमुच्छिमा उब्भिया उववाइया, जेसिं केसिंचि पाणाणं, अभिकंतं, पडिकंतं, संकुचियं, पसारियं, रुयं, भंतं, तसियं, पलाइयं आगइगइविन्नाया; जे अ कीडपयइजा, जा य कुंथुपिपीलिया, सब्बे बेइंदिया, सब्बे तेइंदिया, सब्बे चउरिंदिया, सब्बे पंचिंदिया, सब्बे तिरिक्खजोणिया, सब्बे नेरइया, सब्बे मणुआ, सब्बे देवा, सब्बे पाणा, परमाहम्मिआ, एसो खलु छट्ठो जीवनिक्काओ तमक्काओ त्ति पवुच्चइ । इच्चेसिं छण्हं जीवनिक्कायाणं चेव सयं दंडं समारंभिज्जा, नेवन्नेहिं दंडं समारंभाविज्जा, दंडं समारंभन्ते वि अन्ने न समणुजाणामि, जावज्जीवाए तिविहं तिविहेणं मणेणं वायाए काएणं न करेमि न कारवेमि करंतंपि अन्नं न समणुजाणामि । तस्स भंते पडिक्कमामि निन्दामि गरिहामि अप्पाणं वोसरामि ॥

पढमे भन्ते ! महव्वए पाणाइवायाओ वेरमणं । सब्बं भन्ते ! पाणाइवायं पच्चक्खामि । से सुहुमं वा, बायरं वा, तसं वा, थावरं वा, नेव सयं पाणे अइवाइज्जा, नेवन्नेहिं पाणे अइवायाविज्जा, पाणे अइवायन्तेऽवि अन्ने न समणुजाणामि, जावज्जीवाए तिविहं तिविहेणं मणेणं वायाए काएणं न करेमि न कारवेमि करंतंपि अन्नं न समणुजाणामि, तस्स भंते ! पडिक्कमामि निन्दामि गरिहामि अप्पाणं वोसरामि । पढमे भन्ते ! महव्वए उवट्ठिओ मि सव्वाओ पाणाइवायाओ वेरमणं ॥ १ ॥

अहावरे दुच्चे भन्ते ! महव्वए मुसावायाओ वेरमणं । सब्बं भन्ते ! मुसावायं पच्चक्खामि । से कोहा वा, लोहा वा, भया वा, हासा वा, नेव सयं मुसं वइज्जा, नेवन्नेहिं मुसं बायाविज्जा, मुसं वयन्ते वि अन्ने न समणुजाणामि जावज्जीवाए, तिविहं तिविहेणं मणेणं वायाए काएणं न करेमि न कारवेमि करंतंपि अन्नं न समणुजाणामि तस्स भन्ते ! पडिक्कमामि निन्दामि गरिहामि अप्पाणं वोसरामि । दुच्चे भन्ते ! महव्वए उवट्ठिओ मि सव्वाओ मुसावायाओ वेरमणं ॥ २ ॥

अहावरे तच्चे भन्ते ! महव्वए अदिन्नादाणाओ वेरमणं । सब्बं भन्ते ! अदिन्नादाणं पच्चक्खामि । से गामे वा, नगरे वा, रण्णे वा, अप्पं वा, बहु वा, अणुं वा, थूलं वा, चित्तमंतं वा, अचित्तमंतं वा, नेव सयं अदिन्नं गिण्हज्जा, नेवन्नेहिं अदिन्नं गिण्हाविज्जा, अदिन्नं गिण्हन्ते वि अन्ने न समणुजाणामि जावज्जीवाए तिविहं तिविहेणं मणेणं वायाए काएणं न करेमि न कारवेमि करंतंपि अन्नं न समणुजाणामि । तस्स भन्ते ! पडिक्कमामि निन्दामि गरिहामि अप्पाणं वोसरामि । तच्चे भन्ते ! महव्वए उवट्ठिओ मि सव्वाओ अदिन्नादाणाओ वेरमणं ॥ ३ ॥

अहावरे चउत्थे भन्ते ! महव्वए मेहुणाओ वेरमणं । सब्बं भन्ते ! पच्चक्खामि । से दिव्वं वा, माणुसं वा, तिरिक्खजोणियं वा, नेव सयं मेहुणं सेविज्जा, नेवन्नेहिं मेहुणं सेवाविज्जा, मेहुणं सेवन्ते वि अन्ने न समणुजाणामि जावज्जीवरए तिविहं तिविहेणं मणेणं वायाए काएणं न करेमि न कारवेमि करंतंपि अन्नं न समणुजाणामि । तस्स भन्ते ! पडिक्कमामि निन्दामि गरिहामि अप्पाणं वोसरामि । चउत्थे भन्ते ! महव्वए उवट्ठिओ मि सव्वाओ मेहुणाओ वेरमणं ॥ ४ ॥

अहावरे पञ्चमे भन्ते ! महव्वए परिग्गहाओ वेरमणं । सब्बं भंते ! परिग्गहं पच्चक्खामि । से अप्पं वा, बहुं वा, अणुं वा, थूलं वा, चित्तमंतं वा, अचित्तमंतं वा । नेव सयंपरिग्गहं परिगिण्हज्जा,

नेवन्नेहिं परिग्गहं परिगिण्हन्ते वि अन्ने न समणुज्जाणिज्जा जावज्जीवाए तिविहं तिविहेणं मणेणं वायाए काएणं न करेमि न कारवेमि करंतं पि अन्नं समणुजाणामि, तस्स भन्ते ! पडिक्कमामि निन्दामि गरिहामि अप्पाणं वोसरामि । पञ्चमे भन्ते ! महव्वए उवट्ठिओ मि सव्वाओ परिग्गहाओ वेरमणं ॥ ५ ॥

अहावरे छट्ठे भन्ते ! वए राइभोअणाओ वेरमणं । सव्वं भन्ते ! राइभोयणं पच्चक्खामि । से असणं वा, पाणं वा, खाइमं वा, साइमं वा । नेव सयं राइं भुंजिज्जा, नेव राइं भुंजिज्जा, नेवन्नेहिं राइं भुंजाविज्जा, तइं भुंजतेऽवि अन्ने न समणुजाणामि जावज्जीवाए तिविहं तिविहेणं मणेणं वायाए काएणं न करेमि न कारवेमि करंतं पि अन्नं न समणुजाणावि । तस्स भन्ते ! पडिक्कमामि निंदामि गरिहामि अप्पाणं वोसरामि । छट्ठे भन्ते ! वए उवट्ठिओ मि सव्वाओ राइभोअणाओ वेरमणं ॥ ६ ॥ इच्चेयाइं पंचमहव्वयाइं राइभोअणवेरमणछट्ठाइं अत्तिहियट्ठियाए उवसंपज्जित्ता णं विहरामि ॥

से भिक्खू वा, भिक्खुणी वा, संजयविरयपडिहयपच्चक्खायपावकम्मे, दिआ वा, राओ वा, एगओ वा, परिसागओ वा, सुत्ते वा, जागरमाणे वा, से पुठविं वा, भित्तिं वा, सिलं वा, लेलं वा, ससरक्खं वा कायं, ससरक्खं वा वत्थं, हत्थेण वा, पाएण वा, कट्ठेण किलिंवेण वा, अंगुलियाए वा, सिलागाए वा, सिलागहत्थेण वा न आलिहिज्जा, न विलिहिज्जा, न घट्टिज्जा, न भिदिज्जा, अन्नं न आलिहाविज्जा, न विलिहाविज्जा, न घटाविज्जा, न भिंदाविज्जा, अन्नं आलिहंतं वा, विलिहंतं वा, घटंतं वा, भिंदंतं वा न समणुजाणिज्जा जावज्जीवाए तिविहं तिविहेणं मणेणं वायाए काएणं न करेमि न कारवेमि करंतं पि अन्नं न समणुजाणामि तस्स । भन्ते ! पडिक्कमामि निंदामि गरिहामि अप्पाणं होसरामि ॥ १ ॥

से भिक्खू वा, भिक्खुणी वा संजयविरयपडिहयपच्चक्खायपावकम्मे, दिआ वा, राओ वा, एगओ वा, परिसागओ वा, सुत्ते वा, जागरमाणे वा, से उदगं वा, ओसं वा, हिमं वा, महियं वा, करगं वा, हरिगणुगं वा, सुद्धोदगं वा, उदउल्लं वा वत्थं, ससिणिद्धं वा कायं, ससिणिद्धं वा वत्थं न आमुसिज्जा, न संफुसिज्जा, न आवीलिज्जा, न पवीलिज्जा, न अक्खोडिज्जा, न पक्खोडिज्जा, न आयाविज्जा, न पयाविज्जा, अन्नं न आमुसाविज्जा, न संफुसाविज्जा, न आवीलाविज्जा, न पवीलाविज्जा, न अक्खोविज्जा, न पक्खोडाविज्जा, न आयाविज्जा, न पयाविज्जा, अन्नं आमुसंतं वा, संफुसंतं वा, आवीलंतं वा, पवीलंतं वा, अक्खोडंतं वा, पक्खोडंतं वा, आयावन्तं वा, पयावन्तं वा न समणुजाणिज्जा, जावज्जीवाए, तिविहं तिविहेणं मणेणं वायाए काएणं न करेमि न कारवेमि करंतं पि अन्नं न समणुजाणामि । तस्स भन्ते ! पडिक्कमामि निन्दामि गरिहामि अप्पाणं वोसरामि ॥ २ ॥

से भिक्खू वा, भिक्खुणी वा, संजयविरयपडिहयपच्चक्खायपावकम्मे, दिआ वा, राओ वा, एगओ वा, परिसागओ वा, सुत्ते वा, जागरमाणे वा, से अगणिं वा, इंगालं वा, मुम्मुरं वा, अच्चिं वा, जालं वा, अलायं वा, सुद्धागणिं वा, उकं वा, न उज्जा, न घट्टिज्जा, न भिदिज्जा, न उज्जालिज्जा, न पज्जालिज्जा, न निवाविज्जा, अन्नं न उज्जाविज्जा, न घटाविज्जा, न भिंदाविज्जा, न

उज्जालाविज्जा, न पज्जालाविज्जा, न निव्वाविज्जा, अन्नं उज्जन्तं वा, घट्ठं वा, भिदंतं वा, उज्जालंतं वा, पज्जालंतं वा, निव्वावंतं वा, न समणुजाणिज्जा जावज्जीवाए तिविहं तिविहेणं मणेणं वायाए काएणं न करेमि न कारवेमि करंतं पि अन्नं न समणुजाणामि । तस्स भन्ते ! पडिक्कमामि निन्दामि गरिहामि अप्पाणं वोसरामि ॥ ३ ॥

से भिक्खू वा, भिक्खुणी वा, संजयविरयपडिहयपच्चक्खायपावकम्मे, दिआ वा, राओ वा, एगओ वा, परिसागओ वा, सुत्ते वा, जागरमाणे वा, ने सिएण वा, विहुयणेण वा, तालियंटेण वा, पत्तेण वा, पत्तभंगेण वा, साहाए वा, साहाभंगेण वा, पिहुणेण वा, पिहुणलत्थेण वा, चेलेण वा, चेलकन्नेण वा, हत्थेण वा, मुहेण वा, अप्पणो वा कायं, बाहिरं वा वि पुग्गलं न फुमिज्जा, न बीएज्जा, अन्नं न फूमाविज्जा, न वीआविज्जा, अन्नं फूमंतं वा, वीअंतं वा न समणुजाणिज्जा जावज्जीवाए तिविहं तिविहेणं मणेणं वायाए काएणं न करेमि न कारवेमि करंतं पि अन्नं न समणुजाणामि । तस्स भन्ते ! पडिक्कमामि निन्दामि गरिहामि अप्पाणं वोसरामि ॥ ४ ॥

से भिक्खू वा, भिक्खुणी वा, संजयविरयपडिहयपच्चक्खायपावकम्मे, दिआ वा, राओ वा, एगओ वा, परिसागओ वा, सुत्ते वा, जागरमाणे वा, से वीएसु वा, वीयपइट्ठेसु वा, रूढेसु वा, रूढपइट्ठेसु वा, जाएसु वा, जायपइट्ठेसु वा, हरिएसु, हरियपइट्ठेसु वा, छिन्नेसु वा, छिन्नेसु वा, छिन्नपइट्ठेसु वा, सचित्तेसु वा, सचित्तकोलपडिनिस्सिएसु वा न गच्छेज्जा, न चिट्ठेज्जा, न निसी-इज्जा, न तुअट्ठिज्जा, अन्नं न गच्छाविज्जा, न चिट्ठाविज्जा, न निसीआविज्जा, न तुअट्ठाविज्जा, अन्नं गच्छंतं वा, चिट्ठंतं वा, निसीअंतं वा, तुयट्ठंतं वा न समणुजामि जावज्जीवाए तिविहं तिविहेणं मणेणं वायाए काएणं न करेमि न कारवेमि करंतं पि अन्नं न समणुजाणामि । तस्स भन्ते ! पडिक्कमामि निन्दामि गरिहामि अप्पाणं वोसरामि ॥ ५ ॥

से भिक्खू वा, भिक्खुणी वा, संजयविरयपडिहयपच्चक्खायपावकम्मे, दिआ वा, राओ वा, एगओ वा, परिसागओ वा, सुत्ते वा, जागरमाणे वा, से कीडं वा, पयंगं वा, कुंथुं वा, पिपीलियं वा, हत्थंसि वा, पायंसि वा, बाहुंसि वा, उरुंसि वा, उदरंसि वा, सीसंसि वा, वत्थंसि वा, पडिग्गहंसि वा, कंबलंसि वा, पयपुच्छणंसि वा, रयहरणंसि वा, गुच्छगंसि वा, उंडगंसि वा, दंडगंसि वा, पीढगंसि वा, फलगंसि वा, संथारगंसि वा, अन्नयरंसि वा तहप्पगारे उवगरणजाए तओ संजयामेव पडिलेहिय पडिलेहिय पमज्जिअ एगंतमवणिज्जा, नो णं संघायमावज्जिज्जा ॥ ६ ॥

अजयं चरमाणो अ, पाणभूयाइ हिंसइ । बन्धइ पावयं कम्मं, तं से होइ कडुअं फलं ॥ १ ॥
अजयं चिट्ठमाणो अ, पाणभूयाइ हिंसइ । बंधइ पावयं कम्मं, तं से होइ कडुअं फलं ॥ २ ॥
अजयं आसमाणो अ, पाणभूयाइ हिंसइ । बन्धइ पावयं कम्मं, तं से होइ कडुअं फलं ॥ ३ ॥
अजयं सयमाणो अ, पाणभूयाइ हिंसइ । बंधइ पावयं कम्मं, तं से होइ कडुअं फलं ॥ ४ ॥
अजयं भुंजमाणो अ, पाणभूयाइ हिंसइ । बंधइ पावयं कम्मं, तं से होइ कडुअं फलं ॥ ५ ॥
अजयं भासमाणो अ, पाणभूयाइ हिंसइ । बंधइ पावयं कम्मं, तं से होइ कडुअं फलं ॥ ६ ॥

कहं चरे कहं चिट्ठे, कहमाए कहं सए । कहं भुंजन्तो भासंतो, पावकम्मं न बंधइ ॥ ७ ॥
 जयं चरे जयं चिट्ठे, जयमासे जयं सए । जयं भुंजन्तो भासंतो, पावकम्मं न बंधइ ॥ ८ ॥
 सबभूयप्पभूयस्स, सम्मं भूयाइ पासओ । पिहिआसवस्स दंतस्स, पावकम्मं न बंधइ ॥ ९ ॥
 पढमं नाणं तओ दया, एवं चिट्ठइसवसंजए । अन्नाणी किं काही, किं वा नाही सेयपावगं ॥ १० ॥
 सोच्चा जाणइ कल्लणं, सोच्चा जाणइ पावगं । उभयं पि जाणइ सोच्चा, जं सेयं तं समायरे ॥ ११ ॥
 जो जीवे वि न याणइ, अजीवे वि न याणइ । जीवाजीवे अयाणंतो, कहं सो नाहीइ संजमं ॥ १२ ॥
 जो जीवे वियाणेइ, अजीवे वि वियाणइ । जीवाजीवे वियाणंतो, सो हु नाहीइ संजमं ॥ १३ ॥
 जय जीवमजीवे य, दोबि एए वियाणइ । तया गइं बहुविहं, सबं जीवाण जाणइ ॥ १४ ॥
 जया गइं बहुविहं, सबजीवाण जाणइ । तथा पुण्णं च पावं च, बंधं मुक्खं च जाणइ ॥ १५ ॥
 जया पुण्णं च पावं च, बंधं मुक्खं च जाणइ । तथा निव्विदए भोए, जे दिव्वे जे य माणुसे ॥ १६ ॥
 जया निव्विदए भोए, जे दिव्वे जे य माणुसे । तथा चयइ संजोगं, सब्भित्तरं बाहिरं ॥ १७ ॥
 जया चयइ संजोगं, सब्भित्तरं बाहिरं । तथा मुंडे भवित्ताणं, पवइए अणगारियं ॥ १८ ॥
 जया मुंडे भवित्ताणं, पवइए अणगारियं । तथा संवरमुक्किट्ठं, धम्मं फासे अणुत्तरं ॥ १९ ॥
 जया संवरमुक्किट्ठं, धम्मं फासे अणुत्तरं । तथा धुणइ कम्मरयं, अबोहिकलुसं कडं ॥ २० ॥
 जया धुणइ कम्मरयं, अबोहिकलुसं कडं । तथा सव्वत्तगं नाणं, दंसणं चाभिगच्छइ ॥ २१ ॥
 जया सव्वत्तगं नाणं, दंसणं चाभिगच्छइ । तथा लोगमलोगं च, जिणो जाणइ केवली ॥ २२ ॥
 जया लोगमलोगं च, जिणो जाणइ केवली । तथा जोगे निरुंभित्ता, सेलेसिं पडिवज्जइ ॥ २३ ॥
 जया जोगे निरुंभित्ता, सेलेसिं पडिवज्जइ । तथा कम्मं खवित्ताणं, सिद्धिं गच्छइ नीरओ ॥ २४ ॥
 जया कम्मं खवित्ताणं, सिद्धिं गच्छइ नीरओ । तथा लोगमत्थत्थो, सिद्धो हवइ सासओ ॥ २५ ॥

सुह सायगस्स सभणस्स, सायाउलगस्स निगामसाइस्स ।

उच्छोलणापहोअस्स, दुल्लहा सुगई तारिसगस्स ॥ २६ ॥

तवोगुणपहाणस्स, उज्जुमइ खन्तिसंजमरयस्स ।

परीसहे जिणंतस्स, सुलहा सुगई तारिसगस्स ॥ २७ ॥

पच्छा वि ते पयाया, खिप्पं गच्छंति अमरभवणाइं ।

जेसिं पिओ तवो संजमो अ, खंती अ वभचरं च ॥ २८ ॥

इच्चेयं छज्जीवणिअं, सम्मदिट्ठी सया जए ।

दुल्लहं लहित्तु सामण्णं, कम्मुणा न विराहिज्जासि ॥ २९ ॥

त्ति वेमि ॥ इअ छज्जीवणिआ णामं चउत्थं अज्झयणं समत्तं ॥ ४ ॥

॥ अह पिंडेसणा णाम पंचमज्झयणं ॥

संपत्ते भिक्खुकालम्मि, असंभंतो अमुच्छिओ । इमेण कमजोगेण, भत्तपाणं गवेसए ॥ १ ॥
 से गामे वा नगरे वा, गोअरग्गओ मुणी । चरे मंदमणुव्विग्गो, अद्वक्खित्तेण चेअसा ॥ २ ॥
 पुरओ जुगमायाए, पेहमाणो महिं चरे । वज्जंतो बीअहरियाइं, पाणे अदगमट्ठिअं ॥ ३ ॥
 ओवायं विसमं खाणुं, विज्जलं परिवज्जए । संकमेण न गच्छिज्जा, विज्जमाणे परक्कमे ॥ ४ ॥
 पवडंतो व से तत्थ, पक्खलंतो व संजए । हिंसेज्ज पाणभूयाइं, तसे अदुव थावरे ॥ ५ ॥
 तम्हा तेण न गच्छिज्जा, संजए सुसमाहिए । सइ अण्णेण मग्गेण, जयमेव परक्कमे ॥ ६ ॥
 इंगाले छारियं रासिं, तुसरसिं च गोमयं । ससरक्खेहिं पाएहिं, संजओ तं नइक्कमे ॥ ७ ॥
 न चरेज्ज बासे वासंते, महियाए पडंतिए । महावाए व वायंते, तिरीच्छसंपाइमेसु वा ॥ ८ ॥
 न चरेज्ज वेससामंते, बंभचेवरसाणुए । बंभयारिस्स दंतस्स, होज्जा तत्थ विसोहिआ ॥ ९ ॥
 अणाययणे चरंतस्स, संसग्गीए अभिक्खए । होज्ज वयाणं पीला, सामणम्मि अ संसओ ॥ १० ॥
 तम्हा एअं विआणित्ता, दोसं दुग्गइवड्डुणं । वज्जए वेससामन्तं, मुणी एगंतमस्सिए ॥ ११ ॥
 साणं सइअं गाविं, दित्तं गोणं हयं गयं । संडिअं कतेहं जुद्धं, दूरओ परिवज्जए ॥ १२ ॥
 अणुन्नए नावणए, अप्पहिट्ठे अणाउले । इंदिआइं जहाभागं, दमइत्ता मुणी चरे ॥ १३ ॥
 दवदवस्स न गच्छेज्जा, भासमाणो अगोचरे । हसन्तो नाभिगच्छेज्जा, कुलं उच्चावयं सया ॥ १४ ॥
 आलोअं थिग्गलं दारं, संधिं दगभवणाणि अ । चरन्तो न विणिज्झाए, संकट्टाणं विवज्जए ॥ १५ ॥
 रओ गिहवईणं च, रहस्सारविक्खयाण य । संकिलेसकरं ठाणं, दूरओ परिवज्जए ॥ १६ ॥
 पडिकुट्टं कुलं न पविसे, मामगं परिवज्जए । अचियत्तं कुलं न पविसे, चियत्तं पविसे कुलं ॥ १७ ॥
 साणीपावारपिहिअं, अप्पणा नावपंगुरे । कवाडं नो पणुल्लिज्जा, उग्गहंसि अणाइआ ॥ १८ ॥
 गोअरग्गपविट्ठो अ, वच्चमुत्तं न धारए । ओगासं फासुअं नच्चा, अणुन्नविय वोसिरे ॥ १९ ॥
 णीयं दुवारं तमसं, कुट्टगं परिवज्जए । अचक्खुविसओ जत्थ, पाणा दुप्पडिलेहगा ॥ २० ॥
 जत्थ पुप्फाइं बीआइं, विप्पइन्नाइं वोट्टए । अहुणोवलित्तं उल्लं, दट्ठुणं परिवज्जए ॥ २१ ॥
 एलगं दारगं साणं, वच्छगं वा वि कुट्टए । उल्लंघिआ न पविसे, विउहिच्चाण व संजए ॥ २२ ॥
 असंसत्तं पलोइज्जा, नाइदूरावलोअए । उप्फुल्लं न विणिज्झाए, नियट्ठिज्ज अयंपिरो ॥ २३ ॥
 अइभूमिं न गच्छेज्जा, गोअरग्गओ मुणी । कुलस्स भूमिं जाणित्ता, मिअं भूमिं परक्कमे ॥ २४ ॥
 तत्थेव पडिलेहिज्जा, भूमिभागविक्खणो । सिणाणस्स य वच्चस्स, संलोगं परिवज्जए ॥ २५ ॥
 दममट्ठिअआयाणे, बीआणि हरिआणि अ । परिवज्जंतो चिट्ठिज्जा, सव्विदिअसमाहिए ॥ २६ ॥
 तत्थ से चिट्ठमाणस्स, आहारे पाणभोअणं । अकप्पिअं न इच्छिज्जा, पडिगाहिज्ज कप्पिअं ॥ २७ ॥
 आहारन्ती सिआ तत्थ, परिसाडिज्ज भोअणं । दित्तिअं पडिआइक्खे, न मे कप्पइ तारिसं ॥ २८ ॥
 संमइमाणी पाणाणि, बीआणि हरिआणि अ । असंजमकरिं नच्चा, तारिसिं परिवज्जए ॥ २९ ॥
 साहट्ट निक्खित्ता णं, सचित्तं घट्टियाणि य । तहेव समणुट्ठाए, उदगं संपणुल्लिया ॥ ३० ॥

ओगाहइत्ता चलइत्ता, आहारे पाणभोअणं । दित्तिअं पडियाइक्खे, न मे कप्पइ तारिसं ॥ ३१ ॥
 पुरेकम्मेण हत्थेण, दव्वीए भायणेण वा । दित्तिअं पडिआइक्खे, न मे कप्पइ तारिसं ॥ ३२ ॥
 एवं उदउल्ले ससिणिद्धे, ससरक्खे मट्ठिआओसे । हरिआले हिंगुलए, मणोसिला अंजणे लोणे ॥ ३३ ॥
 गेरुअवन्निअसेट्ठिअ, सोरट्ठिअपिट्ठुकुकुसकए अ । उक्किट्ठमसंसट्ठे, संसट्ठे चेव बोद्धव्वे ॥ ३४ ॥
 असंसट्ठेण हत्थेण, दव्वीए भायणेण वा । दिज्जमाणं न इच्छिज्जा, पच्छाकम्मं जहिं भवे ॥ ३५ ॥
 संसट्ठेण य हत्थेण, दव्वीए भायणेण वा । दिज्जमाणं पडिच्छिज्जा, जं तत्थेसणियं भवे ॥ ३६ ॥
 दुण्हं तु भुंजमाणानं, एगो तत्थ निमंतए । दिज्जमाणं न इच्छिज्जा, छंदं से पडिलेहए ॥ ३७ ॥
 दुण्हं भुंजमाणानं, दो वि तत्थ निमंतए । दिज्जमाणं पडिच्छिज्जा, जं तत्थेसणियं भवे ॥ ३८ ॥
 गुव्विणीए उवण्णत्थं, विविहं पाणभोअणं । भुंजमाणं विवज्जिज्जा, भुत्तसेसं पडिच्छए ॥ ३९ ॥
 सिआ य समणट्ठाए, गुव्विणी कालमासिणी । उट्ठिआ वा निसीइज्जा, निसन्ना वा पुणुट्ठए ॥ ४० ॥
 तं भवे भत्तपाणं तु, संजयाण अकप्पिअं । दित्तिअं पडिआइक्खे, न मे कप्पइ तारिसं ॥ ४१ ॥
 थणगं पिज्जमाणी, दारगं वा कुमारिअं । तं निक्खिवित्तु रोअंतं, आहारे पाणभोअणं ॥ ४२ ॥
 तं भवे भत्तपाणं तु, संजयाण अकप्पियं । दित्तिअं पडिआइक्खे, न मे कप्पइ तारिसं ॥ ४३ ॥
 जं भवे भत्तपाणं तु, कप्पकप्पम्मि संकिर्यं । दित्तिअं पडिआइक्खे, न मे कप्पइ तारिसं ॥ ४४ ॥
 दगवारेण पिहिअं, नीसाए पीढएण वा । लोढेण वा विलेवेण, सिलेसेण वा केणइ ॥ ४५ ॥
 तं च उव्विभदिआ दिज्जा, समणट्ठा एव दावए । दित्तिअं पडिआइक्खे, न मे कप्पइ तारिसं ॥ ४६ ॥
 असणं पाणगं वावि, खाइमं साइमं तहा । जं जाणिज्जा सुणिज्ज वा, दाणट्ठा पगडं इमं ॥ ४७ ॥
 तं भवे भत्तपाणं तु, संजयाण अकप्पिअं । दित्तिअं पडिआइक्खे, न मे कप्पइ तारिसं ॥ ४८ ॥
 असणं पाणगं वावि, खाइमं साइमं तहा । जं जाणिज्जा सुणिज्जा वा, पुण्णट्ठा पगडं इमं ॥ ४९ ॥
 तं भवे भत्तपाणं तु, संजयाण अकप्पिअं । दित्तिअं पडिआइक्खे, न मे कप्पइ तारिसं ॥ ५० ॥
 असणं पाणगं वावि, खाइमं साइमं तहा । जं जाणिज्जा सुणिज्जा वा, वणिमट्ठा पगडं इमं ॥ ५१ ॥
 तं भवे भत्तपाणं तु, संजयाण अकप्पिअं । दित्तिअं पडिआइक्खे, न मे कप्पइ तारिसं ॥ ५२ ॥
 असणं पाणगं वावि, खाइमं साइमं तहा । जं जाणिज्ज सुणिज्जा वा, समणट्ठा पगडं इमं ॥ ५३ ॥
 तं भवे भत्तपाणं तु, संजयाण अकप्पिअं । दित्तिअं पडिआइक्खे, न मे कप्पइ तारिसं ॥ ५४ ॥
 उद्देसियं कीयगडं, पूइकम्मं च आहडं । अज्झोअरपामिच्चं, मीसजायं विवज्जए ॥ ५५ ॥
 उग्गमं से अ पुच्छिज्जा, कस्सट्ठा केण वा कडं । सुच्चा निस्संक्रियं सुद्धं, पडिगाहिज्ज संजए ॥ ५६ ॥
 असणं पाणगं वावि, खाइमं साइमं तहा । पुप्फेसु हुज्ज उम्मीसं, बीएसु हरिएसु वा ॥ ५७ ॥
 तं भवे भत्तपाणं तु, संजयाण अकप्पिअं । दित्तिअं पडिआइक्खे, न मे कप्पइ तारिसं ॥ ५८ ॥
 असणं पाणगं वावि, खाइमं साइमं तहा । उदगम्मि हुज्ज निक्खित्तं, उत्तिंगपण्णेषु वा ॥ ५९ ॥
 तं भवे भत्तपाणं तु, संजयाण अकप्पिअं । दित्तिअं पडिआइक्खे, न मे कप्पइ तारिसं ॥ ६० ॥

असणं पाणगं वावि, खाइमं साइमं तहा ।

उम्मि (अगणिग्मि) होज निक्खित्तं, तं च संघट्ठिआ दए ॥

॥ ६१ ॥

तं भवे भत्तपाणं तु, संजयाण अकप्पिअं । दित्तिअं पडिआउक्खे, न मे कप्पइ तारिसं ॥ ६२ ॥
 एवं उस्सिकिया ओसकिया, उज्जालिआ पज्जालिआ निव्वाविया ।
 उस्सिचिया निस्सिचिया, उव्वत्तिया (उव्वत्तिया)ओवारिया दए ॥ ६३ ॥
 तं भवे भत्तपाणं तु, संजयाण अकप्पिअं । दित्तिअं पडिआइक्खे, न मे कप्पइ तारिसं ॥ ६४ ॥
 हुज्ज कट्ठं सिलं वावि, इट्ठालं वावि एगया । ठविअं संकमट्ठाए, तं च हुज्ज चलाचलं ॥ ६५ ॥
 न तेण भिक्खु गच्छिज्जा, दिट्ठो तत्थ असंजमो । गंभीरं मुसिरं चेव, सच्चिदिअ समाहियं ॥ ६६ ॥
 निस्सेणिं फलगं पीढं, उस्सवित्ता ण मारुहे । मंचं कीलं च पासायं, समणट्ठा एव दावए ॥ ६७ ॥
 दुरूहमाणी पवडिज्जा, (पडिवज्जा) हत्थं पायं व लूसए ।
 पुढवीजीवे वि हिंसेज्जा, जे अ तन्निस्सिआ जगे ॥ ६८ ॥
 एआरिसे महादोसे, जाणिऊण महेसिणो । तम्हा मालोहडं भिक्खं, न पडिगिण्हंसि संजया ॥ ६९ ॥
 कंदं मूलं पलंबं वा, आमं छिन्नं च सन्निरं । तुंवागं सिंगवेरं च, आमगं परिवज्जए ॥ ७० ॥
 तहेव सत्तुचुन्नाइं, कोलतुन्नाइं आवणे । सक्कुलिं फालिअं पूअं, अन्नं वा वि तहाविहं ॥ ७१ ॥
 विक्कायमाणं पसटं, रएण परिफासिअं । दित्तिअं पडिआइक्खे, न मे कप्पइ तारिसं ॥ ७२ ॥
 बहुअट्ठिअं पुण्णलं, अणिमिसं वा बहुकंटयं । अत्थियं त्तिदुयं विहं, उच्छुखंडं व सिंवलिं ॥ ७३ ॥
 अप्पे सिआ भोअणजाए, बहुउज्झिय धम्मिण (य) ।
 दित्तिअं पडियाइक्खे, न मे कप्पइ तारिसं ॥ ७४ ॥
 तहेवुच्चावयं पाणं, अदुवा वारधोअणं । संसेडमं चाउलोदगं, अहुणाघोअं विवज्जए ॥ ७५ ॥
 जाजाणेज्जा चिरावाआ, मइए दंसणण वा, पडिपुच्छिऊण मुच्चा वा, जं च निस्संक्रियं भवे ॥ ७६ ॥
 अजीवं पडिणयं नच्चा, पडिगाहिज्ज संजए । अहं संक्रियं भविज्जा, आसाइत्ताण रोअए ॥ ७७ ॥
 थोवमासायणट्ठाए, हत्थगम्मि दलाहि मे । मामे अच्चंवलं पूअं, नाणं तिण्हं विणित्तए ॥ ७८ ॥
 तं च अच्चंवलं पूअं, नाणं तिण्हंविणित्तए । दित्तिअं पडिआइक्खे, न मे कप्पइ तारिसं ॥ ७९ ॥
 तं च हुज्जा अकामेण, विमणेण पडिच्छिअं । तं अप्पणा न पिवे ! नो वि अन्नस्स दावए ॥ ८० ॥
 एगंतमवक्कमिआ, अचित्तं पडिलेहिआ । जयं पडिट्ठविज्जा, परिट्ठप्प पडिकमे ॥ ८१ ॥
 सिया अ गोअरगगओ इच्छिज्जा परिभुत्तुअं । कुट्ठगं मित्तिमूलं वा, पडिलेहिताण फासुअं ॥ ८२ ॥
 अणुव्वित्तु मेहावी, पडिच्छिन्नम्मि संवुडे । हत्थगं संपमज्जित्ता, तत्थ भुंजिज्ज संजए ॥ ८३ ॥
 तत्थ से भुंजमाणस्स, अट्ठिअं कंटओ सिआ । तणकट्ठसकरं वावि, अन्नं वावि तहाविहं ॥ ८४ ॥
 तं उक्खिवित्तु न निक्खिवे, आसएण न छट्ठए । हत्थेण तं गहेऊण, एगंतमवक्कमे ॥ ८५ ॥
 एगंतमवक्कमिआ, अचित्तं पडिलेहिआ । जयं परिट्ठविज्जा, परिट्ठप्प पडिकमे ॥ ८६ ॥
 सिआ आभिक्खुइच्छिज्जा, सिज्जमागम्म भुत्तुअं । सपिंडपायमागम्म, उंडुअं पडिलेहिआ ॥ ८७ ॥
 विणएण पविसित्ता, सगासे गुरूणो मुणी । इरियावहियमाययाय, आगओ अ पडिकमे ॥ ८८ ॥
 आभोइत्ताण नीसेसं, अइआरं च जहकमं । गमणागमणे चेव, भत्ते पाणे च संजए ॥ ८९ ॥
 उज्जुप्पन्नो अणुव्विग्गो, अवक्खित्तेण चेअसा । आलोए गुरूसगासे, जं जहा गहियं भवे ॥ ९० ॥
 न सम्ममालोइअं हुज्जा, पुट्ठिं पच्छा व जं कडं । पुणो पडिकमे तस्स, वोसट्ठो चित्तए इमं ॥ ९१ ॥

अहो जिणेहिं असावज्जा, विच्ची साहूण देसिआ । मुखसाहणहेउस्स, साहुदेहस्स धारणा ॥ ९२ ॥
 णमुक्कारेण पारित्ता, करित्ता जिणसंथवं । सज्झायं पट्टवित्ताणं, वीसमेज्ज खणं मुणी ॥ ९३ ॥
 वीससंतो इमं चित्ते, हियमट्ठं लाभमट्ठिओ । मे अणुगहं कुज्जा, साहू हुज्जामि तारिओ ॥ ९४ ॥
 साहवो तो चिअत्तेणं, निमंतिज्ज जहकमं । जइ तत्थ केइ इज्जिज्जा, तेहिं सट्ठिं तु भुंजए ॥ ९५ ॥
 अह कोइ न इच्छिज्जा, तओ भुंजिज्ज एकओ । आलोए भायणे साहू, जयं अपरिसाडिअं ॥ ९६ ॥

तित्तगं च कडुअं च, कसायं अबिलं च महुरं लवणं वा ।

एयलद्धमन्नत्थपउत्तं, महु घयं व भुंजिज्ज संजए ॥ ९७ ॥

अरसं विरसं वावि, सइअं वा असइअं । उल्लं वा जइ वा सुकं, मंथुकुम्मासभोअणं ॥ ९८ ॥
 उप्पणं नाइहीलिज्जा, अप्पं वा बहु फासुअं । मुहालद्धं मुहाजीवी, भुंजिज्जा दोसवज्जिअं ॥ ९९ ॥
 दुल्लहाओ मुहादाई, मुहाजीवी, वि दुल्लहा । मुहादाई मुहाजीवी, दो वि गच्छंति सुग्गइ ॥ १०० ॥

॥ इअ पिंडेसणाए पहमो उद्देसो समत्तो ॥

पडिग्गहं संलिहित्ताणं, लेवमायाइ संजए । दुगंधं वा, सव्वं भुंजे न छड्डए ॥ १ ॥
 सेज्जा निसीहियाए, अमावन्नो अगोचरे । अयावयट्ठा भुत्ताणं, जइ तेणं न संथरे ॥ २ ॥
 तओ कारणमुप्पण्णे, भत्तपाणं गवेसए । विहिणा पुवउत्तेण, इमेण उत्तरेण य ॥ ३ ॥

कालेण निक्खमे भिक्खू, कालेण य पडिकमे ।

अकालं च विवज्जित्ता (ज्जा), काले कालं समायरे ॥ ४ ॥

अकाले चरिसि भिक्खू, कालं न पडिलेहिसि ।

अप्पाणं च किलामेसि, सन्निवेसं च गरिहासि ॥ ५ ॥

सइ काले चरे भिक्खू, कुज्जा पुरिसकारिअं । अलाभोत्ति न सोइज्जा, तवो त्ति अहियासए ॥ ६ ॥
 तहेवुच्चावया पाणा, भत्तट्ठाए समागया । तं उज्जुअं न गच्छिज्जा, जयमेव परकमे ॥ ७ ॥
 गोअरग्गपविट्ठो अ, न निसीइज्ज कत्थई । कहां च न पबंधिज्जा, चिट्ठित्ताण व संजए ॥ ८ ॥
 अग्गलं फलिहं दारं, क्वाडं वा वि संजए । अबलंविआ न चिट्ठिज्जा, गोअरग्गओ मुणो ॥ ९ ॥
 समणं माहणं वावि, किविणं वा वणीमगं । उवसंकमंतं भत्तट्ठा, पाणट्ठाए व संजए ॥ १० ॥
 तमइकमित्तु न पविसे, न चिट्ठे चक्खुगोअरे । एगंतमवक्कमित्ता, तत्थ चिट्ठिज्ज संजए ॥ ११ ॥
 वणीमगस्स वा तस्स, दायगस्सुभयस्स वा । अप्पत्तिअं सिआ हुज्जा, लहुत्तं पवयणस्स वा ॥ १२ ॥
 पडिसेहिए व दिन्ने वा, तओ तम्मि नियत्तिए । उवसंकमिज्ज भत्तट्ठा, पाणट्ठाए व संजए ॥ १३ ॥
 उप्पलं पउमं वावि, कुमुअं वा मगदंतिअं । अन्नं वा पुप्फसचित्तं, तं च संलुचिआ दए ॥ १४ ॥
 तं भवे भत्तपाणं तु, संजयाण अकप्पिअं । दिंतिअं पडिआइक्खे, न मे कप्पइ तारिसं ॥ १५ ॥
 उप्पलं पउमं वावि, कुमुअं वा मगदंतिअं । अन्नं वा पुप्फसचित्तं, तं च सम्महिआ दए ॥ १६ ॥
 तं भवे भत्तपाणं तु, संजयाण अकप्पिअं । दिंतिअं पडिआइक्खे, न मे कप्पइ तारिसं ॥ १७ ॥
 सालुअं वा विरालिअं, कुमुअं उप्पलनालियं । मुणालिअं सासवनालिअं, उच्छुखंदं अनिवुडं ॥ १८ ॥
 तरुणं वा पबालं, रुक्खस्स तणगस्स वा । अन्नस्स वा वि हरिअस्स, आमगं परिवज्जए ॥ १९ ॥

तरुणिअं वा छिवाडिं, आमिअं भज्जियं सयं । दिंतिअं पडिआइक्खे, न मे कप्पइ तारिसं ॥ २० ॥
 तहा कोलमणुस्सिअं, वेलुअं कासवनालिअं । तिलपप्पडगं नीमं, आमगं परिवज्जए ॥ २१ ॥
 तहेव चाउलं पिट्ठं, विअडं तत्तनिव्वुडं । तिलपिट्ठपूइपिन्नागं, आमगं परिवज्जए ॥ २२ ॥
 कविट्ठं माउलिगं च, मूलगं मूलगतिअं, आमं असत्थपरिणयं मणसा वि न पत्थए ॥ २३ ॥
 तहेव फलमंथूणि, बीचमंथूणि जाणिआ । विहेलगं पियालं च, आमगं परिवज्जए ॥ २४ ॥
 समुआणं चरे भिक्खू, कुलमुच्चावयं सया । नीयं कुलमइक्कम्म, ऊसटं नाभिधारए ॥ २५ ॥
 अदीणो वित्तिमेसिज्जा, न विसीएज्ज पंडिए । अमुणम्मि भोअणम्मि, मायण्णे एमणारए ॥ २६ ॥
 बहं परघरे अत्थि. विविहं खाइमसाइमं । न तत्थ पंडिओ कुप्पे. इच्छा दिज्ज परो नवा ॥ २७ ॥
 सयणासणवत्थं वा, भत्तं पाणं च संजए । अदितस्स न कुप्पिज्जा, पच्चक्खे वि अ दीसओ ॥ २८ ॥
 इत्थिअं पुरिसं वावि, डहरं वा महल्लगं । वंदमाणं न जाइज्जा, नो अणं फरुसं वए ॥ २९ ॥
 जे न वंदे न से कुप्पे, वंदिओ न समुक्खे । एवमन्नेसमाणस्स, सामणमणुचिट्ठइ ॥ ३० ॥
 सिआ एगइओ लब्धुं, लोभेण विणिगूहइ । मामेयं दाइयं संतं, दट्ठूण सयमायए ॥ ३१ ॥
 अत्तट्ठा गुरुओ लुद्धो, बहु पावं पकुवइ । दुत्तोसओ अ से (सो) होइ, निव्वाणं च न गच्छइ ॥ ३२ ॥
 सिआ एगइओ लब्धुं, विविहं पाणभोअणं । भद्दं भद्दं भुच्चा, विवन्नं विरसमाहरे ॥ ३३ ॥
 जाणंतु ता इमे समणा, आययट्ठी अयं मुणी । संतुट्ठो सेवए पंतं, ल्हविच्ची सुतोसओ ॥ ३४ ॥
 पूयणट्ठा जसोकामी, माणसमाणकामए । बहं पसवई पावं, मायासलं च कुवइ ॥ ३५ ॥
 सुरं वा मेरगं वावि, अन्नं वा मज्जगं रसं । ससक्खं न पिवे भिक्खू, जसं सारक्खमप्पणो ॥ ३६ ॥
 पियए एगओ तेणो, न मे कोई विआणइ । तस्स पस्सह दोसाइं, नियडिं च सुणेह मे ॥ ३७ ॥
 वड्ढई सुंडिआ तस्स, मायामोसं च भिक्खूणो । अयसो अनिवाणं, सययं च असाहुआ ॥ ३८ ॥
 निच्चुविग्गो जहा तेणो, अत्तक्कम्मेहिं दुम्मई । तारिसो मरणंते वि. न आराहेइ संवरं ॥ ३९ ॥
 आयरिए नाराहेइ, समणे आवी तारिसो । गिहत्था वि णं गरिहंति, जेण जाणंति तारिसं ॥ ४० ॥
 एवं तु अमुप्पेही, गुणाणं च विवज्जए । तारिसो मरणंते वि, ण आराहेइ संवरं ॥ ४१ ॥
 तवं कुवइ मेहावी, पणीअं वज्जए रसं । मज्जप्पमायविरओ, तवस्सी अइउक्कसो ॥ ४२ ॥
 तस्स पस्सह कल्लापं, अणेगसाहुपूडअं । विउलं अत्थसंजुत्तं, कित्तइस्से सुणेह मे ॥ ४३ ॥
 एवं तु गुणप्पेही, अगुणाणं च विवज्जए (ओ) । तारिसो मरणंते वि, आराहेइ संवरं ॥ ४४ ॥
 आयरिए आराहेइ, समणे आवी तारिसो । गिहत्था वि णं पूयंति, जेण जाणंति तारिसं ॥ ४५ ॥
 तवतेणे वयतेणे, रुवतेणे, अ जे नरे । आयारभावतेणे अ, कुवइ देवकिव्विसं ॥ ४६ ॥
 लब्धूण वि देवत्तं, उववन्नो देवकिव्विसे । तत्थावि से न याणाइ. किं मे किच्चा इमं फलं ॥ ४७ ॥
 तत्तो वि से चइत्ताणं, लब्भइ एलमूअगं । नरगं तिरिक्खजोणिं वा, बोही जत्थ सुदुल्लहा ॥ ४८ ॥
 एअं च दोसं दट्ठूणं, नायपुत्तेण भासिअं । अणुमायं पि मेहावी, मायामोसं विवज्जए ॥ ४९ ॥
 सिक्खिज्जण भिक्खेसणसोहिं, संजयाण बुद्धाणसगासे । तत्थ भिक्खू सुप्पणिहिंदिए, तिब्वलज्जगुणवं
 विहरिज्जासि ॥ ५० ॥ त्ति वेमि ॥ इअ पिंडेसणाए बीओ उहेसो ॥ पंचमज्जयणं समत्तं ॥

॥ अह छट्ठं धम्मत्थकामज्झयणं ॥

नाणदंसणसंपन्नं, संजमे अ तवे रयं । गणिमागमसंपन्नं, उज्जाणम्मि समोसदं ॥ १ ॥
 रायाओ रायमच्चा य, माहणा अदुव खत्तिआ । पुच्छंति निहुअप्पाणो, कहं मे आयारगोयरो ॥ २ ॥
 तेसिं सो निहुओ दंतो, सबभूअसुहावहो, सिक्खाएसु समाउत्तो, आयक्खइ विअक्खणो ॥ ३ ॥
 हंदि धम्मत्थकामाणं, निग्गंथाणं सुणेह मे । आयारगोअरं भीमं, सयलं दुरहिद्धिअं ॥ ४ ॥
 नन्नत्थ एरिसं वुत्तं, जं लोए परमदुच्चरं । विउलट्ठाणभाइस्स, न भूअं न भविस्सइ ॥ ५ ॥
 सखुड्ढगविअत्ताणं, वाहिआणं च जे गुणा । अक्खंडफुडिआ कायवा, तं सुणेह जहा तहा ॥ ६ ॥
 दस अट्ठ य ठाणाइं, जाइं बालोअवरज्झइ । तत्थ अन्नयरे ठाणे, निग्गंताओ भस्सइ ॥ ७ ॥
 वयल्लकं कायल्लकं, अक्कप्पो गिहिभायणं । पलियंकनिस [सि] उजा य, सिणाणं सोहवज्जणं ॥ ८ ॥
 तत्थिमं पढमं ठाणं, महावीरेण देसिअं । अहिंसा निउणा दिट्ठा, सबभूएसु संजमो ॥ ९ ॥
 जावंति लोए पाणा, तसा अदुव थावरा । ते जाणमजाणं वा, न हणे णो विघायए ॥ १० ॥
 सब्बे जीवा वि इच्छंति, जीविउं न मरिज्जिउं । तम्हा पाणिवहं घोरं, निग्गंथा वज्जयंति णं ॥ ११ ॥
 अप्पणट्ठा पग्गट्ठा वा, कोहा वा जइ वा भया । हिंसणं न मुसं बूआ, नोवि अन्नं वयावए ॥ १२ ॥
 मुसावाओ य लोगम्मि, सबसाहूहिं गरिहिओ । भविस्साओ य भूआणं, तम्हा मोसं विवज्जए ॥ १३ ॥
 चित्तमंतमचित्तं वा, अप्पं वा जइ वा बहं । दंतसोहणमित्तं पि, उग्गहंसि अजाइया ॥ १४ ॥
 तं अप्पणा न गिण्हंति, नो वि गिण्हावए परं । अन्नं वा गिण्हमाणं पि, नाणुजाणंति संजया ॥ १५ ॥
 अबंभचरिअं घोरं, पमायं दुरहिद्धिअं । नायरंति मुणी लोए, मेआयणवज्जिणो ॥ १६ ॥
 मूलमेयमहम्मस्स, महादोससमुस्सयं । तम्हा मेहुणसंगगं, निग्गंथा वज्जयंति णं ॥ १७ ॥
 विडमुग्गभेइमं लोणं, तिच्छं सप्पि फाणिअं । न ते सन्निहिमिच्छंति, नायपुत्तवओरया ॥ १८ ॥
 लोहस्सेसणुफासे, मन्ने अन्नयरामवि । जे सिया सन्निहिं कामे, गिही पवइए न से ॥ १९ ॥
 जं पि वत्थं च पायं वा, कंबलं पायपुंछणं । तं पि संजमलज्झट्ठा, धारंति परिहरंति अ ॥ २० ॥
 न सो परिग्गहो वुत्तो, नायपुत्तेण ताइणा । मुच्छा परिग्गहो वुत्तो, इइ वुत्तं महेसिणा ॥ २१ ॥
 सब्बत्थुवहिणा बुद्धा, संरक्खणपरिग्गहे अवि अप्पणोऽवि देहम्मि, नायरंति ममाइयं ॥ २२ ॥
 अहो निब्बं तवो कम्मं, सबबुद्धेहिं वन्निअं । जा य लज्जासमा वित्ती, एगभत्तं च भोअणं ॥ २३ ॥
 संति मे सुहुमा पाणा, तसा अदुव थावरा । जाइं राओ उपासंतो, कहमेसणिअं चरे ॥ २४ ॥
 उदउल्लं वीअसंसत्तं, पाणा निवडिया महिं । दिआ ताइं विवज्जिआ, राओ एत्थ कहं चरे ॥ २५ ॥
 एअं च दोसं दट्ठणं, नायपुत्तेण भासियं । सब्बाहारं न भुंजंति, निग्गंथा राइभोअणं ॥ २६ ॥
 पुढविकायं न हिंसंति, मणसा वयसा कायसा । तिविहेण करणजोएण, संजया सुसमाहिआ ॥ २७ ॥
 पुढविकायं विहिंसंतो, हिंसईउ तयस्सिए । तसे अ विविहे पाणे, चक्खुसे अ अचक्खुसे ॥ २८ ॥
 तम्हा एअं विआणित्ता, दोसं दुग्गइवट्ठणं । पुढविकायसमारंभं, जावज्जीवाए वज्जए ॥ २९ ॥
 आउकायं न हिंसंति, मणसा वयसा कायसा । तिविहेण करणजोएण, संजया सुसमाहिआ ॥ ३० ॥

आउकायं विहिंसंतो, हिंसई तयस्सिए । तसे अ विविहे पाणे, चक्खुसे अ अचक्खुसे ॥ ३१ ॥
तम्हा एअं विआणित्ता, दोसं दुग्गइवड्डणं । आउकायसमारंभं, जावज्जीवाए वज्जए ॥ ३२ ॥
जायतेअं न इच्छंति । पावगं जलइत्तए । तिकखमन्नयरं सत्थं, सबओ वि दुरासयं ॥ ३३ ॥
पाईणं पडिणं वापि, उड्डं अणुदिसामवि । अहे दाहिणिओ वा वि. दहे उत्तरओ बि अ ॥ ३४ ॥
भूआणमेसमाघाओ, हववाहो न संसओ । तं पईवपयावट्ठा, संजया किंचि नारभे ॥ ३५ ॥
तम्हा एयं वियाणित्ता, दोसं दुग्गइवड्डणं । तेउकायसमारंभं, जावज्जीवाए वज्जए ॥ ३६ ॥
अणिलस्स समारंभं, बुद्धा मन्नंति तारिसं । सावज्जबहुलं चेअं, नेअं ताईहिं सेविअं ॥ ३७ ॥
ताल्लिअंटेण पत्तेण, साहाविहुअणेण वा । न ते वीइउमिच्छंति, वीआवेऊण वा परं ॥ ३८ ॥
जं पि वत्थं व (च) पायं वा, कंबलं पायपुंछणं न ते वायमुईरंति, जयं परिहरंति अ ॥ ३९ ॥
तम्हा एअं विआणित्ता, दोसं दुग्गइवड्डणं । वाउकायसमारंभं, जावज्जीवाए वज्जए ॥ ४० ॥
वणस्सइं न हिंसंति, मणसा वयसा कायसा । तिविहेण करणजोएण, संजया सुसमाहिआ ॥ ४१ ॥
वणस्सइं विहिंसंतो, हिंसइ उ तयस्सिए । तसे अ विविहे पाणे, चक्खुसे अ अचक्खुसे ॥ ४२ ॥
तम्हा एयं वियाणित्ता, दोसं दुग्गइवड्डणं । वणस्सइ समारंभं, जावज्जीवाए वज्जए ॥ ४३ ॥
तसकायं न हिंसंति, मणसा वयसा कायसा । तिविहेण करणजोएण, संजया सुसमाहिआ ॥ ४४ ॥
तसकायं विहिंसंतो, हिंसई उ तयस्सिए । तसे अ विविहे पाणे, चक्खुसे अ अचक्खुसे ॥ ४५ ॥
तम्हा एअं विआणित्ता, दोसं दुग्गइवड्डणं । तसकायसमारंभं, जावज्जीवाए [इ] वज्जए ॥ ४६ ॥
जाइं चत्तारि भुज्जाइं, इसिणा हारमाअणि । ताइं तु विवज्जंतो, संजमं अणुपालए ॥ ४७ ॥
पिंडं सिज्जं च वत्थं च, चउत्थं पायमेव य । अकप्पिअं न इच्छिज्जा, पडिगाहिज्ज कप्पिअं ॥ ४८ ॥
जे नियागं ममायंति, कीअमुहोसिआहडं । वहां ते समणुजाणंति, इअ उ (वु) तं महेसिणा ॥ ४९ ॥
तम्हा असणपाणाइं, कीयमुहोसियाहडं । वज्जयंति दिअप्पाणो, निग्गंथा धम्मजीविणो ॥ ५० ॥
कंसेषु कंसपाएसु कुंडभोएसु वा पुणो । भुंजंतो असणपाणाइं, आयरा परिभस्सइ ॥ ५१ ॥
सीओदगं समारंभे, मत्तधोअणछड्डणे जाइं छनंति भूआइं, दिट्ठो तत्थ असंजमो ॥ ५२ ॥
पच्छाकम्मं पुरेकम्मं, सिआ तत्थ न कप्पइ । एअमट्ठं न भुंजंति, निग्गंथा गिहिभायणे ॥ ५३ ॥
आसंदीपलिअंकेसु, मंचमासालएसु वा । अणायरिअमज्जाणं, आसइत्तु सइत्तु वा ॥ ५४ ॥
नासंदीपलिअंकेसु, न निसिज्जा न पीढए । निग्गंथा पडिलेहाए, बुद्धवुत्तमहिट्ठगा ॥ ५५ ॥
गंभीरविजया एए, पाणा दुप्पडिलेहगा । आसंदी पलिअंको अ, एयमट्ठं विवज्जिआ ॥ ५६ ॥
गोअरग्गपविट्ठस्स, निसिज्जा जस्स कप्पइ । इमेणिसमणायारं, आवज्जइ अबोहिअं ॥ ५७ ॥
विषत्ती बंभचेरस्स, पाणाणं च वहे वहो । वणीमगपडिग्घाओ, पडिकोहो अणगारिणं ॥ ५८ ॥
अगुत्ती बंभचेरस्स, इत्थीओ वा वि संकणं । कुसीलवड्डणं, ठाणं, दूरओ परिवज्जए ॥ ५९ ॥
तिण्हमन्नयरागस्स, निसिज्जा जस्स कप्पइ । जराए अभिभूअस्स, वाहिअस्स तवस्सिणो ॥ ६० ॥
वाहिओ वा अरोगी वा, सिणाणं जो उ पत्थए । बुकंतो होइ आयारो, जट्ठो हवइ संजमो ॥ ६१ ॥
संतिमे सुहुमा पाणा, घसासु मिलगासु अ । जे अ भिक्खू सिणायंतो, विअडेणुप्पिलावए ॥ ६२ ॥
तम्हा ते न सिणायंति, सीएण उसिणेण वा । जावज्जीवं वयं घोरं, असिणाणमहिट्ठगा ॥ ६३ ॥

सिणाणं अदुवा ककं, लुद्धं पउमगाणि अ । गायस्सुवट्ठणट्ठाए, नायरंति कयाइ वि ॥ ६४ ॥
 नगिणस्स वावि मुंडस्स, दीहरोमनहंसिणो । मेहुणाओ उवसंतस्स, किं विभूसाय कारिअं ॥ ६५ ॥
 विभूसावत्तिअं भिक्खू, कम्मं बंधइ चिकणं । संसारसायरे घोरे, जेणं पडइ दुरुत्तरे ॥ ६६ ॥
 विभूसावत्तिअं चेअं, बुद्धा मन्नंति तारिसं । सावज्जं बहुलं चेअं, नेयं ताईहि सेविअं ॥ ६७ ॥
 खवंति अप्पाणममोहदंसिणो, तवे रया संजम अज्जवे गुणे ।
 धुणंति पावाइं, पुरेकडाइं नवाइं पावाइं न ते करंति ॥ ६८ ॥
 सओवसंता अममा अकिंचणा, सविज्जविज्जाणुगया जसंसिणो ।
 उउप्पसन्ने विमले व चंदिमा । सिद्धिं विमाणाइ उवेंति (वयंति) ताइणो ॥ ६९ ॥
 त्ति बेमि ॥ इअ छट्ठं धम्मत्थकामज्झयणं समत्तं ॥ ६ ॥

॥ अह सुवक्कसुद्धी णाम सत्तमं अज्झयणं ॥

चउण्हं खलु भासाणं, परिसंखाय पन्नवं । दुण्हं तु विणयं सिक्खे, दा न भासिज्ज सब्बसो ॥ १ ॥
 जा अ सच्चा अवत्तवा, सच्चामोसा अ जा मुसा । जा अ बुद्धेहिं नाइन्ना, न तं भासिज्ज पन्नवं ॥ २ ॥
 असच्चमोसं सच्चं च, अणवज्जमककसं । समुप्पेहमसंदिद्धं गिरं भासिज्ज पन्नवं ॥ ३ ॥
 एयं च अट्ठमन्नं वा, जं तु नामेइ सासयं । स भासं सच्चमोसं च पि तं (पि) धीरो विवज्जए ॥ ४ ॥
 वितहं पि तहामुत्ति, जं गिरं भासओ नरो । वम्हा सो पुट्ठो पावेणं, किं पुण जो मुसं वए ॥ ५ ॥
 तम्हा गच्छामो वक्खामो, अमुगं वा णे भविस्सइ ।
 अहं वा णं करिस्सामि, एसो वा णं करिस्सइ ॥ ६ ॥
 एवमाइ उ जा भासा, एसकालम्मि संकिआ । संपयाइअमट्ठे वा, तं पि धीरो विवज्जए ॥ ७ ॥
 अईअम्मि अ कालम्मि, पच्चुप्पणमणागए । जमट्ठं तु न जाणिज्जा, एवमेअं ति नो वए ॥ ८ ॥
 अईअम्मि अ कालम्मि, पच्चुप्पणमणागए । जत्थ संका भवे तं तु, एवमेअं तु नो वए ॥ ९ ॥
 अईअम्मि य कालम्मि, पच्चुप्पणमणागए । निस्संकिअं भवे जं तु, एवमेअं तु निहिसे ॥ १० ॥
 तहेव फरुसा भासा, गुरुभूओवघाइणी । सच्चा वि सा न वत्तवा, जओ पावस्स आगमो ॥ ११ ॥
 तहेव काणं काणत्ति, पंडगं पंडग त्ति वा । वाहिअं वा वि रोगि त्ति, तेणं चोरे त्ति नो वए ॥ १२ ॥
 एएणन्नेण अट्ठेणं, परो जेणुवहम्मइ । आयारभावदोसन्नू, न तं भासिज्ज पण्णवं ॥ १३ ॥
 तहेव होले गोलि त्ति, साणेवा वसुलि त्ति अ । दमए दुहए वा वि, नेवं भासिज्ज पण्णवं ॥ १४ ॥
 अज्जिए पज्जिए वा वि, अम्मो माउस्सिअ त्ति अ ।
 पिउस्सिए भायणिज्ज त्ति, धूए णत्तुणिअ त्ति अ ॥ १५ ॥
 हले हलित्ति अन्नि त्ति, भट्ठे सामिणि गोमिणि ।
 होले गोले वसुलि त्ति, इत्थिअं नेवमालवे ॥ १६ ॥
 णामधिज्जेण णं बूआ, इत्थीगुत्तेण वा पुणो । जहारिहमभिगिज्ज, आलविज्ज लविज्ज वा ॥ १७ ॥

अज्जए पज्जए वा वि, बप्पो चुल्लपिउ त्ति अ । माउलो भाइणिज्ज त्ति, पुत्ते णत्तुणिअ त्ति अ ॥ १८ ॥
हे भो ! हलित्ति अभित्ति, भट्टा सामि अ गोमिअ । होला गोल वसुलित्ति, पुरिसं नेवमालवे ॥ १९ ॥
नामधिज्जेण णं बूआ, परिगृत्तेण वा पुणो । जहारिहमभिगिज्ज, आलविज्ज लविज्ज वा ॥ २० ॥
पंचिंदिआण पाणाण, एस इत्थी अयं पुमं । जाव णं नो विजाणिज्जा, ताव जाइ त्ति आलवे ॥ २१ ॥
तहेव मणुसं एसुं, पबिंख वा वि सरीसिवं । थूले पमेइले वज्जे, पाइमि त्ति अ नो वए ॥ २२ ॥
परिगृहे त्ति णं बूआ, बूआ उवविए त्ति अ । संजाए पीणिए वावि. महाकाय त्ति आलवे ॥ २३ ॥
तहेव गाओ दुज्जाओ, दम्मा गोरहग त्ति अ । वाहिमा रहजोगि त्ति, नेवं भासिज्ज पण्णवं ॥ २४ ॥
जुवं गवि त्ति णं बूआ, धेणुं रसदय त्ति अ । रहस्से महल्लए वा वि, वए संवहाणि त्ति अ ॥ २५ ॥
तहेव गंतुमुज्जाणं, पवयाणि वणाणि अ । रुक्खा महल पेहाए, नेवं भासिज्ज पण्णवं ॥ २६ ॥
अलं पासायखंमाणं, तोरणाणि गिहाणि अ । फलिहग्गलनावाणं, अलं उदगदोणिणं ॥ २७ ॥
पीठए चंगवेरे अ, नंगले मइयं सिआ । जंतलट्ठी व नाभी वा, गंडिआ व अलं सिआ ॥ २८ ॥
आसणं सयणं जाणं, हुज्जा वा किंचुवस्सए । भूओवघाइणिं भासं, नेवं भासिज्ज पण्णवं ॥ २९ ॥
तहेव गंतुमुज्जाणं, पवयाणि वणाणि अ । रुक्खा महल्ल पेहाए, एवं भासिज्ज पण्णवं ॥ ३० ॥
जाइमंता इमे रुक्खा, दीहवट्टा महालया । पयायसाला विडिमा, वए दरिसणि त्ति अ ॥ ३१ ॥
तहा फलाइं पकाइं, पायखज्जाइ नो वए । वेलोइयाइं टालाइं, वेहिमाइ त्ति नो वए ॥ ३२ ॥
असंथडा इमे अंबा, बहुनिवडिमा फला । वइज्ज बहुसंभूआ, भूअरूव त्ति वा पुणो ॥ ३३ ॥
तहेवोसहीओ पकाओ, नीलिआओ छवीइअ । लाइमा भजिमाउ त्ति, पिहुखज्ज त्ति नो वए ॥ ३४ ॥
रूढा बहुसंभूआ, थिरा ओसटा वि अ । गन्धिआओ पसूआओ, संसाराउ त्ति आलवे ॥ ३५ ॥

तहेव संखडिं नच्चा, किच्चं कज्जं त्ति नो वए ।

सेणगं वावि वज्जि त्ति, सुतित्थि त्ति अ आवगा ॥ ३६ ॥

संखडिं संखडिं बूआ, पणिअट्ट त्ति तेणगं ।

बहुसमानि तित्थाणि, आवगाणं विआगरे ॥ ३७ ॥

तहा नईओ पुण्णाओ, कायतिज्ज त्ति नो वए ।

नावहिं तारिमाउ त्ति, पाणिपिज्ज त्ति नो वए ॥ ३८ ॥

बहुवाहडा अगाहा, बहुसलिलुप्पिलोदगा । बहुवित्थडोदगा आवि, एवं भासिज्ज पण्णवं ॥ ३९ ॥

तहेव सावज्जं जोगं, परस्सट्ठा अ निट्ठिअं । कीरमाणं ति वा नच्चा, सावज्जं न लवे मुणी ॥ ४० ॥

सुकडि त्ति सुपकि त्ति, सुच्छिन्ने सुहडे मडे । सुनिट्ठिए सुवट्ठित्ति, सावज्जं वज्जए मुणी ॥ ४१ ॥

पयत्तपकि त्ति व पक्कमालवे, पयत्तल्लिन्न त्ति व छिन्नमालवे ।

पयत्तल्लट्ठित्ति व कम्महेउअं, पहारगाटि त्ति व गाढमालवे ॥ ४२ ॥

सन्वुकसं परग्घं वा, अउलं नत्थि एरिसं । अविक्किअमवत्तव्वं, अचिअत्तं चेव नो वए ॥ ४३ ॥

सव्वमेअं वइस्सामि, सव्वमेअं त्ति नो वए । अणुवीइ सव्वं सव्वत्थ, एवं भासिज्ज पण्णवं ॥ ४४ ॥

सुक्कीअं वा सुविकीअं, अकिज्जं किज्जमेव वा । इमं गिण्ह इमं मुंच, पणिणं नो विआगरे ॥ ४५ ॥

अप्पग्घे वा गहग्घे वा, कए वा विकए वि वा । पडिअट्ठे समुप्पन्ने, अणवज्जं विआगरे ॥ ४६ ॥
 तहेवासंजयं धीरो, आस एहि करेहि वा । सयंचिट्ठ वयाहित्ति, नेवं भासिज्ज पण्णवं ॥ ४७ ॥
 बहवे इमे असाहु, लोए बुद्धंति साहुणो । न लवे असाहुं साहुत्ति, साहुं साहुत्ति आलवे ॥ ४८ ॥
 नाणदंसणसंपन्नं, संजमे अ तवे रयं । एवं गुणसमाउत्तं, संजयं साहुमालवे ॥ ४९ ॥
 देवाणं मणुआणं च, तिरिआणं च बुग्गहे । अमुगाणं जओ होउ, मा वा होउत्ति नो वए ॥ ५० ॥

वाओ बुद्धं व सीउण्हं, खेमं धायं सिवं ति वा ।

कया णु हुज्ज एयाणि, मा वा होउ त्ति नो वए ॥ ५१ ॥

तहेव मेहं व नहं व मणवं, न देवदेव त्ति गिरं वइज्जा ।

समुच्छिण्ण उन्नए वा पओए, वइज्ज वा बुद्ध बलहय त्ति ॥ ५२ ॥

अंतलिक्ख त्ति णं बूआ, गुज्झाणुचरिअ त्ति अ ।

रिद्धिमंतं नरं दिस्स, रिद्धिमंतं ति आलवे ॥ ५३ ॥

तहे सावज्जणुमोअणी गिरा, जा य परोवघायणी ।

से कोह लोह भय हास माणवो, न हासमाणो विगिरं वइज्जा ॥ ५४ ॥

सुवक्खसुद्धिं समुपेहिआ मुणी, गिरं च दुद्धं परिवज्जए सया ।

मिअं अदुट्ठे अणुवीइ भासए, सयाण मज्जे लहई पसंसणं ॥ ५५ ॥

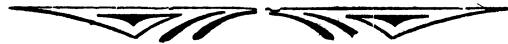
भासाइ दोसे अ गुणे अ जाणिआ, तीसेअ दुट्ठे परिवज्जए सया ।

छसु संजए सामणिए सया जए, बइज्ज बुद्धे हिअमाणुलोअं ॥ ५६ ॥

परिक्खभासी सुसमाहिइंदिए, चउक्कसायावगए अणिस्सिए ।

स निद्धुणे धुत्तमलं पुरेकडं, आराहए लोगमणिं तहा परं ॥ ५७ ॥

त्ति वेमि ॥ इअ सुवक्खसुद्धीनामं सत्तमं अज्झयणं समत्तं ॥ ७ ॥

॥ अह आयारणिही अट्टममज्झयणं ॥

आयारणिहिं लद्धुं, जहा कायव भिक्खुणा । तं मे उदाहरिस्सामि, आणुपुब्बिं सुणेह मे ॥ १ ॥
 पुढविदगअगणिमारुअ, तणरुक्खस्स वीयगा । तसा अ पाणा जीव त्ति, इइ वुत्तं महेसिणा ॥ २ ॥
 तेसिं अच्छणजोएण, निच्चं होअन्वयं सिआ । मणसा कायवक्केण, एवं हवइ संजए ॥ ३ ॥
 पुढविं भित्तिं सिलं लेल्लं, नेव भिंदे न संलिहे । तिविहेण करणजोएण, संजए सुसमाहिए ॥ ४ ॥
 सुद्धपुढवीं न निसीए, ससरक्खम्मि अ आसणे । पमज्जित्तु निसीइज्जा, जाइत्ता जस्स उग्गहं ॥ ५ ॥
 सीओदगं न सेविज्जा, सिलावुट्ठं हिमाणि अ । उस्सिणोदधं तच्चफासुअं, पडिगाहिज्ज संजए ॥ ६ ॥
 उदउल्लं अप्पणो कायं, नेव पुंछे न संलिहे । समुप्पेह तहाभूअं, नो णं संघट्टए मुणी ॥ ७ ॥
 इंगालं अगणि अच्चिं, अलायं वा सजोइअं । न उंजिज्जा न घट्टिज्जा, नो णं निद्वावए मुणी ॥ ८ ॥
 तालिअंटेण पत्तेण, साहाए विहुयणेण वा । न वीइज्ज अप्पणो कायं, वाहिरं वा वि पुग्गलं ॥ ९ ॥
 तणरुक्खं न छिंदिज्जा, फलं मूलं च कस्सइ । आमगं विविहं बीअं, मणसा वि ण पत्थए ॥ १० ॥
 गहणेसु न चिट्ठिज्जा, वीएसु हरिएसु वा । उदगम्मि तहा निच्चं, उत्तिंगणणेसु वा ॥ ११ ॥
 तसे पाणे न हिंस्सिज्जा, वाया अदुव कम्मणुणा । उवरओ सव्वभूएसु, पासेज्ज विविहं जगं ॥ १२ ॥
 अट्ट सुहुमाइ पेहाए, जाइं जाणित्तु संजए । दयाहिगारी भूएसु, आस चिट्ठ सएहि वा ॥ १३ ॥
 कयराइं अट्ट सुहुमाइं, जाइं पुच्छिज्ज संजए । इमाइं ताइं मेहावी, आइक्खिज्ज विअक्खणो ॥ १४ ॥
 सिणेहं पुप्फसुहुमं च, पाणुत्तिंगं एहेव य । पणगं बीअ हरिअं च, अंडसुहुमं च अट्टमं ॥ १५ ॥
 एवमेआणि जाणित्ता, सव्वभावेण संजए । अप्पमत्तो जए निच्चं, सव्विदिअसमाहिए ॥ १६ ॥
 धुवं च पडिलेहिज्जा, जोगसा पायकंबलं । सिज्जमुच्चारभूमिं च, संथारं अदुवासणं ॥ १७ ॥
 उच्चारं पासवणं, खेलं सिंघाणजल्लिअं । फासुअं पडिलेहित्ता, परिट्ठाविज्ज संजए ॥ १८ ॥
 पविसित्तु परागारं, पाणट्ठा भोअणस्स वा । जयं चिट्ठे मिअं भासे, न य रुवेसु मणं करे ॥ १९ ॥
 बहु सुणेइ कण्णेहिं, बहुं अच्छीहिं पिच्छइ । न य दिट्ठं सुअं सव्वं भिक्खू अक्खाउमरिहइ ॥ २० ॥
 सुअं वा जइ वा दिट्ठं, न लविज्जोवघाइअं । न य केण उवाएणं, गिहिजोगं समायरे ॥ २१ ॥
 निट्ठाणं रसनीज्जुहं, भदमं पावगं ति वा । पुट्ठो वावि अपुट्ठो वा, लाभालाभं न निहिसे ॥ २२ ॥
 न य भोअणम्मि गिट्ठो, चरे उल्लं अयंपिरो । अफासुअं न मुजीज्जा, कीअमुदे सिआहडं ॥ २३ ॥
 समिही च न कुव्विज्जा, अणुमायं पि संजए । भुहाजीवी असंबद्धे, हविज्ज जगनिस्सिए ॥ २४ ॥
 ल्हवित्ति सुसंतुट्ठे, अपिच्छे सुहरे सिआ । आसुरत्तं न गच्छिज्जा, सुचा णं जिणसासणं ॥ २५ ॥
 कण्णमुक्खेहिं सहेहिं, प्रेमं नामिनि वेसए । दारुणं ककसं फासं, काएण अहिआसए ॥ २६ ॥
 खुहं पिवासं दुस्सिज्जं, सीउण्हं अरइं भयं । आहिआसे अन्वहिओ देहदुःखं महाकअं ॥ २७ ॥
 अत्थं गयम्मि आइच्चे, पुरत्था अ अणुग्गए । आहारभाइअं सव्वं, मणसा वि ण पत्थए ॥ २८ ॥
 अर्त्तित्तिणे अचवले, अप्पभासी, मिआसणे । हविज्ज उअरे दंते, थोवं लद्धुं न खिसए ॥ २९ ॥
 न बाहिरं परिभवे अत्ताणं न समुक्खे । सुअलामे न मज्जिज्जा, जच्चा तवस्सि बुद्धिए ॥ ३० ॥

से जाणमजाणं वा, कट्टु आहम्मिअं पयं । संवरे खिप्पमप्पाणं, वीअं तं न समायरे ॥ ३१ ॥
 अणायारं परक्कम्म, नेव गूहे न निण्हवे । सुई सया वियडभावे, असंसत्ते जिइंदिए ॥ ३२ ॥
 अमोहं वयणं कुज्जा, आयरीअस्स महप्पणो । तं परिगिज्झ वायाए, कम्मुणा उववायए ॥ ३३ ॥
 अधुवं जीविअं नच्चा, सिद्धिमग्गं विआणिआ । विणिअट्ठिज्ज मोगेसु, आउं परिमिअमप्पणो ॥ ३४ ॥
 बलं थामं च पेहाए, सट्ठामारुग्गमप्पणो । खित्तं कालं च विन्नाय, तहप्पाणं निजुंजए ॥ ३५ ॥
 जरा जाव न पीडेइ, वाही जाव न वड्डइ । जाविंदिआ न हायंति, ताव धम्मं समायरे ॥ ३६ ॥
 कोहं माणं च मायं च, लोभं च पाववड्डणं । वमे चत्तारि दोसे उ, इच्छंतो हिअमप्पणो ॥ ३७ ॥
 कोहो पीइं पणासेइ, माणो विणयनासणो । माया मित्ताणि नासेइ, लोभो सव्वविणासणो ॥ ३८ ॥
 उवसमेण हणे कोहं, माणं महवया जिणे । मायमज्जवभावेण, लोभं संतोसओ जिणे ॥ ३९ ॥

कोहो अ माणो अ अणिग्गहीआ, माया अ लोभो अ पवड्डमाणा ।

चत्तारि एए कसिणा कसाया, सिंचंति मूलाइ पुणब्भवस्स ॥ ४० ॥

रायणिएसु विणयं पउंजे, धुवसीलयं राययं न हावइज्जा ।

कुम्मुव्व अल्लीणपलीणगुत्तो, परक्कमिज्जा तवसंजम्मि ॥ ४१ ॥

निइं च न बहु मन्निज्जा, सप्पहासं विवज्जए । मिहो कहाहिं न रमे, सज्झायम्मि रओसया ॥ ४२ ॥
 जोगं च समणधम्मम्मि, जुंजे अनलसो धुवं । जुत्तो अ समणधम्मम्मि, अट्ठं लहइ णणुत्तरं ॥ ४३ ॥
 इहलोगपारत्तहिअं, जेणं गच्छइ सुग्गइ । बहुस्सुअं पज्जुवासिज्जा, पुच्छिज्जत्थविणिच्छअं ॥ ४४ ॥
 इत्थं पायं च कायं च, पणिहाय जिइंदिए । अल्लीणगुत्तो निसिए, सगासे गुरुणो मुणी ॥ ४५ ॥
 न पक्खओ न पुरओ, नेव किच्चाण पिट्ठओ । न य ऊहं समासिज्ज, चिट्ठिज्जा गुरुणंतिए ॥ ४६ ॥
 अपुच्छिओ न भासिज्जा, भासमाणस्स अंबरा । पिट्ठिमंसं न खाइज्जा, मायामोसं विवज्जए ॥ ४७ ॥

अप्पत्तिअं जेण सिआ, आसु कुप्पिज्ज वा परो ।

सव्वसो तं न भासिज्जा, भासं अहिअगामिणिं ॥ ४८ ॥

दिट्ठं मिअं असंदिट्ठं, पडिपुन्नं विअं जिअं । अयंपिरमणुव्विग्गं, भासं निसिर अत्तवं ॥ ४९ ॥
 आयारपन्नत्तिधरं, दिट्ठिवायमहिज्जगं । वायविकखलिअं नच्चा, न तं उवहसे मुणी ॥ ५० ॥
 नक्खत्तं सुमिणं जोगं, निमित्तं मंतभेसजं । गिहिणो तं न आइक्खे, भूआहिगरणं पयं ॥ ५१ ॥
 अन्नट्ठं पगडं लयणं, भइज्जा सयणासणं । उच्चारभूमिसंपन्नं, इत्थीएसु विवज्जिअं ॥ ५२ ॥
 विवित्ता अ भवे सिज्जा, नारीणं न लवे कहं । गिहिसंथवं न कुज्जा, कुज्जा साहूहि संथवं ॥ ५३ ॥
 जहा कुक्कुडपोअस्स, निच्चं कुललओ भयं । एवं खु बंभयारिस्स, इत्थीविग्गहओ भयं ॥ ५४ ॥
 चित्तमिच्छिं न निज्झाए, नारिं वा सअलंकिअं । भक्खरं पिव दट्ठणं, दिट्ठिं पडिससमाहरे ॥ ५५ ॥
 इत्थपायपडिच्छिन्नं, कन्ननासविगप्पिअं । अवि वासमयं नारिं, बंभयारि विवज्जए ॥ ५६ ॥
 विभूसा इत्थिसंसग्गी, पणीअं रसभोअणं । नरस्सत्तगवेसिस्स, विसं तालउडं जहा ॥ ५७ ॥
 अंगपच्चंगसंठाणं, चारुल्लविअप्पेहिअं । इत्थीणं तं न गिज्झाए, कामरागविवड्डणं ॥ ५८ ॥
 विसएसु मणुण्णेषु, पेमं नाभिनिवेसए । अणिच्चं तेसि विण्णाय, परिणाम पुग्गलाण उ ॥ ५९ ॥

पोग्गलाणं परिणामं, तेसिं नच्चा जहा तहा । विणीअतिण्हो विहरे, सीईभूएण अप्पणा ॥ ६० ॥
 जाइ सद्धाइ निक्खंतो, परिआयट्ठाणमुत्तमं । तमेव अणुपालिज्जा, गुणे आयरियसंमए ॥ ६१ ॥
 तवं चिमं संजमजोगयं च, सज्झायजोगं च सया अहिट्ठए ।
 सूरु व सेणाइ सम्मत्तमाउहे, अलमप्पणो होइ अलं परेसिं ॥ ६२ ॥
 सज्झायसुज्झाणरयस्स ताइणो, अपावभावस्स तवे रयस्स ।
 विसुज्झई जं सि मलं पुरेकडं, समीरिअं रूपमलं व जोइणा ॥ ६३ ॥
 से तारिसे दुक्खसहे जिइंदिए, सुएण जुत्ते अममे अकिंचणे ।
 विरायई कम्मघणम्मि अवगए, कसिणब्भपुडावगमै व चंदिम ॥ ६४ ॥
 त्ति वेमि ॥ इअ आचारपणिही णाम अट्टममज्झयणं समत्तं ॥ ८ ॥

॥ अह विणयसमाही णाम नवममज्झयणं ॥

थंभा व कोहा व मयप्पमाया, गुरुस्सगासे विणयं न सिक्खे ।
 सो चेव उ तस्स अभूइभावो, फलं व कीअस्स वहाय होइ ॥ १ ॥
 जे आवि मंदि त्ति गुरुं विइत्ता, डहरे इमे अप्पसुए त्ति नच्चा ।
 हीलंति मिच्छं पडिवज्जपाणा, करंति आसायण ते गुरुणं ॥ २ ॥
 पगईए मंदा वि भवंति एगे, डहरा वि अ जे सुअबुद्धोववेआ ।
 आचारमंता गुणसुट्ठिअप्पा, जेहीलिआ सिहिरिव भास कुज्जा ॥ ३ ॥
 जे आवि नागं डहरं ति नच्चा, आसायए से अहिआय होइ ।
 एवारियअं पि हु हीलयंतो, निअच्छई आइपहं खु मंदो (दे) ॥ ४ ॥
 आसीविसो वावि परं सुरुट्ठो, किं जीवनासाउ परं न कुज्जा ।
 आयरिआया पुण अप्पसन्ना, अबोहिआसायण नत्थि मुक्खो ॥ ५ ॥
 जो पावगं जलिअमवक्कमिज्जा, आसीविसं वा वि हु कोवइज्जा ।
 जो वा विसं खायइ जीविअट्ठी, एसोवमासायणगा गुरुणं ॥ ६ ॥
 सिआ हु से पावय नो डहिज्जा, आसीविसो वा कुविओ न भक्खे ।
 सिआ विसं हालहलं न मारे, न आवि मुक्खो गुरुहीलणाए ॥ ७ ॥
 जो पवयं सिरसा भित्तुमिच्छे, सुत्तं व सीहं पडिबोहइज्जा ।
 जो वा दए सत्तिअग्गे पहारं, एसोवमासायणया गुरुणं ॥ ८ ॥
 सिआ हु सीसेण गिरिं पि भिंदे, सिआ हु सीहो कुविओ न भक्खे ।
 सिआ न भिंदिज्ज व सत्तिअग्गं, न आवि मुक्खो गुरुहीलसाए ॥ ९ ॥
 आयरिअपाया पुण अप्पसन्ना, अबोहिआसायण नत्थि मुक्खो ।
 तम्हा अणाबाहसुहाभिकंखी, गुरुप्पसायाभिमुहो रमिज्जा ॥ १० ॥
 जहाहिअग्गी जलणं नमंसे, नाणाहुईमंतपयाभिसित्तं ।

एवायरिअं उवचिद्धुज्जा, अणंतनाणोवगओ वि संतो ॥ ११ ॥
 जस्संतिए धम्मपयाइ सिक्खे, तस्संतिए वेणइयं पउंजे ।
 सक्कारए सिरसा पंजलीओ, कायगिरा भो मणसा अ निच्चं ॥ १२ ॥
 लज्जा दया संजमवंभचेरं, कल्लाणभागिस्स विसोहिठाणं ।
 जे मे गुरु सययमणुसासयंति, तेहिं गुरु सययं पूजयामि ॥ १३ ॥
 जहा निसंते तवणच्चिमाली, पभासई केवलभारहं तु ।
 एवायरिओ सुअसीलवुद्धिए, विरायई सुरमज्जे व इंदो ॥ १४ ॥
 जहा ससी कोमुइजोगजुत्तो, नक्खत्ततारागणपरिवुडप्पा ।
 खे सोहई विमले अब्भमुक्के, एवं गणी सोहइ भिक्खुमुज्जे ॥ १५ ॥
 महागरा आयरिआ महेसी, समाहिजोगे सुअसीलवुद्धिए ।
 संपाविउक्कामे अणुत्तराई, आराहए तोसइ धम्मकामी ॥ १६ ॥
 सुच्चा ण मेढावी सुभासिआई, सुस्ससए आयरिअप्पमत्तो ।
 आराहइत्ताण गुणे अणेगे, से पावई सिद्धिमणुत्तरं ति वेमि ॥ १७ ॥
 ॥ इअ विणयसमाहिज्जयणे पढमो उद्देसो समत्तो ॥

मूलाउ खंघप्पभवो दुमस्स, खंधाउ पच्छा समुविति साहा ।

साहप्पसाहा विरुहंति पत्ता, तओ सि (से) पुप्फं च फलं रसो अ ॥ १ ॥

एवं धम्मस्स विणओ, मूलं परमो अ से मुक्खो, जेण किंतिं सुअं सिद्धं, नीसेसं चाभिगच्छइ ॥ २ ॥
 जे अ चंडे मिए थद्धे, दुवाई नियडी सढे । वुज्झइ से अविणीअप्पा, कट्ठं सोअगयं जहा ॥ ३ ॥
 विणयम्मि जो उवाएणं, चोइओ कुप्पइ नरो । दिव्वं सो सिरिमिज्जंति, दंडेण पडिसेहिए ॥ ४ ॥
 तहेव अविणीअप्पा, उववज्झा हया गया । दीसंति दुहमेहंता, आभिओगमुवट्ठिआ ॥ ५ ॥
 तहेव सुविणीअप्पा, उववज्झा हया गया । दीसंति सुहमेहंता, इड्ढिं पत्ता महायसा ॥ ६ ॥
 तहेव अविणीअप्पा, लोगम्मि नरनारिओ । दीसंति दुहमेहंता, छाया तं विगलिंदिआ ॥ ७ ॥
 दंडसत्थपरिज्जुन्ना, असब्भवयणेहि अ । कलुणा विवन्नच्छंदा, खुप्पिवासपरिगगया ॥ ८ ॥
 तहेव सुविणीअप्पा, लोगंसि नरनारिओ । दासंति सुहमेहंता, इड्ढिं पत्ता महायसा ॥ ९ ॥
 तहेव अविणीअप्पा, देवा जक्खा अ गुज्झगा । दीसंति दुहमेहंता, आभिओगमुवट्ठिआ ॥ १० ॥
 तहेव सुविणीअप्पा, देवा जक्खा अ गुज्झगा । दीसंति सुहमेहंता, इड्ढिं पत्ता महायसा ॥ ११ ॥
 जे आयरिअउवज्झायाणं, सुस्ससावयणं करे । तेसिं सिक्खा पवड्ढंति, जलसित्ता इव पायवा ॥ १२ ॥
 अप्पणट्ठा परट्ठा वा, सिप्पा णेउणिआणि अ । गिहिणो उवभोगट्ठा, इहलोगस्स कारणा ॥ १३ ॥
 जेण वंधं वहं घोरं, परिआवं च दारुणं । सिक्खमाणा निअच्छंति, जुत्ता ते ललिइंदिआ ॥ १४ ॥
 ते वि तं गुरु पूअंति, तस्स सिप्पस्स कारणा । सक्कारंति नमंसंति, तुट्ठा निर्देसवत्तिणो ॥ १५ ॥
 किं पुण जे सुअग्गाही, अणंतहिअकामए । आयरिआ जं वए भिक्खू, तम्हा तं नाइवत्तए ॥ १६ ॥

नीअं सिज्जं गइं ठाणं, नीअं च आसणाणि अ । नीअं च पाए वंदिज्जा, नीअं कुज्जा अ अंजलिं ॥ १७ ॥
 संघट्टइत्ता काएणं, तहा उवहिणामवि । खमेह अवराहं मे, वइज्ज न पुणु त्ति अ ॥ १८ ॥
 दुग्गओ वा पओएणं, चोइओ वहइ रहं । एवं दुबुद्धि किच्चाणं, वुत्तो वुत्तो पकुवइ ॥ १९ ॥
 आलवंते लवंते वा, न निसिज्जाए पडिस्सुणे । मुत्तूण आसणं धीरो, सुस्ससाए पडिस्सुणे ॥ २० ॥
 कालं छंदोवयारं च, पडिलेहिताण देउहिं । तेण तेण उवाएण, तं तं संपडिवायए ॥ २१ ॥
 विवति अविणीअस्स, संपत्ती विणिअस्स य । जस्सेयं दुहओ नायं, सिक्खं से अभिगच्छइ ॥ २२ ॥

जे आवि चंडे मइइड्डिगारवे, पिमुणे नरे साहसडीणपेसणे ।

अदिट्ठधम्मे विणए अकोविए, असंविभागी न हु तस्स मुक्खो ॥ २३ ॥

निदेसविच्ची पुण जे गुरुणं, सुअत्थधम्मा विणयम्मि कोविआ ।

तरित्तु ते ओधमिणं दुरुत्तरं, खवित्तु कम्मं गइमुत्तमं गया ॥ २४ ॥

त्ति वेमि इअ विणयसमाहिणामज्झयणे वीओ उदेसो समत्तो ॥

आयरिअं(अ) अग्गिमिवाहिअग्गी, सुस्ससमाणो पडिजागरिज्जा ।

आलोइअं इंगिअमेव नच्चा, जो छंदमाराहयई स पुज्जो ॥ १ ॥

आयारमट्ठा विणयं पउंजे, सुस्ससमाणो परिणिज्ज वक्कं ।

जहोवइट्ठं अभिकंखमाणो, गुरुं च नासायइ जे स पुज्जो ॥ २ ॥

रायणिएसु विणयं पउंजे, डहरा वि अ जे परिआयजिट्ठा ।

नीअत्तणे वट्ठइ सच्चवई, ओवायवं वक्करे स पुज्जो ॥ ३ ॥

अन्नायउछं चरई विसुद्धं, जवणट्ठया समुआणं च निच्चं ।

अलद्धुअं नो परिदेव इज्जा, लद्धुं न विक्कथई स पुज्जो ॥ ४ ॥

संथारसिज्जासणभत्तपाणे, अपिच्छया अइलाभे वि संते ।

जो एवमप्पाणभितीसइज्जा, संतोसपाहन्नए स पुज्जो ॥ ५ ॥

सका सहेउं आसाइ कंटया, अओमया उच्छहया नरेणं ।

अणासए जो उ सहिज्ज कंटए, वईमए कन्नसरे स पुज्जो ॥ ६ ॥

मुहुत्तदुक्खा उ हवंति कंटया, अओमया ते वि तओ सुउद्धरा ।

वायादुरुत्ताणि दुरुद्धराणि, वेराणुबंधीणि मयुब्भयाणि ॥ ७ ॥

समावयंता वयणाभिघाया, कन्नंगया दुम्मणिअं जाणंति ।

धम्मू त्ति किच्चा परमग्गसूरे, जिहदिए जो सहई स पुज्जो ॥ ८ ॥

अवण्णवायं च परम्महस्स, पच्चक्खओ पडिणीअं च भासं ।

ओहारणि अप्पिअकारणि च, भासं न भासिज्ज सया स पुज्जो ॥ ९ ॥

अलोलए अक्कुहए अमाई, अपिमुणे आवि अदीणविच्ची ।

नो भावएनो वि अ भाविअप्पा, अकोउहल्ले अ सया स पुज्जो ॥ १० ॥

गुणेहि साहू अगुणेहिऽसाहू, गिण्हाहि साहू गुण मुंचऽसाहू ।
 विआणिआ अप्पगमप्पणं, जो रागदोसेहिं समो स पुज्जो ॥ ११ ॥
 तद्देव डहरं च महल्लगं वा, इत्थी पुमं पव्वइअं गिहिं वा ।
 नो हीलए नो वि अखिंसइज्जा थंभं च कोहं च चए पुज्जो ॥ १२ ॥
 जे माणिआ सयययं माणयंति, जत्तेण कन्नं व निवेसयंति ।
 ते माणए माणरिहे तवस्सी, जिइंदिए सच्चरए स पुज्जो ॥ १३ ॥
 तेसिं गुरुणं गुणसायराणं, सुच्चाण मेहावि सुभासिआइं ।
 चरे मुणी पंचरए तिगुत्तो, चउकसायावगए स पुज्जो ॥ १४ ॥
 गुरुमिह सययं पडिगरिअ मुणी, जिणमयनिउणे अभिगमकुसले ।
 धुणिअ रयमलं पुरेकडं, भासुरमउलं गइं वइ (गय) ॥ १५ ॥

त्ति वेमि ॥ इअ विणयसमाहीए तइओ उद्देसो समत्तो ॥

सुअं मे आउसं-तेणं भगवथा एवमक्खायं । इह खलु थेरेहिं भगवंतेहिं चत्तारि विणयसमा-
 हिठाणा पन्नत्ता । कयरे खलु ते थेरेहिं भगवतेहिं चत्तारि विणयसमाहिठ्ठाणा पन्नत्ता । इमे खलु ते
 थेरेहिं भगवंतेहिं चत्तारि विणयसमाहिठ्ठाणा पन्नत्ता । तंजहा-विणयसमाही, सुअसमाही, तवस-
 माही, आयारसमाही । “विणए सुए अ तवे, आयारे निच्च पंडिआ । अभिरामयंति अप्पाणं, जे
 भवंति जिइंदिआ” चउव्विहा खलु विणयसमाही भवइ । तंजहा-अणुसासिज्जतो, सुस्ससइ । सम्मं
 पडिवज्जइ । वयंमाराहइ । न य भवइ अत्तसंपगगहिए । चउत्थं पयं भवइ । भवइ अ इत्थ सिलोगो ॥
 “पेहेइ हिसाणुसासणं, सुस्ससइ तं च पुणो अहिट्टिए । न य माणमएण मज्जइ, विणयसमाहिआ-
 ययट्टिए” ॥ २ ॥ चउव्विहा खलु सुअसगाही भवइ । तंजहा-सुअं मे मविस्सइ त्ति अज्झाइअव्वं
 भवइ । एगग्गचित्तो भविस्सामि त्ति अज्झाइअव्वं भवइ । अप्पाणं ठावइस्सामि त्ति अज्झाइअव्वं
 भवइ । ठिओ परं ठावइस्सामि त्ति अज्झाइअव्वं भवइ । चउत्थं पयं भवइ । भवइ अ इत्थ सिलोगो ॥
 “नाणमेगग्गचित्तो अ, ठिओ अ ठावइ परं । सुआणि अ अहिज्जित्ता, रओ सुअसाहिए” ॥ ३ ॥
 चउव्विहा खलु तवसमाही भवइ । तंजहा-नो इहलोगट्टयाए तवमहिट्टिज्जा, नो परलोगट्टयाए तव-
 महिट्टिज्जा, नो कित्तिवन्नसइसिलोगट्टयाए तवमहिट्टिज्जा, नन्नत्थ निज्जरट्टयाए तवमहिट्टिज्जा ।
 चउत्थं पयं भवइ । भवइ अ इत्थ सिलोगो ॥ “विविहगुणतवोरए, निच्चं भवइ थिरासए निज्जर-
 ट्टिए । तवसा धुणइ पुराणपावगं, जुत्तो सया तवसमाहिए” ॥ ४ ॥ चउव्विहा खलु आयारसमाही
 भवइ । तंजहा-नो इहलोगट्टयाए आयारमहिट्टिज्जा, नो नो परलोगट्टयाए आयारमहिट्टिज्जा, नो
 कित्तिवन्नसइसिलोगट्टयाए आयारमहिट्टिज्जा, नन्नत्थ आरहंतेहिं हेऊहिं आयारमहिट्टिज्जा । चउत्थं
 पयं भवइ । भवइ अ इत्थ सिलोगो । “जिणवयणरए अतितणे, पडिपुन्नाययमाययट्टिए । आयार-
 समाहिसंवुडे, भवइ अ दंते भावसंघए ॥ ४ ॥ अभिगम चउरो समाहिओ, सुविसुद्धो सुसमाहिअ-
 प्पणो । विउलहिअं सुद्दावहं पुणो, कुव्वइ अ सो पयखेममप्पणो ॥ ६ ॥ जाइमरणाओ मुच्चइ इत्थत्थं

च चण्ड सवसो । सिद्धे वा हवइ सासए, देवे वा अप्परए महिङ्गिए ॥ ७ ॥

त्ति बेमि ॥ इअ विणयसमाही नाम चउत्थो उदेसो नवममज्झयणं समत्तं ॥ ९ ॥

॥ अह भिक्खू नामं दसममज्झयणं ॥

तिक्खम्ममाणाइअ बुद्धवयणे, निच्चं चित्तसमाहिओ हविज्जा ।
 इत्थीण वसं न आवि गच्छे, वंतं नो पडिआवइ जे स भिक्खू ॥ १ ॥
 पुढविं न खणे न खणावए, सीओदगं न पिए न पिआवए ।
 अगणि सत्थं जहा सुनिसिअं, तं न जले न जलावए जे स भिक्खू ॥ २ ॥
 अनिलेण न वीए न वीयावए, हरियाणि न छिंदे न छिंदावए ।
 वीआणि सया विवज्जयंतो, सचित्तं नाहारए जे स भिक्खू ॥ ३ ॥
 वहणं तसथावराणं होइ, पुढवितणकट्टुनिस्सिआणं ।
 तम्हा उदेसिअं न भुंजे नो वि, पए न पयावए जे स भिक्खू ॥ ४ ॥
 रोइअ नायपुत्तवयणे, अत्तसमे मन्निज्ज छप्पि काए ।
 पंच य फासे महवयाइं, पंचासवसंवरे जे स भिक्खू ॥ ५ ॥
 चत्तारि वमे सया कसाए, धुवजोगी हविज्ज बुद्धवयणे ।
 अहणे निज्जायरुवरयए, गिहिजोगं परिज्जए जे स भिक्खू ॥ ६ ॥
 सम्मदिट्ठी सया अमूढे, अत्थि हु नाणे तवे संजमे अ ।
 तवसा धुणइ पुराणपावगं, मणवयकायसुसंबुडे जे स भिक्खू ॥ ७ ॥
 तहेव असणं पाणगं वा, विविहं खाइमसाइमं लभित्ता ।
 होही अट्ठो सुए परे वा, तं न निहे न निहावए जे स भिक्खू ॥ ८ ॥
 तहेव असणं पाणगं वा, विविहं खाइमसाइमं लभित्ता ।
 छंदिअ साहम्मिआण भुंजे, भुत्ता सज्जायरए जे स भिक्खू ॥ ९ ॥
 न य वुग्गहिअं कहं कहिज्जा, न य कुप्पे निहुइंदिए पसंते ।
 संजमधुवजोगजुत्ते, उवसंते उवहेडए जे स भिक्खू ॥ १० ॥
 जो सहइ हु गामकंटए, अकोसपहारतज्जणाओ अ ।
 भयभेरवसहसप्पहासे, समसुहदुक्खसहे अ जे स भिक्खू ॥ ११ ॥
 पडिमं पडिवज्जिआ समाणे, नो भायए भयभेरवाइं दिस्स ।
 विविहगुणतवोरए अ निच्चं, न सरीरं चाभिकंखए जे स भिक्खू ॥ १२ ॥
 असइं वोसिट्ठचत्तदेहे, अकुट्ठे व हए लूसिए वा ।
 पुढविसमे मुणीइविज्जा, अनिआणे अकोउहल्ले जे स भिक्खू ॥ १३ ॥
 अभिभूअ क्काएण परीसद्दाइं, समुद्धरे जाइपहाउ अप्पयं ।
 विउत्तु जाईमरणं महब्भयं, तवे रए सामणिए जे स भिक्खू ॥ १४ ॥

हत्थसंजए पायसंजए, वायसंजए संजइदिए ।
 अज्झप्परए सुसमाहिअप्पा, सुत्तत्थं च विआणइ जे स भिक्खू ॥ १५ ॥
 उवहिम्मि अमुच्छिए अगिद्धे, अन्नायउंछं पुलनिप्पुलाए ।
 कयविकयसन्निहिओ विरए, सबसंगावगए अ जे स भिक्खू ॥ १६ ॥
 अलोल(लु)भिक्खू न रसेसु गिज्जे, उंछं चरे जीविअनाभिकंखी ।
 इड्ढिं च सक्कारण पूअणं च, चए ठिअप्पा अणिहे जे स भिक्खू ॥ १७ ॥
 न परं वइज्जासि अयं कुसीले, जेणं च कुप्पिज्ज न तं वइज्जा ।
 जाणिअ पत्तेअं पुन्नपावं अत्ताणं न समुक्कसे जे स भिक्खू ॥ १८ ॥
 न जाइमत्ते न य रूवमत्ते, न लाभमत्ते न सुएण मत्ते ।
 मयाणि सद्वाणि विवज्जइत्ता, धम्मज्झाणरए जे स भिक्खू ॥ १९ ॥
 पवेअए अज्जपयं महासुणी, धम्मे ठिओ ठावयइ परं पि ।
 निक्खम्म वज्जिज्ज कुसीललिंगं, न आवि हासं कुहए जे स भिक्खू ॥ २० ॥
 तं देहवासं असुइं असासयं, सया चए निच्चहिअट्ठिअप्पा ।
 छिंदित्तु जाइमरणस्स बंधणं, उवेइ भिक्खू अपुणागमं गइं ॥ २१ ॥
 त्ति वेमि ॥ इअ भिक्खु नामं दसमज्झयणं समत्तं ॥

॥ अह रइवक्का पढमा चूलिआ ॥

इह खलु भो पवइएण उप्पण्णदुक्खेणं संजमे अरइसमावन्नचित्तेणं ओहाणुप्पेहिणा अणोहाइएणं
 चेव हयरस्सिगयंकुसपोयपडागाभूआइं इमाइं अट्टारस ठाणाइं सम्मं संपडिलेहिअवाइं भवन्ति । तंजहा
 हं भो ! दुस्समाइ दुप्पजीवी ॥ १ ॥ लहुसगा इत्तरिआ गिहीणं कामभोगा ॥ २ ॥ भुज्जो अ साय-
 बहुला मणुस्सा ॥ ३ ॥ इमे अ मे दुक्खे न चिरकालोवट्टाइ भविस्सइ ॥ ४ ॥ ओमजणपुरक्कारे
 ॥ ५ ॥ वंतस्स य पडिआयणं ॥ ६ ॥ अहरगइवासोवसंपया ॥ ७ ॥ दुल्लहे खलु भो ! गिहीणं धम्मे
 गिहवासे, निरुवक्केसे परिआए ॥ ११ ॥ बंधे गिहवासे, मुक्खे परिआए ॥ १२ ॥ सावज्जे गिहवासे,
 अणवज्जे परिआए ॥ १३ ॥ बहुसाहारणा गिहीणं कामभोगा ॥ १४ ॥ पत्तेअं पुन्नभावं ॥ १५ ॥
 अणिच्चे खलु भो ! मणुआण जीविए कुसग्गजलविंदुचंचले ॥ १६ ॥ बहं च खलु भो ! पावं कम्मं पगडं
 ॥ १७ ॥ पावाणं च खलु भो ! कडाणं कम्माणं पुडिं दुच्चिन्नाणं दुप्पडिकंताणं वेइत्ता मुक्खो नत्थि
 अवेइत्ता तवसा वा झोसइत्ता ॥ १८ ॥ अट्टारसमं पयं भवइ, भवइ अ इत्थ सिलोगो—
 जया य चयई धम्मं, अणज्जो भोगकारणा । से तत्थ मुच्छिए बाले, आयइं नावबुज्जई ॥ १ ॥
 जया ओहाविओ होइ, इंदो वा पडिओ छमं । सबधम्मपरिभट्टो, स पच्छा परितप्पइ ॥ २ ॥
 जया अ वंदिमो होइ, पच्छा होइ अवंदिमो । देवया व चुआ ठाणा, स पच्छा परितप्पइ ॥ ३ ॥
 जया अ पूइमो होइ, पच्छा होइ अपूइमो, राया व रज्जपव्वभट्टो, स पच्छा परितप्पइ ॥ ४ ॥

जया अ माणिमो होइ, पच्छाहोइ अमाणिमो । सिट्ठिब कबडे छूढो, स पच्छा परितप्पइ ॥ ५ ॥
जया अ थेरओ होइ, समइकंतजुवणो । मच्छुब गलिं गलित्ता, स पच्छा परितप्पइ ॥ ६ ॥
जया अ कुकुडुंबस्स, कुतत्तीहिं विहम्मइ । हत्थी व बंधणे बद्धो, स पच्छा परितप्पइ ॥ ७ ॥
पुत्तदारपरिकिन्नो, मोहसंताणसंतओ । पंकोसन्नो जहा नागो, स पच्छा परितप्पइ ॥ ८ ॥
अज्ज आहं गणी हुंतो, भाविअप्पा बहुस्सुओ । जइ हंरमंतो परिआए, सामन्ने जिणदेसिए ॥ ९ ॥
देवलोगसमाणो अ, परिआओ महेसिणं । रयाणं, अरयाणं च, महानरयसारिसो ॥ १० ॥

अमरोवमं जाणिअ सुक्खमुत्तमं, रयाण परिआए तहारयाणं ।
निरओवमं जाणिअ दुक्खमुत्तमं, रमिज्ज तम्हा परिआयपंडिए ॥ ११ ॥
धम्माउ भट्ठं सिरिओववेयं, जन्नगिग विज्झायमिक्खप्पतेअं ।
हीलंति णं दुव्विहिअं कुसीला, दादुद्धिअं घोरविसं व नागं ॥ १२ ॥
इहेव धम्मो अयसो अकित्ती, दुन्नामधिज्जं च पिहुज्जणम्मि ।
चुअस्स धम्माउ अहम्मसेविणो, संभिन्नवित्तस्स य हिट्ठओ गई ॥ १३ ॥
भुंजितु भोगाइं पसज्झ चेअसा, तहाविहं कट्ठु असंजमं बहुं ।
गइं च गच्छे अणहिज्झअं दुहं, बोही अ से नो सुलहा पुणो पुणो ॥ १४ ॥
इमस्स ता नेरइअस्स जंतुणो, दुहोवणीअस्स किलेसवत्तिणो ।
पलिओवमं झिज्जइ सागरोवमं, किमंग पुण मज्झ इमं मणोदुहं ॥ १५ ॥
न मे चिरं दुक्खमिणं भविस्सइ, असासया भोगपिवास जंतुणो ।
न चे सरीरेण इमेण विस्सइ, अविस्सई जीविअपज्जवेण मे ॥ १६ ॥
जस्सेवमप्पा उ हविज्ज निच्छिओ, चइज्ज देहं न हु धम्मसासणं ।
तं तारिमं नो पइलित्ति इंदिआ, उवित्ति वाया व सुदंसणं गिरिं ॥ १७ ॥
इच्चेव संपस्सिअ बुद्धिमं नरो, आयं उवायं विविहं विआणिआ ।
काएण वाया अहु माणसेणं तिगुत्तिगुत्तो जिणवयणमहिट्ठिज्जासि ॥ १८ ॥
त्ति बेमि ॥ इअ रइवक्का पढमा चूला समत्ता ॥ १ ॥

॥ अह विवित्तचरिया वीआ चूलिआ ॥

चूलिअं तु पवक्खामि, सुअं केवलभासिअं । जं सुणित्तु सुपुण्णाणं, धम्मे उप्पज्जए मई ॥ १ ॥
अणुसोअपट्टिए बहुज्जणम्मि परिसोअलद्धलक्खेणं । पडिसोअमेव अप्पा, दायवो होउकामेणं ॥ २ ॥
अणुसोअसुहो लोओ, पडिसोओ आसवो सुविहिआणं । अणुसोओ संसारो, पडिसोओ तस्स उत्तारो ॥ ३ ॥
तम्हा आयापरक्कमेण संवरसमाहिबहुलेणं । चरिआ गुणा अ नियमा अ, हुंति साहूण दट्ठवा ॥ ४ ॥

अणिअवासो समुआणचरिआ, अन्नायउल्लं पयरिकया अ ।
अप्पोवही कलहविवज्जणा अ, विहारचरिआ इसिणं पसत्था ॥ ५ ॥
आइन्नओ माणविवज्जणा अ, ओसन्नदिट्ठाहडभत्तपाणे ।

संसद्वकपेण चरिज्ज भिक्खू, तज्जायसंसद्व जई जइज्जा ॥ ६ ॥
 अमज्जमंसासि अमच्छरीआ, अभिक्खणं निव्विगइं गया अ ।
 अभिक्खणं काउस्सगगकारी, सज्झायजोगे पयओ हविज्जा ॥ ७ ॥
 न पडिन्नविज्जा सयणासणाइं, सिज्जं निसिज्जं तह भत्तपाणं ।
 गामे कुले वा नगरे व देसे, ममत्तभावं न कहिं पि कुज्जा ॥ ८ ॥
 गिहिणो वेआवडिअं न कुज्जा, अमिवायणं वंदणपूअणं वा ।
 असंकिलिट्ठेहिं समं वसिज्जा, मुणी चरित्तस्स जओ न हाणी ॥ ९ ॥
 न या लभेज्जा निउणं सहायं, गुणाहिअं वा गुणओ समं वा ।
 इक्को वि पावाइं विवज्जयंतो, विहरिज्ज कामेसु असज्जमाणो ॥ १० ॥
 संवच्छरं वा वि परं पमाणं, बीअं च वासं न तहिं वसिज्जा ।
 सुत्तस्स मग्गेण चरिज्जभिक्खू, सुत्तस्स अंत्यो जह आणवेइ ॥ ११ ॥
 जो पुव्वरत्तावरत्तकाले, संपिक्खए अप्पगमप्पएणं ।
 किं मे कडं किं च मे किच्चसेसं, किं सकणिज्जं न समायरामि ॥ १२ ॥
 किं म परा पासइ किंच अप्पा, किं वाहं खलिअं न विवज्जयामि ।
 इच्चेव सम्मं अणुपासमाणो, अणागयं नो पडिबंध कुज्जा ॥ १३ ॥
 जत्थेव पासे कइ दुप्पउत्तं, काएण वाया अदु माणसेण ।
 तत्थेव धीरो पडिसाहरिज्जा, आइन्नओ खिप्पमिव कखलीणं ॥ १४ ॥
 जस्सेरिसा जोग जिइदिअस्स, धिईमओ सप्पुरिसस्स निच्चं ।
 तमाहु लोए पडिबुद्धजीवी, सो जीअइ संजमजीविणं ॥ १५ ॥
 अप्पा खलु सययं रक्खिअव्वो, सव्विदिएहिं सुसमाहिएहिं ।
 अरक्खिअओ जाइपहं उवेइ, सुरक्खिअओ सव्वदूहाण मुच्चइ ॥ १६ ॥
 त्ति बेमि ॥ इअ विवित्तचरिआ बीआ चूला समत्ता ॥

॥ इअ दसवेआलिअं सुत्तं समत्तं ॥

॥ श्रीमद्देवऋद्धिगणिक्षमाश्रमणप्रणीत ॥

श्री नन्दीसूत्र मूलपाठः ।

जयइ जग जीव जोणी वियाणओ । जगगुरु जगाणंदो ॥ जगणाहो जगबंधू, जयइ जगप्पि-
यामहोभयवं ॥ १ ॥ जयइ सुआणं पभवो । तिथ्यथराणं अपच्छिमो जयइ ॥ जयइ गुरुलोगाणं ।
जयइ महप्पा महावीरो ॥ २ ॥ भदं संघं जगुज्जोयगस्स । भदं जिणस्स वीरस्स ॥ भदं सुरासुरनमं-
सियस्स । भदं धुरयस्स ॥ ३ ॥ गुणभवणगहण । सुयरयण भरियदंसणविसुद्धरत्थागा संघ नगर
भदं ते । अखंड चारित्तपागारा ॥ ४ ॥ संजम तव तुंवारयस्स । नमो सम्मत्त पारियल्लस्स ॥
अप्पडिचक्कस्स जओ होउ सया संघचक्कस्स ॥ ५ ॥ भदं सील पडागूसियस्स । तव नियम तुरय
जुत्तस्स ॥ संघरहस्स भगवओ । सज्झाय सुनंदिघोसस्स ॥ ६ ॥ कम्मरय जलोह विणिग्गयस्स ।
सुयरयण दीहनालस्स ॥ पंच महव्वय थिरकन्नियस्स । गुणकेसरालस्स ॥ ७ ॥ सावग जण महुअरि
परिवुडस्स । जिण सूर तेय बुद्धस्स ॥ संघपउमस्स भदं । समण गण सहस्स पत्तस्स ॥ ८ ॥ तव
संजम मयलंछण । अकिरिय राहुमुह दुद्धरिसनिच्चं । जय संघ चंद । निम्मल सम्मत्त विसुद्ध जो-
ण्हागा ॥ ९ ॥ पर तिथिय गह पढ नासगस्स । तवतेय दित्त लेसस्स ॥ नाणु ज्जोयस्स जए भदं
दम संघ सूरस्स ॥ १० ॥ भदं धिइ वेला परिगयस्स । सज्झाय जोग मगरस्स ॥ अक्खोहस्स भग-
वओ । संघ समुदस्स रुद्धस्स ॥ ११ ॥ सम्म हंसण वर वड्ढर दढ रुद्ध गाढावगाढ पेढस्स ॥ धम्म
वररयण मंडिय चामीयर मेहलागस्स ॥ १२ ॥ निय मूसिय कणय सिलायलुज्जल जलंत चित्तकू-
डस्स ॥ नंदण वण मणहर सुरभि सील गंधुद्धुमायस्स ॥ १३ ॥ जीवदया सुंदर कंद रुद्धरिय
मुणिवर मइंद इन्नस्स ॥ हेउ सय धाउ पगलंत रयणदित्तोसहि गुहस्स ॥ १४ ॥ संवर वर जल पग
लिय उज्झर पविराय माणहारस्स ॥ सावग जण पउर रवंत मोर नच्चंत कुहरस्स ॥ १५ ॥ विणय
नय पवर मुणिवर फुरंत विज्जुज्जलंत सिहरस्स । विविह गुण कप्प रुक्खग फलभर कुसुमाउल
वणस्स ॥ १६ ॥ नाण वर रयण दिप्पंत कंत वेरुलिय विमल चूलस्स ॥ वंदामि विणय पणओ
संघ महामंदर गिरिस्स ॥ १७ ॥ गुण रयणुज्जल कडयं सील सुगंधि तव मंडिउद्देसं ॥ सुयवारसं-
गसिहरं संघ महामंदरं वंदे ॥ १८ ॥ नगर रह चक्क पउमे चंदे सूरि समुह मेरुम्मि ॥ जो उवमि-
ज्जइ सययं तं संघगुणायरं वंदे ॥ १९ ॥ वंदे उसभं अजियं संभव मभिनंदण सुमइ सुप्पंभ सुपासं ॥

ससि पुष्पदंत सीयल सिजंसं वासुपुजं च ॥ २० ॥ विमल मणंत य धम्मं सन्ति कुंथुं अरं च मल्लि-
 च ॥ मुनिसुवय नमिनेमिं पासं तह वद्धमाणं च ॥ २१ ॥ पढमत्थि इंदभूइ बीए पुणहोइ अग्गिभू-
 इत्ति ॥ तईए य वाउभूई तओ वियत्ते सुहम्मेय ॥ २२ ॥ मंडिअ मोरिय पुत्ते अकंपिऐ चेव अयल
 भायाय ॥ मे यज्जेय पहासेय गणहरा हुंति वीरस्स ॥ २३ ॥ निव्वुइ पह सासणयं जयइ सया सव्व
 भाव देसणयं ॥ कु समय मय नासणयं जिणिंदवर वीर सासणयं ॥ २४ ॥ सुहम्मं अग्गिवेसाणं जंबु-
 नामं च कासवं पभवं ॥ कच्चायणं वंदे वच्छं सिज्जंभवं तथा ॥ २५ ॥ जसभदं तुंगियं वंदे संभूयं
 चेव माढरं ॥ भद्वाहुं च पाइन्नं थूलभदं च गोयमं ॥ २६ ॥ ऐलावच्चसगोत्तं वंदामि महागिरिं
 सुहत्तिं च ॥ तत्तो कोसियगोत्तं बहुलस्स सरिव्वयं वन्दे ॥ २७ ॥ हारिय गुत्तं साइं च वंदिमो
 हारियं च सामज्जं ॥ वन्दे कोसिय गोत्तं संडिल्लं अज्ज जीयधरं ॥ २८ ॥ तिसमुदखायकित्तिं दीव
 समुद्देसु गहिय पेयालं ॥ वंदे अज्ज समुदं अक्खुभिय समुद्दगंभीरं ॥ २९ ॥ भणगं करगं झरगं
 पभावगं णाणदंसण गुणाणं ॥ वंदामि अज मंगुं सुय सागर पारगं धीरं ॥ ३० ॥ वंदामि अज्ज धम्मं
 तत्तो वंदे य भद् गुत्तं च ॥ तत्तोय अज्ज वइरं तव नियम गुणेहिं वइरं समं ॥ ३१ ॥ वंदामि अज्ज
 रक्खिय खमणे रक्खिय चारित्तं सव्वस्से ॥ रयण करडंग भूओ अणुओगो जेहिं ॥ ३२ ॥ नाणम्मि
 दंसण म्मिय तव विणए णिच्च काल मुज्जुत्तं ॥ अज्जं नंदिलखमणं सिरसा वंदे पसन्नमणं ॥ ३३ ॥
 वड्डुउ वायगवंसो जलवंसो अज्ज नागहत्थीणं ॥ वागरण करण भंगिय कम्मपयडी पहाणाणं ॥ ३४ ॥
 जच्चंजण धाउ समप्पहाण मुद्दिय कुवलय निहाणं ॥ वड्डुउ वायगवंसो रेवइनक्खत्त नामाणं ॥ ३५ ॥
 अयलपुरा णिक्खंते कालियसुय आणुओगिए धीरे ॥ बंभदीवगसीहे वायगपय मुत्तमं पत्ते ॥ ३६ ॥
 जेसिं इमो अणु ओगो पयरइ अज्जाविअड्डुठभरहम्मि ॥ बहु नयर निग्गय जसे ते वंदे खंदिलाय-
 रिए ॥ ३७ ॥ तत्तो हिमवन्त महंत विक्रमे धिइ परक्कम मणंते ॥ सज्झाय मणंतधरे हिमवंते वंदि-
 मो सिरसा ॥ ३८ ॥ कालिय सुय अणु ओगस्स धारए धारए य पुव्वाणं ॥ हिमवंत खमा समणे
 वंदे णागज्जुणायरिये ॥ ३९ ॥ मिउमद्दव संपन्ने आणुपुव्वि वायगत्तणं पत्ते ॥ ओहसुय समायारे
 नाज्जुण वायए वंदे ॥ ४० ॥ गोविंदाणं पि नमो अणुओगे विउल धारिणिं दाणं ॥ णिच्चं खंति
 दयाणं परुवणे दुल्लभिं दाणं ॥ ४१ ॥ तत्तो य भूयदिन्नं निच्चं तव संजमे अनिव्विण्णं ॥ पंडिय
 जण सामण्णं वंदामो संजम विहिण्णु ॥ ४२ ॥ करकणगतविय चंपग विमउलवर कमल गब्भ
 सरिव्वे ॥ भविय जणहिययदइए दयागुण विसारए धीरे ॥ ४३ ॥ अड्डु भरहप्पहाणे बहुविह सज्झाय
 सुमुणिय पहाणे ॥ अणुओगिय वर वसभे नाइल कुल वंसनंदिकरे ॥ ४४ ॥ भूयहियअपगब्भे वंदेऽहं
 भूयदिन्न मायरिए ॥ भवभय वुच्छेय करे सीसे नागज्जुण रिसीणं ॥ ४५ ॥ सुमुणिय निच्चा निच्चं
 सुमुणिय सुत्तत्थ धारयं वन्दे ॥ सब्भावुब्भावणया तत्थं लोहिच्चणामाणं ॥ ४६ ॥ अत्थ महत्थ-
 क्खाणिं सुसमण वक्खाण कहण निव्वणिं ॥ पयईए महरवाणिं पयओ पणमामि दूसगणिं ॥ ४७ ॥
 तव नियम सच्च संजम विणयज्जव खंति मद्दवरयाणं ॥ सील गुणगहियाणं अणुओग जुगप्पहाणाणं
 ॥ ४८ ॥ सुकुमाल कोमल तले तेसिं पणमामि लक्खण पसत्थे पाए पावयणीणं पडिच्छ सय एहि
 पणि वइए ॥ ४९ ॥ जे अन्ने भगवन्ते कालिय सुय आणु ओगिए धीरे ॥ ते पणमिऊण सिरसा
 नाणस्स परुवणं वोच्छा ॥ ५० ॥

इति ।

१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२
सेल-घण, कुडग, चालणि, परिपूणग, हंस. महिस, मेसे य, मसग, जल्लग, बिराली जाहग, गो,
१३ १४
मेरी आभीरी ॥ ५१ ॥

“सा समासओ तिविहा पन्नत्ता तंजहा जाणिया, अजाणिया, दुवियड्डा” जाणिया जहा खीर-
मिव, जहा हंसा जे घुट्टन्ति इह गुरुगुण समिद्धा दोसे थ विवज्जंति तं जाणसु जाणियं परिसं ॥ ५२ ॥
अजाणिया जहा-जा होइ पगइमहुरा मियछावय सीह कुक्कुडय भूआ । रयणमिव असंठविया ।
अजाणिया साभवे परिसा ॥ ५३ ॥ दुवियड्डा जह-नय कत्थइ निम्माओ न य पुच्छइ परिभवस्स
दोसेणं । वत्थिववायपुण्णो फुट्टइ गामिल्लयवियड्डो दुवियड्डो ॥ ५४ ॥ (सूत्र) नाणं पञ्चविहं पन्नत्तं,
तंजहा-आभिणि बोहियनाणं सुयनाणं, ओहिनाणं, मणपज्जवनाणं, केवलनाणं ॥ १ ॥ तं समासओ
दुविहं पण्णत्तं, तंजहा-पच्चक्खं च परोक्खं च ॥ सू० २ ॥ से किं तं पच्चक्खं ? पच्चक्खं दुविहं-
पण्णत्तं, तंजहा इंदियपच्चक्खं । नोइंदियपच्चक्खं च ॥ सू० ३ ॥ से किं तं इंदिय पच्चक्खं ? इंदिय-
पच्चक्खं पञ्चविहं पण्णत्तं, तंजहा-सो इंदियपच्चक्खं । चविंखदिय पच्चक्खं । घाणिंदिय पच्चक्खं ।
जिब्भिंदिय पच्चक्खं । फासिंदिय पच्चक्खं । सेतं इंदियपच्चक्खं ॥ सू० ४ ॥ से किं तं नोइंदियप-
च्चक्खं ? नोइंदियपच्चक्खं तिविहं पण्णत्तं तंजहा-ओहिनाण पच्चक्खं । मणपज्जवनाण पच्चक्खं ।
केवलनाण पच्चक्खं ॥ ५ ॥ से किं तं ओहिनाण पच्चक्खं ? ओहिनाण पच्चक्खं दुविहं पण्णत्तं,
तंजहा-भवपच्चइयं च खा ओवसमियं च ॥ ६ ॥ से किं तं भवपच्चइयं ? भवपच्चइयं दुण्हं, तंजहा-
देवाणय नेरइयाणय ॥ ७ ॥ से किं तं खा ओवसमियं ? स्वा ओवसमयं दुण्हं, तंजहा-मणूसाण
य पंचेदिय तिरिक्ख जोणियाण य । को हेऊ खाओवसमियं ? खाओवसमियं तयावरणि ज्ञाणं
कम्माणं उदिण्णाणं खएणं अणुदिण्णाणं उवसमेणं ओहिनाणं समुप्पज्जइ ॥ सू० ८ ॥ अहवा गुण-

पडिवन्नस्स अणगारस्स ओहिनाणं समुप्पज्जइ तं समासओ छविहं पण्णत्तं, तंजहा-आणुगामियं,

२ ३ ४ ५ ६
अणाणुगामियं, वड्डमाणयं, हीयमाणयं, पडिवाइयं, अपडिवाइयं ॥ ६ ॥ से किं तं आणुगामियं
आणुगामियं ओहिनाणं दुविहं पण्णत्तं, तंजहा-अंतगयं च मज्झगयं च । से किं तं अंतगयं ?
अंतगयं तिविहं पण्णत्तं तंजहा पुरओ अंतगयं ? मग्गओ अंतगयं । पासओ अंतगयं से किं तं पुरओ
अंतगयं ? पुरओ अंतगयं-से जहा नामए केइ पुरिसे उक्कवा चडुलियं वा अलायं वा
मणिं वा पईवं वा जोइं वा पुरओ काउं पणुल्लेमाणे २ गच्छेज्जा, से तं पुरओ अंतगयं । से किं तं
मग्गओ अंतगयं ? मग्गओ अंतगयं से जहानामए केइ पुरिसे उक्कं वा चडुलियं वा अलायं वा
मणिं वा पईवं वा जोइं वा मग्गओ काउं अणुल्लेमाणे २ गच्छिज्जा, से तं अंतगयं । से किं तं
पासओ अंतगयं ? पासओ अंतगयं से जहानामए केइ पुरिसे उक्कं वा चडुलियं वा अलायं वा मणिं
वा पईवं वा जोइं वा पासओ काउं परिकइडे माणे २ गच्छिज्जा, से तं पासओ अंतगयं से तं अंत-
गयं । से किं तं मज्झगयं ? मज्झगयं से जहा नामए केइ पुरिसे उक्कं वा चडुलियं वा अलायं वा

मणिं वा पईवं वा जोईं वा मत्थए काउं समुव्वह माणे २ गच्छिज्जा सेतं मज्झगयं । अंतगयस्स मज्झगयस्स य को पइविसेसो । पुरओ अंतगएणं ओहि नाणेणं पुरओ चेव संखिज्जाणि वा असंखिज्जाणि वा जोयणाईं जाणइ पासइ मग्गओ अंतगएणं ओहिनाणेणं मग्गओ चेव संखिज्जाणि वा असंखिज्जाणि वा जोयणाईं जाणइ पासइ । पासओ अंतगएणं ओहिनाणेणं पासओ चेव संखिज्जाणि वा असंखिज्जाणि वा जोयणाईं जाणइ पासइ । मज्झगएणं ओहिनाणेणं सबओ समंता संखिज्जाणि वा असंखिज्जाणि वा जोयणाईं जाणइ पासइ । से तं अणुगामियं ओहिनाणं ॥ १० ॥ से किं तं अणुगामियं ओहिनाणं अणुगामियं ओहिनाणं से जहानामए केइ पुरिसे एगं महंतं जोइट्ठाणं काउं तस्सेव जोइट्ठाणस्स परिपेरं तेहिं परिपेरंतेहिं, परिघोले माणे परिघोलेमाणे तमेव जोइट्ठाणं पासइ, अन्नत्थगए न जाणइ न पासइ एवामेव अणुगामियं ओहिनाणं जत्थेव समुप्पज्जइ तत्थेव संखिज्जाणि वा असंखिज्जाणि वा संबद्धाणि वा असंबद्धाणि वा जोयणाईं जाणइ पासइ; अन्नत्थगएण पासइ, से तं अणुगामियं ओहिनाणं ॥ ११ ॥ से किं तं वड्डमाणयं ओहिनाणं ? वड्डमाणयं ओहिनाणं पसत्थेसु अज्झवसायट्ठाणेषु वड्डमाणस्स वड्डमाण चरित्तस्स । विसुज्झमाणस्स विसुज्झमाण चरित्तस्स । सबओ समंता ओहि वड्डइ—

जावइआ तिसमयाहारगस्स सुहुमस्स पणगजीवस्स ॥ ओगाहणा जहन्ना ओहीखित्तं जहन्नं तु ॥ ५५ ॥ सब बहु अगणि जीवा निरंतरं जत्तियं भरिज्जंसु ॥ खित्तं सबदिसागं परमोही खेत्तनिद्धिओ ॥ ५६ ॥ अंगुलमावलियाणं भागं मसंखिज्ज दोसु संखिज्जा ॥ अंगुलमावलियंतो आवलिया अंगुल पुहुत्तं ॥ ५७ ॥ हत्थम्मि मुहुत्तंतो, दिवसंतो गाउयम्मि बोद्धव्वो ॥ जोयण दिवसपुहुत्तं, पक्खंतो पन्नवीसाओ ॥ ५८ ॥ भरहम्मि अट्ठमासो, जम्बुदीवम्मि साहिआ मासा ॥ वासं च मणुय लोए, वासपुहुत्तं च रुयगम्मि ॥ ५९ ॥ संखिज्जम्मि उ काले, दीवममुहावि हुंति संखिज्जा ॥ कालम्मि असंखिज्जे, दीवसमुहा उ भइयव्वा ॥ ६० ॥ काले चउण्हवुड्डी, कालो भइयव्वु खित्तं वुड्डीए ॥ वुड्डीए पव्वपज्जव, भइयव्वा खित्तकाला उ ॥ ६१ ॥ सुहुमो य होइ कालो, तत्तो सुहुमयरं हवइ खित्तं अंगुल सेढी मित्ते, ओसप्पिणिओ असंखिज्जा ॥ ६२ ॥ से तं वड्डमाणयं ओहिनाणं सू ॥ १२ ॥ से किं तं हीयमाणयं ओहिनाणं ? हीयमाणयं ओहिनाणं अप्पसत्थेहिं अज्झवसायट्ठाणेहिं वड्डमाणस्स वड्डमाणचरित्तस्स संकिलिस्स माणस्स संकिलिस्समाणचरित्तस्स सबओ समन्ता ओही परिहायइ से तं हीयमाणयं ओहिनाणं ॥ १३ ॥ से किं तं पडिवाइ ओहिनाणं ? पडिवाइ ओहिनाणं जहण्णेणं अंगुलस्स असंखिज्जय भागं वा संखिज्जय भागं वा बालगं वा बालगं पुहुत्तं वा लिक्खं वा लिक्खपुहुत्तं वा, जूयं वा जूयंपुहुत्तं वा, जवं वा जव पुहुत्तं वा । अंगुलं वा अंगुलपुहुत्तं वा । पायं वा पायपुहुत्तं वा । विहत्थि वा विहत्थि पुहुत्तं वा । रयणिं वा रयणि पुहुत्तं वा । कुच्छिं वा कुच्छिपुहुत्तं वा, धणुं वा धणुपुहुत्तं वा । गाउअं वा गाउयपुहुत्तं वा । जोयण वा जोयणं पुहुत्तं वा । जोअणसयं वा जोयणसय पुहुत्तं वा जोयण सहस्सं वा जो यणसहस्स पुहुत्तं वा । जोयणलक्खं वा जोयणलक्ख पुहुत्तं वा । जोयणकोडिं वा जोयणकोडाकोडि पुहुत्तं वा । जोयणकोडाकोडिं वा जोयणकोडाकोडि पुहुत्तं वा । [जो अणसंखिज्जं वा जो अणसंखिज्ज पुहुत्तं वा जो अण

असंखेज्जंवा जो अणअसंखेज्जपुहुत्तंवा ।] उक्कोसेणं लोगं वा पासि ताणं पडिवाइजा । से तं पडिवाइ ओहिनाणं ॥ १४ ॥ से किं तं अपडिवाइ ओहिनाणं । अपडिवाइ ओहिनाणंजेणं अलोगस्स एगमवि आगासपएसं जाणइ पासइ तेण परं अपडिवाइ ओहिनाणं । से तं अपडिवाइ ओहिनाणं ॥ १५ ॥ तं समासओ चउव्विहं पणत्तं, तंजहा दवओ, खित्तओ, कालओ, भावओ । तत्थ दव्व ओ णं ओहिनाणी जहन्नेणं अणंताइं रूविदव्वाइं जाणइ पासइ उक्कोसेणं सव्वाइं रूविदव्वाइं जाणइ पासइ, खित्तओणं ओहिनाणी जहन्नेणं अंगुलस्स असंखिज्जय भागं जाणइ पासइ, उक्कोसेणं असंखिज्जाइं अलोमे लोगप्पमाण मित्ताइं खंडाइं जाणइ पासइ, कालओ णं ओहिनाणी जहन्नेणं आवलियाए असंखिज्जय भागं जाणइ पासइ, उक्कोसेणं असंखिज्जाओ उस्सप्पिणीओ अवसप्पिणीओ अईय मणागयं च कालं जाणइ, पासइ, भावओ णं ओहिनाणी जहन्नेणं अणंते भावे जाणइ पासइ, उक्कोसेणवि अणंते भावे जाणइ पासइ । सव्व भावाण मणंत भागं भावे जाणइ पासइ ॥ १६ ॥ ओही भवपच्चइओ गुणपच्चइओ य वणिणओ दुविहो । तस्स य बहू विगप्पा दव्वे खित्ते य कालेय । नेरइयदेवतित्थंकरा य ओहिस्सव्वाहिरा हुंति । पासंति सव्वओ खलु सेसा देसेण पासंति । से तं ओहिनाणपच्चक्खं से किं तं मणपज्जवनाणं ? मणपज्जवनाणे णं भंते ! किं मणुस्साणं उप्पज्जइ अमणुस्साणं ? गोयमा ! मणुस्साणं नो अमणुस्साणं० ? जइमणुस्साणं किं संमुच्छिममणुस्साणं गब्भवकंतिय मणुस्साणं ? गोयमा ? नोसंमुच्छिममणुस्साणं उप्पज्जइ गब्भवकंतियमणुस्साणं । जइगब्भवकंतियमणुस्साणं किं कम्मभूमिय गब्भवकंतिय मणुस्साणं, अकम्मभूमिय गब्भवकंतिय मणुस्साणं, अन्तरदीवगगब्भवकंतिय मणुस्साणं, गोयमा ? कम्मभूमिय गब्भवकंतियमणुस्साणं, नो अकम्मभूमिय गब्भवकंतियमणुस्साणं, नो अन्तरदीवग गब्भवकंतियमणुस्साणं जइ कम्मभूमियगब्भवकंतियमणुस्साणं, किं संखिज्जवासाउयकम्मभूमिय गब्भवकंतियमणुस्साणं असंखिज्जवासाउयकम्मभूमिय गब्भवकंतिय मणुस्साणं ? गोयमा ? संखेज्जवासाउय कम्मभूमिय गब्भवकंतिय मणुस्साणं, नो असंखेज्ज वासाउय कम्मभूमिय मणुस्साणं । जइ संखेज्ज वासाउय कम्मभूमिय गब्भवकंतिय मणुस्साणं, किं पज्जत्तग संखेज्जवासाउयकम्मभूमिय गब्भवकंतिय मणुस्साणं, अपज्जत्तग संखेज्ज वासाउय कम्मभूमिय गब्भवकंतिय मणुस्साणं ? गोयमा ! पज्जत्तग संखेज्ज वासाउय कम्मभूमिय गब्भवकंतिय मणुस्साणं, नो अपज्जत्तग संखेज्ज वासाउय कम्मभूमिय गब्भवकंतिय मणुस्साणं । जइ पज्जत्तग संखेज्ज वासाउय कम्मभूमिय गब्भवकंतिय मणुस्साणं० किं सम्मदिट्ठि पज्जत्तग संखेज्ज वासाउय कम्मभूमिय गब्भवकंतिय मणुस्साणं, मिच्छदिट्ठि पज्जत्तग संखेज्जवासाउय कम्मभूमिय गब्भवकंतिय मणुस्साणं, सम्मामिच्छदिट्ठि पज्जत्तग संखेज्ज वासाउय कम्मभूमिय गब्भवकंतिय मणुस्साणं ? गोयमा ! सम्मदिट्ठि पज्जत्तग संखेज्जवासाउय कम्मभूमिय गब्भवकंतिय मणुस्साणं नो मिच्छदिट्ठि पज्जत्तग संखेज्ज वासाउय कम्मभूमिय गब्भवकंतिय मणुस्साणं०, नो सम्मामिच्छदिट्ठि पज्जत्तग संखेज्ज वासाउय कम्मभूमिय गब्भवकंतिय मणुस्साणं, जइ सम्मदिट्ठिपज्जत्तग संखेज्ज वासाउय कम्मभूमिय गब्भवकंतिय मणुस्साणं किं संजय सम्मदिट्ठि पज्जत्तग संखेज्ज वासाउय कम्मभूमिय गब्भवकंतिय मणुस्साणं, असंजय सम्मदिट्ठि पज्जत्तग संखेज्ज वासाउय कम्मभूमिय गब्भवकंतिय मणुस्साणं । संजया संजय सम्मदिट्ठि पज्जत्तग संखेज्ज वासाउय कम्मभूमिय गब्भवकंतिय मणु-

स्साणं ? गोयमा ! संजय सम्महिद्धि पज्जत्तग संखेज्ज वासाउय कम्मभूमिय गम्भवकंतिय मणु-
 स्साणं, नो असंजय सम्महिद्धि पज्जत्तग संखेज्ज वासाउय कम्मभूमिय गम्भवकंतिय मणुस्साणं ।
 नो संजयासंजय सम्महिद्धि पज्जत्तग संखेज्जवासाउय कम्मभूमिय गम्भवकंतिय मणुस्साणं । जइ
 संजय सम्महिद्धि पज्जत्तग संखेज्ज वासाउय कम्मभूमिय गम्भवकंतिय मणुस्साणं किं पमत्त संजय
 सम्महिद्धि पज्जत्तग संखेज्ज वासाउय कम्मभूमिय गम्भवकंतिय मणुस्साणं, अपमत्त संजय सम्महिद्धि
 पज्जत्तग संखेज्ज वासाउय कम्मभूमिय गम्भवकंतिय मणुस्साणं ? गोयमा ! अपमत्तसंजय सम्महिद्धि
 पज्जत्तग संखेज्ज वासाउय कम्मभूमिय गम्भवकंतिय मणुस्साणं, नो पमत्त सज्जय सम्महिद्धि
 पज्जत्तग संखेज्ज वासाउय कम्मभूमिय गम्भवकंतिय मणुस्साणं । जइ अपमत्त संजय सम्महिद्धि
 पज्जत्तग संखेज्ज वासाउय कम्मभूमिय गम्भवकंतिय मणुस्साणं, किं इड्डीपत्त अपमत्त संजय सम्महिद्धि
 पज्जत्तग संखेज्ज वासाउय कम्मभूमिय गम्भवकंतिय मणुस्साणं अणिड्डीपत्त अपमत्त संजय सम्म-
 हिद्धि पज्जत्तग संखेज्ज वासाउय कम्मभूमिय गम्भवकंतिय मणुस्साणं ? गोयमा ! इड्डीपत्त अपमत्त
 संजय सम्महिद्धि पज्जत्तग संखेज्ज वासाउय कम्मभूमिय गम्भवकंतिय मणुस्साणं, नो अणिड्डीपत्त
 अपमत्तसंजयसम्महिद्धि पज्जत्तग संखेज्ज वासाउय कम्मभूमिय मणुस्साणं । मणपज्जवनानं समु-
 प्पज्जइ ॥ सू० ॥ १७ ॥ तं च दुविहं उप्पज्जइ तंजहा उज्जुमई य विउलमई य तं समासओ
 चउब्बिहं पन्नत्तं तंजहा-दवओ, खित्तओ, कालओ, भावओ । तत्थ दवओणं उज्जुमई अणंते अणंत
 पएसिए खंधे जाणइ पासइ, तं चेव विउलमई अब्भहियंतराए विउलतराए विसुद्धतराए वितिमिर-
 तराए जाणइ पासइ । खित्तओणं उज्जुमई यजहन्नेणं अंगुलस्स असंखेज्जय भागं उक्कोसेणं अहे
 जाव इमीसे रयणप्पभाए पुढवीए उवरिमहेट्टिल्ले खुड्डग पयरे उड्डं जाव जोइस्सम उवरिमतले,
 तिरियं जाव अन्तोमणुस्सस्सखित्ते अड्डाइज्जेसु दीवसमुद्देसु पन्नरस्ससु कम्मभूमिसु तीसाए अकम्म-
 भूमिसु छपन्नाए अन्तरदीवगेसु सन्निपंचेदियाणं पज्जत्तयाणं मणोगए भावे जाणइ पासइ तं चेव
 विउलमई अड्डाईज्जेहिमंगुलेहिं अब्भहियत्तरं विउलतरं विसुद्धतरं वितिमिरतरागं खेत्तं जाणइ पासइ ।
 कालओ णं उज्जुमई जहन्नेणं पलिओवमस्स असंखिज्जयभागं उक्कोसेणवि पलिओवमस्स असंखि-
 ज्जयभागं अतीयमणागं वा कालं जाणइ पासइ । तं चेव विउलमई अब्भहियतरागं विउलतरागं
 विसुद्धतरागं वितिमिरतरागं जाणइ पासइ । भावओ णं उज्जुमई अणंते भावे जाणइ पासइ, सब-
 भावाणं अणंतभागं जाणइ पासइ । तं चेव विउलमई अब्भहियतरागं विउलतरागं विसुद्धतरागं वि-
 तिमिरतरागं जाणइ पासइ । मणपज्जवनानं पुण जणमणपरिचितियत्थपागडणं । माणुसखित्तनिबद्धं
 गुणपच्चइयं चरित्तवओ ॥ ६५ ॥ से तं मणपज्जवनानं सू० ॥ १८ ॥ से किं तं केवलनानं ?
 केवलनानं दुविहं पन्नत्तं, तंजहा-भवत्थकेवलनानं च सिद्धकेवलनानं च । से किं तं भवत्थकेवल-
 नानं ? भवत्थकेवलनानं दुविहं पण्णत्तं, तंजहा-सजोगिभवत्थकेवलनानं च अजोगिभवत्थकेवलनानं
 च । से किं तं सजोगिभवत्थकेवलनानं ? सजोगिभवत्थकेवलनानं दुविहं पण्णत्तं, तंजहा-पढम-
 समयसजोगिभवत्थ, केवलनानं च अपढम समय सजोगिभवत्थकेवलनानं च, अहवा, चरमसमयस-
 जोगिभवत्थकेवलनानं च अचरमसमयसजोगिभवत्थकेवलनानं च, से तं सजोगिभवत्थकेवलनानं ।
 से किं तं अजोगिभवत्थकेवलनानं ? अजोगिभवत्थकेवलनानं दुविहं पन्नत्तं, तंजहा-पढमसयअजोगि-

भवत्थकेवलनाणं च अपढमसमयअजोगिभवत्थकेवलनाणं च अहवा चरमसमयअजोगिभवत्थकेवल-
 नाणं च अचरमसमयअजोगिभवत्थकेवलनाणं च, से तं अजोगिभवत्थकेवलनाणं, से तं भवत्थके-
 वलनाणं ॥ सू० ॥ १९ ॥ से किं तं सिद्धकेवलनाणं? सिद्धकेवलनाणं दुविहं पण्णत्तं, तंजहा—अणं-
 तरसिद्धकेवलनाणं च परंपरसिद्धकेवलनाणं च ॥ सू० ॥ २० ॥ से किं तं अणंतरसिद्धकेवलनाणं?
 अणंतरसिद्धकेवलनाणं पन्नरसविहं पण्णत्तं, तंजहा—तित्थसिद्धा १, अतित्थसिद्धा २, तित्थयरसिद्धा
 ३, अतित्थयरसिद्धा ४, सयंबुद्धसिद्धा ५, पचोयबुद्धसिद्धा ६, बुद्धबोहियसिद्धा, ७ इत्थिलिंगसिद्धा
 ८, पुरिसलिंगसिद्धा ९, नपुंसगलिंगसिद्धा १०, सलिंगसिद्धा ११, अन्नलिंगसिद्धा १२, गिहिलिंग-
 सिद्धा १३, एगसिद्धा १४, अणेगसिद्धा १५, से चं अणंतरसिद्धकेवलनाणं ॥ सू० ॥ २१ ॥ से किं
 तं परंपरसिद्धकेवलनाणं? परंपरसिद्धकेवलनाणं अणेगविहं पण्णत्तं, तंजहा—अपढमसमयसिद्धा, दुस-
 मयसिद्धा, तिसमयसिद्धा, चउसमयसिद्धा, जाव दससमयसिद्धा, संखिज्जसमयसिद्धा, असंखिज्जस-
 मयसिद्धा, अणंतसमयसिद्धा, से चं परंपरसिद्धकेवलनाणं, से चं सिद्धकेवलनाणं ॥ तं समासओ
 चउविहं पण्णत्तं, तंजहा—दवओ, खित्तओ, कालओ, भावओ । तत्थ दवओ णं केवलनाणी सब्बद-
 द्वाइं जाणइ पासइ । खित्तओ णं केवलनाणी सब्बं खित्तं जाणइ पासइ । कालओ णं केवलनाणी सब्बं
 कालं जाणइ पासइ । भावओ णं केवलनाणी सब्बे भावे जाणइ पासइ । अह सब्बदव्वपरिणाम,
 भावविण्णत्तिकारणमणंतं । सासय मप्पडिवाइ, एगविहं केवलं नाणं ॥ ६६ ॥ सू० ॥ २२ ॥ केव-
 लनाणेणस्तथे, नाउं जे तत्थ पण्णवणजोगे । ते भासइ तित्थयरो, वइजोगसुयं हवइ सेसं ॥ ६७ ॥
 से चं केवलनाणं, से चं नोइंदियपच्चक्खं से चं पच्चक्खनाणं ॥ सू० ॥ २३ ॥ से किं तं परोक्ख-
 नाणं? परोक्खनाणं दुविहं पन्नत्तं, तंजहा—आभिणिबोहियनाणपरोक्खं च, सुयनाण परोक्खं च,
 जत्थ आभिणिबोहियनाणं तत्थ सुयनाणं, जत्थ सुयनाणं तत्थाभिणिबोहियनाणं, दोऽवि एयाइं
 अण्णमण्णमणुगयाइं, तहवि पुण इत्थ आयरिया नाणत्तं पण्णवयंति—अभिनिबुज्झइति आभिणिबोहि-
 यनाणं, सुणेइत्ति सुयं, मइपुव्वं जेण सुयं, न मई सुयपुव्विया ॥ सू० ॥ २४ ॥ अविसेसिया मई,
 मइनाणं च मइअन्नाणं च । विसेसिया सम्महिट्ठिस्स मई मइनाणं मिच्छादिट्ठिस्स मई मइण्णानां ।
 अविसेसियं सुयं सुयनाणं च सुयअन्नाणं च । विसेसियं सुयं सम्महिट्ठिस्स सुयं सुयनाणं, मिच्छ-
 दिट्ठिस्स सुयं सुयअन्नाणं ॥ सू० २५ ॥ से किं तं आभिणिबोहियनाणं? आभिणिबोहियनाणं
 दुविहं पण्णत्तं, तंजहा—सुयनिस्सियं च, अस्सुयनिस्सियं च । से किं तं अस्सुयनिस्सियं? अस्सुयनि-
 स्सियं चउव्विहं पण्णत्तं, तंजहा—उत्पत्तिया १ वेणइया २, कम्मया ३, परिणामिया ४ । बुद्धि
 चउव्विहा बुत्ता, पंचमा नोवलब्भइ ॥ ६८ ॥ सू० ॥ २६ ॥ पुव्वमदिट्ठमस्सुयमवेइय, तक्खणवि-
 सुद्धगहियत्था । अवाहयफलजोगा, बुद्धि उप्पत्तिया नाम ॥ ६९ ॥ भरहसिल १ पणिय २ रुक्खे
 ३ खुड्डग ४ पड ५ सरड ६ काय ७ उच्चारे ८ । गय ९ घयण १० गोल ११ खंभे १२, खुड्डग
 १३ मगिग १४ त्थि १५ पइ १६ पुत्ते १७ ॥ ७० ॥ भरह १ सिल २ मिठ ३ कुक्कुड ४, तिल
 ५ वालुय ६ हत्थि ७ अगड ८ वणसंडे ९ । पायस १० अइया ११ पत्ते १२, खाडहिला १३
 पंच पिअरो य १४ ॥ ७१ ॥ महुसित्थ १८ मुहि १९ अंके २०, य नाणए २१ भिक्खु २२
 चेडगनिहाणे २३ सिक्खा २४ य अत्थसत्थे २५, इत्थी य महं २६ सयसहस्से २७ ॥ ७२ ॥

भरनित्थरणसमत्था, तिवग्गसुत्तत्थगहियपेयाला । उभओलोगफलवई, विणयसमुत्था हवइ बुद्धी ॥ ७३ ॥ निमित्ते १ अत्थसत्थे य २. लेहे ३ गणिए य कूव ५ अस्से ६ य । गद्दम ७ लक्खण ८ गंठी ९, अगए १० रहिए ११ य गणिया १२ य ॥ ७४ ॥ सीया साडी दीहं, च तणं अवस-
व्वयं च कुंचस्म १३ निव्वोदए १४ य गोणे, घोडगपडणं च रुक्खाओ १५ ॥ ७५ ॥ उवओग-
दिट्ठसारा, कम्मपसंगपरिघोलणविसाला । साहुकारफलवई, कम्मसमुत्था हवइ बुद्धी ॥ ७६ ॥ हेर-
णिए १ करिसए २, कोलिय ३ डोवे ४ य मुत्ति ५ घय ६ पवए ७ तुन्नाए ८ वड्डइय ९ पूयइ
१० घड ११ चित्तकारे १२ य ॥ ७७ ॥ अणुमाणहेउदिट्ठंतसाहिया वयविवागपरिणामा । हिय-
निस्सेयसफलवई, बुद्धी परिणामिया नाम ॥ ७८ ॥ अभए १ सिट्ठि कुमारे ३, देवी ४ उदिओदए
हवइ राया ५ साहू य नंदिसेणे ६, धणदत्ते ७ सावग ८ अमच्चे ९ ॥ ७९ ॥ खमए १० अमच्च-
पुत्ते ११, चाणके १२ चेव थूलभदे १३ य । नासिकसुंदरिनंदे १४ वइरे परिणामिया बुद्धी ॥ ८० ॥
चलणाहण १६ आभंडे १७, मणी १८ य सप्पे १९ य खग्गि २० थूमिंदे २१ । परिणामियबु-
द्धीए, एवमाई उदाहरणा ॥ ८१ ॥ सेत्तं अस्सुयनिस्सियं । से किं तं सुयनिस्सियं ? सुयनिस्सियं
चउव्विहं पण्णत्ते, तंजहा-उग्गहे १ ईहा २ अवाओ ३ धारणा ४ ॥ सू० ॥ २६ ॥ से किं तं
उग्गहे ? दुविहे पण्णत्ते, तंजहा-अत्थुग्गहे य वंजणुग्गहे य, ॥ सू० ॥ २७ ॥ से किं तं
वंजणुग्गहे ? वंजणुग्गहे चउव्विहे पण्णत्ते, तंजहा-सोइंदियवजणुग्गहे, घाणिंदियवंजणुग्गहे
जिब्भिंदियवंजणुग्गहे फासिंदियवंजणुग्गहे, से तं वंजणुग्गहे ॥ सू० ॥ ॥ २८ ॥ से किं
तं अत्थुग्गहे ? अत्थुग्गहे छव्विहे पण्णत्ते, तंजहा-सोइंदियअत्थुग्गहे, चक्खिंदियअत्थुग्गहे,
घाणिंदियअत्थुग्गहे, जिब्भिंदियअत्थुग्गहे, फासिंदियअत्थुग्गहे, नोइंदियअत्थुग्गहे ॥ सू० ॥
॥ २९ ॥ तस्स णं इमे एगट्ठिया नाणाघोसा नाणावंजणा पंच नामधिज्जा भवंति, तंजहा-
ओगेण्हया, उवधारणया, सवणया, अवलंबणया, मेहा, से तं उग्गहे ॥ सू० ॥ ३० ॥ से किं तं
ईहा ? छव्विहा पण्णत्ता, तंजहा-सोइंदियईहा, चक्खिंदियईहा, घाणिंदियईहा, जिब्भिंदियईहा, फा-
सिंदियईहा, नोइंदियईहा, तीसेणं इमे एगट्ठिया नाणाघोसा नाणा वंजणा पंच नामधिज्जा भवंति,
तंजहा-आभोगणया, मग्गणया, गवेसणया, चिंता, वीमंसा, से तं ईहा ॥ सू० ॥ ३१ ॥ से किं
तं अवाए ? अवाए छव्विहे पण्णत्ते, तंजहा-सोइंदियअवाए, चक्खिंदियअवाए, घाणिंदियमवाए
जिब्भिंदियअवाए, फासिंदियअवाए, नोइंदियअवाए, तस्स णं इमे एगट्ठिया नाणाघोसा नाणावंजणा
पंच नामधिज्जा भवन्ति, तंजहा-आउट्ठणया, पच्चाउट्ठणया, अवाए, बुद्धी, विण्णाणे, से तं
अवाए ॥ सू० ३२ ॥ से किं तं धारणा ? धारणा छव्विहा पण्णत्ता, तंजहा-सोइंदियधारणा, च-
क्खिंदियधारणा, घाणिंदियधारणा, जिब्भिंदियधारणा, फासिंदियधारणा, नोइंदियधारणा, तीसे णं
इमे एगट्ठिया नाणाघोसा नाणावंजणा पंच नामधिज्जा भवंति, तंजहा-धरणा, धारणा, ठवणा, पइट्ठा,
कोट्ठे, से तं धारणा ॥ सू० ॥ ३३ ॥ उग्गहे इक्कसमइए, अंतोमुहुत्तिया ईहा, अंतोमुहुत्तिए अवा-
ए, धारणा संखेज्जं वा कालं असंखेज्जं वा कालं ॥ सू० ॥ ३४ ॥ एवं अट्ठावीसइविहस्स आभि-
णिबोहियनाणस्स वंजणुग्गहस्स परूवणं करिस्सामि पडिबोहगदिट्ठंतेण मल्लगदिट्ठंतेण । से किं तं
पडिबोहगदिट्ठं ? पडिबोहगदिट्ठंतेणसे जहानामए केइ पुरिसे कंचि पुरिसं सुत्तं पडिबोहिज्जा,

अमुगा अमुगत्ति. तत्थ चोयगे पन्नवयं एवं वयासी-किं एगसमयपविट्ठा पुग्गला गहणमागच्छंति ? दुसमयपविट्ठा पुग्गला गहणमागच्छंति ? जाव दससमयपविट्ठा पुग्गला गहणमागच्छंति ? संखिज्ज-समयपविट्ठा पुग्गला गहणमागच्छंति ?, असंखिउ समयपविट्ठा पुग्गला गहणमागच्छंति ?, एवं वयंतं चोयगं पण्णवए एवं वयासी-नो एगसमयपविट्ठा पुग्गला गहणमागच्छंति, नो दुसमयपविट्ठा पुग्गला गहणमागच्छंति, जाव नो दससमयपविट्ठा पुग्गला गहणमागच्छंति, नो संखिज्जसमयपविट्ठा पुग्गला गहणमागच्छंति, असंखिज्जसमयपविट्ठा पुग्गला गहणमागच्छंति, से चं पडिबोहगदिट्ठतेणं । से किं तं मल्लगदिट्ठतेणं ? मल्लगदिट्ठतेणं से जहानामए केइ पुरिसे आवागसीसाओ मल्लगं गहाय तत्थेगं उदगबिंदु पक्खेविज्जा, से नट्टे, अण्णेऽवि पक्खिचे सेऽवि नट्टे, एवं पक्खिप्पमाणेसु पक्खिप्पमाणेसु होही से उदगबिंदू, जे णं तं मल्लगं रावेहिइत्ति; होही से उदगबिंदू, जे णं तंसि मल्लगंसि ठाहिति; होही से उदगबिंदू जे णं तं मल्लगं भरिहित; होही से उदगबिंदू, जे णं तं मल्लगं पवाहेहिति; एवामेव पक्खिप्पमाणेहिं पक्खिप्पमाणेहिं अणंतेहिं पुग्गलेहिं जाहे तं वंजणं पूरियं होइ; ताहेहुंति करेइ नो चेव णं जाणइ के वेस सदाइ ? तओ ईहं पविसइ, तओजाणइ अमुगे एस सदाइ; तओ अवायं पविसइ, तओ से उवगयं हवइ, तओ धारणं पविसइ, तओणं धारेइ संखिज्जं वा कालं, असंखिज्जं वा कालं, से जहानामए केइ पुरसे अव्वत्तं सद्दं सुणिज्जा, तेणं सहोत्ति उग्गहिए, नो चेव णं जाणइ के वेस सदाइ; तओ ईहं पविसइ. तओ जाणइ अमुगे एस महे, तओ अवायं पविसइ, तओ से उवगयं हवइ; तओ धारणं पविसइ, तओ णं धारेइ संखेज्जं वा कालं असंखेज्जं वा कालं । से जहानामए केइ पुरिसे अव्वत्तं रूवं पासिज्जा तेणं रूवति उग्गहिए, नो चेव णं जाणइ के वेस रूवत्ति; तओ ईहंपविसइ, तओ जाणइ अमुगे एस रूवे, तओ अवायं पविसइ, तओ से उवगयं हवइ, तओ धारणं पविसइ, तओ णं धारेइ संखेज्जं वा कालं, असंखेज्जं वा कालं । से जहानामए केइ पुरिसे अव्वत्तं गंधं अग्घाइज्जा तेणं गंधत्ति उग्गहिए, नो चेव णं जाणइ के वेस गंधेत्ति; तओ ईहं पविसइ, तओ जाणइ अमुगे एस गंधे; तओ अवायं पविसइ, तओ से उवगयं हवइ; तओ धारणं पविसइ, तओ णं धारेइ संखेज्जं वा कालं असंखेज्जं वा कालं । से जहानामए-केइ पुरिसे अव्वत्तं रसं आसाइज्जा तेणं रसोत्ति उग्गहिए, नो चेव णं जाणइ के वेस रसेत्ति; तओ ईहं पविसइ, तओ जाणइ अमुगे एस रसे, तओ अवायं पविसइ, तओ से उवगयं हवइ; तओ धारणं पविसइ, तओ णं धारेइ संखिज्जं वा कालं असंखिज्जं वा कालं । से जहानामए केइ पुरिसे अव्वत्तं फासं पडिसंवेइज्जा तेणं फासेत्ति उग्गहिए, नो चेव णं जाणइ के वेस फासओत्ति; तओ ईहं पविसइ, तओ जाणइ अमुगे एस फासे, तओ अवायं पविसइ, तओ से उवगयं हवइ, तओ धारणं पविसइ, तओ णं धारेइ संखेज्जं वा कालं असंखेज्जं वा कालं । से जहानामए केइ पुरिसे अव्वत्तं सुमिणं पासिज्जा तेणं सुमिणेत्ति उग्गहिए: नो चेव णं जाणइ के वेस सुमिणेत्ति, तओ ईहं पविसइ, तओ जाणइ अमुगे एस सुमिणे; तओ अवायं पविसइ, तओ मे उवगयं हवइ, तओ धारणं पविसइ, तओ णं धारेइ संखेज्जं वा कालं, असंखेज्जं वा कालं, से तं मल्लगदिट्ठतेणं ॥ सु० ३५ ॥ तं समासओ चउव्विहं पण्णत्तं, तंजहा दव्वओ, खित्तओ, कालओ, भावओ, तत्थ दव्वओ णं आभिणिबोहियनाणी आएसेणं सव्वाइं दव्वाइं जाणइ, न पासइ । खेत्तओणं आभिणिबोहियनाणी

आएसेणं सव्वं खेत्तं जाणइ न पासइ । कालओ णं आभिणिबोहियनाणी आएसेणं सव्वं कालं जाणइ न पासइ । भावओ णं आभिणिबोहियनाणी आएसेणं सव्वे भावे जाणइ, न पासइ ।

उग्गह ईहाज्वाओ, य धारणा एव हुंति चत्तारि । आभिणिबोहियनाणस्स भेयवत्थू समासेणं ॥ ८२ ॥ * अत्थाणं उग्गहणम्मि उग्गहो तह वियालणे ईहा । ववसायम्मि अवाओ, धरणं पुण धारणं बित्ति ॥ ८३ ॥ उग्गह इकं समयं, ईहावाया मुहुत्तमद्धं तु । कालमसंखं संखं, च धारणा होई नायव्वा ॥ ८४ ॥ पुट्ठं सुणेइ सद्दं, रूवं पुण पासइ अपुट्ठं तु । गंधं रसं च फासं च, बद्धपुट्ठं वियागरे ॥ ८५ ॥ भासासमसेठीओ, सद्दं जं सुणइ मीसियं सुणइ । वीसेठी पुण सद्दं, सुणेइ नियमा घराघाए ॥ ८६ ॥ ईहा अपोह वीमंसा, मग्गणा य गवेसणा । सन्ना सई मई पन्ना, सव्वं आभिणिबोहियं ॥ ८७ ॥

से त्तं आभिणिबोहियनाणपरोक्खं, से त्तं मइनाणं ॥ सू० ॥ ३६ ॥ से किं तं सुयनाणपरोक्खं ? सुयनाणपरोक्खं चोदसविहं पण्णत्तं तंजहा-अक्खरसुयं १ अणक्खरसुयं २ सण्णिसुयं ३ असण्णिसुयं ४ सम्मसुयं ५ मिच्छसुयं ६ साइयं ७ अणाइयं ८ सपज्जवसियं ९ अपज्जवसियं १० गमियं ११ अगमियं १२ अंगपविट्ठं १३ अणंगपविट्ठं १४ ॥ सू० ३७ ॥ से किं तं अक्खरसुयं ? अक्खरसुयं तिविहं पण्णत्तं तंजहा-सन्नक्खरं वंजणक्खरं, लद्धिअक्खरं । से किं तं सन्नक्खरं ? सन्नक्खरं अक्खरस्स संठाणागिई, से त्तं सन्नक्खरं । से किं तं वंजणलक्खरं ? वंजणक्खरं अक्खरस्स वंजणाभिलावो, से त्तं वंजणक्खरं । से किं तं लद्धिअक्खरं ? लद्धिअक्खरं अक्खरलद्धियस्स लद्धिअक्खरं समुप्पजइ, तंजहा-सोइंदिय सद्धिअक्खरं, चक्खिंदिय लद्धिअक्खरं, घाणिंदिय लद्धिअक्खरं, रसणिंदिय लद्धिअक्खरं, फासिंदिय लद्धिअक्खरं, नोइंदिय लद्धिअक्खरं, से त्तं लद्धिअक्खरं, से त्तं अक्खरसुयं ॥ से किं तं अणक्खरसुयं ? अणक्खरसुयं अणेगविहं पण्णत्तं, तंजहा-ऊससियं नीससियं, निच्छूटं खासियं च छीयं च । निस्सिधियमणुसारं, अणक्खरं छेलियाइयं ॥ ८८ ॥

से त्तं अणक्खरसुयं ॥ सू० ३८ ॥ से किं तं सण्णिसुयं ? सण्णिसुयं तिविहं पण्णत्तं, तंजहा-कालिओवएसेणं, हेऊवएसेणं, दिट्ठिवाओवएसेणं । से किं तं कालिओवएसेणं ? कालिओवएसेणं जस्स णं अत्थि ईहा, अवोहो, मग्गणा, गवेसणा, चिंता, वीमंसा, से णं सण्णीति लब्भइ । जस्सणं नत्थि ईहा, अवोहो, मग्गणा, गवेसणा, चिंता, वीमंसा, से णं असण्णीति लब्भइ, से चं कालिओवएसेणं । से किं तं हेऊवएसेणं ? हेऊवएसेणं जस्सणं अत्थि अभिसंधारणपुव्विया करणसत्ती से णं सण्णीति लब्भइ । जस्स णं नत्थि अभिसंधारणपुव्विया करणसत्ती से णं असण्णीति लब्भइ, से चं हेऊवएसेणं । से किं तं दिट्ठिवाओवएसेणं ? दिट्ठिवाओवएसेणं सण्णिसुयस्स खओवसमेणं सण्णी लब्भइ, असण्णिसुयस्स खओवसमेणं असण्णी लब्भइ, से चं दिट्ठिवाओवएसेणं, से चं सण्णिसुयं, से चं असण्णिसुयं ॥ सू० ॥ ३९ ॥ से किं तं सम्मसुयं ? सम्मसुयं जं इमं अरहंतेहिं भगवंतेहिं उप्पण्णनाणदंसणधरेहिं तेलुक्कनिरिक्खयमहियपूइएहिं तीयपडुप्पण्णमणागयजाणएहिं सव्वण्णूहिं सव्वदरिसीहिं पणीयं दुवालसंगं गणिपिडगं, तंजहा—आयारो १ सूयगडो २ ठाणं ३ समवाओ

* अत्थाणं उग्गहणं, च उग्गहं तह वियालणं ईहं । ववसायं च अवायं धरणं पुण धारणं बित्ति ॥ १ ॥ इति पाठान्तरगाथा ।

४ विवाहपण्णत्ती ५ नायाधम्मकहाओ ६ उवासगदसाओ ७ अंतगडदसाओ अंतगडदसाओ ८ अ-
णुत्तरोववाइयदसाओ ९ पण्हावागरणाइं १० विवागसुयं ११ दिट्ठिवाओ १२, इच्चैयं दुवालसंगं
गणिपिडगं चोइसपुव्विस्स सम्मसुयं, अभिण्णदसपुव्विस्स सम्मसुयं, तेण परं भिण्णेषु भयणा, से
चं सम्मसुयं ॥ सू० ॥ ४० ॥ से किं तं मिच्छासुयं ? मिच्छासुयं जं इमं अण्णाणि एहिं मिच्छादि-
ट्ठि एहिं सच्छंदबुद्धिमइविगप्पियं, तंजहा—भारहं, रामायणं, भीमासुरुक्खं, कोडिल्लयं, सगड-
भहियाओ, खोड (घोडग) मुहं, कप्पासियं, नागसुहुमं, कणगसत्तरी, वइसेखियां, बुद्धवयणं,
तेरासियं, काविलियं, लोगाययं, सट्ठितंतं, माढरं, पुराणं, वागरणं, भागवयं, पायंजली पुस्सदे-
वयं, लेहं, गणियां, सउणरुयं नाडयाइं, अहवा बावत्तरिकलाओ, चत्तारि य वैया संगोवंगा,
एयाइं मिच्छदिट्ठिस्स मिच्छत्तपरिग्गहियाइं मिच्छासुयं एयाइं चेव सम्मदिट्ठिस्स सम्मत्त-
परिग्गहियाइं सम्मसुयं, अहवा मिच्छदिट्ठिस्सवि एयाइं चेव सम्मसुयं. कम्हा ? सम्मत्तहेउत्तणओ
जम्हा ते मिच्छदिट्ठिया तेहिं चेव समएहिं चोइया समाणा केइ सपक्खदिट्ठीओ चयंति, से तं मिच्छा
सुयं ॥ सू० ॥ ४१ ॥ से किं तं साइयं सपज्जवसियं, अणाइयं अपज्जवसियं च ? इच्चैयं दुवालसंगं
गणि पिडगं बुच्छित्तिनयट्ठयाए साइयं सपज्जवसियं अबुच्छित्तिनयट्ठयाए अणाइयं अपज्जवसियं, तं
समासओ चउविहं पण्णत्तं, तंजहा—दवओ, खित्तओ, कालओ, भावओ, तत्थ दवओ णं सम्मसुयं
एगं पुरिसं पडुच्च साइयं सपज्जवसियं, बहवे पुरिसे य पडुच्च अणाइयं अपज्जवसियं, खेत्तओ णं पंच
भरहाइं पंचेरवयाइं पडुच्च साइयं सपज्जवसियं, पंच महाविदेहाइं पडुच्च अणाइयं अपज्जवसियं,
कालओ णं उस्सप्पिणिं ओसप्पिणिं च पडुच्च साइयं सपज्जवसियं, नो उस्सप्पिणिं नो ओसप्पिणिं
च पडुच्च अणाइयं अपज्जवसियं, भावओ णं जे जया जिणपन्नत्ता भावा आघविज्जंति, पण्णविज्जंति,
परुविज्जंति, दंसिज्जंति, निदंसिज्जंति, उवदंसिज्जंति, ते तया भावे पडुच्च साइयं सपज्जवसियं खा-
ओवसमियं पुण भावं पडुच्च अणाइयं अपज्जवसियं, अहवा भवसिद्धियस्स सुयं साइयं सपज्जवसियं
च, अभवसिद्धियस्स सुयं अणाइयं अपज्जवसियं च, सव्वागासपएसगं सव्वागासपएसेहिं अणंतगुणियं
पज्जवक्खरं निप्फज्जइ, सब्बजीवाणंपि य णं अक्खरस्स अणंतभागो, निच्चुरघाडियो जइ पुण सोऽवि
आवरिज्जा तेणं जीवो अजीवत्तं पाविज्जा,— “सुट्ठुवि मेहसमुदए, होइ पभा चंदसूराणं” से चं
साइयं सपज्जवसियं, से तं अणाइयं अपज्जवसियं ॥ सू० ॥ ४२ ॥ से किं तं गमियं ? गमियां
दिट्ठिवाओ, से किं तं अगमियं अगमियं कालियं सुयं, से तं गमियं, से तं अगमियं । अहवा तं
समासओ दुविहं पण्णत्तं, तंजहा—अंगपविट्ठं, अंग बाहिरं च । से किं तं अंगबाहिरं ? अंगबाहिरं
दुविहं पण्णत्तं, तंजहा—आवस्सयं च, आवस्सयवहरित्तं च । से किं तं आवस्सयं ? आवस्सयं
छव्विहं पण्णत्तं, तंजहा—सामाइयं; चउवीसत्थओ, वंदणयं, पडिक्कमणं, काउस्सण्णो, पच्चक्खणं;
से चं आवस्सयं । से किं तं आवस्सयवहरित्तं ? आवस्सयवहरित्तं दुविहं पण्णत्तं, तंजहा—कालियां
च, उकालियं च । से किं तं उकालियं २ अणेगविहं पण्णत्तं, तंजहा—दसवेयालियां, कप्पियाकप्पियां,
उल्लकप्पसुयां, महाकप्पसुयां, उववाइयं, रायपसेणियां, जीवाभिगमो, पण्णवणा, महापण्णवणा,
पमायप्पमायं, नंदी, अणुओगदाराइं, देविंदत्थओ, तंदुलवेयालियं, चंदाविज्जयं, सूरपण्णत्ती, पोरि-
सिमण्डलं, मण्डलपवेसो, विज्जाचरणविणिच्छओ, गणिविज्जा, ज्ञाणविभत्ती, मरणविभत्ती, आयवि-

सोही, वीयरगसुयं, संलेहणासुयं, विहारकप्पो, चरणविही, आउरपच्चक्खाणं, महापच्चक्खाणं, एवमाइं; से चं उकालियं । से किं तं कालियं ? कालियं अणेगविहं पण्णचं, तंजहा-उत्तरज्झयणाइं, दसाओ, कप्पो, ववहारो, निसीहं, महानिसीहं, इसिभासियाइं, जम्बूदीवपन्नत्ती, दीवसा गरपन्नत्ती, चंदप-पन्नत्ती, खुड्डिया विमाणपविभत्तोमहल्लिया विमाणपविभत्ती, अंगचूलिया, वग्गचूलिया, विवाहचू-लिया, अरुणोववाए, वरुणोववाए, गरुलोववाए, धरणोववाए, वेसमणोववाए, वेलंधरोववाए, देवि-दोववाए, णट्ठाणसुए, समुट्ठाणसुए, नागपरियावलियाओ, निरयावलियाओ कप्पियाओ, कप्पवाड-सियाओ, पुप्फियाओ, पुप्फचूलियाओ, वण्हीदसाओ, आसीविसभावणाणं, दिट्ठिविसभावणाणं, सुमिण भावणणं महासुमिणभावणाणं, तेयग्गिनिसग्गाणं, एवमाइयाइं चउरासीइं पइन्नगसहस्साइं भगवओ अरहओ उसहसामिस्स आइतित्थयरस्स, तहा संखिज्जाइं पइन्नगसहस्साइं मज्झिमगाणं जिणवराणं, चोदस पइन्नगसहस्साइं भगवओ वट्ठमाणसामिस्स, अवहा जस्स जत्तिया सीसा उप्पत्तियाए, वेणइयाए कम्मयाए, पारिणामियाए, चउव्विहाए बुद्धीए उववेया तस्स तत्तियाइं पइण्णगसहस्साइं, पत्थेयबुद्धावि तत्तिया चेव, से चं कालियं, से चं आवस्सयवइरिचं, से चं अण-गपविट्ठं ॥ सू० ॥ ४३ ॥ से किं तं अंगपविट्ठं ? अंगपविट्ठं दुवालसविं पण्णत्तं, तंजहा-आयारो १ सूयगडो २ ठाणं ३ समवाओ ४ विवाहपन्नत्ती ५ नायाधम्मकहाओ ६ उवासदसाओ ७ अंतग-डदसाओ ८ अणुत्तरोववाइयदसाओ ९ पण्हावागरणाइं १० विवागसुयं ११ दिट्ठिवाओ १२ ॥ सू० ४४ ॥ से किं तं आयारे ? आयारे णं समणाणं निग्गंथाणं आयारगोयरविणयवेणइयसिक्खाभासा-अभासाचरणकरणजायामायावित्तीओ आघविज्जंति, से समा सओ पंचविहे पण्णत्तो, तंजहा-नाणा-यारे दंसणायारे, चरित्तायारे, तवायारे, वीरियायारे, आयारे णं परित्ता वायणा, संखेज्जा, अणुओग-दारा, संखिज्जा वेढा, संखेज्जा सिलोगा, संखिज्जाओ निज्जुत्तीओ, संखिज्जाओ संगहणीओ, संखिज्जाओ पडिवत्तीओ, से णं अंगट्ठयाए पढमे अंगे, दो सुयक्खंधा, पणवीसं अज्झयणा, पंचासीइ उद्देसण-काला, पंचासीइ समुद्देसणकाला, अट्टारस पयसहस्साइं पयग्गेणं, संखिज्जा अक्खरा, अणंता गमा, अणंता पज्जवा, परित्ता तसा, अणंता थावरा, सासयकडनिबद्धनिकाइया जिणपण्णत्ता भावा आघ-विज्जंति पन्नविज्जंति, परुविज्जंति, दंसिज्जंति, निदंसिज्जंति. उवदंसिज्जंति. से एवं आया, एवं नाया, एवं विण्णाया, एवं चरणकरणपरुवणा आघविज्जइ, से चं आयारे १ ॥ सू० ॥ ४५ ॥ से किं तं सूयगडे ? सूयगडे णं लोए सूइज्जइ, अलोए सूइज्जइ, लोयालोए सूइज्जइ, जीवा सूइज्जंति, अजीवा सूइज्जंति, जीवाजीवा सूइज्जंति, ससमए सूइज्जद, परसमए सूइज्जइ, ससमयपरसमए सूइज्जइ, सूयगडे णं असीयस्स किरियावाइसयस्स, चउरासीइए अकिरियावाईणं, सत्तट्ठीए अण्णाणीयवा-ईणं, बत्तीसाए वेणइयवाईणं, तिहं तेसट्ठणं पासंडियसयाणं वूहं किच्चा ससमए ठाविज्जइ, सूय-गडे णं परित्ता वायणा, संखिज्जा, अणुओगदारा, संखेज्जा वेढा, संखेज्जा सिलोगा, संखिज्जाओ निज्जुत्तीओ, संखिज्जाओ संगहणीओ, संखिज्जाओ पडिवत्तीओ, से णं अंगट्ठयाए विइए अंगे, दो सुयक्खंधा, तेवीसं अज्झयणा, तिच्चीसं उद्देसणकाला, तिच्चीसं समुद्देसणकाला, छत्तीसं पयसहस्साइं पयग्गेणं, संखिज्जा, अक्खरा, अणंता गमा, अणंता पज्जवा, परित्ता तसा, अणंता थावरा, सासय-कडनिबद्धनिकाइया जिणपण्णत्ता भावा आघविज्जंति, पणविज्जंति, परुविज्जंति, दंसिज्जंति, निदं-

सिञ्जति, उवदंसिञ्जति, से एवं आया, एवं नाया, एवं विण्णाया, एवं चरणकरणपरूवणा आघ-
विज्जइ, से तं स्यगडे २ ॥ सू० ॥ ४६ ॥ से किं तं ठाणे ? ठाणे णं जीवा ठाविज्जति, अजीवा
ठाविज्जति, जीवाजीवा ठाविज्जति, ससमए ठाविज्जइ, परसमए ठाविज्जइ, ससमयपरसमएठाविज्जइ,
लोएठाविज्जइ, अलोए ठाविज्जइ, लोयालोए ठाविज्जइ । ठाणे णं टंका, कूडा, सेला, सिंहरीणो,
पम्भारा, कुंडाई, गुहाओ, आगरा, दहा, नईओ, आघविज्जति । ठाणे णं एगाइयाए एगुत्तरियाए
बुद्धीए दसट्ठाणगविवट्ठियाणं भावाणं परूवणा आघविज्जइ । ठाणे णं परिच्चा वायणा, संखेज्जा अणु-
ओगदारा, संखेज्जा वेढा, संखेज्जा सिलोगा, संखेज्जाओ निज्जुत्तीओ, संखेज्जाओ संगहणीओ;
संखेज्जाओ पडिवत्तीओ से णं अंगट्टयाए तइए अंगे, एगे सुयक्खंधे, दसअज्झयणा एगवीसं उद्देस-
णकाला, एकवीसं समुद्देसणकाला, बावत्तारि पयसहस्सा पयग्गेणं, संखेज्जा अक्खरा, अणंता गमा,
अणंता पज्जवा, परिच्चा तसा, अणंता थावरा, सासयकडनिबद्धनिकाइया जिणपन्नत्ता भावा आघ-
विज्जति, पन्नविज्जति, परूविज्जति, दंसिज्जति, निदंसिज्जति, उवदंसिज्जति । से एवं आया, एवं नाया,
एवं विण्णाया एवं चरणकरणपरूवणा आघविज्जइ, से तं ठाणे ३ ॥ सू० ॥ ४७ ॥ से किं तं सम-
वाए ? समवाए णं जीवा समासिज्जति, अजीवा समासिज्जति, जीवाजीवा समासिज्जति, ससमए
समासिज्जइ, परसमए समासिज्जइ, ससमयपरसमए समासिज्जइ, लोए समासिज्जइ, अलोए समासिज्जइ
लोयालोए समासिज्जइ । समवाए णं एगाइयाणं एगुत्तरियाणं ठाणसयविवट्ठियाणं भावाणं परूवणा
आघविज्जइ; दुवालसविहस्स य गणिपिटगस्स पल्लवगे समासिज्जइ, समवायस्स णं परिच्चा वायणा,
संखिज्जा अणुओगदारा, संखिज्जा वेढा, संखिज्जा सिलोगा, संखिज्जाओ निज्जुत्तीओ, संखिज्जाओ
संगहणीओ, संखिज्जाओ, पडिवत्तीओ, से णं अंगट्टयाएचउत्थे अंगे, एगे सुयक्खंधे, एगे अज्झ-
यणे, एगे उद्देसणकाले, एगे समुद्देसणकाले, एगे चोयाले सयसहस्से पयग्गेणं; संखेज्जा अक्खरा,
अणंता गमा, अणंता पज्जवा, परिच्चा तसा, अणंता थावरा, सासयकडनिबद्धनिकाइया जिणपण्णत्ता
भावा आघविज्जति, पण्णविज्जति, परूविज्जति, दंसिज्जति, निदंसिज्जति, उवदंसिज्जति से एवं
आया, एवं नाया, एवं विण्णाया, एवं चरणकरणपरूवणा आघविज्जइ । से तं समवाए ४ सू० ॥ ४८ ॥
से किं तं विवाहे ? विवाहे णं जीवा विआहिज्जति, अजीवा विआहिज्जति, जीवाजीवा विआहिज्जति,
ससमए विआहिज्जति, परसमए विआहिज्जति, ससमएपरसमए विआहिज्जति, लोए विआहिज्जति,
अलोए विआहिज्जति, लोयालोए विआहिज्जति, विवाहस्सणं परिच्चा वायणा, संखिज्जा अणुओग-
दारा, संखिज्जा वेढा, संखिज्जा सिलोगा, संखिज्जाओ निज्जुत्तीओ, संखिज्जाओ संगहणीओ, संखि-
ज्जाओ पडिवत्तीओ, से णं अंगट्टयाए पंचमे अंगे, एगे सुयक्खंधे, एगे साइरेगे अज्झयणसए, दस
उद्देसगसहस्साइं समुद्देसगसहस्साइं, छत्तीसं वागरणसहस्साइं, दो लक्खा अट्ठासीइं पयसहस्साइं
पयग्गेणं, संखिज्जा अक्खरा, अणंता गमा, अणंता पज्जवा, परिच्चा तसा, अणंता थावरा, सासय-
कडनिबद्धनिकाइया जिणपण्णत्ता भावा आघविज्जति, पण्णविज्जति, परूविज्जति, दंसिज्जति,
निदंसिज्जति, उवदंसिज्जति, से एवं आया, एवं नाया, एवं विण्णाया, एवं चरणकरणपरूवणा
आघविज्जइ, से तं विवाहे ५ ॥ सू० ॥ ४९ ॥ से किं तं नायाधम्मकहाओ ? नायधम्मकहासु णं
नायाणं नगराई, उज्जाणाई, चेइयाई, वणसंडाई, समोसरणाई, रायाणो, अम्मापियरो, धम्मायरिया,

धम्मकहाओ, इहलोइयपरलोइया इङ्गिविसेसा, भोगपरिचाया, पव्वज्जाओ, परिआया, सुयपरिग्गहा, तवोवहाणाइं, संलेहणाओ, भत्तपच्चक्खाणाइं. पाओवगमणाइं, देवलोगगमणाइं, सुकुलपच्चाईओ, पुणबोहिलाभा, अंतकिरियाओ य आघविज्जंति, दस धम्मकहाणं वग्गा, तत्थ णं एगमेगाए धम्म-
कहाए पंच पंच अक्खाइयासयाइं, एगमेगाए अक्खाइयाए पंच पंच उवाक्खाइया सयाइं एगमेगाए
उवक्खाइयाए पंच पंच अक्खाइयउवक्खाइयासयाइं एवामेव सपुद्वावरेणं अद्ध्युट्ठाओ कहाणगको-
डीओ हवंतित्ति समक्खायं । नायाधम्मकहाणं परित्ता वायणा, संखिज्जा अणुओगदारा, संखिज्जा
वेढा, संखिज्जा सिलोगा, संखिज्जाओ निज्जुत्तीओ संगहणीओ, संखिज्जाओ पडिवत्तीओ । से णं
अंगट्ठयाए छट्ठे अंगे, दो सुयक्खंथा, एगूणवीसं अज्झयणा, एगूणवीसं समुद्देसणकाला, संखेज्जा
पयसहस्सा पयग्गेणं, संखेज्जा अक्खरा अणंता गमा, अणंता पज्जवा, परित्ता तसा, अणंता थावरा,
सासयकडनिबद्धनिकाइया जिणपणत्ता भावा आघविज्जंति पणविज्जंति परुविज्जंति दंसिज्जंति
निदंसिज्जंति उवदंसिज्जंति, से एवं आया, एवं नाया, एवं विण्णाया, एवं चरणकरणपरुवणा आ-
घविज्जइ, से त्तं नायाधम्मकहाओ ६ ॥ सू० ॥ ५० ॥ से किं तं उवालगदसाओ ? उवासगदसा-
सुणं समणीवासयाणं नगराइं, उज्जाणाइं, चेइयाइं, वणसंडाइं, समोसरणाइं, रायाणो, अम्मापिवरो,
धम्मायरिया, धम्मकहाओ इहलोइयपरलोइया इङ्गिविसेसा, भोगपरिचाया, पव्वज्जाओ, परि-
आगा, सुयपरिग्गहा, तवोवहाणाइं सीलव्वयगुणवेरमणपच्चक्खाणपोसहोववासपडिबज्जणया, पडि-
माओ, उवसग्गा, संलेहणाओ, भत्तपच्चक्खाणाइं. पाओवगमणाइं, देवलोगगमणाइं, सुकुलपच्चाईओ,
पुणबोहिलाभा, अंतकिरियाओ आघविज्जंति; उवासगदसाणं परित्ता वायणा, संखेज्जा अणुओग-
दारा, संखेज्जा वेढा, संखेज्जा सिलोगा, संखेज्जाओ निज्जुत्तीओ संखेज्जाओ संगहणीओ, संखे-
ज्जाओ पडिवत्तीओ । से णं अंगट्ठयाए सत्तमे अंगे, एगे, एगे सुयक्खंथे, दस अज्झनणा, दस
उद्देसणकाला, दस समुद्देसणकाला संखेज्जा पयसहस्सा पयग्गेणं संखेज्जा अक्खरा, अणंता गमा,
अणंता पज्जवा, परित्ता तसा अणंता थावरा, सासयकडनिबद्धनिकाइया जिणपणत्ता भावा आघ-
विज्जंति पन्नविज्जंति परुविज्जंति दंसिज्जंति, निदंसिज्जंति, उवदंसिज्जंति, से एवं आया, एवं नाया,
एवं विन्नाया, एवं चरणकरणपरुवणा आघविज्जइ; से त्तं उवासगदसाओ ७ ॥ सू० ॥ ५१ ॥ से
किं तं अंतगडदसाओ ? अंतगडदसासु णं अंतगडाणं नगराइं उज्जाणाइं, चेइयाइं, वणसंडाइं, समो-
सरणाइं, रायाणो, अम्मापियरो, धम्मायरिया, धम्मकहाओ, इहलोइयपरलोइया इङ्गिविसेसा, भोग-
परिचाया, पव्वज्जाओ परिआगा, सुयपरिग्गहा तवोवहाणाइं, संलेहणाओ, भत्तपच्चक्खाणाइं. पाओ-
वगमणाइं, अंतकिरियाओ, आघविज्जंति; अंतगडदसासु णं परित्ता वायणा, संखिज्जा अणुओगदारा,
संखेज्जा वेढा, संखेज्जा सिलोगा, संखेज्जाओ निज्जुत्तीओ, संखेज्जाओ संगहणी, संखेज्जाओ पडिव-
त्तीओ से णं अंगट्ठयाए अट्ठमे अंगे, एगे सुयक्खंथे, अट्ठवग्गा अट्ठ उद्देसणकाला, अट्ठ समुद्देसण-
काला संखेज्जा पयसहस्सा पयग्गेणं; संखेज्जा अक्खरा, अणंता गमा, अणंता पज्जवा, परित्ता तसा,
अणंता थावरा, सासयकडनिबद्धनिकाइया जिणपणत्ता भावा आघविज्जंति, पन्नविज्जंति परुविज्जंति,
दंसिज्जंति, निदंसिज्जंति, उवदंसिज्जंति; से एवं आया, एवं नाया, एवं विन्नाया, एवं चरणकरण-
परुवणा आघविज्जइ; से त्तं अंतगडदसाओ ८ ॥ सू० ॥ ५२ ॥ से किं तं अणुत्तरोववाइयदसाओ?

अणुत्तरोववाइयदसासु णं अणुत्तरोववाइयाणं नगराई, उज्जाणाई, चेइयाई, वणसंडाई, समोसरणाई, रायाणो, अम्मापियरो, धम्मायरिया, धम्मकहाओ, इहलोइयपरलोइया इड्ढिविसेसा, भोगपरिच्चागा, पवज्जाओ, परिआगा, सुयपरिग्गहा, तवोवहाणाई, पडिमाओ, उवसग्गा, संलेहणाओ, भत्तपच्चक्खाणाई, पाओवगमणाई, अणुत्तरोववाइय त्ति उववत्ती, सुकुलपच्चायाईओ, पुणबोहिलाभा, अंतकिरियाओ, आघविज्जंति, अणुत्तरोववाइयदसासु णं परित्ता वायणा, संखेज्जा अणुओगदारा, संखेज्जा वेढा, संखेज्जा सिलोगा, संखेज्जाओ निज्जुत्तीओ, संखेज्जाओ संगहणीओ, संखेज्जाओ पडिवत्तीओ, से णं अंगट्टयाए नवमे अंगे, एगे सुयक्खंधे, तिन्नि वग्गा, तिन्नि उद्देसणकाला, तिन्नि समुद्देसणकाला, संखेज्जाई पयसहस्साई पयग्गेणं संखेज्जा अक्खरा, अणंता गमा, अणंता पज्जवा, परित्ता तसा, अणंता थावरा, सासयकडनिबद्धनिकाइया जिणपणत्ता भावा आघविज्जंति, पणविज्जंति, परूविज्जंति, दंसिज्जंति, निदंसिज्जंति, उवदंसिज्जंति, से एवं आया, एवं नाया, एवं विण्णाया, एवं चरणकरणपरूवणा आघविज्जइ, से चं अणुत्तरोववाइयदसाओ ९ ॥ सू० ॥ ५३ ॥ से किं तं पण्हावागरणाई ? पण्हावागरणेसु णं अट्ठुत्तरं पसिणयं, अट्ठुत्तरं अपसिणसयं अट्ठुत्तरं पसिणापसिणसयं; तंजहा—अंगुट्ठपसिणाई, वाहुपसिणाई, अद्दागपसिणाई, अन्नेविविचित्ता विज्जाइसया, नागसुवण्णेहिं सद्धिं दिवा संवाया आघविज्जंति, पण्हावागरणाणं परित्ता वायणा, संखेज्जा अणुओगदारा, संखेज्जा वेढा, संखेज्जा सिलोगा, संखेज्जाओ निज्जुत्तीओ, संखेज्जाओ संगहणीओ, संखेज्जाओ पडिवत्तीओ; से णं अंगट्टयाए दसमे अंगे एगे सुयक्खंधे, पणयालीसं अज्झयणा, पणयालीसं उद्देसणकाला, पणयालीसं समुद्देसणकाला, संखेज्जाई पयसहस्साई पयग्गेणं; संखेज्जा अक्खरा, अणंतागमा, अणंता पज्जवा, परित्ता तसा, अणंता थावरा, सासयकडनिबद्धनिकाइया जिणपणत्ता भावा आघविज्जंति, पणविज्जंति, परूविज्जंति, दंसिज्जंति, निदंसिज्जंति, उवदंसिज्जंति; से एवं आया, एवं नाया, एवं विरणाया; एवं चरणकरणरूवणा आघविज्जइ; से चं पण्हावागरणाई १० ॥ सू० ॥ ५४ ॥ से किं तं विवागसुयं ? विवागसुए णं सुकडदुक्कडाणं कम्माणं फलविवागे आघविज्जइ, तत्थ णं दस दुहविवागा दस सुहविवागा । से किं तं दुहविवागा ? दुहविवागेसु णं दुहविवागाणं नगराई, उज्जाणाई, वणसंडाई, चेइयाई, समोसरणाई, रायाणो, अम्मापियरो, धम्मायरिया, धम्मकहाओ, इहलोइयपरलोइया इड्ढिविसोसा, निरयमणाई, संसारभवपवंचा दुहपरंपराओ, दुकुलपच्चायाईओ, दुल्लहबोहियत्तं, आघविज्जइ; से चं दुहविवागा । से किं तं सुहविवागा ? सुहविवागेसु णं सुहविवागाणं नगराई, उज्जाणाई, वणसंडाई चेइयाई, समोसरणाई, रायाणो, अम्मापियरो, धम्मायरिया, धम्मकहाओ, इहलोइयपरलोइया इड्ढिविसेसा, भोगपरिच्चागा, पवज्जाओ, परिआगा, सुयपरिग्गहा, तवोवहाणाई, संलेहणाओ, भत्तपच्चक्खाणाई, पाओवगमणाई, देवलोगमणाई, सुहपरंपराओ, सुकुलपच्चायाईओ, पुणबोहिलाभा, अंतकिरियाओ, आघविज्जंति । विवागसुयस्य णं परित्ता वायणा, संखेज्जा अणुओगदारा, संखेज्जा वेढा संखेज्जा सिलोगा, संखेज्जाओ निज्जुत्तीओ, संखिज्जाओ संगहणीओ, संखिज्जाओ पडिवत्तीओ । से णं अंगट्टयाए इक्कारसमे अंगे, दो सुयक्खंधा, वीसं अज्झयणा, वीसं उद्देसणकाला, वीसं समुद्देसणकाला, संखिज्जाई पयसहस्साई पयग्गेणं, संखेज्जा अक्खरा, अणंता गमा, अणंता पज्जवा, परित्ता तसा, अणंता थावरा, सासयक-

डनिबद्धनिकाइया जिणपणत्ता भावा आघविज्जंति, पन्नविज्जंति, परूविज्जंति, दंसिज्जंति, निंदसि-
ज्जंति, से एवं आया, एवं नाया, एवं विन्नाया, एवं चरणकरणपरूवणा आघविज्जइ, से चं विवा-
गसुयं ११ ॥ सू० ॥ ५५ ॥ से किं तं दिट्ठिवाए ? दिट्ठिवाएणं सब्भवावरूवणा आघविज्जइ, से
समासओ पंचविहे पणत्ते, तंजहा-परिकम्मे १ सुत्ताइं २ पुव्वगए ३ अणुओगे ४ चूलिया ५ । से
किं तं परिकम्मे ? परिकम्मे सत्तविहे पणत्ते, तंजहा-सिद्धसेणिया परिकम्मे १ मणुस्ससेणियापरि-
कम्मे २ पुट्ठसेणिया-परिकम्मे ३ ओगाढसेणियापरिकम्मे ४ उवसंपज्जसेणियापरिकम्मे ५ विप्प-
जहणसेणियापरिकम्मे ६ चुयाचुयसेणियापरिकम्मे ७ । से किं तं सिद्धसेणियापरिकम्मे ? सिद्धसेणि-
यापरिकम्मे चउदसविहे पणत्ते, तंजहा-मउगापयाइं १ एगट्ठियपयाइं २ अट्ठपयाइं ३ पाढोआगा-
सपयाइं ४ केउभूयं ५ रासिबद्धं ६ एगगुणं ७ दुगुणं ८ तिगुणं ९ केइभूयं १० पडिग्गहो ११
संसारपडिग्गहो १२ नंदावत्तं १३ सिद्धावत्तं १४, से चं सिद्धसेणियापरिकम्मे १ । से किं तं मणु-
स्ससेणियापरिकम्मे ? मणुस्ससेणियापरिकम्मे चउदसविहे पणत्ते, तंजहा-माउयापयाइं १ एगट्ठिय-
पयाइं २ अट्ठपयाइं ३ पाढोआगासपयाइं ४ केउभूयं ५ रासिबद्धं ६ एगगुणं ७ दुगुणं ८ तिगुणं
९ केउभूयं १० पडिग्गहो ११ संसारपडिग्गहो १२ वंदावत्तं १३ मणुस्सावत्तं १४ से चं मणुस्स-
सेणियापरिकम्मे २ । से किं तं पुट्ठसेणियापरिकम्मे ? पुट्ठसेणियापरिकम्मे इक्कारसविहे पणत्ते, तंजहा
पाढोआगासपयाइं १ केउभूयं २ रासिबद्धं ३ एगगुणं ४ दुगुणं ५ तिगुणं ६ केउभूयं ७ पडिग्गहो
संसारपडिग्गहो ९ नंदावत्तं १० पुट्ठावत्तं ११, से चं पुट्ठसेणियापरिकम्मे ३ । से किं तं ओगाढ-
सेणियापरिकम्मे ? ओगाढसेणियापरिकम्मे इक्कारसविहे पणत्ते, तंजहा-पाढोआगासपयाइं १ केउ-
भूयं, रासिबद्धं ३ एगगुणं ४ दुगुणं ५ तिगुणं ६ केउभूयं ७ पडिग्गहो ८ संसारपडिग्गहो ९ नंदा-
वत्तं १० ओगाढावत्तं ११, से चं ओगाढसेणियापरिकम्मे ४ । से किं तं उवसंपज्जणसेणियापरिक-
म्मे ? उवसंपज्जणसेणिया परिकम्मे इक्कारसविहे पणत्ते, तंजहा-पाढोआगासपयाइं १ केउभूयं २
रासिबद्धं ३ एगगुणं ४ दुगुणं ५ तिगुणं ६ केइभूयं ७ पडिग्गहो ८ संसारपडिग्गहो ९ नंदावत्तं
१० उवसंपज्जणवत्तं ११, से चं उवसंपज्जणसेणियापरिकम्मे ५ । से किं तं विप्पजहणसेणियापरि-
कम्मे ? विप्पजहणसेणियापरिकम्मे इक्कारसविहे पणत्ते, तंजहा-पाढोआगासपयाइं १ केउभूयं २
रासिबद्धं ३ एगगुणं ४ दुगुणं ५ तिगुणं ६ केइभूयं ७ पडिग्गहो ८ संसारपडिग्गहो ९ नंदावत्तं
१० विप्पजहणावत्तं ११, से तं विप्पजहणसेणियापरिकम्मे ६ । से किं तं चुयाचुयसेणियापरिक-
म्मे ? चुयाचुयसेणियापरिकम्मे इक्कारसविहे पणत्ते, तंजहा-पाढोआगासपयाइं १ केइभूयं २
रासिबद्धं ३ एगगुणं ४ दुगुणं ५ तिगुणं ६ केइभूयं ७ पडिग्गहो ८ संसारपडिग्गहो ९ नंदावत्तं
१० चुयाचुयवत्तं ११, से चं चुयाचुयसेणियापरिकम्मे ७ । छ चउक्कनइयाइं, सत्त तेरासियाइं; से
चं परिकम्मे १ । से किं तं सुत्ताइं बावीसं पन्नत्ताइं, तंजहा-उज्जुसुयं १ परिणयापरिणयं २
बहुभंगियं ३ विजयचरियं ४ अणंतरं ५ परंपरं ६ मामाणं ७ संजूहं ८ संभिणं ९ आहच्चायं १०
सोवत्थियावत्तं ११ नंदावत्तं १२ बहुलं १३ पुट्ठापुट्ठं १४ वियावत्तं १५ एवंभूयं १६ दुयावत्तं १७
वत्तमाण पयं १८ सममिरूढं १९ सबओभदं २० पस्सासं २१ दुप्पडिग्गहं २२, इच्चेइयाइं बावीसं
सुत्ताइं छिन्नच्छेयनइयाणि ससमयसुत्तपरिवाडीए; इच्चेइयाइं बावीसं सुत्ताइं अच्छिन्नच्छेयनइयाणि

आजीवियसुत्तपरिवाडीए; इच्चेइयाइं बावीसं सुत्ताइं तिगणइयाणि तेरासिय सुत्तपरिवाडीए; इच्चेइ-
याइं बावीसं सुत्ताइं चउकनइयाणि ससमयसुत्तपरिवाडीए; एवामेव सपुव्वावरेणं अट्टासीई सुत्ताइं
भवंतित्ति मक्खायं, से त्तं सुत्ताइं २ । से किं तं पुव्वगए? पुव्वगए चउद्दसविहे पणत्ते, तंजहा—
उप्पायपुव्वं १ अग्गाणीयं २ वीरियं ३ अत्थिनत्थिप्पवायं ४ नाणप्पवायं ५ सच्चप्पावायं ६ आय-
प्पवायं ७ कम्मप्पवायं ८ पच्चक्खाणप्पवायं (पच्चक्खाणं) ९ विज्जणुप्पवायं १० अवंगं ११
पाणाऊ १२ किरियाविसालं १३ लोकविंदुसारं १४ । उप्पायपुव्वस्स णं दस वत्थू, चत्तारि चूलि-
यावत्थू पणत्ता । अग्गाणीयपुव्वस्स णं चोद्दस वत्थू; दुवालस चूलियावत्थू पणत्ता । वीरियपुव्वस्स
णं अट्ट वत्थू अट्ट चूलियावत्थू पणत्ता । अत्थिनत्थिप्पवायपुव्वस्स णं अट्टारस वत्थू, दस चूलिया-
वत्थू पणत्ता । नाणप्पवायपुव्वस्स णं बारस वत्थू पणत्ता । सच्चप्पवायपुव्वस्स णं दोणिवत्थूपण-
त्ता । आयप्पवायपुव्वस्स णं सोलस वत्थू पणत्ता । कम्मप्पवायपुव्वस्स णं तीसं वत्थू पणत्ता । पच्च-
क्खाणपुव्वस्स णं वीसं वत्थू पणत्ता । विज्जाणुप्पवायपुव्वस्स णं पन्नरस वत्थू पणत्ता अवंगपुव्वस्स
णं बारस वत्थू पणत्ता । पाणाउपुव्वस्स णं तेरस वत्थू पणत्ता । किरियाविसालं पुव्वस्स णं तीसं
वत्थू पणत्ता । लोकविंदुसारपुव्वस्स णं पणुवीसं वत्थू पणत्ता, गाहा—

दस १ चोदस २ अट्ट ३ ऽट्टारसेव ४ बारस ५ दुवे ६ य वत्थूणि । सोलस ७ तीस ८ वीसा
९, पन्नरस १० अणुप्पवायम्मि ॥ ८९ ॥

बारस इकारसमे, बारसमे तेरसेव वत्थूणि । तीसा पुण तेरसमे, चोद्दसमे पण्णवीसाओ ॥९०॥

चत्तारि १ दुवालस २ अट्ट ३ चेवदस ४ चेव चुल्लवत्थूणि । आइल्लण चउण्हं, चूलिया नत्थि ॥९१॥
से त्तं पुव्वगए । से किं तं अणुओगे ? अणुओगे दुविहे पणत्ते, तंजहा—मूलपढमाणुओगे, गंडिया-
णुओगे य । से किं तं मूलपढमाणुओगे ? मूलपढमाणुओगे णं अरहंताणं भगवंताणं पुव्वभवा, देव-
गमणाइं, आउं, चवणाइं, जम्मणाणि अभिसेया रायवरसिरीओ, पव्वज्जाओ, तवा य उग्गा, केवलना-
णुप्पयाओ, तित्थपवत्तणाणि य, सीसा, गणहरा, अज्जपवत्तिणीओ संघस्स चउद्विहस्स जं च परिमाणं,
जिणमणपज्जवओहिनाणी, सम्मत्तसुयनाणिणो य वाई अणुत्तरगईय, उत्तरवेउ, चिणो य मुणिणो,
जत्तिया सिद्धा, सिद्धिपहो जह देसिओ, जच्चिरं च कालं, पोआवगया जे जहिं जत्तियाइं भत्ताइं अणस-
णाए छेइत्ता अंतगडे. मुणिवरुत्तमे, तिमिरओघ विप्पमुक्के मुक्खसुहमणुत्तरं च पत्ते, एवमन्ने य एवमाइ-
भावा मूलपढमाणुओगे कहिया, से त्तं मूलपढमाणुओगे से किं तं गंडियाणुओगे ? गंडियाणुओगे
कुलगरगंडियाओ, तित्थयरगंडियाओ, चक्कवट्ठिगंडियाओ, दसारगंडियाओ, बलदेवगंडियाओ,
बासुदेवगंडियाओ, गणधरगंडियाओ, भद्वाहुगंडियाओ, तवोकम्मगंडियाओ, हरिवंसगंडियाओ
उस्सप्पिणीगंडियाओ, ओसप्पिणीगंडियाओ, चित्तंतरगंडियाओ अमरनरतिरियनिरयगइगमणवि-
विहपरियट्ठणेषु एवमाइयाओ गंडियाओ आघविज्जंति, पण्णविज्जंति से रां गंडियाणुओगे, से रां
अणुओगे ४ । से किं तं चूलियाओ ? आइल्लणं चउण्हं पुव्वणं, चूलिया सेसाइं पुवाइं अचूलियाइं,
से त्तं चूलियाओ । दिट्ठिवायस्स णं परिता वायणा, संखेज्जा अणुओगदारा, संखेज्जा वेढा, संखेज्जा

सिलोगा संखेज्जाओ पडिवत्तीओ संखिज्जाओ निज्जुत्तीओ, संखेज्जाओ संगहणीओ से णं अंगट्ठयाए बारसमे अंगे, एगे सुयक्खंधे, चोइस पुवाइं, संखेज्जा वत्थू, संखेज्जा चूलवत्थू, संखेज्जा पाहुडा, संखेज्जापहुडपाहुडा, संखेज्जाओ पाहुडियाओ, संखेज्जाओ पाहुडपाहुडियाओ, संखेज्जाइं पयसद-स्साइं पयग्गं, संखेज्जा अक्खरा, अणंता गमा, अणंता पज्जवा. परित्ता तसा अणंता थावरा, सा-सयकडनिबद्धनिकाइया जिणपन्नत्ता भावा आघविज्जंति, पण्णविज्जंति, परूविज्जंति, दंसिज्जंति, निदंसिज्जंति, उवदंसिज्जंति । से एवं आया, एवं नाया एवं विण्णाया, एवं चरणकरणपरूवणा आघविज्जंति, से तं दिट्ठिवाए १२ ॥ सू० ५६ ॥ इच्चेइयंमि दुवालसंगे गणिपिडगे अणंता भावा अणंता अभावा, अणंता हेऊ, अणंता अहेऊ, अणंता कारणा, अणंता अकारणा, अणंता जीवा अणंतता अजीवा अणंता भवसिद्धिया अणंता अभवसिद्धिया अणंता सिद्धा, अणंता असिद्धा पण्णत्ता-

भावमभावा हेऊमहेउ, कारणमकारणे चेव । जीवाजीवा भवियमभविया सिद्धा असिद्धा य ॥ ९२ ॥

इच्चेइयं दुवालसंगं कणिपिडगं तीए काले अणंता जीवा आणाए विराहित्ता चाउरंतं संसारकं-तारं अणुपरियट्ठिंमु इच्चेइयं दुवालसंगं गणिपिडगं पडुप्पण्णकाले परित्ता जीवा आणाए विराहित्ता चाउरंतं संसारकंतारं अणुपरियट्ठंति । इच्चेइयं दुवालसंगं गणिपिडगं अणागए काले अणंता जीवा आणाए विराहित्ता चाउरंतं संसारकंतारं अणुपरियट्ठिस्संति । इच्चेइयं दुवालसंगं गणिपिडगं तीए काले अणंता जीवा आणाए आराहित्ता चाउरंतं संसारकंतारं बीईवइंमु । इच्चेइयं दुवालसंगं गणि-पिडगं पडुप्पण्णकाले परित्ता जीवा आणाए आराहित्ता चउरंतं संसारकंतारं बीईवयंति । इच्चेइयं दुवालसंगं गणिपिडगं अणागए काले अणंता जीवा आणाए आराहित्ता चाउरंतं संसारकंतारं बीईव-इस्संति । इच्चेइयं दुवालसंगं गणिपिडगं न कयाइ नासी, न कयाइ न भवइ, न कयाइ न भवि-स्सइ, भुविं च, भवइ य, भविस्सइ य, धुवे, नियए, सासए, अक्खए अव्वए, अवट्ठिए, निच्चे । से जहानामए पंचत्थिकाए न कयाइनासी न कयाइ नत्थि, न कयाइ न भविस्सइ, भुविं च, भवइ य, भविस्सइ, य, धुवे, नियए, सासए, अक्खए, अव्वए, अवट्ठिए, निच्चे, एवामेव दुवालसंगं गणिपिडगं न कयाइ नासी, न कयाइ नत्थि, न कयाइ न भविस्सइ, भुविं च, भवइ य, भविस्सइ य, धुवे, नियए, सासए, अक्खए, अव्वए, अवट्ठिए, निच्चे । से समासओ चउट्ठिवहे पण्णत्ते, तंजहा-दव्वओ, खित्तओ, कालओ, भावओ । तत्थ दव्वओ णं सुयनाणी उवउत्ते सब्बदव्वाइं जाणइ पासइ, खित्तओ णं सुयनाणी उवउत्ते सब्बं खेत्तं जाणइ पासइ, कालओ णं सुयनाणी उवउत्ते सब्बं खेत्तं जाणइ पासइ, भावओ णं सुयनाणी उवउत्ते सब्बे भावे जाणइ पासइ ॥ सू० ५७ ॥

अक्खर सन्नी सम्मं, साइयं खलु सपज्जवसियं च । गमियं अंगपविट्ठं, सत्तवि एए सपडिव-क्खा ॥ ९३ ॥ आगमसत्थग्गहणं, जं बुद्धिगुणेहिं अट्ठहिं दिट्ठं । बिंति सुयनाणलंभं, तं पुव्वविसा-रया धीरा ॥ ९४ ॥

सुसस्सइ १ पडिपुच्छइ २ सुणेइ ३ गिण्हइ ४ य ईहएयावि ५ । तत्तो अपोहए ६ वा, धारेइ ७ करेइ वा सम्मं ८ ॥ ९५ ॥

मृअं हुंकारं वा, वाढक्कारं पडिपुच्छ वीमंसा । तत्तो पसंगपारायणं च परिणिट्ठ सत्तमए
॥ ९६ ॥

सुत्तथो खलु पढमो, वीओ निज्जुत्तिमीसिओ भणिओ । तइओ य निरवसेसो, एस विही होइ
अणुओगे ॥ ९७ ॥

से चं अंगपविट्ठं, से चं सुयनाणं से चं परोक्खनाणं, से चं नंदी ॥ नंदी समत्ता ॥

इअ नंदीसुत्तं समत्तम

❀ उववाइ सूतं ❀

(बावीस गाथा)

कहिं पडिहया सिद्धा ? कहिं सिद्धा पडिहिया ? । कहिं बोंदि चइत्ता णं, कत्थ गंतूण सिज्झई ॥ १ ॥
 अलोगे पडिहया सिद्धा, लोयग्गे य पडिहिया । इहबोंदिं चइत्ता णं, तत्थ गंतूण सिज्झई ? ॥ २ ॥
 जं संठाणं तु इहं भवं चयं तस्स चरिमसमयंमि । आसी य पएसघणं तं संठाणं तहिं तस्स ॥ ३ ॥
 दीहं वा हस्सं वा जं चरिमभवे हवेज्ज संठाणं । तत्तो तिभागहीणं सिद्धाणोमाहणा भणिया ॥ ४ ॥
 तिणिण सया तेत्तीसा धणुत्तिभागो य होइ बोधवा । एसा खलु सिद्धाणं उक्कोसोगाहणा भणिया ॥ ५ ॥
 चत्तारि य रयणीओ रयणिति भागूणिया य बोधवा । एसा खलु सिद्धाणं मज्झिमओगाहणा भणिया ॥ ६ ॥
 एका य होइ रयणी साहीवा अंगुलाइ कट्ट भवे । एसा खलु सिद्धाणं जहण्णओगाहणा भणिया ॥ ७ ॥
 ओगाहणाए सिद्धा भवत्तिभागेण होइ परिहीणा । संठाणमणित्थं जरामरणविप्पमुक्काणं ॥ ८ ॥
 जत्थ य एगोसिद्धो तत्थ अणंता भवक्खयविमुक्का । अण्णोणसमोगाढा पुट्ठा सव्वे य लोणंते ॥ ९ ॥
 फुसइ अणंते सिद्धे सव्वपएसेहि णियमसा सिद्धो । ते वि असंखेज्जागुणा देसपएसेहिं जे पुट्ठा ॥ १० ॥
 असरीरा जीवघणा उवउत्ता दंसणे य णाणे य । सागारमणागारं लक्खणमेयं तु सिद्धाणं ॥ ११ ॥
 केवलणाणुवउत्ता जाणंहि सव्वभावगुणभावे । पासंति सव्वओ खलु केवलदिट्ठीअणंताहिं ॥ १२ ॥
 णवि अत्थि माणुसाणं तं सोक्खं णविय सव्वदेवाणं । जं सिद्धाणं सोक्खं अव्वाबाहं उवगयाणं ॥ १३ ॥
 जं देवाणं सोक्खं सव्वद्धापिंडियं अणंतगुणं । ण य पावइ मुत्तिसुहं णंताहिं वग्गवग्गूहि ॥ १४ ॥
 सिद्धस्स सुहो रासो सव्वद्धापिंडिओ जइ हवेज्जा । सोणंतवग्गभइओ सव्वागासे ण माएज्जा ॥ १५ ॥
 जह णाम कोइ मिच्छो णगरगुणे बहुविहे वियाणंतो । ण चएइ परिकहेउं उवमाए तहिं असंतीए ॥ १६ ॥
 इय सिद्धाणं सोक्खं अणोवमं णत्थि तस्स ओवम्मं । किंचि विसेसेणेत्तो ओवम्ममिगं सुणह वोच्छं ॥ १७ ॥
 जह सव्वकामगुणियं पुरिसो भोत्तूण भोयणं कोई । तण्हालुहाविमुको अच्छेज्ज जहा अमियत्तित्तो ॥ १८ ॥
 इय सव्वकालत्तित्ता अतुलं निव्वाणमुवगया सिद्धा । सासयमव्वाबाहं चिट्ठंति सुही सुहं पत्ता ॥ १९ ॥
 सिद्धत्ति य कुद्धत्ति य पारगयत्ति य परंपरगयत्ति । उम्मुक्कम्मकवया अजरा अमरा असंगा य ॥ २० ॥
 णिच्छिण्णसव्वदुक्खा जाइजरामरणबंधणविमुक्का । अव्वाबाहं सुक्खं अणुहोती सासयं सिद्धा ॥ २१ ॥
 अतुलसुहसागरगया अव्वाबाहं अणोवमं पत्ता । सव्वमणागयमद्वं चिट्ठंति सुहं पत्ता ॥ २२ ॥

॥ उववाइ उवंगं समत्तं ॥

भं भवतु ।

॥ श्री सुखविपाक-सूत्रम् ॥

तेणं कालेणं तेणं समएणं रायगिहे णयरे गुणसिलए चेइए सोहम्मे समोसढे जंबू जाव पञ्जु-
वासमाणे एवं वयासी-जइ णं भंते ! समणेणं भगवया महावीरेणं जाव संपत्तेणं दुहविवागाणं अयमढ्ढे
पण्णत्ते सुहविवागाणं भंते ! समणेणं भगवया महावीरेणं जाव संपत्तेणं के अढ्ढे पण्णत्ते ? तते णं
से सुहम्मे अणगारे जंबू अणगारं एवं वयासी-एवं खलु जंबू ! समणेणं भगवया महावीरेणं जाव संपत्तेणं
सुहविवागाणं दस अज्झयणा पण्णत्ता । तंजहा-सुबाहू १ भदनंदी य २, सुजाए य ३, सुवासवे ४ ।
तहेव जिणदासे ५, धणपती य ६ महब्बले ७ ॥ १ ॥ भदनंदी ८ महचंदे ९ वरदत्ते १० ॥

जइणं भंते ! समणेणं जाव संपत्तेणं सुहविवागाणं दस अज्झयणा पण्णत्ता पढमस्स णं भंते !
अज्झयणस्स सुहविवागाणं जाव के अढ्ढे पण्णत्ते ? तते णं से सुहम्मे अणगारे जंबू अणगारं एवं
वयासी-एवं खलु जंबू ! तेणं कालेणं तेणं समएणं हत्थिसीसे णामं णयरे होत्था रिद्धित्थिमियसमिद्धे
तस्स णं हत्थिसीसस्स णगरस्स बहिया उत्तरपुरत्थिमे दिसीभाए एत्थ णं पुप्फकरंडए णामं उज्जाणे
होत्था सव्वोउय० तत्थणं कयवणभालपियस्स जक्खस्स जक्खाययणे होत्था दिव्वे०, तत्थ णं
हत्थिसीसे णयरे अदीणसत्तू णामं राया होत्था महया० वण्णओ, तस्स णं अदीणसत्तस्स रण्णो धा-
रिणीपामुखं देवीसहस्सं ओरोहे यावि होत्था । तते णं सा धारिणी देवी अण्णया कयाइ तंसि
तारिसगंसि वासघरंसि जाव सीहं सुमिणे पासइ जहा मेहस्स जम्मणं तहा भाणियव्वं । सुबाहुकुमारे
जाव अलं भोगस्समत्थे यावि जाणंति, जाणित्ता अम्मापियरो पंच पासायवडिसगसयाइं करावेंति,
अब्भुगय० भवणं एवं जहा महाबलस्स रण्णो, णवरं पुप्फचूलापामोक्खाणं पंचण्हं रायवरकण्णय-
सयाणं एगदिवसेणं पाणिं गिण्हावेंति तहेव पंचसइओ दाओ जाव उप्पि पासायवरगए फुट्टमाणेहिं
मुइंगमत्थएहिं जाव विहरइ । तेणं कालेणं तेणं समएणं समणे भगवं महावीरे समोसढे, परिसा
निग्गया, अदीणसत्तू जहा कूणिओ तहेव निग्गओ सुबाहू विजहा जमाली तहा रहेणं निग्गए जाव
धम्मो कहिओ राया परिसा पडिगया । तण्णं से सुबाहुकुमारे समणस्स भगवओ महावीरस्स अंतिए
धम्मं सोच्चा णिसम्म हट्ट तुट्ट० उट्टाए उट्टेति जाव एवं वयासी—सद्दहामि णं भंते ! णिग्गंथं
पावयणं० जहा णं देवाणुप्पियाणं अंतिए बहवे राईसर जाव सत्थवाहप्पभिइओ मुंडे भवित्ता अगा-
राओ अणगारियं पवइया नो खलु अगहणं तहा संचाएमि मुंडे भवित्ता अगाराओ अणगारियं पवइ-
त्तए अहण्णं देवाणुप्पियाणं अंतिए पंचाणुवइयं सत्तसिक्खावइयं दुवालसविहं गिहिधम्मं पडिवज्जि-
स्सामि, अहासुहं देवाणुप्पिया ! मा पडिबंघं करेह । ततेणं से सुबाहुकुमारे समणस्स भगवओ महा-
वीरस्स अंतिए पंचाणुवइयं सत्तसिक्खावइयं दुवालसविहं गिहिधम्मं पडिवज्जति पडिवज्जित्ता तमेव
चाउग्घंटं आसरहं दुरुहति जामेव दिसं पाउब्भूए तामेवदिसं पडिगए । तेणं कालेणं तेणं समएणं
समणस्स भगवओ महावीरस्स जेढ्ढे अंतेवासी इंदभूई नामं अणगारे जाव एवं वयासी—अहो णं
भंते ! सुबाहुकुमारे इढ्ढे इड्डरूवे कंते २ पिए २ मणुण्णे २ मणामे २ सोमे सुभगे पियदंसणे सुरूवे

बहुजणस्सवि य णं भंते ! सुबाहुकुमारे इट्ठे ५ सोमे ४ साहुजणस्सवि य णं भंते ! सुबाहुकुमारे इट्ठे ५ जाव सुरूवे । सुबाहुणा भंते ! कुमारेणं इमा एयारूवा उराला माणुस्सरिद्धी किण्णा लद्धा ! किण्णा पत्ता ? किण्णा अभिसमन्नागया ? के वा एस आसी पुव्वभवे ? एवं खलु गोयमा ! तेणं कालेणं तेणं समएणं इहेव जंबुदीवे दीवे भारहे वासे हत्थिणाउरे णामं णगरे होत्था रिद्धं तत्थ णं हत्थिणाउरे णगरे सुमुहे नामं गाहावई परिवसइ अट्ठे० तेणं कालेणं तेणं समएणं धम्मघोसा णामं थेरा जातिसंपन्ना जाव पंचहिं समणसएहिं सद्धिं संपरिवुडा पुव्वाणुपुबिं चरमाणा गामाणुगाम दूज्जमाणा जेणेव हत्थिणाउरे णगरे जेणेव सहसंबवणे उज्जाणे तेणेव उवागच्छइ उवागच्छित्ता अहा-पडिरूवं उग्गहं उग्गिण्हित्ता संजमेणं तवसा अप्पाणं भावेमाणा विहरंति । तेणं कालेणं तेणं समएणं धम्मघोसाणं थेराणं अंतेवासी सुदत्ते णामं अणगारे उराले जाव लेस्से मासं मासेणं खममाणे विहरति तए णं से सुदत्ते अणगारे मासक्खमणपारणगंसि पढमाए पोरिसीए मज्झायं करेति जहा गोयमसामी तहेव धम्मघोसे (१सुधम्मं) थेरे आपुच्छति जाव अडमाणे सुमुहस्स गाहावतिस्स गेहे अणुपविट्ठे तए णं से सुमुहे गाहावती सुदत्तं अणगारं एज्जमाणं पासति २ ता हट्ठट्ठे आसणातो अब्भट्ठेति २ ता पायपीठाओ पच्चोरुहति २ ता पाउयाओ ओमुयति २ ता एगासाडियं उत्तरासंगं करेति २ ता सुदत्तं अणगारं सत्तट्ठ पयाइं अणुगच्छति २ ता तिकखुत्तो आयाहिणपयाहिणं करेइ २ ता वंदति णमंसति २ ता जेणेव भत्तघरे तेणेव उवागच्छति २ ता सयहत्थेणं विउलेणं असण-पाणखाइमसाइमेणं पडिलाभेस्सामीति तुट्ठे पडिलाभेमाणेवि तुट्ठे पडिलाभिएवि तुट्ठे । तते णं तस्स सुमुहस्स गाहावइस्स तेणं दव्वसुट्ठेणं दायगसुट्ठेणं पडिगाहगसुट्ठेणं ति विहेणं तिकरणसुट्ठेणं सुदत्ते अणगारे पडिलाभिए समाणे संसारे परित्तीकए मणुस्साउए निबद्धे गेहंसि य से इमाइं पंच दिबाइं पाउब्भूयाइं तंजहा—

वसुहारा वुट्ठा १ दसद्धवन्ने कुसुमे निवातिते २ चेलुक्खेवे कए ३ आहयाओ देवहुंदुहीओ ४ अंतरावि य णं आगासंसि अहो दाणमहो दाणं पुट्ठे य ५ । हत्थिणाउरे नयरे सिंघाडग जाव पडेसु बहुजणो अन्नमन्नस्स एवमाइक्खइ ४-धण्णे णं देवाणुप्पिया ! सुमुहे गाहावई सुकयपुन्ने कयलक्खणे सुलद्धे णं मणुस्सजम्मे सुकयरिद्धी य जाव तं धन्ने णं देवाणुप्पिया ! सुमुहे गाहावई । तते णं से सुमुहे गाहावई बहूइं वाससयाइं आउयं पालइत्ता कालमासे कालं किच्चा इहेव हत्थिमीसे एगरे अदीणसत्तस्स रत्तो धारिणीए देवीए कुच्छिसि पुत्तत्ताए उववन्ने । तते णं सा धारिणीं देवी सय-णिजंसि सुत्तजागरा ओहीरमाणी २ सीहं पासति सेसं तं चेव जाव उप्पि पासाए विहरति तं एयं खलु गोयमा ! सुबाहुणा इमा एयारूवा माणुस्सरिद्धी लद्धा पत्ता अभिसमन्नागया पभू णं भंते ! सुबाहुकुमारे देवाणुप्पियाणं अंतिए मुंडे भवित्ता अगाराओ अणगारियं पव्वइत्तए ? हंता पभू । तते णं से भगवं गोयमे समणं भगवं महावीरं वंदति नमंसति २ ता संजमेणं तवसा अप्पाणं भावेमाणे विहरति । तते णं से समणे भगवं महावीरे अन्नया कयाइं हत्थिमीसाओ णगराओ पुप्फकरंडाओ उज्जाणाओ कयवणमालपियस्स जक्खस्स जक्खाययणाओ पडिणिक्खमति २ ता बहिया जणवय-

विहारं विहरति । तते णं से सुबाहुकुमारे समणोवासए जाते अभिगयजीवाजीवे जाव पडिलामेमाणे विहरेति । तते णं से सुबाहुकुमारे अन्नया कयाइं चाउइसट्टुमुदिट्टुपुण्णमासिणीसु जेणेव पोसहसाला तेणेव उवागच्छति २ ता पोसहसालं पमज्जति २ ता उच्चारपासवणभूमिं पडिलेहति २ ता दब्भ-संधारं संधरेइ २ ता दब्भसंधारं दुरूहइ २ ता अट्टमभत्तं पगिण्हइ २ ता पोसहसालाए पोसहिण्ण अट्टमभत्तिण्ण पोसहं पडिजागरमाणे विहरति । तए णं तस्स सुबाहुस्स कुमारस्स पुव्वरत्तावरत्तकाल-समयंसि धम्मजागरियं जागरमाणस्स इमे एयारूवे अज्झत्थिए ५ समुप्पन्ने-धण्णा णं ते गामागरणगर जाव सन्निवेसा जत्थ णं समणे भगवं महावीरे जाव विहरति, धन्ना णं तेराईसरतलवर० जे णं समणस्स भगवओ महावीरस्स अंतिण्ण मुंडा जाव पव्वयंति, धन्ना णं ते राईसरतलवर० जे णं समणस्स भगवओ महावीरस्स अंतिण्ण पंचाणुव्वइयं जाव गिहिधम्मं पडिवज्जति, धन्ना णं ते राईसर जाव जे णं समणस्स भगवओ महावीरस्स अंतिण्ण धम्मं सुणेंति, तं जति णं समणे भगवं महावीरे पुव्वानुपुव्वि चरमाणे गामाणुगामं दूइज्जमाणे इहमागच्छिज्जा जाव विहरज्जा तते णं अहं समणस्स भगवओ महावीरस्स अंतिण्ण मुंडे भवित्ता जाव पव्वएज्जा । तते णं समणे भगवं महावीरे सुबाहुस्स कुमारस्स इमं इयारूवं अज्झत्थियं जाव बियाणित्ता पुव्वानुपुव्वि जाव दूइज्जमाणे जेणेव हत्थि-सीसे णगरे जेणेव पुप्फकरंडे उज्जाणे जेणेव कयवणमालपियस्स जक्खस्स जक्खाययणे तेणेव उवागच्छइ २ ता अहापडिरूवं उग्गहं उगिगिहत्ता संजमेणं तवसा अप्पाणं भावेमाणे विहरति परिसा राया निग्गया । तते णं तस्स सुबाहुस्स कुमारस्स तं महया जहा पढमं तहा निग्गओ धम्मो कहिओ परिसा राया पडिगया । तते णं से सुबाहुकुमारे समणस्स भगवओ महावीरस्स अंतिण्ण धम्मं सोच्चा निसम्म दट्ट तुट्ट जहा मेहे तहा अम्मापियरो आपुच्छति, णिक्खमणाभिसेओ तहेव जाव अणगारे जाते ईरियासमिण्ण जाव बंभयारी, ततेणं से सुबाहु अणगारे समणस्स भगवओ महावीरस्स तहारूवाणं थेराणं अंतिण्ण सामाइयमाइयाइं एक्कारस अंणाइं अहिज्जति २ ता बहूहिं चउत्थछट्टुम० तवोविहाणेहिं अप्पाणं भावित्ता बहूइं वासाइं सामन्नपरियागं पाउणित्ता मासियाए संलेहणाए अप्पाणं झूसित्ता सट्ठिं भत्ताइं अणसणाए छेदिता आलोइयपडिकंते समाहिपत्ते कालमारं कालं किच्चा सोहम्मे कप्पे देवत्ताए उववन्ने, से णं ततो देवलोगाओ आउक्खएणं भवक्खएणं ठिइ-क्खएणं अणंतरं चयं चइत्ता माणुस्सं विण्णहं लभिहिति २ ता केवलं बोहिं बुज्झिहिति २ ता तहारूवाणं थेराणं अंतिण्ण मुंडे जाव पव्वइस्सति, से णं तत्थ बहूइं वासाइं सामणं परियागं पाउ-णिहिति आलोइयपडिकंते समाहिपत्ते कालं करिहिति सणंकुमारे कप्पे देवत्ताए उववज्झिहिति, से णं तओ देवलोगाओ माणुस्सं पव्वज्जा बंभलोए ततो माणुस्सं महासुके ततो माणुस्सं आणते देवं ततो माणुस्सं ततो आरणे देवे ततो माणुस्सं सव्वट्टुसिद्धे, से णं ततो अणंतरं उव्वट्टित्ता महाविदेइं वासे जाव अट्टुइं जहा दट्टपइन्ने सिज्झिहिति ५ जाव एवं खलु जंबू ! समणेणं जाव संपत्तेणं सुहविवागाणं पढमस्स अज्झयणस्स अयमट्टे पन्नत्ते अज्झभयणं समत्तं ॥ १ ॥

चित्तियस्स णं उक्खेवो-एवं खलु जम्बू ! तेणं कालेणं तेणं समएणं उसभपुरे णगरे धूमकरंड-

उज्जाणे धन्नो जक्खो धणावहो राया सरस्सई देवी सुमिणदंसणं कहणं जम्मणं बालत्तणं कालाओ य जुव्वणे पाणिग्गहणं दाओ पासाद० भोगा य जहा सुबाहुस्स, नवरं भद्दं दी कुमारे सिरिदेवीपामोक्खा णं पंचसया सामी समोसरणं सावगधम्मं पुव्वभवपुच्छा महाविदेहे वासे पुंडरीकिणी नगरी विजयते कुमारे जुगवाहू तित्थयरे पडिलाभिण माणुरसाउए निबद्धे इहं उप्पन्ने, सेसं जहा सुबाहुस्स जाव महाविदेहे वासे सिज्झिहिति बुज्झिहिति मुच्चिहिति परिनिव्वाहिति सव्वदुव्वखाणमंतं करेहिति ॥ वितियं अज्झयणं समत्तं ॥ २ ॥

तच्चस्स उक्खेवो—वीरपुरं नगरं मणोरमं उज्जाणं वीरकण्हे जक्खे मित्ते राया सिरि देवी सुजाए कुमारे बलसिरिपामोक्खा पंचसयकन्ना सामी समोसरणं पुव्वभवपुच्छा उसुयारे नयरे उसभदत्ते गाहावई पुप्फदत्ते अणगारे पडिलाभिण मणुरसाउए निबद्धे इहं उप्पन्ने जाव महाविदेहे वासे सिज्झिहिति ५ ॥ तइयं अज्झयणं समत्तं ॥ ३ ॥

चोत्थस्स उक्खेवो—विजयपुरं नगरं णंदणवणं [मणोरमं] उज्जाणं असोगो जक्खो वासवदत्ते राया कण्हा देवी सुवासवे कुमारे भद्दापामोक्खा णं पंचसया जाव पुव्वभवे कोसंबी नगरी धणपाले राया वेसणभद्दे अणगारे पडिलाभिण इह जाव सिद्धे । चोत्थं अज्झयणं समत्तं ॥ ४ ॥

पंचमस्स उक्खेवओ—सोगंधिया नगरी नीलासोए उज्जाणे सुकालो जक्खो अप्पडिहओ राया सुकन्ना देवी महचंदे कुमारे तस्स अरहदत्ता भारिया जिणदासो पुत्तो तित्थयरागमणं जिणदासपुव्वभवो मज्झमिया नगरी मेहरहो राया सुधम्मे अणगारे पडिलाभिण जाव सिद्धे ॥ पंचमं अज्झयणं समत्तं ॥ ५ ॥

छट्ठस्स उक्खेवओ—कणगपुरं नगरं सेयासोयं उज्जाणं वीरभद्दो जक्खो पियचंदो राया सुभद्दा देवी वेसमणे कुमारे जुवराया सिरिदेवी पामोक्खा पंचसया कन्ना पाणिग्गहणं तित्थयरागमणं धनवती युवरायपुत्ते जाव पुव्वभवो मणिवया नगरी मित्तो राया संभूतिविजए अणगारे पडिलाभिते जाव सिद्धे ॥ छट्ठं अज्झयणं समत्तं ॥ ६ ॥

सत्तमस्स उक्खेवो—महापुरं नगरं रत्तासोगं उज्जाणं रत्तपाओ जक्खो बले राया सुभद्दा देवी महब्बले कुमारे रत्तवईपामोक्खाओ पंचसयाकन्ना पाणिग्गहणं तित्थयरागमणं जाव पुव्वभवो मणिपुरं नगरं णागदत्ते गाहावती इन्ददत्ते अणगारे पडिलाभिते जाव सिद्धे ॥ सत्तमं अज्झयणं समत्तं ॥ ७ ॥

अट्ठमस्स उक्खेवो—सुघोसं नगरं देवरमणं उज्जाणं वीरसेणो जक्खो अज्जुण्णो राया तत्तवती देवी भद्दं दी कुमारे सिरिदेवीपामोक्खा पंचसया जाव पुव्वभवे महाघोसे नगरं धम्मघोसे गाहावती धम्मसीहे अणगारे पडिलाभिण जाव सिद्धे ॥ अट्ठमं अज्झयणं समत्तं ॥ ८ ॥

णवमस्स उक्खेवो—चंपा नगरी पुन्नभद्दे उज्जाणे पुन्नभद्दो जक्खो दत्ते राया रत्तवई देवी महचंदे कुमारे जुवराया सिरिकंतापामोक्खा णं पंच सया कन्ना जाव पुव्वभवो तिगिच्छी नगरी

जियसत्त राया धम्मवीरिए अणगारे पडिलाभिए जाव सिद्धे ॥ नवमं अज्झयणं समत्तं ॥ ९ ॥

जति णं दसमस्स उक्खेवो— एवं खलु जंबू ! तेणं कालेणं तेणं समएणं साएयं नामं नयरं होत्था उत्तरकुसुज्जाणे पासमिओ जक्खो मित्तनंदी राया सिरिकंता देवी वरदत्ते कुमारे वरसेणापामोक्खा णं पंचदेवीसया तित्थयरागमणं सावग्गधमं पुव्वभवो पुच्छा सत्तदुवारे नगरे विमलवाहणे राया धम्मरुई अणगारे पडिलाभिए संसारे परिच्चीकए मणुस्साउए निबद्धे इहं उप्पन्ने सेसं जहा सुबाहुस्स कुमारस्स चिंता जाव पुव्वज्जा कप्पंतरिओ जाव सव्वदुसिद्धे ततो महाविदेहे जहा दढपइओ जाव सिज्झिहिति बुज्झिहिति मुच्चिहिति परि निव्वाहिति सव्वदुखाणमंतं करेहिति ॥ एवं खलु जंबू ! समणेणं भगवया महावीरेणं जाव संपत्तेणं सुहविवागाणं दसमस्स अज्झयणस्स अयमद्धे पन्नत्ते, सेवं भंते ! सेवं भंते ! सुहविवागा ॥ दसमं अज्झयणं समत्तं ॥ १० ॥

नमो सुयदेवाए—विवागसुयस्स दो सुयक्खंधा दुहविवागो य सुहविवागो य, तत्थ दुहविवागे अज्झयणा दसं एकसरगा दससुचेव दिवसेसु उद्दिसिज्जंति, एवं सुहविवागो वि सेसं जहा आयारस्स ॥ इति एकारसमं अंगं समत्तं ॥

॥ इअ सुखविपाकसुत्तं समत्तम् ॥

॥ सूत्रकृलांगसूत्रे वीरस्तुत्याख्यं षष्ठमध्ययनं ॥

पुच्छिस्सु णं समणा माहणा य, अगारिणो या परतित्थिआ य ।
 से केइ णेगंतहियं धम्माहु, अणेलिसं साहु समिक्खयाए ॥ १ ॥
 कहं च णाणं कह दंसणं से, सीलं कहं नायसुतस्स आसी ! ।
 जाणासि णं भिक्खु जहातहेणं, अहासुतं बूहि जहा णिसंतं ॥ २ ॥
 खेयन्नए से कुसलापन्ने (ले महेसी) अणंतनाणीय अणं तदंसी ।
 जसंसिणो चक्खुपहे ठियस्स, जाणाहि धम्मं च धिइं च पेहि ॥ ३ ॥
 उद्धं अहेयं तिरियं दिसासु, तसा य जे थावर जे य पाणा ।
 से णिच्चणिच्चेहि समिक्ख पन्ने, दीवे व धम्मं समियं उदाहु ॥ ४ ॥
 से सव्वदंसी अभिभूयनाणी, णिरामगंधे धिइमं ठितप्पा ।
 अणुत्तरे सव्वजगंसि विज्जं, गंथा अतीते अभए अणाऊ ॥ ५ ॥
 से भूइपणे अणिएअचारी, ओहंतरे धीरे अणंतचक्खू ।
 अणुत्तरं तप्पति स्ररिए वा, वइरोयणिंदे व तमं पगासे ॥ ६ ॥
 अणुत्तरं धम्ममिणं जिणाणं, णेया मुणी कासव आसुपन्ने ।
 इंदेव देवाण महाणुभावे, सहस्सणेता दिवि णं विसिद्धे ॥ ७ ॥
 से पन्नया अक्खयसागरे वा, महोदही वावि अणंतपारे ।
 अणाइले वा अकसाइ मुक्के, सक्केव देवाहिवई जुईमं ॥ ८ ॥

से वीरिएणं पडिपुन्नवीरिए, सुदंसणे वा णगसन्वसेट्ठे ।
 सुरालए वासिमुदागरे से, विरायए णेगगुणोववेए ॥ ९ ॥
 सयं सहस्साण उ जोयणाणं, तिकंडगे पंडगवेजयंते ।
 से जोयणे णवणवते सहस्से, उधुस्सितो हेट्ठ सहस्समेगं ॥ १० ॥
 पुट्ठे णमे चिट्ठइ भूमिवट्ठिए, जं सूरिया अणुपरिवट्ठयंति ।
 से हेमवन्ने बहुनंदणे य, जंसी रतिं वेदयती महिंदा ॥ ११ ॥
 से पव्वए सहमहप्पगासे, विरायती कंचणमट्ठवन्ने ।
 अणुत्तरे गिरिसु य पव्वदुग्गे, गिरीवरे से जलिएव भोमे ॥ १२ ॥
 महीइ मज्झंमि ठित्ते णगिंदे, पन्नायते सूरिय सुद्धलेसे ।
 एवं सिरीए उ स भूरिवन्ने, मणोरमे जोयइ अच्चिमाली ॥ १३ ॥
 सुदंसणस्सेव जसो गिरिस्स, पवुच्चई महतो पव्वयस्स ।
 एतोवमे समणे नायपुत्ते, जातीजसोदंसणनाणसीले ॥ १४ ॥
 गिरीवरे वा निसहाऽऽययाणं, रुयए व सेट्ठे बलयायताणं ।
 तओवमे से जगभूइपन्ने, मुणीण मज्झे तमुदाहु पन्ने ॥ १५ ॥
 अणुत्तरं धम्ममुईरइत्ता, अणुत्तरं ज्ञाणवरं झियाइं ।
 सुसुक्कसुकं अपगंडसुकं, संखिदुएगंतवदातसुकं ॥ १६ ॥
 अणुत्तरगं परमं महेसी, असेसकम्मं स विसोहइत्ता ।
 सिद्धिं गते साइमणंतपत्ते, नाणेण सीलेण य दंसणेण ॥ १७ ॥
 रुक्खेसु णाते जह सामली वा, जसिं रतिं वेययती सुवन्ना ।
 वणेसु वा णंदणमाहु सेट्ठं, जाणेण सीलेण य भूतिपन्ने ॥ १८ ॥
 थणियं व सहाण अणुत्तरे उ, चंदो व ताराण महाणुभावे ।
 गंधेसु वा चंदणमाहु सेट्ठं, एवं मुणीण अपडिन्नमाहु ॥ १९ ॥
 जहा सयंभू उदहीण सेट्ठे, नागेसु वा धरणिंदमाहु सेट्ठे ।
 खोओदए वा रस वेजयंते, तवोवहाणे मुणिवेजयंते ॥ २० ॥
 हत्थीसु एरावणमाहु णाए, सीहो मिगाणं सलिलाण गंगा ।
 पक्खीसु वा गरुले वेणुदेवो, निव्वाणवादीणिह णायपुत्ते ॥ २१ ॥
 जोहेसु णाए जह वीससेणे, पुप्फेसु वा जह अरविंदमाहु ।
 खत्तीण सेट्ठे जह दंतवक्के, इसीण सट्ठे तह वद्धमाणे ॥ २२ ॥
 दाणाण सेट्ठं अभयप्पयाणं, सच्चेसु वा अणवज्जं वयंति ।
 तवेसु वा उत्तम बंभचेरं, लोगुत्तमे समणे नायपुत्ते ॥ २३ ॥
 ठिईण सैट्ठा लवसत्तमा वा, सभा सुहम्मा वा सभाण सेट्ठा ।

निव्वाणसेट्ठा जह सव्वधम्मा, ण णायपुत्ता परमत्थि नाणी ॥ २४ ॥
 पुटोवमे धुणइ विगयगेहि, न सण्णिहिं कुव्वति आसुपन्ने ।
 तरिउं समुद्दं व महाभवोघं, भयंकरे वीर अणंतचक्खु ॥ २५ ॥
 कोहं च माणं च तहेव मायं, लोभं चउत्थं अज्झत्थदोसा ।
 एआणि वंता अरहा महेसी, ण कुव्वई पावण कारवेइ ॥ २६ ॥
 किरियाकिरियं वेणइयाणु वायं, अण्णाणियाणं पडियच्च ठाणं ।
 से सव्ववायं इति वेयइत्ता, उवट्ठिए संजमदीहरायं ॥ २७ ॥
 से वारिया इत्थी सराइभत्तं, उवहाणवं दुक्खखयट्ठयाए ।
 लोगं विदित्ता आरं परं च, सव्वं पभू वारिय सव्ववारं ॥ २८ ॥
 सोच्चा य धम्मं अरहंतभासियं, समाहितं अट्ठपदोवसुद्धं ।
 तं सदहाणा य जणा अणाऊ, इंदा व देवाहिव आगमिस्संति ॥ २९ ॥

॥ इति श्रीवीरस्तुत्याख्यं षष्ठमध्ययनम् ॥

॥ मोक्षमार्गनामकं एकादशाध्ययनम् ॥

तं मग्गं पुत्तरं सुद्धं, सव्वदुक्खविमोक्खणं । जाणासि णं जहा भिक्खु, तं णो बूहि महामुणी ॥ २ ॥
 कयरे मग्गे अक्खाए, माहणेणं मईमता ! जं मग्गं उज्जु पावित्ता ओहं तरति दुत्तरं ॥ १ ॥
 जइ णो केइ पुच्छिज्जा, देवा अदुव माणुसा । तेसिं तु कयरं मग्गं, आइक्खेज्ज? कहाहि णो ॥ ३ ॥
 जइ वो केइ पुच्छिज्जा, देवा सदुव माणुसा । तेसिमं पडिसाहिज्जा, मग्गसारं सुणेह मे ॥ ४ ॥
 अणुपुव्वेण महाघोरं कासेवेण पव्वेइयं, । जमादाय इओ पुव्वं, समुद्दं ववहारिणो ॥ ५ ॥
 अंतारिंसु तरंतेगे, तरिस्संति अणागया । तं सोच्चा पडिवक्खामि, जंतवो तं सुणेह मे ॥ ६ ॥
 पुटवीजीवा पुटो सत्ता, आउजीवा तहाऽगणी । वाउजीवा पुटो सत्ता, तणरुक्खा सवीयगा ॥ ७ ॥
 अहावरा तसा पणा, एवं छक्काय आहिया । एतावए जीवकाए, णावरे कोइ विज्जई ॥ ८ ॥
 सव्वाहिं अणुजुत्तीहिं, मतिमं पडिलेहिया । सव्वे अकंतदुक्खा य, अतो सव्वे न हिंसया ॥ ९ ॥
 एयं खु णाणिओ सारं, जं न हिंसति कंचण । अहिंसा समयं चेव, एतावंतं विजाणिया ॥ १० ॥
 उद्धं अहे य तिरियं, जे केइ तसथावरा । सव्वत्थ विरतिं विज्जा, संति निव्वाणमाहियं ॥ ११ ॥
 पभू दोसे निराकिच्चा, ण विरुज्जेज्ज केणई । मणसा वयसा चेव, कायसा चेव अंतसो ॥ १२ ॥
 संवुडे से महापन्ने, धीरे दत्तेसणं चरे । एसणासमिए णिच्चं, वज्जयंते अणेसणं ॥ १३ ॥
 भूयाइं च समारंभ, तमुद्दिसा य जं कडं । तारिसं तु ण गिणहेज्जा, अन्नपाणं सुसंजए ॥ १४ ॥
 पूर्वकम्मं न सेविज्जा एस धम्मे वुसीमओ । जं किंचि अभिकंखेज्जा, सव्वसो तं न कप्पए ॥ १५ ॥
 हणंतं णाणुजाणेज्जा, आयगुत्ते जीइंदिए । ठाणाइं संति सङ्कीणं, गामेसु नगरेसु वा ॥ १६ ॥
 तहा गिरं समारंभ, अत्थि पुण्णंति एगे वए । अहवा णत्थिः पुण्णंति, एवं मेयं महब्भयं ॥ १७ ॥

दाण्डुया य जे पाणा, हम्मंति तसथावरा । तेसिं सारकखण्ड्याए, तम्हा अत्थिचि नो वए ॥ १८ ॥
 जेसिं तं उवकप्पंति, अन्नपाणं, तहाविहं । तेसिं लाभंतरायंति, तम्हा णत्थिचि नो वए ॥ १९ ॥
 जो य दाणं पसंसंति, वहमिच्छंति पाणिणं । जे य णं पडिसंहंति, विच्छिच्छेयं करंति ते ॥ २० ॥
 दुहओवि ते ण भासंति, अत्थि वा नत्थि वा पुणो । आयं रयस्स हेच्चा णं निव्वाणं पाउणंति ते ॥ २१ ॥
 निव्वाणं परमं बुद्धा, णक्खचाण व चंदिमा । तम्हा सदा जए दंते, निव्वाणं संधए मुणी ॥ २२ ॥
 बुज्झमाणण पाणाणं, किच्चंताण सकम्मुणा । आघाति साहु तं दीवं, पतिट्ठेसा पवुच्चई ॥ २३ ॥
 आयगुत्ते सया दंते, छिन्नसोए अणासवे । जे धम्मं सुद्धमक्खाति, पडिपुत्तमणेलिसं ॥ २४ ॥
 तमेव अविजाणंता, अबुद्धा बुद्धमाणिणो । बुद्धा मोत्ति य मन्नंता, अंत एते समाहिए ॥ २५ ॥
 ते य वीओदगं चेव तमुद्दिस्सा य जं कडं । भोच्चा ज्ञाणं ज्ञियायंति, अखेयन्ना(अ)समाहिया ॥ २६ ॥
 जहा ठंका य कंका य, कुलला मग्गुका सिही । मच्छेसणं ज्ञियायंति, ज्ञाणं ते कलुसाधमं ॥ २७ ॥
 एवं तु समणा एगे, मिच्छदिट्ठी अणारिया । विसएसणं ज्ञियायंति, कंका वा कलुसाहमा ॥ २८ ॥
 सुद्धं मगं विराहिता, इहमेगे उ दुम्मती । उम्मग्गगता दुक्खं, धायमेसंति तं तहा ॥ २९ ॥
 जहा आसाविणिं नावं जाइअंधो दुरुहिया । इच्छई पारमागंतुं, अंतरा य विसीयति ॥ ३० ॥
 एवं तु समणा एगे, मिच्छदिट्ठी अणारिया । सोयं कसिणमावन्ना, आगंतरो महब्भयं ॥ ३१ ॥
 इमं च धम्ममादाय, कासवेण पवेदितं । तरे सोयं महाघोरं, अत्तचाए परिव्वए ॥ ३२ ॥
 विरए गामधम्मोहिं, जे केई जगई जगा । तेसिं अत्तवमायाए, थामं कुव्वं परिव्वए ॥ ३३ ॥
 अइमाणं च मायं च, तं परिन्नाय पंडिए । सव्वमेयं णिराकिच्चा, णिव्वाणं संधए मुणी ॥ ३४ ॥
 संधए साहुधम्मं च, पावधम्मं णिराकरे । उवहाणवीरिए भिक्खू, कोहं माणं ण पत्थए ॥ ३५ ॥
 जे य बुद्धा अतिककता, जे य बुद्धा अणागया । संति तेसिं पइट्ठाणं, भूयाणां जगती जहा ॥ ३६ ॥
 अहं णं वयमावन्नं, फासा उच्चावयाफुसे । ण तेसु विणिहण्णेज्जा, वाएण व महागिरि ॥ ३७ ॥
 संवुडे से महापन्ने, धीरे दत्तेसणं चरे । निव्वुडे कालमाकंखी, एवं (यं) केवलिणोमयं ॥ ३८ ॥

॥ इति मोक्षमार्गेनामकं एकादशमध्ययनम् ॥

सुभाषित केटलीक गाथानो संग्रह.

पंचमहव्वयसुव्वमुलं, समणामणाइलुखा दुसुच्चीन्नं । वेरविरामणपज्जवसाणं, सव्वसमुद्दमोहदधी तित्थं ॥ १ ॥
 तित्थंकरेहिंसु देसियमग्गं, नरगतिरि छविज्झियमग्गं ।

सव्वंपवित्तं सुनिम्मियसारं, सिद्धिविमाणं अवंगुयदारं ॥ २ ॥

देवनरिंदनमंसियपूइयं, सव्वजगुत्तममंगलमग्गं । उधरिसंगुणनायगमेगं, मोक्खपहस्सवडिंसगभूयं ॥ ३ ॥

(प्रश्नव्याकरणसूत्रे संवरद्वारे)

धम्मारामेचरेभिक्खू । पिइमं धम्मसारही । धम्मा समेरयादंते । बंभचेरसमाहिए । ४ ॥

देवदाणवगंधर्व, जकखरकखस्सकिन्नरा । बंभयारिं नमंसंति दुकरं जे करंतितं ॥ ५ ॥
एस धम्मे ध्रुवे निचे, सासए जिणदेसिए । सिद्धा सिज्झंति चाणेणं, सिज्झिस्संति तहावरे ॥ ६ ॥

(उत्तराध्ययन सूत्रे) षोडशकाध्ययन

अरहंत सिद्ध पवयणगुरु थेर बहुस्सुरए तवस्सीसु । वच्छल्लया य तेसिं अभिक्खणाणणोवओगे य ॥ ७ ॥
दंसण विणए आवस्सए य, सीलव्वए निरइयारं । खणलव तव च्चियाए, वेयावच्चे समाही य ॥ ८ ॥
अपूव्वणाणगहणे सुयभत्ती, पव्वयणे पभावणया । एएहिं कारणेहिं तित्थयरत्तं लहइ जीओ ॥ ९ ॥

(ज्ञाताधर्मकथासूत्रे)

जिणव्वयणेअणुरत्ता जिणव्वयणं जे करंति भावेणं । अमलाअसंकिलिद्धा, तेजंतियपरित्तसंसारि ॥ १० ॥
एयंखुनाणीणोसारं, जं नहिं सई किंचण । अहिंसमयं चेव, एतावत्तं वियाणि य ॥ ११ ॥
जात्तिं च वुड्ढिं च इह दूपासं, भूतेहिं जाणेहिं पडिलेहसायं ।

तम्हातिविओपरमंतिणच्चा, सम्मत्तदंसी न करेई पावं ॥ १२ ॥
उम्मुच्चपासं इह मच्चिएहिं, आरंभजीवीऊज्झपयाणुपस्सी ।

कामेसु गिद्धाणिचयंकरंति, संसिंचमाणापुणरेतिगच्छं ॥ १३ ॥
सावणेनाणेविन्नाणे, पच्चमेक्खाणेयसंजभो । अणएहएतवेचेव, वोदाणे अकिरियासिद्धि ॥ १४ ॥
एगोहं गत्थि मे कोइ, नाह मन्नस्स कस्सइ । एवं अदीणमणस्सा, अप्पाणमणु सासइ ॥ १५ ॥
एगोमे सासओ अप्पा, नाणदंसणसंजओ । सेसामे बाहिरा भावा, सव्वं संजोग लख्खणा ॥ १६ ॥
जीविओ नाभिगच्छेज्जा मरणं नो विपत्थए । दुहउ विनइच्चेज्जा, जीविओ मरणं तहा ॥ १७ ॥
सारं दंसण नाणं, सारं तव नियम संजमसीलं । सारं जिण वर धम्मं, सारंसंलेहणापंडियमरणं ॥ १८ ॥
कल्लणकोडिकारिणी, दुगइदुहनिठवणी, संसारजलतारणी, एगंतहोइजीवदया ॥ १९ ॥
आरंभे नत्थि दया, महिलएसंगनासाइवंभं । संकाएनासइसम्मत्तं, एव्वज्झाअत्थग्गहणं च ॥ २० ॥
मज्जविसयकसाय, निदाविकहायमंचमाभणिया । ए ए पंचप्पमाया, जीवापडंतिसंसारे ॥ २१ ॥
लज्झंति विमलाभोए, लज्झंति सुरसंपया । लज्झंति पुत्तमित्तं च । एगोधम्मो न लज्झई ॥ २२ ॥
नविसुहीदेवतादेवलोए, नविसुहीपुठवीपइराया । नविसुहीसेठिसेणावइय, एगंतसुहीसुणीवीयरामी ॥ २३ ॥
नगरी सोहंति जलमूलबागे, नारीसोहंतिपरपुरुषत्यागे ।

राजसोहंत सभा पुराणी, साधुमोहंता अमृतवाणी ॥ २४ ॥
चलंतिमेरुचलंतिमंदिरं, चलंतितारारविचंद्रमंडलं ।

कदापि काले पृथ्वी चलंति, सत्पुरुषवाक्यो न चलंति धर्म ॥ २५ ॥
अशोकवृक्षः सुरपुष्पवृष्टि-दिव्यध्वनिश्चामरमासनं च ।

भामंडलं दुंदुभिरातपत्रं, सत्प्रातिहार्याणिजिनेश्वराणां ॥ २६ ॥
रूप अनोपम तुल्य न कोई, वाणीसुणंताश्रवणमुखहोई ।

देहसंगधी हरे पुष्पवास, चउसठइंद्रह प्रभु पास ॥ २७ ॥
चउदपुरवधारकहियें, ज्ञानाचारवखाणीयें । जिननहिं पप जिनसरिखा, श्रीसुधर्मस्वामी जाणीए ॥ २८ ॥
रूप अनोपम वखाणीए, देवताने वल्लभ लागे । एहवा श्रीजंबुस्वामी जाणीने, भावीए मन भावथी ॥ २९ ॥

॥ शुद्धिपत्रकम् ॥

उत्तराध्ययन सूत्र

अध्य. पृष्ठ. गाथाक.

अशुद्ध

शुद्ध

१	१	४	दुरस्सील	दुसील
१	२	३०	निरुद्धाह	निरुद्धाहन
२	३	१९	चरें	चरे
२	४	२९	सुभी	सेओ
२	४	३८	अभिवायण	अभिवाय
३	५	४	कंधुपीवालीया	कंधुपिपालिया
४	६	५	वीससे	वीससे
५	६	१	दुरुतरं	दुरुत्तरे
५	६	४	महावीरण	महावीरेण
५	६	८	समारभइ	समारंभइ
५	७	११	पम्पीओ	पम्पीओ
५	७	१९	गारिसु	गारिसु
५	७	२६	असंसिणो	जसंसिणो
५	७	२७	अच्चिम	अच्चिमा
५	७	२८	भिक्षागे	भिक्षाए
६	७	३	पियाण्डु	पियाणुसा
७	९	२६	देवि	देवेत्ति
७	९	२८	नरए	नरएसु
८	१०	१७	लाहा	लोहो
९	११	६	मिहिला	मिहिलाओ
९	११	२२	मित्तूणं	मित्तूणं
९	१२	५३	कामे	कामेभोगे
९	१२	५६	अहो	अहो ते
९	१२	६१	सद्दाए	सद्दाए
१०	१३	१	निवडइ	निवडुइ
११	१५	६	चोइस्सहिं	चोदस्सहिं
१२	१७	२६	मन्तेहिं	दन्तेहिं
१२	१८	२७	वदेह	वहेह
१३	२०	१९	महिड्डी	महिड्डीओ
१३	२१	३२	कम्भाइ	कम्माइ
१४	२१	५	चफाउं	अफाउ
१४	२१	६	भुचिण	सुचिण
१४	२१	६	हीयमाउं	दीयमाउं
१४	२२	२५	सफला	सफला
१४	२३	३१	सुसंमिया	सुसंमिया

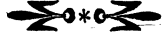
अध्य. पृष्ठ. गाथाक.

अशुद्ध

शुद्ध.

१४	२३	३५	भिक्षाचरियं	भिक्षायरियं
१४	२४	५०	धम्मं	णव्वं
१५	२४	४	सयगासाणं	सयणासाणं
१६	२५	४	संजमबहुले	संजमबहुले
				संवरबहुले
१७	२७	३	निहाभाले	निहाशीले
१७	२८	१२	उदीरेइ	उदीरेइ
१७	२८	२१	लोभिणं	लोगभिणं
१८	२९	१८	सोउण	सोउण
१९	३१	४८	इमं	जहाइमं
१९	३१	४५	अनन्तसो	अनन्तसो
१९	३२	५६	अनसे	अवसे
१९	३२	८५	सव्वकल	सव्वदुकल
२०	३३	६	असंजया	असंजया
२२	३८	२३	शित्ताहिं	चित्ताहिं
२२	३८	२६	खत्तीए	खंतिए
२३	३९	१२	मसुमुणी	महामुणी
२३	४०	५४	संसचो	संसचो इमो
२३	४१	८६	गोमयं	गोयमं
२६	४६	५०	सव्वदुक्खणं	सव्वदुक्ख- विमोक्खणं
२९	५०	५	लद्धाओ	वद्धाओ
२९	५०	६	ज	जेभि
३०	५१	७२	आणपाणु	आणुपाणा
३१	५३	१७	एन्धारे	खन्धारे
३१	५४	६	जे	जेभिक्खु
३२	५५	५	पवाइ	पावाइ
३२	५५	६	दमिइ	दइ
३२	५५	१२	चक्खु	रुवं
३२	५६	२२	रक्खग	रक्खण
३२	५७	४०	सायमसाहिं	सायमसायं
३३	६२	७	काऊण	काएण
३४	६३	१२	खउज्ज	खउजूर
३४	६३	१५	खंडसकरसो	खंडसकरसो

अध्य. पृष्ठ. गाथांक.	अशुद्ध	शुद्ध
३४ ६३ १५	जप्पस्थानं	अप्पस्थानं
३४ ६३ १६	लेलाण	लेसाण
३४ ६४ ४५	नायववाक्क	नायववामुक्क
३४ ६४ ४६	परिमण्डला	परिमंडला
३४ ६६ २२	भइए	महुए
३६ ६७ ३६	सत्तेवना	दसचेवसा
३६ ७१ १६५	जिणवयणं	जिणवयणंजे

दशवैकालिक शुद्धिपत्रकम्

३ ७६ ८	सिधवे	सिधवे
४ ७६ ८लींटी	वाऊ	तेऊ
४ ७८ १,,	परिगहं	परिगिणहाविस्ता
४ ७८ २३,,	वा,	वा, उद्धल्लंवाकायं
४ ७९ १९,,	समणुजामि	समणुजाणिज्जा
४ ७९ २५,,	वा,	वा, संजंसिवा
४ ७९ २९,,	हिलइ	हिसइ
५ ८३ १२,,	कोलतुआइ	कोलचुआइ
५ ८५ ७,,	अपुणम्मि	अमुच्छिणो
६ ८६ २	रायओ	रायाणो

अध्य पृष्ठ. गाथांक.	अशुद्ध	शुद्ध.
६ ८६ १६	मेआयण	मेआयमण
७ ९० ५३	तहे	तहेव
८ ९१ १५	अहेव	तहेव
८ ९१ २७	महाकसं	महाफलं
८ ९२ ३५	अमप्पणो	गमप्पणो
८ ९२ ४१	संजम्मि	संजंमंमि
८ ९३ ५	आयरिआया	आयरियपाचा
८ ९३ ९	गुरुहीलसाए	गुरुहीगाए
९ ९६ २२लींटी	सुअसाहिए	सुहसमाहिए
९ ९६ ३१	सुहावहं	सुहावहं

नन्दीसूत्र शुद्धिपत्रकम्

१०१ ७	गुण	उत्तमगुण
१०२ ३२	जेहिं	रक्खिओजेहिं
१०२ ४०	नाज्जुण	नागज्जुण
१११ १ लींटी	अंतगडदसाओर	अतगडदसाओ
११२ २९ ,,	अगु ओगदारा	अणु ओगदारा
११४ ७ ,,	संग	संखिज्जाओसंग
११६ २ ,,	से	उवइससिजंतेसे
११८ ५७ गाथा	खंत	खेतंकालं

